

మే, 1990

7 రూ.

వ్యవస్థాపకుడు : కీ.శే.వి.వి.రాఘవయ్య
సంపాదకుడు : భోగాది వెంకటరాయుడు
గౌరవ సంపాదకుడు : చంద్ర

సంపుటి 28 మే 1990 సంచిక 5

ముఖచిత్రం

కళ్ళ కదలికలో కలంకారి అద్దకాలు
పగడాల అధరాలు స్వర్లోక ద్వారాలు
మత్త భుజగీవేణి మన్మధుని చేవ్రాలు –

రాశి పోసిన పూలరేకలై నీ మనసు
ఊహకందని రూపలావణ్యమని తెలుసు
రసవార్ధిలో సాగు రమ్య మధు గీతికవు !
–మనోజ్ఞ దీపికవు !!

– పి.రామ్ నారాయణ్.

ఉత్తరాలు

• జ్యోతి ప్రత్యేక సంచిక చూసినప్పటి నుంచీ ప్రయత్నం — నా ఆనందం తెలియ జేద్దామని. చాలా అందంగా ముద్రించారు. గెటప్-కళ్ళకి చాలా pleasant గా ఉంది. అందుకు మీరు ప్రత్యేకంగా అభినంద నీయులు !

'గోడమీద కవిత్వం' (సీయస్వి. మురళి) నాకెంతో వచ్చింది. దానికి శ్రీ బాపుగారు వేసిన బొమ్మలు బావున్నాయి.

జగన్నాధరావు గారి కథ 'చేదు నిజం' చాలా బావుంది.

వెంకట్రామయ్య గారి కథలో 'కపిల్, కమల్ హాసన్, రాజీవ్, అమితాబ్'లని ప్రేమించి నట్టు వ్రాసారు. వాళ్ళ 'కాలం'తో కథ మొదలయితే కథలో 'కాలం' తప్పినట్టే కదా!

"భయం"లో సంభాషణలు బావున్నాయి.

"ష్!" ప్రత్యేక సంచికకి హైలైట్!

మి

వివిన మూర్తి

బెంగుళూరు.

• జ్యోతి ఉగాది సంచిక చూశాను.

మంచి కథలను ఒక గూటికి చేర్చగలిగిన ఘనత ముమ్మాటికీ మీదే!

'రవిచల్లదికొ' (మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి) 'టెన్నిస్ టూర్నమెంట్' (పి.రామచంద్ర రావు) కథలు రెండేసి సార్లు చదివాను. అద్భుతం!

'భయం' నాటికలో, చాల్ల శ్రీరాములు గారన్నట్లు రాజా పాత్రకు వాడిన సంభాషణలు వయసుకి మించిన స్థాయిలో వున్నాయనిపించింది. ఎనిమిది, పదేళ్ల కుర్రాడిని దృష్టిలో పెట్టుకుని రాస్తే మంచి నాటికవుతుంది.

గో॥ శ్రీనివాసమూర్తి

విశాఖపట్నం.

• జ్యోతి ప్రమోదూత ఉగాది సంచిక సర్వాంగ సుందరంగా వుంది. వచ్చే నెల నుండి జ్యోతి పత్రికను శ్రీ 'చంద్ర' నడిపిస్తారని తెలిసి సంతోషించాను. కాళాత్మకంగా ఉంటుందని భావిస్తున్నాను. మల్లాది వారి కథానిక, పి.రామచంద్రరావు గారిదీ పునరుద్ధరించి నందుకు ధన్యవాదాలు.

బాపుగారి ముఖచిత్రం, లోపలి కార్టూనులు చాల బాగున్నవి. శ్రీ పురాణం వారి కథానిక చక్కగా వుంది. దానికి వేసిన 'చంద్ర' గారి చిత్రం అద్భుతంగా ఉంది.

మీ శ్రమ ఫలించింది – మీకు ధన్యవాదాలు.

ఘండికోట బ్రహ్మాజీరావు

కుల్టీ (ప.బెంగాల్)

• వురేయ్ జ్యోతి వాడు గారూ!

మళ్ళీ నేనేరా అండీ!! అనే బుడుగు జ్యోతి ప్రమోద సంచికలో లేక పోడం పెద్ద లోటు! అసలు ఈ సంచిక చూసి రావుల్ దవ్వె..... చందంగా మూర్చిల్లి, అదేవిటి బ్లేజ్ వాడ ఎండలు శ్రీకాకుళంకు

తరలి వచ్చాయాని బోల్డు ఆశ్చర్య పోయేను. పాతికేళ్ల చిన్నవాణ్ణయిపోయి అరవైల్లోని జ్యోతిని చూస్తున్నాను అనిపించి పాతిక్కిలోల ఆనందం పొంది ఆ సాగరంలో 223 పేజీల పొడుగునా నిలువీత ఈదేసు. "విషాదాంత ప్రేమేర్ కథేర్" కథ చెప్పిన వాడి పేరు ఇన్నేళ్ళకి తెలియ జెప్పి సస్పెన్స్ విడగొట్టి చాలా ఛేడ్డపని చేశారు. అయినా ఛేడ్డపని మాంఛిగా ఉందిసారూ!

నే పుట్టక ముందు మా అసలు వూరిగురించి ఆరుద్రగారు రాసింది ఇప్పుడు చదివినా మా వూరిలో మార్పు ఏం గోచరించడం లేదు. ఈ వ్యాసం ఎప్పటికీ నిత్యనూతనం.

ఎన్ని పాతకథలు వేశావురా జ్యోతి వాడూ! మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి, పి.రామచంద్రరావు, మధురాంతకం రాజారాం, భమిటిపాటి జగన్నాధరావు, చంద్ర, బీనాదేవి, వై.రఘునాధరావు, కె.వివేకానంద మూర్తి, వాకాటి, ఎస్.వి.యల్, పురాణం, ఎమ్వీయల్, తిలక్.. అబ్బా ఇన్ని పాత మంచి కథలు ఒక చోట... పాతిక రకాల స్వీట్సు ఒక్కసారి తిన్నట్లుంది. పాత వాళ్ళ కొత్త కథలు.. గోవిందరాజు శ్రీనివాసమూర్తి, గంధం యాజ్ఞవల్క్య శర్మ, అవసరాల నారాయణరావ్, నిజంగా కొత్తగా రాసే రంటే నమ్మకం కుదరడం లేదు. ఇంకా బోల్డు మంది పాత మంచి రచయితలున్నారు. వాళ్ళ కథలూ వేసి (రాయించి) జ్యోతిని ప్రతినెలా వెలిగించ రాదురా అండీ! మిగతా వాళ్ళ కథలూ ఎంతో బావున్నాయి కూడా అండీ!

యాభై కథలు, వ్యాసాలు, పాతిక కవితలూ, ఓ వంద కార్టూన్లూ (సత్యమూర్తి, సురేంద్ర ఎప్పటి వాళ్ళురా బాబూ! మూడు ధీర్లు) వేసేసి మమ్మల్నిలా ఒక్కసారిగా చావ గొడితే ఎలారా జ్యోతి వాడూ! ఇంకా, పైగా "బాపు" దున్నేసిన కవర్ పేజీ, గోడమీద కవిత్వాన్ని ఫోటోలు కట్టించు కొండ హెూ అంటూ బాపురాత/ గీతల్లో వేయడం మీకు "బాపు" అభిమానుల మీదున్న కసిని చాటుతోంది. ఉక్కిరి బిక్కిరై చావండ్రా అభిమానులూ అంటూ దెబ్బ కొడతారా! చూస్తాం... చూస్తాం. ప్రతినెలా ఇలానే చేయగలవుట్రా జ్యోతి వాడూ? ఛాలేంజ్ మీద ఛాలేంజ్! నెల నెలా ఇలా షడ్రసోపేత మైన సాహిత్య విందు భోజనం పెట్టు – మేం అరిగించు కుంటామో లేదో చూడు! పెద్ద కథ వేశావ్, నాటిక వేశావు, ఓ నవలా, పుస్తక సమీక్ష కూడా వేస్తే నీ సామ్మేం పోయింది?

అవునూ! మేం చూళ్ళేదనా జ్యోతి ప్రారంభ సంచిక కవర్ పేజీ వేశావ్! పోన్లే ఇప్పటి పాఠకులు చూసి ఆనందించి దాచుకుంటారు! ఇంతకీ డి.వెంకట్రామయ్య కథ వేశావు కదా! అది నిఝంగా కొత్తగా రాసిందే నాండీ! అబద్ధం చెప్పావో నీ సర్క్యులేషన్ ఓ కాపీ పడిపోతుంది. జాగ్రత్త! చాలా తెలివిగా పేద్దోళ్ళ కొటేషన్స్ 'కథలు వ్రాయడం ఎలా! అనీ 'నేనెందుకు రాశాను' అనే వాడి వాళ్ళందరి పేర్లనూ సంచిక నిండా తోరణాలతోరణంగా అలంకరించేవు. నీ బుర్రే బుర్రా జ్యోతి వాడూ! ఇలాగే ప్రతినెలా అతి ప్రత్యేకంగా (మనకి

ప్రతినెలా ఏదో పండగ వస్తూంటుంది కదా) అలంకరించి అందించు. సంతో షిస్తాను. అన్నట్లు చంద్ర నిన్ను వచ్చే నెల నుంచీ ముస్తాబు చేస్తున్నాడని చెప్పుకున్నావు. గొప్పలేనా? నిజంగానా? వాళ్ళు దగ్గిరుంచుకుని షష్జేయమని చెప్పు! చంద్రోదయం నెలకొకసారయినా "పూర్ణ చంద్రోదయం" కావాలని గార్ఠిగా చెవిమే లేసి 'అహో' అంటూ అరిచి చెప్పు! బొమ్మల్లో సెక్సప్పీలు కాస్త తగ్గించమని కూడా చెప్పు.

మళ్ళీ వచ్చేనెల నీ పని పడతాను. బాగా పన్జేయరా జ్యోతి వాడూ!

ఇది రాసి పెట్టిన వాడి పేరు

బి.కె.పట్నాయిక్

సిరిపురం, శ్రీకాకుళం జిల్లా.

జ్యోతి ప్రమోద ప్రత్యేక సంచిక కవర్ పేజీ నుంచి - చివరి అట్ట వరకు ఒక పరమోత్కృష్ట సాహితీ సంచికగా నిజంగానే రూపొందింది. అందులో 'చంద్ర'గారి 'వెన్నెల ఆశ్చర్యపోయింది' కథ చాలా బాగుంది. వస్తువు లోనూ, ముఖ్యంగా చెప్పే తీరులోనూ!

డాక్టర్.సి.ఎమ్.మోహన్‌రావు

విజయనగరం.

* ప్రత్యేక సంచిక చూశాను - సాహితీ లోకానికి

సంతోషం కలిగించేలా చాలా గొప్ప ఆలోచనతో, కృషితో వెలువరించారు గొప్ప ప్రయత్నం.

మీకు- గుర్తుండి వుంటుందను కుంటాను. అప్పటి మంచి మంచి రోజులూ, విశేషాలూ. సర్వశ్రీ రాఘవయ్యగారు, బాపు, రమణ, నండూరి వంటి ఉద్దండుల నిర్వహణలో జ్యోతి వెలువడుతున్న రోజుల్లో -

అవును - విహారి & శాలివాహన - జ్యోతి రచయితలు! ప్రత్యేక సంచికలో 'బనేవా' వంటి కథ వ్రాసి ప్రశంసల పరంపరని అందుకున్నాం. ఎన్ని కథలు! 'సెలయేటి గల గల' సీరియల్ - ఏవేవో ఆలోచనలు గుర్తు కొచ్చినై - ప్రత్యేక సంచిక చూడగానే! కానీ - ఒక్కటే నిరుత్సాహం కలిగింది -మాతో సహా ఎంతమంది రచయితల కథలో పునర్ముద్రణకి అర్హమైనవి వున్నాయి!

ఏమైనా- ప్రత్యేక సంచిక 'ప్రత్యేక' సంచికగా ఆనందాన్నిచ్చింది.

అభినందనలతో, శుభాకాంక్షలతో -

మీ

విహారి

బొంబాయి-21.

* ప్రత్యేక సంచిక అంతా చదివేను. కథలు, కవితలు, బొమ్మలు నవ్వుల జల్లులు!

అన్నీ బాగానే వున్నాయి.

'ప్రత్యేక సంచిక'ను రూపొందించ డంలో వై.రాంబాబు & శాయి గార్ల సహకారం అభినందనీయం!

భవదీయుడు

గణపతిరాజు అచ్యుత రామరాజు

విశాఖ పట్నం - 20.

* ఒక చిన్న కార్టూనిస్టునైన నన్ను రిజిస్టర్ పోస్ట్‌లో 'ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక' పంపి - అభిమానించిన మీ పత్రిక యాజమాన్యానికి కృతజ్ఞతలు.

కె.సి.బాబు

నెల్లూరు.

* మిగతా పత్రికల్లా ఎక్కువ ఎడ్వర్టయిజ్ మెంట్లు తక్కువ రచనలతోనూ కాకుండా తక్కువ ఎడ్వర్టయిజ్ మెంట్లతోనూ, ఎక్కువ రచనలతోనూ మీ జ్యోతి ప్రత్యేక సంచిక చాలా బాగుంది.

చలపాక ప్రకాష్

…యవాడ.

* జ్యోతి ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక అద్భుతం!

మంచి కథల కోసం పరితపించే హృదయాలపై కథా జల్లు కురిసి నట్టయింది. భూత భవిష్యద్వర్త మానాలను ఒక సూత్రంలో గ్రుచ్చి చూపడానికి చేసిన యత్నంలా కని పిస్తోంది. ప్రస్తుత కథా రచనలు బాగుండటం లేదని విమర్శలు వస్తున్నప్పుడు, గతంలో ఎలా వుందో ఒక్కసారి తెరిచి చూసుకోవడం ఆరోగ్య కరమైన లక్షణం.

గతంలోని కథలు కొన్ని వర్తమానంలోని కథలు కొన్ని ఈ ప్రత్యేక సంచికలో కనిపించాయి. అంతేకాదు - "నేనెందుకు రాస్తున్నాను" అంటూ పల ె అభి ూలు ప్రచురించ డంలో ప్రస్తుతం రచనలు చేసే వారికి మార్గదర్శక సూత్రాలని ఇవ్వడమే! మీ ప్రయత్నం సఫల మయ్యింది.

జ్యోతి ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక దాచుకొని చదవదగిన పుస్తకం.

అవసరాల శంకర నారాయణరావు

విశాఖపట్నం.

* మీ ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక చదివాను. మీ ప్రయత్నం ప్రశంసనీయం. ఎడారిలో ఒయాసిస్సు!

ఈ తరం కవుల్లో చాలా మందిని వదిలేయడం, సాహిత్య వ్యాసాలు లేకపోవడం లోపంగా కనిపించింది.

సర్క్యులేషన్ కోసం ఫీట్లు చేయక పోవడం నాకు బాగా నచ్చింది. శుభం!

ద్వా.నా.శాస్త్రి

అమలాపురం.

* నమస్కారం

జ్యోతి ప్రమోద ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక - ప్రచురణలో ఉన్నత ప్రమాణాలను సృష్టించింది. ఆరుద్ర "విశాఖపట్నం మావూరు" (వినోదిని - జూలై 44) వంటి రచనలు సేకరించి ప్రచురించ డంతో మరీ ప్రత్యేకతను సంతరించు కున్నది.

భవదీయుడు

బలివాడకాంతారావు.

* ఉగాది ప్రత్యేక సంచికలోని అవసరాల రామకృష్ణారావు గారి 'వెన్నెల్లో విహరించు' చదువుతున్నంత సేపూ నిజంగా వెన్నెల్లో విహరిస్తున్న అనుభూతి

కలుగుతుంది. చిన్న చిన్న మాటలతో గుంభనంగా పొదిగిన గంభీరమైన అర్థాలు – సునిశిత హాస్యాన్ని చిప్పిల్లుతూ రైమింగుతో హమ్మింగు చేస్తూ నగటు కుటుంబాల తీరు హృద్యంగా మలచిన తీరు అందరినీ అలరించు తీరు! హాట్సాఫ్ టు అవసరాల.

ఎస్.భాస్కరరావు
తుని.

• "జ్యోతి" అధినేతలకు అభి వందనాలు!

నిత్య భోజనం మనకు మామూలే – అయినా పండుగ రోజుల్లోనూ, మరికొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాల్లోనూ, విందు భోజనానికి ప్రత్యేక యేర్పాట్లు చాలా అవసరం. ఈ విషయం ప్రచురణ కర్తలకు కూడా అన్వయిస్తుంది.

తెలుగు ప్రజకి మొన్న అందిన "జ్యోతి" ప్రమోద సంచిక ఉగాది సమయానికి వెలువడేటట్లు కృషి చేసిన అధినేతలకు, సంపాదకునికి, ఆపై ఈ భారాన్ని ప్రత్యేకంగా మోయటానికి అంగీకరించి, సఫలీకృతులైన శ్రీ యుతులు రాంబాబు & సాయి గార్లకు అభినందనలు.

అసలు ఈ విషయాలు వేనెందుకు చెప్పాలి అని మీరు ప్రశ్నిస్తే – కారణాలు రెండు. అందులో మొదటిది సాహితీ [illegible] చుడు సాయి ఈ సంచి[illegible] సరించి [illegible]మ (హాస) శకటంలా గమ్యం [illegible]కోడానికి పడిన తాప[illegible] అతి దగ్గర నుంచి చూడటం – రెండోది..... చాలా కాలం నుండి వెలుగు చూడని కొన్ని ఉత్తమ రచనలు ఈ సంచికలో చోటు చేసుకోవటం.

మాతృభాష శత్రుభాష అవుతున్న ఈ రోజుల్లో ఇటువంటి సంచికలు మనకు ఎంతగానో ఉపయోగపడతాయి. ఉద్యోగరీత్యా పది తెలుగు మాటలు వ్రాసే అవకాశం లేని వాళ్ళు, నాలాగనే చాలా మంది ఉన్నారు.

అదే విధంగా పిల్లల చదువుల్లో కూడా తెలుగు భాషకి స్థానం లేకుండా పోతోంది. మరి ఈ సంచికలో ఎంతోమంది ప్రఖ్యాత కవులు, కవితాలంకారికులు, రచయితలు, చిత్రకారులు తమ భావాలకి రూపాన్నివ్వటం, సమాజానికి ఉపయోగపడే సందేశాలు ఇవ్వటం జరిగింది. అందుచేత ఇటువంటి సంచికలు సమాజ, మనో వికాసానికి ఎంతో సహాయపడతాయి – మాతృ భాషని నిలబెడతాయి.

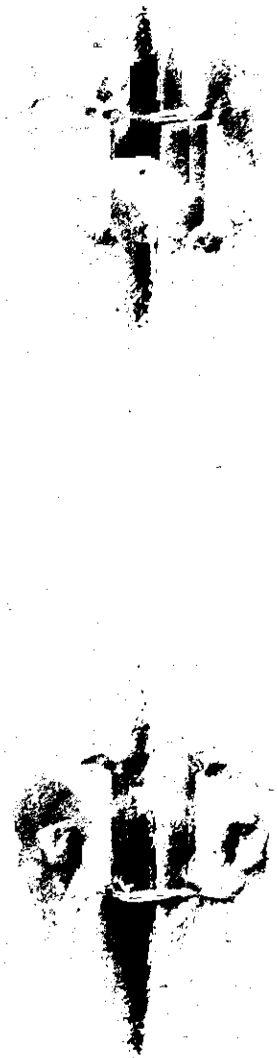
అందుకే ఇవ్వాలి, అందరం – ఈ
ప్రమోద సంచికకు –
తిరుగులేని, మన ఆమోద ముద్ర.

యమ్.ఎన్.కె.ఎస్.వర్మ
హైదరాబాద్ క్యాంప్.

మీ ఉగాద ప్రత్యేక సంచిక మహాద్భుతంగా వుందని మీకు తెలుపా మేష్టారూ –

పి.రాజామణి
సికింద్రాబాద్.

నా మాట

కొత్త నీరొచ్చి పాతనంతా తోసేసినట్టు ఒక్కొక్క కాలం ఒక్కొక్క మార్పుని తెస్తుంది. ఇది జీవితానికీ, జీవితాలని నడిపించే అధికారాలకీ, జీవితానికి ఆధారమైన విలువలకీ, జీవితానికి అందాన్నిచ్చే సాహిత్య కళారంగాలకి కూడా వర్తిస్తుంది.

గడిచిన దశాబ్దంలో తెలుగు సాహిత్యం, ముఖ్యంగా నవలా ప్రక్రియ దారితప్పి చీకటి గోతిలో పడినట్టుగా వుంది.

ఇరవై ఏడు సంవత్సరాలుగా 'జ్యోతి' తన విలువల్నీ, సాహిత్యం విలువల్నీ గౌరవిస్తూ ఇవ్వాల్టి 'చీకటి గొయ్యి'లో పడకుండా ఇంకా బ్రతికే వుంది. జీవితం బ్రతికి వున్నంత వరకూ వుంటుంది – తన అభిమాన పాఠకలోకం, తెలుగు జాతీ వున్నంత వరకూ!

* * *

'జ్యోతి' మాసపత్రికలో ప్రచురణార్థం 150 కథల్ని ఎంపిక చేసినట్టు వివరాలతో సహా 1989 సెప్టెంబరు సంచికలో ప్రచురించటం, కొత్తగా గౌరవ సంపాదకుడిగా బాధ్యత తీసుకున్న నాకు ఇబ్బంది కలిగించే విషయమైనా వాటిని పునః పరిశీలించి ప్రచురణకు అర్హమైన వాటిని గౌరవిస్తానని విన్నపం!

ఇకనుంచీ – ప్రతినెలా మేమే ఎన్నుకుని ఒక్కో కవినీ, వారి కవిత్వాన్నీ పాఠకులకి అందిస్తున్నాం. అందువల్ల కవితల్నీ, గేయాల్నీ విడిగా పంపించొద్దని కవి మిత్రులకి విన్నపం!

* * *

కాలగమనంలో మరో విద్యా సంవత్సరం గడిచి పోయింది.

గమ్యం చేరుకున్న చిరంజీవులకు శుభాకాంక్షలు!

అన్నట్టు ఈ నెలా, పెనెలా తలిదండ్రులందరికీ ఎన్నో, ఎన్నెన్నో విద్యాలయాల మెట్లెక్కే కష్టాలే కష్టాలు!

అందుకే – ఈనెల 'జ్యోతి'లోనే ఇవాల్టి విద్యా సంస్థల 'స్థితి' మీద ప్రముఖులు శ్రీ పి.వి.యన్.ధన్, శ్రీ రత్తయ్యల అభిప్రాయాలను గమనించండి!

* * *

ప్రముఖ నాటక, కథా రచయిత, నవలాకారుడు కీ॥శే॥ కొర్రపాటి గంగాధరరావు గారి అముద్రిత నవలని పాఠకులకి ప్రత్యేకంగా సమర్పిస్తున్నాం –

ఎంత ముద్దో ఎంత సొగసో!

జీవితం జిడ్డుగారి పోతోంది. ఏది జరిగినా కొత్తదనం కనిపించడం లేదు – ఆనందేచ్ఛ ఎండమావి అయిపోతోంది–అనుకుంటున్న ఈ తరుణంలో "మొదటిసారిగా"జరుగుతున్న సంఘటనలు ఏవేవో తటస్థపడి మనసోల్లాసానికి దోహదం చేస్తాయి. – అందుకు "బాపురమణీయం" ఆవిష్కరణ ఒక అపురూపమైన ఉదాహరణ.

118 డిగ్రీల వేడితో అట్టులా రొట్టెలా ఉడికిపోతున్న విజయవాడ నగరంలో దేహాన్నీ దాహాన్నీ చల్లార్చే కూల్ డ్రింక్స్‌కి అతీతంగా మనసుని చల్లార్చగల "బాపూరమణీయ" గ్రంథావిష్కరణ సభ అరుదైన ఆనందంగా ఏప్రిల్ 22న సంఘటితమై ఒక మరపురాని అనుభవాన్ని కొన్నివందల మంది కళాతృష్ణ గల సదస్సులకు సమర్పించి అలరించింది.

"బాపూరమణీయం" తెలుగువారి ప్రతిష్ఠాత్మక చిత్రకారుడు బాపు; తెలుగు వారి సుప్రసిద్ధ రచయిత ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ పుటపుటలో మాట మాటలో కనిపించే ఒక అపూర్వ గ్రంథం. ఇందులో సుమారు 35 ఏళ్ళనాటి "సినిమారెవ్యూలు, కార్టూన్లు మకతికలూ, వగైరా" చోటు చేసుకుని తొలిసారిగా పుస్తకరూపంలో దర్శన మిచ్చాయి.

"తొలిసారిగా" మనకి తటస్థపడ్డ సంగతి ఈ గ్రంథ సంకలనమే కాదు; ఇంకా ఉన్నాయి. బాపు, రమణ ఒకసభలో తెలుగు గడ్డ మీద కలిసి కనబడడం వేదిక మీదకి ఆహ్వానించిన పెద్దలలో ఒకరు అసలేమీ మాట్లాడకుండా దిగిపోవడం (శ్రీ డూండీ) బాపు–రమణల డజన్లాది పుస్తకాలలో అసలు ఆవిష్కరణ సభ అంటూ పెట్టుకొని వెలువడడం. ఒక చలనచిత్రేతర సభకు (అందులోనూ సాహితీసభకు) సాహిత్య సంబంధికులు చలనచిత్ర సంబంధికులు ఇంచుమించు సమాన సంఖ్యలో పలుచోట్ల నుండి వచ్చి పాలు (కాఫీ, టీ, వగైరా) పంచు కోవడం.

వందలాది పుస్తకాల ప్రచురణ కర్తగా, మంచి అభిరుచికి గీటు రాయిగా;

శ్రీ నందూరి రామమోహనరావు, శ్రీ తుర్లపాటి కుటుంబరావు, శ్రీ బాపు, శ్రీ ముళ్లపూడి వెంకటరమణ, శ్రీ డూండీ

స్నేహం-వ్యాపారబుద్ధి సమపాళ్లలో మేళవించిన అపురూప వ్యక్తిగా జగమెరిగిన నవోదయ (అట్లూరి) రామమోహనరావు సభాసదులను ఆహ్వానిస్తూ పలికిన మాటలు మొదలు; రెండున్నర గంటల పాటు సాగిన ఈ కార్యక్రమం అంతా ఒక నవ్వుల జల్లుగా మనసును ఆకట్టుకున్న సంఘటనగా మైత్రీవాహినిలో అలా అలా సాగిపోవడం ఏ సభకూ జరగని అపురూపమైన విశేషం. రకరకాల అభిరుచులుగల ఆబాల గోపాల సభా సదులందరిలోనూ ఒకానొక ప్రేమ భావాన్ని పెంపొందించిన గౌరవం ఈ సభకు వలె ఇంకెక్కడా సందర్భ పడదని నిస్సంశయంగా చెప్పవచ్చు. సభకు అధ్యక్షత వహించిన ఆంధ్రజ్యోతి సంపాదకుడు శ్రీ నండూరి రామ మోహనరావు ప్రసంగం నుంచి, జ్యోతి చిత్రసంపాదకుడు శ్రీ తుర్లపాటి వెంకట కుటుంబరావు ఆప్తవాక్య సరళి, పేరడీ కింగ్ శ్రీ శ్రీరమణ వివరణాత్మకమైన ముచ్చట పరిచయం, కవి శ్రీ శ్రీకాంత్ శర్మ పారవశ్య ధోరణి మధ్యలోనే సభలోకి ప్రవేశించిన తెలుగు మాష్టారు శ్రీ రావికొండలరావు "అల్లరి" వరకు దేనికదే హృదయంగమమైన వినోద శకలంగా సభను ఆకట్టుకొని స్మరణీయం చెయ్యడం విశేషాలలో కెల్లా విశేషం.

ఎంతక్షమించాలని సిద్ధపడినా ఉపన్యాసాలకు విసుగు పుట్టించే లక్షణం ఉండే వుంటుంది. ఈ సభా కార్యక్రమంలో అది లోటుగా వుండడం ఎంతో ఆనంధంగా నాలుగు కాలాల పాటు చెప్పుకుంటారని అనుకోవచ్చు.

శ్రీ ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక సంపాదక వర్గంలో (అప్రకటితుడుగా) పనిచేస్తూ వుండిన 1955-60 కాలంలో వ్రాసిన సినీసమీక్షలు, ఆరోజుల్లో ఫ్రీ లాన్సర్ గా వుండిన "బాపు" చిత్ర చమత్కారాలు ఈ పుస్తకం (బాపూరమణీయం) లో ముఖ్యవిషయాలు. అంతకు ముందూ ఆ తరువాత కూడా మూసాకారం పోసుకుని వెలువడే చిత్రసమీక్షలు ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రికలో శ్రీ ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ ఎంతో వినోద భరితంగా వ్రాసి; సినిమా సమీక్షలు గ్రంధరూపంలో వెలువడడానికి ఒక "జస్టిఫికేషన్" ఏర్పరిచారు. సినీతారల స్వభావ-అభావాలను కార్టూనులుగా తీర్చిదిద్ది ఈ పుస్తకాన్ని సచిత్ర సంకలనంగా రూపొందించడానికి దోహదం చేశాయి "బాపు" బొమ్మలు. కార్టూన్లలో బాపు కవితా విహరణాలు వాటికవేసాటి !

ఉద్యోగ విజయం

తురగా జానకీ రాణి

మూర్తి ఆ సమయంలో గాలిలో నడుస్తూ వచ్చి బస్సు ఎక్కాడంటే ఆశ్చర్యం లేదు. ముఖంలో వద్దన్నా చిరునవ్వులు - ఎవరేనా చూస్తే, పిచ్చి మనిషిలా తనలో తాను వెకిలి నవ్వులు నవ్వుకుంటున్నాడను కుంటారేమోనని అర్జెంటుగా రుమాలుతో ముఖం తుడుచుకోవడం ఆరంభించాడు. ఇంతకంటే సంతోషమైన సంగతి మర్కొకటుందా? తన కలలన్నీ యింత హఠాత్తుగా నిజస్వరూపం దాల్చడం నమ్మశక్యం కావడం లేదు.

బస్సుదిగి మళ్ళీ గాలిలోనే తేలుతూ యిల్లు చేరాడు. తలుపు మీద మామూలు ప్రకారం సుతారంగా కాక ధన్ మని బలంగా కొట్టాడు. తలుపు తెరిచిన విజయ పాపాయి నెత్తుకొని కనుపించగానే మూర్తి పాపతో సహా ఆమెను చేతులతో చుట్టి "విజయా! నీకో మంచి వార్త చాలా చాలా మంచి వార్త - ఏమిస్తావు బహుమానం?" అన్నాడు.

విజయ అతడిని విడిపించుకుని "ఇదుగో యీ బంగారు కొండ మీకు బహుమానం! గదిలో బాబిగాడు మీ షర్టులన్నీ ఏం చేస్తున్నాడో చూద్దురుగాని పదండి" అన్నది.

ఈలోగానే పెద్దవాడు - మూడేళ్ళ వాడు "నాన్నా"అంటూ వచ్చేశాడు. అంటే రావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు ఎందుకంటే వాళ్ళ నాన్న చొక్కా బురఖాలాగ వేసుకుని నడవడం రాక పడిపోతూ వస్తున్నాడు.

'ఒరేయి. ఒరేయి, యిదీమిట్రా?' అని తన కొత్త షర్టుని రక్షించుకోవడానికి గట్టి ప్రయత్నం చేద్దామనుకొన్నాడు మూర్తి కాని చేతిలో పాపాయి!

"విజయా! ఆషర్టు తియ్యి! ముందు దీన్ని తీసుకో. నవ్వుతావేమిటి? కొత్త షర్టు మాసిపోతుంది. కాళ్ళ కింద పడి చిరిగి పోతుంది. ఐనా వాడి చేతికి నా బట్టలు యివ్వడమేమిటి? బీరువాలోంచి కింద పడేస్తోంటే చూస్తూ వూరుకోవడమేనా?' అన్నాడు కోపంగా మూర్తి.

పిల్లలు అల్లరి చేసినందుకంటే ఎక్కువగా, విజయ పట్టించుకోకుండా నవ్వడంతో మరింత కోపం వస్తోంది అతనికి. "యిదేం చూశారు? మధ్యాహ్నం చొక్కాలు నాలుగు పట్టుకొని పోయి బక్కెట్టు .నీళ్ళల్లో పడేసి, సబ్బు గుమ్మరించాడు. వాటిని పిండి ఆరేశాను. ఇప్పుడు పాపకి పాలు కలిపేంతలో మళ్ళీ బయలు దేరాడు." అన్నది కొంచెం విసుగు ధోరణిలో.

"ఒరేయి! విప్పు! ఆచొక్కా విప్పు- పాపా! నువ్వుండమ్మా" అని దాన్ని మంచం మీద దింపి వాడిని పట్టుకుని చొక్కా విప్పేంతలో పెద్దగా ఏడవడం మొదలు పెట్టింది పాప.

"దీన్ని తీసుకో! ఆ కాఫీ ఏదో నేను ఏడుస్తాను" అంటూ తన షర్టుని రక్షించుకొని, వాణ్ణి వీపు మీద చిన్న దెబ్బ వేసి పాపాయిని ఎత్తుకుని వూరుకో బెట్టాడు. ఆ చిన్న దెబ్బకే వాడు వీపు బద్దలై పోయినంత రాగం ఆరంభించాడు.

ఇద్దరినీ సముదాయించుకుంటూ, బొమ్మలు బిస్కెట్లు యిచ్చి ఒక చోట కూలేసి, కాఫీ తయారు చెయ్యడానికి వెళ్ళింది విజయ. కాస్సేపటికి ఆమెకు జ్ఞాపకం వచ్చినట్టుగా "చెప్పండి, ఏమిటో శుభవార్త అన్నారు?" అన్నది.

చెప్పినట్లే వుంది నా తలకాయ అనుకుని, "ఏదోలే, వీళ్ళ గందరగోళం పూర్తయి తీరుబాటుగా వున్నప్పుడు చెబుతాలే" అన్నాడు. ఆమె మళ్లీ ప్రశ్నించకుండా పనిలో పడింది.

కాఫీ చేసుకుని రెండుగ్లాసుల్లో పోసింది. వచ్చి నేల మీద పరిచిన చాప మీద కూర్చున్నారిద్దరూ. ఆ చేత్తో దాన్ని యీ చేత్తో వీడిని సర్దుతూ ప్రమాదాలు జరగకుండా వేడి వేడి కాఫీ యిద్దరూ తాగారు.

"చెప్పండి, ఏమిటో వూరిస్తున్నారే"! అన్నది విజయ. "నీకో మంచి వుద్యోగం వస్తున్నదోయి!" అన్నాడు ముఖం వెలిగిపోతుండగా మూర్తి.

విజయకి నవ్వొచ్చింది. "అంత ఖచ్చితంగా చెప్పేస్తున్నారు ఏ చెట్టునైనా కాస్తోందా ఏమిటి, కోసుకోవడానికి సిద్ధంగా?" అన్నది.

ఈ వేళాకోళానికి కోపం తెచ్చు

కోకుండా విషయమంతా చెప్పాడు మూర్తి. వాళ్ళ మేనమామ చాలా పలుకుబడి గల వ్యక్తి. ఆయన ఎవరికో ఒక పెద్ద వుపకారం చేసినప్పుడు వాళ్ళు, మీ వాళ్ళకెవరికైనా ఒక మంచి వుద్యోగం యిస్తాము కృతజ్ఞత చూపడానికి అన్నారుట.

ఆయనకి పిల్లలు లేరు. అందుకే మూర్తి అంటే ప్రాణం. మూర్తికి భార్య అంటే ప్రాణమనీ, ఆ భార్యకి ఒక వుద్యోగం వుంటే బాగుండునని అతని ప్రాణం ఒకటే కొట్టుకుపోతున్నదనీ ఆయనకు తెలుసు. అందుకే మధ్యాహ్నం తన దగ్గరకు పిలిపించుకుని, విజయ పేరున ఒక మంచి దరఖాస్తు టైపు చేయించి పుచ్చుకున్నాడు. నెలకు పన్నెండు వందలు జీతం, పని కూడా వినడానికి చాలా సులువు గానే వుంది.

ఆ దరఖాస్తు యిచ్చి వస్తే తాను గాలిలో నడుస్తూ, చిరునవ్వులు దాచుకోలేక ఎలా అవస్థపడుతూ యింటికి చేరిందీ చెప్పాడు విజయకి. ఆమె కూడా సంతోషంతో ఎగిరి గంతేసి "రేపే చేరుతానండి. ఎక్కడ అది!" అంటుంద నుకొన్నాడు మూర్తి. "అలాగా?" అన్నది క్లుప్తంగా విజయ. అంతకంటే ఏమీ ప్రత్యేకమైన ఆనందం కనుబడకపోయే సరికి మూర్తి కొంచెం నిరాశ పొందాడు.

"ఫస్టుదాకా టైము అడుగుదా మంటావా?" అన్నాడు. విజయ చూద్దాం లెండి అన్నట్లు కాఫీగ్లాసులు తీసుకుని లోపలికి వెళ్ళి కూరగాయలు, కత్తిపీటతో తిరిగి వచ్చింది. కూరగాయల బుట్ట

చూడగానే చంటిదాని ముఖం వికసించి పోయింది. చేతిలో వున్న బొమ్మని వదిలేసి, గబగబ పాకుతూ బుట్టవేపు రాసాగింది.

"చూస్తారేం? దాన్ని పట్టుకోండి" అని కేకేసింది విజయ. ఐదు నిముషాల తర్వాత విజయ వంక చూశాడు. ఆమె మూతి బిగించి కూరలు తరుగుతూనే వుంది. ఒక జవాబుగానీ రేపట్నుంచీ ఏం చేద్దాం అని సంప్రదింపుగానీ కనబడలేదు.

"మీ అమ్మగారిని రమ్మంటే బాగుంటుందేమో? అన్నాడు మూర్తి.

విజయ ఏమిటి అంటున్నారన్నట్లు కళ్ళెత్తి చూసింది గానీ ఏమీ అనలేదు. బాబు పెన్నుతో కనుపించిన కాగితం మీదల్లా డిజైన్లు గీసేసి యింక ఆ పని అయిందన్నట్లు, కూరగాయల తొక్కలు బొమ్మ గిన్నెల్లో పోయడం మొదలుపెట్టాడు. "వాడిని అవతలికి తీసుకుని వెళ్ళండి. బాబీ! నువ్వు పుస్తకాలు తెచ్చుకో నాన్నా? చదువు కుందువు గాని" అన్నది.

అలా కనీసం గంటన్నర సేపు గడిచింది. భోజనాలైనాయి. అంటే వంటింటి రంగస్థలం పైన భోజన నాటకం బాల పాత్రల పుణ్యమా అని గంటలోనే ముగిసింది. పిల్లలు, పెద్దల ఓపికను బాగా పరీక్షించి, ఆకలిని చంపేసి చివరకి పక్కల మీదకు ఒరిగాక మూర్తి పిలిచాడు విజయని.

"సాయంత్రం నుంచి చూస్తున్నాను. సరిగ్గా ఒక్క సంగతి మాట్లాడవేం? నీ అప్లికేషను మీద వాళ్ళు ఆర్డర్లు వేసేస్తున్నారు" అన్నాడు.

ఒక్క క్షణం తర్వాత ఆ మాటలు అర్థం చేసుకుని "నేను దేనికీ అప్లయి చేయలేదుగా"? అన్నది. మూర్తి గర్వంగా నవ్వాడు. "నీ కోసం అవకాశం ఆగు తుందేమిటి? దరఖాస్తుల్లో ఫోర్జరీలు ఫరవాలేదని నేను చేవ్రాలు చేసి యిచ్చే శాను లేవోయి! రేపో మాపో ఇంటర్వ్యూ వస్తే ఏం చేయాలో జాగ్రత్తగా ఆలోచించుకోవాలి" అన్నాడు.

విజయ ఎందుకనో సరైన జవాబు యివ్వడం లేదని యిప్పటికే గ్రహించాడు మూర్తి. "నువ్వు వంటగది సర్దుబాట్లు తర్వాత చేసుకోవచ్చు గానీ. కూచో. మళ్ళీ చంటిది లేస్తే కష్టం" అన్నాడు ఆమె చేయి పట్టుకుని కూలేస్తూ.

"మళ్ళీ చంటిది లేస్తే కష్టం కనుకే వంటింటి పని పూర్తి చేస్తానంటున్నాను

"నువు నన్ను నిజంగా ప్రేమిస్తున్నావా రాజా"
"అవును ప్రియా!"
"నువ్వు నా కోసం చచ్చిపోగలవు కూడానా రాజా"
"లేదు – నాకు నీ మీదున్నది చచ్చిపోని ప్రేమ ప్రియా!"

వదిలండి" అన్నది.

"ఐనా యిప్పుడు చంటిది ఎందుకు లేస్తుంది? యిప్పుడేగా బొజ్జ నిండా పాలు తాగి పడుకుంది? నీకుఅన్నిటికీ ఏదో ఒక సాకు చెప్పడం అలవాటై పోయింది" అన్నాడు.

విజయ జవాబు చెప్పక తప్పనట్లుగా "నేను ఉద్యోగం చేయనండీ యిప్పుడు" అన్నది.

మూర్తికి ఆకాశం మీద నుంచి నేలమీద పడినట్లైంది. "ఇప్పుడు చేయనంటే ఎప్పుడు చేస్తావు? దొరికినప్పుడే చేయాలి గానీ, మనం కావాలన్నప్పుడు దొరుకుతుందా?" అన్నాడు కోపంగా.

"నేను చేయనండీ! నేను బయటికి పోతే యీ పసిపిల్లల్ని ఎవరు చూస్తారు? నా పిల్లల్ని ఎవరి మీదో వదిలేసి, నేను వూరి మీదపడనండీ"! అన్నది ఖచ్చితంగా విజయ.

"ఊరి మీద పడడమేమిటి? – అసలు ఆ మాట ఏమిటి అంటున్నావు. ఆఫీసుకి టైముకి వెడతావు. టైముకాగానే యింటికి వస్తావు. పిల్లల్ని ఎవరి మీదో ఎందుకు వదులుతావు? పనివాళ్ళను పెట్టుకుంటాం వాళ్ళకి వప్పగిస్తాం..." అంటూ నిదానించి మాట్లాడబోయాడు మూర్తి.

"ఆహా! పని-వాళ్ళు! లోకంలో ఎక్కడున్నారో నాకో యిద్దర్ని తీసికొని వచ్చి చూపించండి – పెట్టేసుకుంటాను – మీకు బొత్తిగా ప్రపంచ జ్ఞానం లేదండీ" అన్నది విజయ.

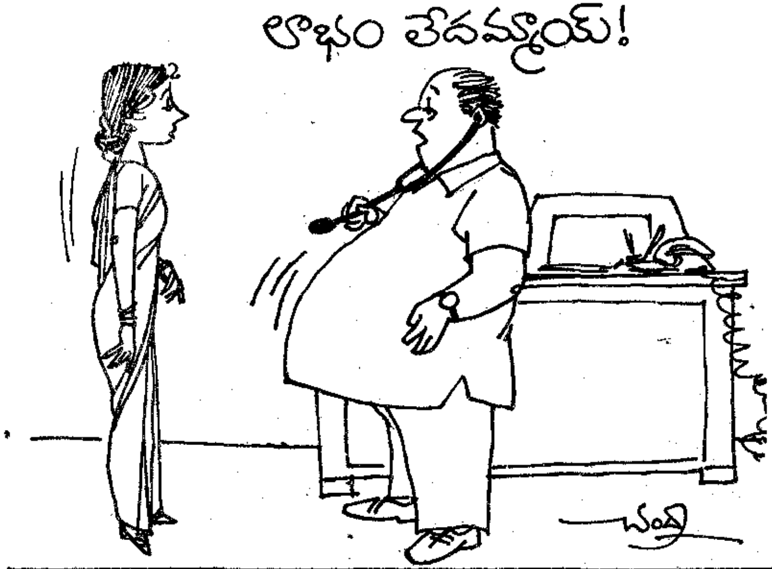
ఆ విధంగా ఆరంభమైన వారి వాదన రాత్రి పొద్దుపోయే వరకు సాగింది. మూర్తి మనస్సు కుత కుత వుడికిపోయింది" అంత చల్లని రాత్రిలో కూడా. తన జీతం చాలదు కనుక డబ్బు కోసం కక్కుర్తి పడి ఆమెను పట్టి బలవంతాన వీధిలోకి ఉద్యోగానికి తోసేస్తున్నట్లు తను భార్యా బిడ్డలను పోషించడం చేతకాని అసమర్థుడైనట్లు ఫీలవసాగాడు మూర్తి- ఉద్యోగాలు చేస్తున్న ఆడవాళ్ళంతా నానాగడ్డి కరిచి చావలేక బ్రతుకుతున్నట్లు జీవచ్ఛవాలైన కథలు వర్ణించి చెప్పింది విజయ విపులంగా. పిల్లలు తిండిలేక, పాలు, నీళ్ళులేక, అనారోగ్యం పాలై అనాధలకన్నా కనాకష్టంగా అలమటి స్తున్నారని సోదాహరణంగా విన్నవించింది.

ఏమైతేనేం? – చివరికి విజయ ఉద్యోగానికి వెళ్ళదనీ పెట్టిన దరఖాస్తు విఫలమనీ తేలింది.

చేతిలోకి వచ్చిన తీపి మిఠాయిని కాకి వచ్చి ముక్కున కరచుకొని ఎగిరి పోయినట్లు బాధ ఆరంభమైంది మూర్తిలో. పట్టుదల వదలని విజయ మూర్ఖత్వం వల్ల పెరట్లోని కల్ప వృక్షాన్ని ఎవరో పెకిలించుకొని పోతున్నట్లు గిలగిల లాడింది అతని మనస్సు. ఇంట్లోకి వచ్చిన కాసుల మూటని వీధిలోకి ఆమె విసరి పారేస్తున్నట్లు ఆ క్షణం నుంచి మూర్తి ఆమెనొక నేరస్తురాలిగా చూడ సాగాడు.

కాలం గడుస్తోంటే, మేనమామకు ముఖం చూపలేక సమాధానం చెప్పుకోలేక

సతమతమై చివరికి ఆ బాధని అలా మింగేసి వూరుకొన్నాడు.

– అలా నాలుగేళ్ళు గడిచాయి. పట్నంలో పెరిగే ఖర్చులతో, ఎదిగే పిల్లలతో, వారి బడిజీతాలు, డొనేషన్లు వగైరాలతో మూర్తి తట్టుకోలేక తల క్రిందులై పోతూనే రోజులు యీడు స్తున్నాడు. 'పోనీలెండి. యిద్దరేగా' అంటుండేది విజయ

ఒక రోజు సాయంత్రం మూర్తి ఇంటికి వచ్చేటప్పటికి విజయ చీరెలు బేరమాడుతోంది. మూడు చీరెలు ఎంపిక చేసుకుని పక్కకి పెట్టుకుని తర్వాత వాయిదాలలో విలాయిచ్చేదీ బట్టల అబ్బాయికి చెప్పి, అతని పుస్తకంలో అకౌంటు వ్రాసింది. ఈలోగా లాండ్రీ షాపు మనిషి వస్తే, బీరువాలోని ఐదారు

చీరెలు, యిస్త్రీకి యిచ్చింది. తలుపులు వేసి లోపలకు వచ్చి, పెరట్లో ఆరవేసిన బట్టలు మడతలు పెట్టి తీసుకొచ్చింది.

"ఏదైనా ప్రయాణమా? జోరుగా బట్టలు సర్దేస్తున్నావు?" అన్నాడు. ఉపద్రవమైన జవాబు ఏదో వినవలసి వస్తుందని అనుకుంటూనే అడిగాడు.

విజయ చిరునవ్వుతో "ప్రయాణం లాంటిదే అనుకోండి, కాఫీయివ్వనా" అన్నది.

"ఎన్నాళ్ళు? పిల్లలు, నేను కూడా వస్తున్నామా?" అన్నాడు. ఆమె నవ్వుతూనే వెళ్ళి కాఫీ తెచ్చి యిచ్చింది.

"నిదానంగా తాగండి. మరీ నిదానంగా వినండి సార్! మనం ఫస్టు నించి వుద్యోగానికి వెడుతున్నాం" అన్నది. మూర్తి తన ఆశ్చర్యాన్ని, కోపాన్ని,

ఉద్యోగాన్ని అన్నిటినీ లోపలే అణిచేసి చాలా మామూలుగా కాఫీ పూర్తి చేశాడు.

"ఎక్కడ, ఎంత, ఎందుకు అని అడగరేం?"అన్నదామె చీరెలు లెక్కలు చూసుకుంటూ.

"అడిగితే చెబుతావో చెప్పవో! అవసరమనిపిస్తే నువ్వే చెబుతావుగా? పోనీలే నేను మామూలు మనిషిని కనుక అమాయకంగా అడుగుతున్నాను. నువ్వు వుద్యోగం కోసం వూరి మీద పడితే పిల్లల్ని ఎవరు చూస్తారు? వాళ్ళు అనాథలైపోరూ?" అన్నాడు ఎంతో తెలివిగా దెబ్బ కొట్టానన్నట్లు.

"నేను వెళ్ళి వుద్యోగం చేయకపోతేనే ముందు ముందు వాళ్ళకీ - మీకూ కష్టం. అందుకే చేరేది. వాళ్లకి చదువులు చెప్పించాలా మంచి బట్టలు చెప్పులు కొనాలా? ఎక్కడికేనా షికారు తీసుకుని వెళ్ళాలా? సెలవల్లో వూళ్ళు తిప్పాలా? కావలసిన పళ్ళు, పాలు, కూరలు కొనాలా? నేను వుద్యోగం చేయకపోతే యివన్నీ ఎలాగండీ? అన్నది కళ్ళు ఎంతో చక్కగా హావభావాలతో తిప్పేస్తూ.

మూర్తి మనస్సు చివుక్కుమంది. ముఖం కూడా చివుక్కుమన్నట్లే పెట్టాడు. "అంటే నేను అవన్నీ చేయలేనంటావు. అసమర్థపు మొహాన్ని కనుక నువ్వు సంపాదించి మునిగే సంసారాన్ని తేల్చాలి అంటావు!" అన్నాడు.

విజయ మొరటు మనిషికాదు. భరించే వాడినన్న ఆత్మతృప్తి పొందుతున్న తన సహచరుణ్ణి అవమానించాలన్నంత అహంకారమూ లేదు. అందుకే పక్కన కూలబడి అతనికి చేరువగా జరిగి "మై డియర్ మూర్తి సాబ్! పిల్లలు పసి వాళ్ళుగా వున్నప్పుడే వాళ్ళ క్షేమం కోరి ఉద్యోగం చేయను అన్నాను. ఇప్పుడు మళ్ళీ వాళ్ళ కోసమే - ఉద్యోగంలో చేరుతాను అంటున్నాను. ఎప్పుడు ఏది అనాలో ఎప్పుడు ఏది చేయాలో నాకు కాస్త ఎక్కువగా తెలుస్తుంటుంది. అదీ తప్పేనా?" అన్నది.

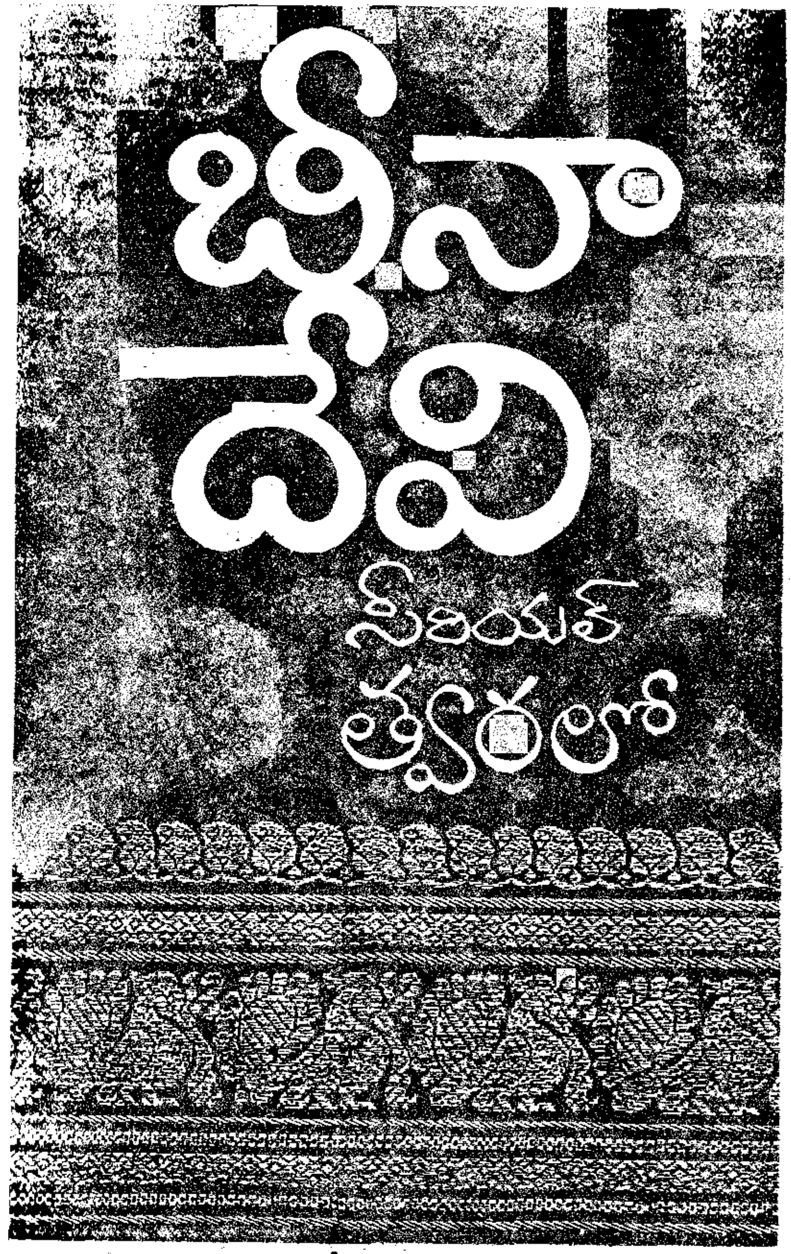
'ఏ పిల్లల కోసమైతే యిల్లు వదిలి బయటికి వెళ్లను అన్నానో. ఆ పిల్లల కోసమే యిల్లువదిలి బయటికి వెడుతున్నాను' అంటున్న ఆమె మాటల్లోని తర్కం అర్థం చేసికోవడానికి ప్రయత్నం ఆరంభించాడు మూర్తి.

"మరి ఉద్యోగాలు చెట్టున కాస్తున్నాయా - కోసుకుని వళ్ళో పడేసు కోవడానికి?"

- "ఓ యస్! సందుచివర బళ్ళో ఒకటి, మీ మామయ్య గారి సిఫారుసుల్లో మరొకటి కాసి, ఫక్వానికి వచ్చి సిద్ధంగా వున్నాయి" అన్న విజయ మాటలు - పన్నీటి జల్లులు అని పరవశించాలో పల్లేరు కాయలు అని చీకాకు పడాలో తెలియలేదు ఆ మానవుడికి.

● రౌడీలకు బేడీలు తప్పించి రాఖీలు కట్టించడమే రాజకీయం.

అనామిక

పి.వి.శేషారత్నం

పులి వేళ అయ్యింది.

నాలో పులి నెమ్మదిగా నిద్రలేచి ఒళ్లు విరుచుకుని వేటకు బయలు దేరేవేళ అయిందన్నమాట-

అంటే మధ్యాహ్నం రెండు గంటలు –

కొండజాతుల వాళ్లు తరచుగా ఉపయోగించే పదం – కొన్నాళ్ళు ఏజన్సీలో పనిచేసిన అనుభవంతో ఆ మాట పట్టుబడేందుకు బదులు ఆ పదం అనుభవంలోకి వచ్చింది. ఇప్పుడున్న హోదాలో పులివేళలకి కరువులేదు –

జోగులు ఇంకా రాలేదేమిటి చెప్మా! కొంపదీసి హేండ్ ఇవ్వడుకదా!

నాలో పులి ఇంకా వేట పడక అసహనంతో చిందులేయ్యడం మొదలెట్టింది.

అందులోనూ లేతలేడి నెత్తురు రుచి చూసిన నాలో అగ్ని జ్వాలలు –

జోగులు విశాఖపట్నంలో నా నమ్మినబంటు – నా హోదాకు ఉద్యోగానికి ఈ చిన్న హోటలు నప్పకపోయినా జోగులు సాహచర్యం కోసం ఇక్కడే తప్పని సరిగా దిగుతాను.

ఆరునెలలకి రెండు కేంప్‌లయినా విశాఖపట్నం తగులుతాయి నాకు –

ఆఫీసుపని అయినా అవకపోయినా పులివేళకి జోగులు అందించే వేటకోసం పడిచస్తానుఎప్పుడూ

కనబడని దేవుడు నాకేలోటూ చెయ్యలేదు –

అందం –

ఐశ్వర్యం –

మంచి ఉద్యోగం –

హోదా –

ఐదవతనమే తక్కువన్నట్టు – వీటన్నిటికోసం ఒక చిన్నసైజు గున్న ఏనుగును పెళ్ళాడాల్సి వచ్చినా నాకప్పట్లో విచారం కలగ లేదు.

తన ఐదవతనం కోసం అంటే నాకోసం ఎప్పుడూ పూజా పునస్కారాలతో మునిగి తేల్తూ – దేవుడి ప్రసాదాల్తో తన ఒళ్లను మరింత దేశ జనాభాలా పెంచుకు పోతున్న నా సతీమణి వల్ల నాకు లోపించిన ఆనందాన్ని భర్తీ చేసుకునేందుకే నాకీ కేంప్‌లు – పులివేళలు –

అయితే ఇన్నేళ్ల జీవితం ఒక ఎత్తు –

వారం క్రితమే విశాఖపట్నం ట్రిప్ ఒక ఎత్తు –

జోగులుని ఈ వారం రోజులుగా తలుచుకోని రోజు లేదు. వాడు నా కందించిన లేడి నాకెప్పుడూ తారస పడలేదు ఇంతదాకా –

ఆ నెత్తురు రుచి చూసిన నాకు ప్రాణం ఆగక – జిహ్వ చావక – పడ్డ అగచాట్లు ఫలితమే మళ్లీ వారం తిరక్కుండా వేయించుకున్న విశాఖపట్నం టూర్ –

జోగుల్ని ఆరోజు వందరూపాయలతో ముంచెత్తాను.

ఈసారి అందుకే వాడు ఎంత కష్టమైనా ఆదే లేడిని సంపాదించి నా పులివేళకు సిద్ధంచెయ్యక మానడు–

కాని ఈ రోజు ఎందుకింత ఆలస్యం?

బెట్టు చేస్తున్నాడా!

నా ఆత్రం పసికట్టి ఎక్కువ డబ్బులకి గేలం వేద్దామనా?

ఎంత కావాలన్నా – నా జీవితంలో సంపాదించిన దంతా ఒడ్డేయమన్నా నేను సిద్ధమే –

అంత రుచిగల లేడి –

ఆరోజు –

నా రూం తలుపు నెమ్మదిగా తెరుచుకుంది.

జోగులని నాకు తెలుసు –

తెచ్చిన పిల్ల రేటు చెప్పి తన కమిషన్ చెప్పి నా ఆనందానికి ఎక్కువ అంతరాయం కలిగించకుండా వెళ్లిపోయే జోగులు – కాని –

'బాబుగారూ!'

సన్నని మువ్వ పలికినట్టనిపించింది.

రాటుదేలిన జోగులు కంఠాన్ని ఎగురు చూసిన నేను తెలియని ఆకర్షణలో వెనక్కి తిరిగాను –

ఎఱ్ఱని పరికిణీ – జాకట్టు –

చెవులకి నకిలీ జూకాలా –

ఎఱ్ఱగాజులు –

లక్క పిడతలా బుల్లి నోరు –

పసితనం ఆరని ముఖం –

బెదురు చూపులు –

అన్నిటికంటే నన్నాకర్షించింది అమాయకత్వం వదలని కళ్లు – పచ్చి వయస్సు –

'బాబుగారు మరీ కసుగాయ – పదమూడేళ్ళు – జాగ్రత్త బాబూ ! తమరి గారికోసం ఏరి తీసుకొచ్చాను – నా ఆడదానికి తెలిస్తే నన్ను నరికి పోగులు పెడుతుంది. గంటకల్లా బిళ్లోదింపెయ్యాల

• బాగా బతికిన పిల్ల – జాగ్రత్త బాబూ!'

తాగివున్న జోగులు మాటలు వికారంగా ఉన్నాయి. అవి మాటలు నా చెవిలోకి పూర్తిగా దూరాయో లేదో గాని ఆ పిల్ల అందం నన్ను వెర్రెక్కించేస్తోంది– కసుగాయ – జీవితంలో కసుగాయతో తొలి అనుభవం –ఎప్పుడూ రాటు తేలిన బండ ముఖాలు – లావు పెదవులు – గారపళ్ళ – పొగరు ఒళ్ళు చూసి చూసి మొహం మొత్తిన నాకు అమృత పానం చేస్తున్నట్టుంది.

లొత్తిగా పసిపిల్ల – స్కూల్లో చదువు కుంటున్నట్టుంది.

కాని కలికాలం – స్కూలు చదువుకూడ అవకుండా పిల్లలు ఎంత బరితెగించిపోతున్నారు?

పేదరికమా? పిచిమాలా?

ఏమైతే నాకెందుకు? నాలోటివాళ్ళ బ్రతికేదేలా? డబ్బు పడేస్తే మాత్రం ఇలాంటి వాళ్ళ దొరుకుతారా?

'నీ పేరేంటి?'

పేరుతో నాకు పనిలేకపోయినా తలుపులు మూస్తూ అడిగాను –

సన్నని మువ్వ పలుకు –

'అనామిక'

ఫక్కున నవ్వాను – ఆ పిల్ల బెదిరింది.

'అదేం పేరు? మీ అమ్మా నాన్నా బాగా చదువుకున్నారా!

'ఆ! ఒకప్పుడు బాగా బతికాం! నాన్న ఆక్సిడెంట్‌లో చచ్చిపోయాడు – అమ్మకి అదేదో జబ్బు – డబ్బుకావాలి నిజంగా నూట ఏభై ఇస్తారా?'

అమాయకంగా అడిగింది అనామిక –

'నూట ఏభై!!!' నాలో ఆశ్చర్యం కట్టలు తెచ్చుకుంది. జోగులు నాతో అబద్ధం చెప్పాడా? లేక ఈ పిల్లని బుట్టలో వేసేందుకు అలా చెప్పాడా? లేక ఈ పిల్ల – ఎంతో అమాయకురాలనుకుంటున్న ఈ కసుగాయ అతి తెలివి తేటలు ప్రదర్శిస్తోందా?'

'బాబుగారు! ఒక గంటలో నాకు డబ్బులిచ్చి నిజంగా పంపేస్తారా?' – ఆపిల్ల కంఠంలో సందేహం– ఆపిల్ల మీద రవంత సానుభూతి కూడ కలుగలేదు–

పిల్లకివన్నీ మామూలే – ఏవో కల్లబొల్లి కబుర్లు చెప్పి ఈ వయసుమంచే ఎక్కువ డబ్బులు పడకేయడం–

మరి ఆలోచించి టైము వేస్ట్ చెయదలుచుకోలేదు–

నాలో రాక్షసుడు లేచాడు –

లేడి సన్నగా వణికింది –

బుగ్గమీద నా గాటు గట్టిగానే పడినట్టుంది –

కెవ్వున అరవబోయి తమాయించుకుంటున్న కళ్ళు–

నా ఆకలి తీరేసరికి కసుగాయ సొమ్మసిల్లింది –

బుగ్గమీద నల్లని చారికలు –

లేత శరీరం వడిలి పోయింది –

నాలో అంతులేని తృప్తి–

దాని వెల – ఆ పిల్ల చేతిలో కోరినట్టుగానే నూటయాభై పెట్టి నా కర్తవ్యం తీరిపోయినట్టు భావించాను –

ఆ రోజు జోగులుకి మరో ఏభై సమర్పించుకున్నాను–

ఆ పిల్ల గుర్తొచ్చి ఈరోజు జోగులు చేస్తున్న ఆలస్యానికి మండిపోతోంది –

కాదు – ఆ పిల్ల కోసం నా శరీరం, మనసు దహించుకు పోతున్నాయి –

టైము చూసాను –

నాలుగయింది – ఉలిక్కి పడ్డాను – కోపంతో నా మనసు కుతకుతలాడి పోయింది– వేట తప్పిన పులి రౌద్రం.

హోటలు కుర్రాడినడిగి జోగులు గుడిసె పట్టుకున్నాను–

నాలో పట్టుదల – ఏమైనా నా కోరిక తీరకుండా ఈ ట్రిప్ పూర్తవదు –

'జోగులూ!'

బయటికొచ్చిన ఆకారాన్ని జోగులుగా గుర్తించే సరికి నా మతి పోయింది –

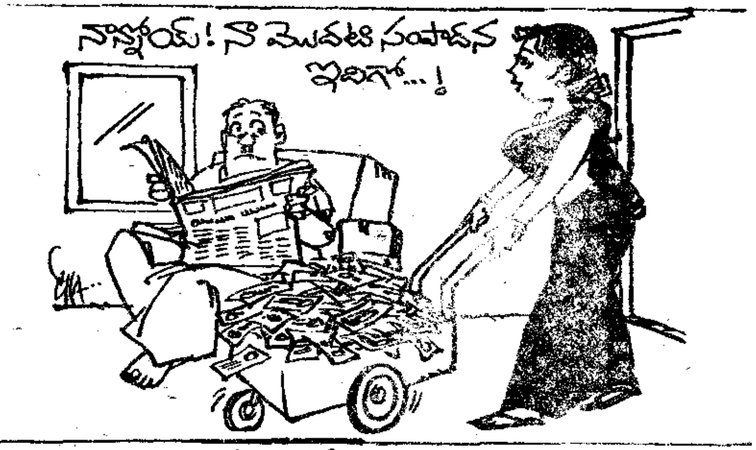
మంచి పొగరుతో ఎప్పుడూ నిషాలో ఉండే జోగులు పీనుగులా ఉన్నాడు – అపుడే శ్మశానంలో తన వాళ్ళను తగలబెట్టి వచ్చిన శోకమూర్తిలా వున్నాడు–

నన్ను చూసి వేదాంతిలా నవ్వాడు –

నా కోపం తగ్గుతూంది –

'కబురు పెడితే రాలేదేం?' – నా కంఠంలో సాత్వికత–

'పదండి బాబు'– నన్ను దగ్గర్లో గుడిసెలన్నీ దాటించి గుట్ట దగ్గరికి తీసికెళ్ళాడు– నా కాళ్ళమీద పడిపోయాడు–

'నన్నొదిలేయండి బాబూ! నేను చేసిన పాపాలకి తగిన శిక్ష వేసింది నా ఆడది – నానింక ఇలాటి గోరాలు చేయ్యలేను–'

'ఆ పాపిష్టి డబ్బు కోసమే నాను గడ్డి తిన్నాను బాబూ! కసుగాయని కూడ చూడకుండా కత్తి వేటకి బలిపెట్టాను. ఆ పిల్లతండ్రి ఎపుడో చచ్చిపోయి–తల్లికి పుట్టెడు జబ్బు ముంచుకొస్తే– డాట్టరు ఆ తల్లి బతకడానికి నూటేభై రూపాయల ఇంజీషన్ రాసాడు. అందుకోసం ఏ పాపం తెలియని కసుగాయ నా కాడకొస్తే డబ్బు కక్కుర్తి కోసం నాను పులికి బలి పెట్టాను బాబూ! బిడ్డ గోలెడుతున్నా ఇనకుండా ఆ పిల్లకాడ మరో ఏభైగుంజుకున్నాను.

కాని నాపాపానికి ఇముక్తి లేదు బాబూ! డాకేటేరు కరుణించి మరో ఏభైవేసి ఆ పిల్ల ముఖం చూసి ఆ తల్లికి ఇంజీసను జేసి బతికించాడు బాబూ! కాని ఆ పిల్ల మిదంటికి తట్టుకోనేక ఆ రేతిరే సచ్చిపోయింది–

'ఆ! అనామిక చచ్చిపోయిందా!' నాలో నవనాడులూ ఎవరో క్రుంగదీసినట్టయ్యింది – నా కోరికకు ఆనకట్టపడింది –

'తాగొచ్చి ఆ రేతిరి నాను వాగిన వాగుడు నా ఆడది విని ఏం చేసిందో తెలుసా బాబూ! నా కన్న కూతురికి ఇసం పెట్టి నన్ను శపించి– తను ...గేసుకు సచ్చిపోయింది బాబూ'– వెక్కి ఏడ్చాడు జోగులు –

కాని ఆ ఏడుపు నా చెవులకు సోకడం లేదు –

ఆ రోజు పులి వేటు తిన్న లేడి గింగిల–

కెవ్వుమన్న కేక బయటికి రాకుండా నీళ్ళకుక్కుకున్నలేత కళ్ళు–బుగ్గం మీద నల్లని చారికలు – పెదవుల మీద ఎఱ్ఱని గాట్లు –

"గంటయ్యాక నూట ఏభై ఇస్తారా నిజంగానే ఇస్తారా బాబుగారు" మువ్వల చప్పుడులా సన్నని కంఠం – నన్ను తరుముతున్నాయి–

'బిడ్డకి డబ్బెలాగొచ్చిందో తెలియక–ఎందుకు సచ్చిపోయిందో తెలవక–ఆ కన్నతల్లి కడివెడు శోకం నన్ను కాల్చేస్తోంది బాబూ!'

నాలో పులి కరిగిపోయింది – తల్లికి డబ్బు యిచ్చి నాపాపం కడుక్కుందామనుకున్న నాకు జోగులు చూపించిన ఆకారాన్ని చూసి నన్నుగా గుండెలో పోటు మొదలై – చెమటలుతో ఊపిరి ఆడడటం లేదు.

ఆ ఆకారం – పద్నాలుగేళ్ళ క్రితం నాన్నకిష్టంలేని పెళ్లి చేసుకుని వెళ్లిపోయిన నా రక్తం పంచుకున్న చెల్లెలు కృష్ణవేణి.

నా కళ్లముందు చీకట్లు–

పడిపోతున్న నన్ను పట్టుకున్న ఏవో చేతులు

నా చెవిలో – 'డబ్బులిస్తారా బాబుగారూ'– సన్నని మువ్వల చప్పుడు – నన్నుదవ్వు హోరులా వ్యాపిస్తమై పోయి నన్ను ముంచేస్తోంది. ●

సీరియల్

చాంపేయమాల

కే. ఉషారాణి

(గత సంచిక తరువాయి)

ప్రేమ మాటలు పెదవుల మాట్లాడవు,
కళ్లు మాట్లాడతాయి !
ప్రేమ పాటను పెదవులు పాడవు.
కళ్లు పాడతాయి!
ప్రేమ పిలుపులు పెదవులు అందించవు,
కళ్లు అందిస్తాయి !

ప్రేమ పూరితాలైన అతడి కళ్లు వాహిని కలలూ, కోరికలూ, వలపులూ, విరహాలూ, విన్నపాలూ...

అన్నీ, అన్నీ... నిజం చేసి హాయి నింపుతామంటున్నాయి ఆరాత్రిలో

వాహిని సుధాంశ కళ్లు మౌన మౌనంగా అందించే అహ్వానాన్ని నమ్మలేనట్టుగా చూస్తోంది.

స్వప్న జలపాతాలు కురిసీ అలసిపోయిన అందమైన కనుదోయి ఎదురైన ఆనందాన్ని అపనమ్మకంగా చూస్తోంది.

కలలు నిజమై, స్వంతమై పోతాయన్నది తలచుకుంటే.. కళ్లూ, మనసూ సంబరంగా సుషుప్తిలోకి జారుకుందా మంటుంటే ....

ఏదో అడ్డగిస్తోంది వాహినిని. అతడి ఆహ్వానాన్ని స్వీకరించలేని, స్వీకరించనివ్వని అశక్తత ...

నీ అంతటనువ్వుగా ఇన్నాళ్లకి నా ప్రాంగణంలోకి అడుగు పెట్టావు. నా ఇన్నాళ్ల కోరికనూ .... నీ వెచ్చటి కౌగిలిలో కరిగిస్తానంటున్నావు. నీ ఆహ్వానం తాలూకు ఆనందాన్ని నింపుకున్న మనసు నీదే...నీదే నంటూ నన్ను తొందర పెడుతున్నా ... అడుగు ముందుకు పడ్డం లేదు సుధా!

వ్యక్తిగా నీ ఓటమిని భరించలేని నీ వాణి నీ వ్యక్తిత్వాన్ని మాత్రం ఓడిపోనిస్తుందా?

నో! నెవర్!.. అదీ వాహిని మనసు అంటున్నది. ఆ మనసు నెరగని సుధాంశ మాత్రం --

సుధాంశ కళ్లలోని పిలుపు పెదవి అంచుల చిరునవ్వులో మెరిసింది.

మెల్లిగా చేతులు జాచి వాహినికి ఎదురుగా నడిచాడు.

ఎందరో ప్రేక్షకులను సమ్మోహితం చేస్తూ, మరెందరి హృదయాలనో ఆనందతరంగితం చేసిన ... వాహిని నవ్వుల పారిజాతాన్ని ఏర్చి కూర్చి తన గుండెలపై దండలల్లుకోవాలన్న ఆరాటం ... ఆచాచిన చేతుల మధ్య నిండి వుంది.

"..........................."

సుధాంశ ఎంతో చిన్నగా, మరెంతో మృదువుగా అందించిన వలపు పిలుపు...

సుధాంశ అనుకున్నాడు.. అలా తను అన్న మరుక్షణంలో వాహిని తన పరిష్వంగంలో ఒదిగిపోతుందనీ, ఆమె కోరిక తీరిపోతుందనీ --

అతడికా క్షణంలో నిర్మల గుర్తుకు రాకపోలేదు.

నిర్మల, అతడి అర్ధాంగి !

మనసా, వాచా, కర్మణ్యా ...

అతడికోసం బ్రతుకును అంకితం చేసిన ఓ స్త్రీమూర్తి --

అతడి ఆశయ సాధన పరిపూర్ణతను సంతరించుకోడం కోసం శ్రమించిన వ్యక్తి --

అలాంటి నిర్మల జ్ఞాపకాన్ని కాదని .. సుధాంశ వాహిని కౌగిలింత లోకిరా... రమ్మంటూ వున్నాడంటే అది అతడి బలహీనత కాదు.

వాహిని ప్రేమ ప్రకటించిన తీరులోని గొప్పతనం.

ఆ ప్రేమ ముందు అతడి మనో నిశ్చలత తాత్కాలికంగా తప్పుకుంటానంటోంది.

అతడు నమ్ముకున్న విలువలు .. అతడికి వీడ్కోలు చెబుదా మంటున్నాయి.

"రా వాణీ!" సుధాంశ అడుగులు వాహినికి అతి సమీపంగా చేరాయి. "ఇది నీ కోరికేగా ... ఎందుకిం..."

వాహిని చుబుకం క్రింద వ్రేలాన్చి అతడు ఆమె ముఖం పైకెత్తిన క్షణంలో ...

దీపాల వెలుగులో ... తళ తళ లాడుతున్న పాలరాతిచెక్కిళ్ళ ముత్యాల సరాలు ...

"వాహి!" సుధాంశ నివ్వెరపోయాడు. కలకల నవ్వులు హరివిల్లులై విరుస్తాయనుకున్న కళ్లు.. అలా కన్నీళ్లు కుమ్మకుంటూ ...

"వాహి!" ఇది .. నీ కిష్టం లేదా? నువ్వు నువ్వు ..."

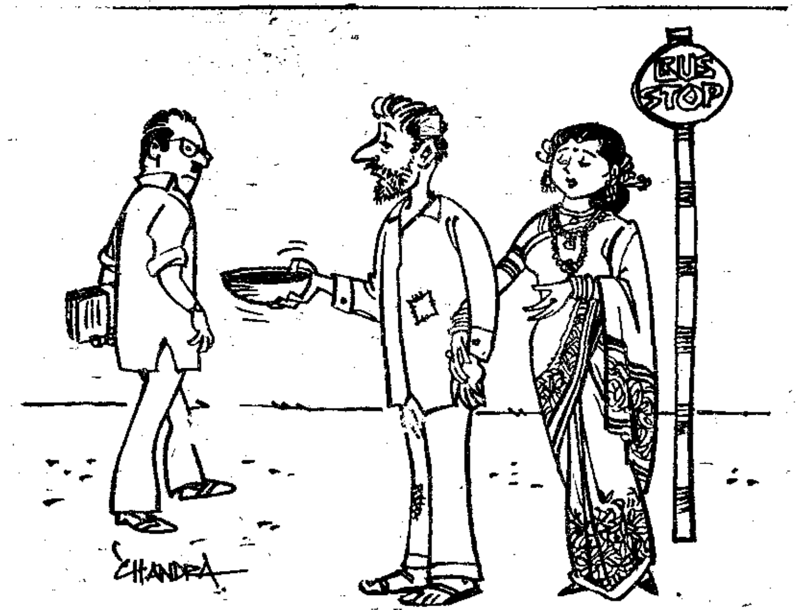
వాహిని తల చాలా మెల్లిగా అడ్డంగా ఆడించింది.

"నో సుధా! నన్ను, నన్నింకా నువ్వు అర్థం చేసుకోలేదు." ఆమె కంఠం వణుకుతోంది ఉద్వేగంగా. "నాకు నువ్వు కావాలి. కానీ.. ఓడిపోయిన వాడిగా నిన్ను నేను భరించలేను. అందుకే .. అందుకే.." అతడి చేతులు గుప్పిటలోకి తీసుకుంది. "సుధా? జన్మల మీద నాకు నమ్మకం లేదు. కానీ ప్రేమ మీద మాత్రం నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసం వుంది. అదే నిజమైతే.. నేను నీ కోసం ఏడేడు జన్మలూ వేచి వుంటాను."

సుధాంశ చేతులు గుప్పిటనుంచి సడలించింది. తడి తడి కళ్లు స్వచ్ఛతను నింపుకుని మెరుస్తున్నాయి.

"సుధా! గుడ్‌నైట్ .." ఇక నువ్వు వెళ్లచ్చు సుమా! అన్న హెచ్చరిక

అంతర్లీనమై వుందక్కడ.

సుధాంశ రెప్ప వాల్చక చూశాడామె వైపు .

'ఈ బంగారు బొమ్మ ఎక్కి కూర్చున్న శిఖరాలు జారి పడబోనుందా! ఆ జారుడికి కారణం తనవుతున్నాడా!

వాహిని అతడి సూటి చూపులకోప లేని దానిలా రెప్పలు వాల్చుకుంది.

సుధాంశ ఆమె ఊహించని విధంగా, ఎన్నడూ చూపని చనువుతో..

సుధాంశ కౌగిట్లో ఒదిగిన వాహిని .. ఇంకా అది నిజమని నమ్మేంతటిలో..

అతడి పెదవులు ఆమె పాపిట్లో ఆనాయి. ఆ తర్వాత..

జీరవోయిన స్వరం.. బరువుగా పలికింది.

"థాంక్ యూ! థాంక్ యూ డియర్.."

వాహిని తేరుకునేంతలో అతడామెకు ఎడమై పోయాడు.

* * *

టిక్కు టిక్కు మంటూ కదలాడిపోతూంది సెకన్ల ముల్లు.

కాలగమనాన్ని చాటుతూ దాటిపోతూంది గంటల ముల్లు.

సుధాంశ వాహిని ఇంటిగేటు దాటుతూ వాచీ చూసుకున్నాడు.

నాలుగూ - ఇరవై.

అంటే మరో రోజు, ఈ రోజే ప్రారంభమైయ్యింది.

సుధాంశకు గుర్తు తెచ్చుకోవలసిన అవసరమే లేకుండా గుర్తున్న విషయం.

ఆ రోజే 'సాధన' విడుదల.

'వాహిని' కూడా అదే రోజు రిలీజవుతుంది. సుధాంశ కారు శబ్దం చెయ్యకుండా వీధులను దాటుతోంది.

రాత్రి ఛాయలు ఇంకా వీడిపోలేదు.

రోజు మొదలయ్యిందన్న స్పృహలో లేనట్టుగా ఇంకా నిద్రలో మునిగి వున్న నగరం.

నిర్మానుష్యంగా వున్న వీధులన్నీ వెలుగార బోసుకుంటూ వెలా వెలా బోతున్నాయి.

అతడికారు అతడి ఇంటిని సమీపించింది ఇంట్లో ఇంకా వెలుగుతున్న దీపాలు.

కారు శబ్దం వినగానే కునికి పాట్లు పడుతున్న వాచ్ మన్ నిద్రలేచాడు.

కీస్ అతడి కప్పగించి అలసటగా ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టగానే కనిపించింది సోఫాలో కూర్చునే నిద్ర పోతున్న నిర్మల.

అతడికి ఒక్క క్షణం పడ్తున్న అడుగులు ఆగిపోయినయి. ఆ తర్వాత.. నెమ్మదిగా ఆమెను సమీపించాడు. 'పాపం, రేపటి ఫలితంలో ఎదురయ్యే ఏ ఫీలింగైనా తనతో పంచుకుందుకు వచ్చివుంటుంది, చెదిరిన పైటసవరించి ఆమెను సరిగ్గా పడుకోబెట్టి భుజం మీద వ్రేలాడుతున్న కోటు కప్పాడు.

'నిమ్మీ! ఎప్పటి కప్పుడు నన్ను నన్నుగా నిలబడ నిస్తున్న శక్తివి నువ్వేనేమో! అందుకే ... అతడికాతర్వాత ఆలోచించేందుకు మనస్కరించలేదు.

సుధాంశ నిర్మలను దాటుకుని తన గదికి దారితీశాడు.

అప్పుడు టైం సరిగ్గా ఐదూ పదిహేను. ఇంకో నాలుగు గంటలకు మొదలవుతాయి మార్నింగ్ షోస్.

సాధన విజయమా! వాహిని పరాజయమా?

తన కృషికి గెలుపా? త్యాగానికీ ఓటమా?

ఫలితం ఏమవుతుంది ?

అప్పటి దాకా లేని అలజడి, గెలుపు ఓటమిలకై ఆరాటం - అప్పుడు మొదలైంది సుధాంశలో.

ఏమవుతుందో!

ఏ ... మ ... వు ... తుం ..... దో ...!

ఏ .... మ ... వు.... తుం........ దో ......!

ఎక్కడా ఓటమిని భరించలేని అశాంతి ...

చెవిన పడబోయే విజయాన్ని కూడా అనుభవించలేని మనస్తాపం.

సుధాంశకు రక్త ప్రసారం అధికమైంది.

గుండె చలనం వేగంగా, అతి వేగంగా మారింది.

ఆరాటంగా, నిలువ లేనట్టుగా అటూ ఇటూ తిరిగాడు గదిలో .. ఎటూ కదలలేని వాడిలా మంచంపై కూలబడ్డాడు.

టిక్ .. టిక్ ... టిక్ ...

టిక్ ... టిక్ ... టిక్....

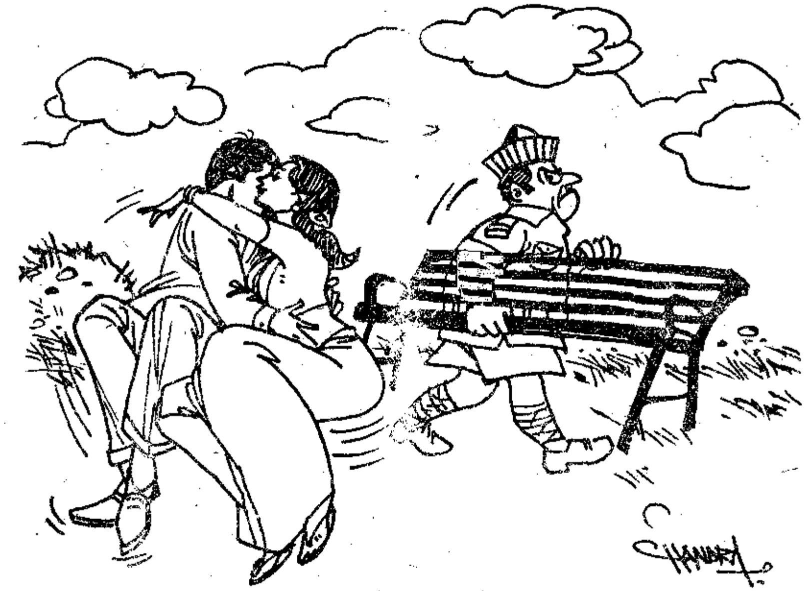
సెకండ్ ముల్లు ఇనుపసమ్మెటై గుండెను గుద్దుకుంటూ వుంది.

క్షణం.. క్షణం.. పెరిగిపోతున్న ఆందోళన మనిషిని ఊపేస్తూవుంది.

అవకాశాలు ఇప్పించమంటూ స్టూడియో గేట్ల ముందు పడిగాపులు పడ్డ నాడు సైతం లేని ఆందోళన --

అసిస్టెంట్ స్థానంలో వంగి చేతులు కట్టుకుని నిలబడ్డ నిముషంలో సైతం లేని అశాంతి--

మొట్టమొదటిసారిగా దర్శకత్వం వహించిన చిత్రం ఫలితం కోసం వర్షంలో ఎదురుచూసినపుడు సైతం తనలో తొంగిచూడని నిస్పృహ.

అతడ్ని నిలువెల్లా కమ్ముకుని నిలువునా ఊగిపోయెలా చేస్తోంది.

సుధాంశ టెన్షన్ భరించలేక పోయాడు.

అత్యవసరంగా వాడు కుందుకు అతడు దాచుకున్న నిద్రమాత్రల సీసా .. అందుకున్నాడు.

సీసాలో తెల్లగా నవ్వుతున్న మాత్రలు .. అతడి అలసిన మనసుకు జోలపాడే రికార్డుల్లా వున్నాయి.

గుప్పిట్లోకి వంచుకుని .. కనీసం లెక్కయినా పెట్టకుండా నోట్లో వేసుకున్నాడు.

చల్లటి నీళ్ల సహాయంతో మెత్తగా కడుపులోకి జారుకున్నాయి.

నిముషాలు గడుస్తున్న కొద్దీ సుధాంశ మనసూ, శరీరమూ రెండూ తేలికై... అతితేలికై... అతడు ఎక్కడికో, ఎక్కడెక్కడికో మహాంధకార నిశీధంలోకి మెత్తగా జారుకుంటున్నాడు.

ఎదురుచూపులు లేని, ఉద్వేగాలు తెలియని ప్రశాంత తీరాలలోకి చేరుకున్న సుధాంశకు ఇప్పుడంతా ప్రశాంతతే!

ప్ర .. శాం ... త ... తే!

* * *

ఓ దేవుడా!

ఏమని ప్రార్థించను నిన్ను? రెండు చేతులూ నువ్వున్న ఆకాశం వైపు సాచి విలువల్ని బ్రతికించమంటూ వేడుకోనా? లేక .. మార్పు నాశించి సాహసించిన వ్యక్తి పరాజయం పాలయితే .. ధైర్యంగా నిలదొక్కుకోగల మనస్థయిర్యం ప్రసాదించమంటూ కోరుకోనా?

ఏమని నిన్ను ప్రార్థించ మంటావు?

శుభారంభ సమయానికి ఆనందంగా ఆహ్వానగీతికలు పాడగల అవకాశం నాకు కలగ జెయ్యవా తండ్రీ?

రమాకాంత్ ఒక సినిమా విజయాన్ని ఆకాంక్షిస్తూ అలా భగవంతుడ్ని ప్రార్థించడం వింతగానే వుంటుంది. కానీ బురదనీటిని .. గంగాజలంగా మార్చాలనుకున్న అపర భగీరథుడికి 'విజయీ భవ' అంటూ కోరుకోడంలో వింత లేదు గాక లేదు.

ఉదయం 9-15 ని. కాదు.

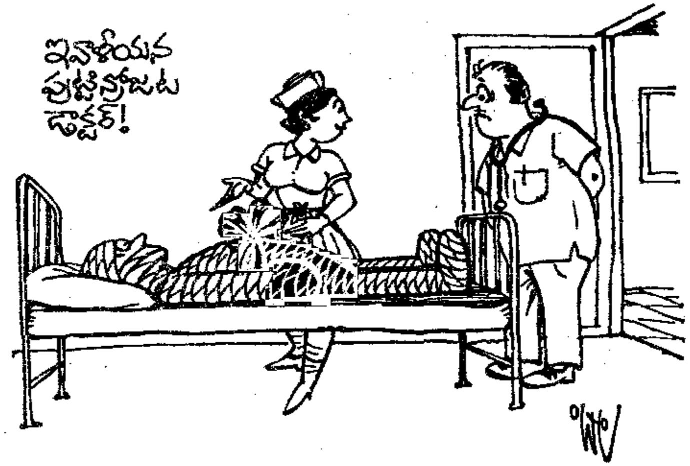
మధ్యాహ్నం 12-40 నిముషాలు.

మార్నింగ్ షో వదిలారు.

గుంపులు, గుంపులుగా బయట పడుతున్నారు జనం.

రమాకాంత్ హడావుడిగా అందరి మధ్యా తిరుగుతూ పిక్చర్ టాక్ ఎలా వుందో అడిగి తెలుసుకుంటున్నాడు.

సరిగ్గా అదే సమయంలో పనిమీద థియేటర్ ముందు ఆగింది రత్నం ఎక్కివచ్చిన ఆటో.

* * *

"అమ్మగారూ! అమ్మగారూ!"

రత్నం పడుతూ లేస్తూ వచ్చాడు.

"మన పిక్చర్ ...."

"...ష్, నాకు కాదు. ముందుగా అయ్యగారు వినాలి రిజల్ట్.." ఆమె నోటి నుంచి వచ్చేది అజ్ఞకాదు, శాసనం.

నిర్మల సుధాంశను నిద్ర లేపడానికి వెళ్లింది. సుధాంశ నిద్ర పోతున్నాడు.

సర్వ సృష్టితో అలసి సొలసి పోయిన అపరబ్రహ్మలా...

ప్రళయ తాండవం ఆడీ .. ఆడీ... విసుగు చెందిన విశ్వేశ్వరుడిలా..

శిష్టరక్షణ చేసీ చేసీ విశ్రాంతి కోరుకున్న విష్ణుదేవుడిలా ...

నిర్వికల్ప సమాధిలాంటి నిద్రలో సుధాంశ .

"ప్లీజ్, అమ్మగారూ! లేవండి.."

రత్నం ఆత్రం.

నిర్మలకు అతడ్ని లేపాలంటే మనసు ఒప్పలేదు.

అయినా తప్పదు.

ఎంత నిద్రలో వున్నా అతడు టక్కున కళ్లు తెరిచి చూచేలా చెయ్యాలంటే ఒకే దారి వుంది.

అందుకే..

అతడి మీదుగా వంగి తలదిక్కున వున్న టేప్ రికార్డర్ స్విచాన్ చేసింది.

హరోం ! హరోం హర !

హర ! హర ! హర ! హర !

హరోం హరా అని కదలండి !

మార్పుకు కవితా ఘోషతో ఆహ్వానించిన మహాకవి కంఠం ధీర గంభీరంగా వినిపించ సాగింది.

ప్రభంజనం వలె హోరెత్తింది !

చల్లారిన ఆవేశాలు మళ్లీ ఒళ్లు విరుచుకుంటున్నాయి. అణగారిన అలజడి ఆవులిస్తూ నిద్ర లేచే ప్రయత్నం చేస్తూంది.

నా ఊహ చాంపేయమాల !

రస రాజ్య డోల!

నా ఊహ కేదారగౌళ!

మంచంపై కదులుతున్న సుధాంశ రెప్పలు విప్పే క్షణం కోసం ఆత్రంగా చూస్తూ – రత్నం ;

చిర్నవ్వుల సుప్రభాతాన్ని వేకువ దాటినా ఆలపించే – నిర్మల ;

క్యాసెట్ లో టేప్ చుట్టు కుంటున్న కొద్దీ అతడిలో చుట్టలు చుట్టుకుపడుకున్న మనసు మత్తు విదిల్చు కుంటోంది.

సుధాంశ పర్సనల్ టెలిఫోన్ మ్రోగీ .. మ్రోగీ.. ఆగుతోంది!

ఆగీ... ఆగీ... మ్రోగుతోంది.!

నేను సైతం

విశ్వ సృష్టికి

అశ్రు వొక్కటి

ధారపోస్తాను !

అగాధాల లోతుల్లోంచి చైతన్యాన్ని వెలికి తీసుకురాగల శక్తి వంతమైన భావానికిక మనిషిని నిద్ర లేపడం .. ఆఫ్టాల్ అదెంత పని !?

సుధాంశ పూర్తిగా కళ్లు తెరిచాడు అప్పుడే!

●

(సమాప్తం)

ఈ నెల కవిత

కొండేపూడి నిర్మల

కొండేపూడి నిర్మల గారు సుమారు ఒక దశాబ్దంగా కవిత్వం రాస్తున్నారు.

మొదట్లో నిర్మల గారి కవిత్వంలో ప్రకృతి, అందం, ఆనందం, ప్రేమ లాంటివి ఉండేవి. యిప్పుడు వాటి స్థానే ఆర్తి, వేదన, బాధ వగైరా కనిపిస్తున్నాయి. అందువల్ల నిర్మలగారి కవిత్వం పదునెక్కింది. లక్ష్యశుద్ధి ఏర్పడింది.

అణగారిన ఆర్తుల గొంతులు – స్త్రీలయినా పురుషులయినా – నిర్మల గారి కవిత్వంలో వినిపిస్తాయి.

కొత్త పోలికలను అత్యంత సమర్థంగా ఉపయోగిస్తుందనీ విశ్వజనీన భావాలను తెలుగు పలుకుబడులలో వ్యక్తీకరిస్తుందనీ నిర్మల గారి కవిత్వాన్ని పరిశీలించిన విమర్శకులంటారు.

నిర్మలగారు కవిత్వంతో పాటు వివిధ విషయాలపై వ్యాసాలు కూడా రాశారు. బరువైన కవిత్వమూ, తేలికైన వచనమూ ఈమె రచనా గుణాలు.

1988లో మొదటి కవితా సంపుటి "సందిగ్ధ సంధ్య", 1990లో 'నడిచే గాయాలు" సంపుటినీ ప్రచురించారు.

1989లో 'ఫ్రీవర్సు ఫ్రంటు' అవార్డు అందుకున్నారు.

1990 మేలో 'కుమారన్ ఆశన్' అఖిల భారత పురస్కారాన్ని అందుకుంటున్నారు.

వడ్ల గీతం

నన్ను మీ నుంచి విడదీసి చూడకండి
కన్నీటి కరెంటు తీగల మీద అప్పుడే ఆరెయ్యకండి
ఆశలూ అలసటలూ తీరలేదు
తలమీద అమ్మానాన్నల తడికళ్ల ఆరలేదు
కోసినా మేసినా గొంతు విప్పని గడ్డిపోచల దేశం నాది
వేప చేదుతో స్వాగతించే అంధ కాంతి వసంతం నాది
మీ ఇంట్లో నాకుంచిన అరలేమిటో చెరలేమిటో

అరమరిక లేమిటో తెలీదు
తలపులకు యింత పులకింత పూసిందీ తలంబ్రాలు పోసిందీ
కలకటేరో ఉప్పుటేరో అదీ తెలీదు
స్వాగత గీతంలో స్వగతాలే ఎక్కువ
కర్పూరం వెలిగించి తూర్పార బెట్టడం మక్కువ.
కాళ్లయినా కడుక్కోకుండా కఠినమైన ప్రశ్నాపత్రం యిస్తారు
సెర్చి వారెంటైనా లేకుండా శిక్ష వేస్తారు
ఎప్పటి కప్పుడు అసంతృప్తి
దప్పిక చాలని అహంతృప్తి
ముంతాజ్ మహలు సౌందర్యంలో మునిగి తేలుతున్నప్పుడు
మరుభూమి, అని తెలీదు
చార్మినార్ ఎత్తులూ, చాదర్ ఘాట్ లోతులూ
కిరస నాయిలూ మృత్యు ఛాయలూ
– అన్నీ తెలిసిన నరకం నుండి
నా ఏమీ తెలీని తనాన్ని రక్షించండి

ఆవిడెప్పుడూ సిద్ధంగా ఉంటుంది

అరబక్కెట్టు నీళ్లతో అలుగ్గుడ్డతో
ఆవిడెప్పుడూ సిద్ధంగా వుంటుంది
అడుగు జాడలు తుడిచి అద్దంలా చేసేందుకు –
నవ్వు మీదా
నడక మీదా
మెలకువ మీదా
నిఘా వేస్తుంటావని కదలికలు మానేసింది.
అందం మీదా
అలంకారం మీదా
ఆలోచన మీదా భయం బురదలా చిమ్ముతావని భ్రమలు వదిలేసింది.

తను కన్న వాళ్లకీ
తనను కన్న వాళ్లకీ
జాలిగాలిపేలా
చాత కానితనం గాజు లేసుకుని
చావు దైన్యం చీర కట్టుకుంది
ఎప్పుడొస్తావనే చింత లేక పోయినా
వచ్చి పోతావనే వింత నరకం కోసం ఎదురు చూస్తుంది.
రోడ్డు పక్కల రొచ్చునీ చెత్త కుండీనీ
మాటలతో చిమ్ముకుంటూ నువ్వొస్తావు
ఆవిడెంత పతితో గుర్తు చేసేందుకు –
ఆఖరి వాడు. నీ పోలిక కాదనేందుకు –
కోడెందుకు పండ లేదో అడిగేందుకు –
కోకెందుకు చావుందో నిప్పెట్టేందుకు –
మౌనంతో [illegible], మౌనంతో మొహాన నీళ్ల చల్లించుకునేందుకు –
కరగని రాతిలా రాత్రిలా రాత్రంతా కూచుని
మిగిలిందేమిటో తెలీక కాసేపు
పోయిందేమిటో తోచక కాసేపు
తెల్లవార్లూ పెనుగు లాడి
నీ మృతినీ స్మృతినీ కూడా
అదే నీళ్లతో అలుగ్గుడ్డతో
తుడిచి అద్దంలా చేసేందుకు
ఆవిడెప్పుడూ సిద్ధంగా వుంటుంది.

అప్పగింతల నాటి రాత్రి

అప్పగింతల నాటి రాత్రి ఆడపిల్ల మొహం ఎలా వుంటుంది?
వాడిపోయిన అట్టపూల్జడలా వుంటుంది
జా[illegible] గుండె నిబ్బరం లా వుంటుంది

గుప్పున ఊదేసిన హారతి పళ్లెంలా వుంటుంది
అప్పగింతల నాటి రాత్రి అబ్బాయి మొహం ఎలా వుంటుంది?
గీచి గీచి బేరం కుదిరిందన్న సంబరంతో
వేలుకి వేలు ముడేసుకున్న విటుడి లాలిత్యంలా వుంటుంది.
ఇంటిపేరు నిలబెట్టేందుకు సొంతపేరు మర్చిపోవటానికి వచ్చిన
ఈగపిల్ల నవ్వుని దొరకబుచ్చుకున్న వాడిలా వుంటుంది
తల్లికోడి రెక్కల నుంచి జారిపోయి క్కొ క్కొ క్కొ మంటున్న పిల్లని
పరువు డేగ కాళ్ల విసిరి ఎత్తుకు పోతున్నట్టు వుంటుంది.
అప్పగింతల నాటి రాత్రి అమ్మ మొహం ఎలా వుంటుంది?
పాత గాయానికి కొత్త రక్తంతో పట్టీ వేసినట్టు వుంటుంది.
మసిబట్టకీ తులసికోటకీ విప్పుకుంపటికీ
కళ్లున్నందుకు రుజువుగా కన్నీళ్లొచ్చినట్టు వుంటుంది
ఆడపిల్ల ఏడ పిల్లో తెలిసిపోయిన గుండె పగులుకి
ఈడపిల్ల కాదనే సత్యం హెచ్చవేసినట్టు వుంటుంది.
అప్పగింతల నాటి రాత్రి విందుకొచ్చిన బంధువర్గాల మొహం ఎలా వుంటుంది?
ముందే తెలిసిన దుఃఖ సన్నివేశం కోసం కొత్త రుమాలు తెచ్చుకున్నట్టు వుంటుంది.
మరణ యాతన మరిపించేందుకు భజన చిడతలు పుచ్చుకున్నట్టు వుంటుంది.
పతాక దృశ్యం పూర్తవుతూనే తెరవాల్చేందుకు తొందర పడుతున్న
'సుఖాంతం' సూచికలా వుంటుంది.

ఆకలేసిన వాడు

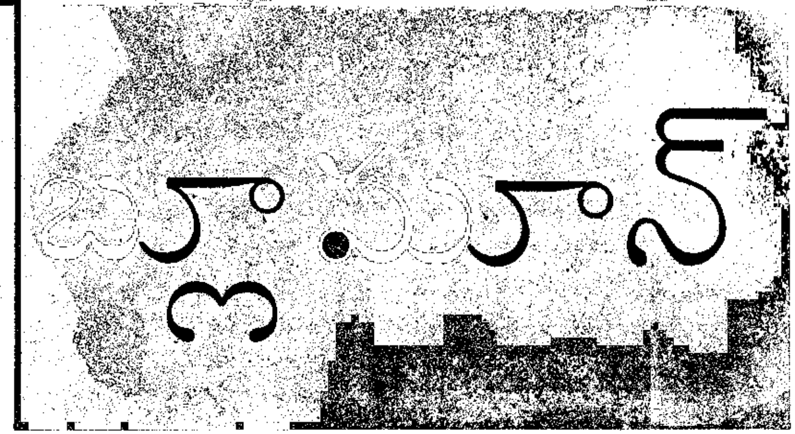
ఆకలేసిన వాడు ఆకలికి ఆహుతై పోడం కంటే
మరో పరిష్కారం ఏదీ లేదిక్కడ
ఆకలేసిన వాడు రోగాన్నీ, రొచ్చునీ, చచ్చుపడిన అవయవాన్ని చూపించి
అడుక్కున్నంత మామూలుగా
నడిచే రైళ్లలో పాటలు పాడీ, నడిరోడ్డు మీద చిత్రలేఖనాలు గీసీ
పిడికెడు మెతుకులేరుకోడం కంటే కూడా పరిష్కారం ఏదీ లేదిక్కడ

జానపద గీతాల కోకిల తీజన్‌బాయి కాఫీటీ కప్పులు మోసి బతకడం
మనకొక వార్త మాత్రమే
మహానగర మంత దినపత్రిక రద్దీలో చోటుచాలని ఓ పాత్ర వీడు
చేతికి దొరికిన చేదుమాత్ర వీడు
పేరేమిటో తెలీదు గానీ
పో పొమ్మని అదిలిస్తున్న ట్రాఫిక్ పోలీసుల ముందు జరిగీ జరక్క
లే లెమ్మని విదిలిస్తున్న చిల్లర దుకాణాల ముందు కదలీ కదలక
గుప్పెడు బొగ్గు ముక్కల్ని భారతం చేసినవాడు
దోసెడు యిటుకరాయి ముక్కల్ని రామాయణం రాసినవాడు
వ్యాసుడా?
వాల్మీకా?
చిత్తు కాయితాల మధ్య చెత్తా చెదారాల మధ్యా
అరటి తొక్కల, తగరం ముక్కల, తారుపారల మధ్య
కాన్వాసయి కూచున్నవాడు
గజన్నర నేలను జోలె చేసుకున్నాడు వాడు
అల్లా అయినా, ఏసు అయినా, ఏడుకొండలు అయినా
చరాలున వాడి చూపుడు వేలు మీదుగా క్రిందకు దిగి రావాల్సిందే.
రాలిన చిల్లర నక్షత్రాల మధ్య పాడి మబ్బుల పొగయి తారట్లాడాల్సిందే
గీసి గీసి గీతల మధ్య చిక్కుపడి పోతూ
రోసి రోసి బ్రతుకు రెప్పల మీద రోజా వాల్చుకుంటూ
చీకట్లను అలుముకున్న పగళ్లతోనూ
పగటి వేషం వేసుకున్న చీకట్ల తోనూ
చప్పగా తడిసి పోయాక
ఈపూట కింక యిటు అడుగులు పడవనుకున్నాక
మూటా ముల్లే సర్దుకుని ఎటెళ్లిపోతాడో
తను రాసిన రత్న కిరీటాలూ, వైజయంతి మాలలూ దయాసముద్ర నయనాలూ
గులకరాళ్లయి గుచ్చుకుంటుంటే –

లోకం వేసిన ఆమోదముద్ర లేదనేగా
అబద్ధం లాంటి, అవసరం లాంటి, కామం లాంటి, కారణం లాంటి
నాన్న లేడనేగా
వేయ బోయే ప్రతి అడుగు మీదా
వ్యర్థ సంతకమొకటి లేదనేగా
నా ఉనికి నిన్నొక రెక్క తెగిన పక్షిని చేసింది
నా కదలిక నిన్నొక ఆజన్మాంతపు ఖైదీని చేసింది
నా ఆకలి నిన్నొక గొడ్డుమోతు చెట్టుగా చేసింది
నా ఆక్రందన నిన్నొక మూగదాన్ని, గుడ్డిదాన్ని, చెవిటిదాన్ని చేస్తోంది
మన్నిస్తావా తల్లీ
పిరికి వాడయిన మగవాడి కారణంగా
ఏ తల్లి మాతృత్వమైతే
ఒక అసంకల్పిత పాలధారగా మిగిలిపోతుందో
పేగునుండి తెగ్గోసిన ప్రవాసత్వపు బాధతో
తడుముకుంటున్న పురిటి పెదవులకు ఉప్పటి కన్నీటిచుక్కలు
దొరుకుతున్నాయో
దుర్బలత్వం, సామూహిక నిర్జనత్వం, పొత్తిళ్ళుగా మారుతున్నాయో
అమ్మా ఈ లోకం నాకొద్దు
చిగురించాలా వద్దాని చెట్టు చేతులు జోడిస్తున్న దేవ దృశ్యం
నే చూడలేను
కర్ణుడు మునిగిన దుఃఖ గంగ యింకా వుంది
తల్లి వేరూ
పిల్ల వేరూ
వేరు వేరుగా పుట్టమని శపిస్తావో దీవిస్తావో -

(గత సంచిక తరువాయి)

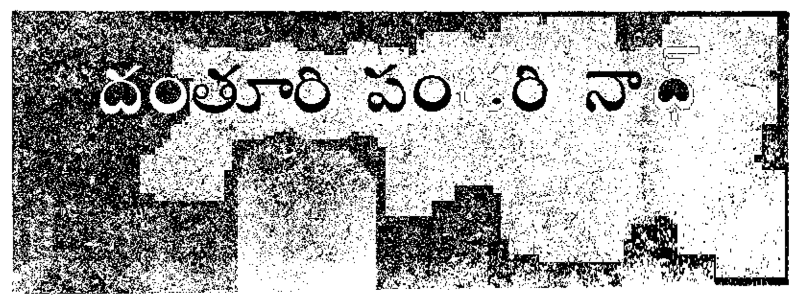
అర్థరాత్రి దాటింది.
'సిటీ లిమిట్స్'లో అత్యాధునికంగా నిర్మించ బడ్డ శశిధర్ భవనం అది.
ఆ భవన ప్రాంగణంలో..

చవితి చంద్రుని గుడ్డివెన్నెలని చీకటి 'డామినేట్' చేస్తోంది ఉండుండి వీస్తున్న ప్రచండ వాయువుల్లో పాము బుసలు నిశ్శబ్దంగా వినిపిస్తున్నాయి.

ఉలిక్కిపడి చూస్తున్న గుడ్లగూబ కళ్ళల్లో మృత్యుఘోష మరణ మృదంగ నాదం మేలుకొంటోంది.

భవనంలో ఒకే ఒక్కగదిలో దీపాలు పూర్తిగా వెలుగుతున్నాయి. ఆ గదిలో మెత్తటి పరుపుమీద హైమ నిశ్చలంగా పడుకుంది. ప్రక్కనే కూర్చున్న నర్సు నిరూప ఏదో పుస్తకాన్ని సీరియస్‌గా చదువుతోంది.

ఉదయమే హైమను నర్సింగ్ హోమ్ నుండి ఇంటికి తీసుకువచ్చాడు శశిధర్. వ్యాపారానికి సంబంధించిన అత్యవసరం పనిమీద సాయంత్రం కలకత్తా వెళ్ళిపోయాడు. పొద్దంతా అమ్మా, బామ్మలు హైమను చూసుకుంటారు. రాత్రి డ్యూటీ మాత్రం నిరూపది.

ఒకసారి గడియారం చూసుకుంది నిరూప. ప్రతి నాలుగు గంటలకి టెంపరేచర్ నోట్ చేయాలి. హైమను సమీపించింది. క్రింది పెదవిని క్రిందికి నెట్టి థర్మామీటరు నోట్లో పెట్టబోయింది. కాని నోరు పూర్తిగా తెరుచుకోలేదు. బలవంతంగా తెరిచి నాలుక క్రింద పెట్టబోతూ ఆగిపోయింది. ఒకవేళ కొరికేస్తే ప్రమాదం. పాదరసం నోట్లో 'స్ప్రెడ్' అయితే పళ్ళు ఊడిపోతాయి. ఇతరత్రా కాంప్లికేషన్స్.. ఆ ప్రయత్నాన్ని మానుకుని హైమ బ్లౌజు హుక్సు విప్పింది. చంకలో పెట్టి వెయిట్ చేస్తూ హైమ కేసి చూసింది యథాలాపంగా. తర్వాత తదేకంగా చూస్తు ఉండిపోయింది. 'ఎంత అందం' తనకే అసూయగా ఉంది. ఇప్పుడు కొత్త వాళ్ళెవరయినా చూస్తే ఏమనుకుంటారు? అలిసిపోయిన అందమైన మొహం, రహస్యంగా నవ్వుతున్నట్టు కనిపించే పెదాలు, మొహం మీదకు చెదిరిన కురులు, హుక్సు విప్పిన బ్లౌజు, సిగ్గుతో బిగుసుకు పోతున్నట్టు కనిపించే స్తనాగ్రభాగాలు.. ఆమె ఓ పేషెంటు అని ఎవరూ అనుకోరు. చెలరేగిన కోరికల తాపం చల్లారాక తనూ భర్త ప్రక్కన ఇలాగే పడుకుంటుందేమో! అలా అలిసిసొలిసి పడుకున్న తనని చూస్తున్న కొద్దీ భర్తలో మగతనం పిచ్చిపట్టినట్టు ఎందుకు రెచ్చిపోతుంద్ ఇప్పుడర్థ మవుతోంది.

నిరూప నవ్వుకుని థర్మామీటరు చూసింది. టెంపరేచర్ నార్మల్! నోట్ చేసి ఆమె దుస్తులు సర్దింది. వెళ్ళి పుస్తకం చేతిలోకి తీసుకుంది.

పదినిముషాలు పూర్తికాలేదు

ఆమె కళ్ళు బరువుగా మూతలు పడసాగాయి.

నిద్రవస్తుందేమో నన్న ఆలోచన కూడా రాకముందే చేతిలోని పుస్తకం క్రింద పడింది.

తలక్రిందికి వాలిపోయింది.

అరక్షణం తర్వాత నెమ్మదిగా తలపైకెత్తింది.

గాజు గోళాల్లా మారిన కళ్ళల్లో ఆదేశాలని నిర్వర్తించే సంసిద్ధత స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

"ర్..ర్...ర.. క్...క్...త..మ్.. మ్.."

హైమకోసం తెచ్చిపెట్టిన రక్తం 'బ్లడ్ ప్రిజర్వ్ బాక్స్'లో ఉంది. అందు లోనించి ఓ బాటిల్ తీసుకుని ఎవరికో ఇస్తున్నట్టు ముందుకు చాపింది.

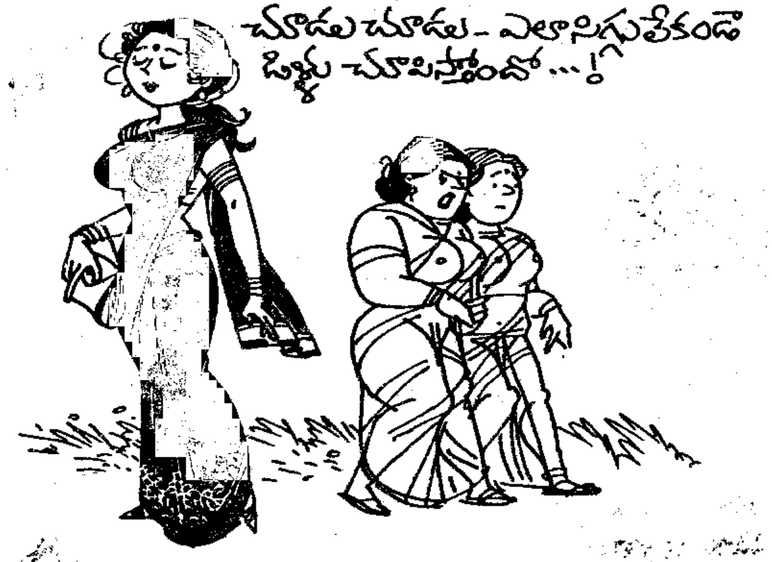
"వ....ద్..ద్దూ.. మ..ని...షి... కా...వా..లి.. పీల్ చేస్తా..."

ఆమె ఏదో వింటున్నట్టు స్థిరంగా నిలబడింది కాసేపు. రెండు క్షణాల తర్వాత టెలిఫోన్ దగ్గరికి నడిచి ఓ నెంబరుకి డయల్ చేసింది. రింగ్ వినిపిస్తోంది.

అవతల ఫోనెత్తారు.

"హలో!.. డాక్టర్ సింహాచలం హియర్"

"నేను...నిరూపని" అంది

"నిరుపా!..." ఆశ్చర్యపోయాడు.

'అవును."

"ఏం? ఈ వేళప్పుడు చేశావ్?" ఎగతాళిగా అడిగాడు.

"నీ పడుము పట్టుకుని ఏడవడానికి"

"ఫోన్ లోనే పట్టుకుంటావా? పర్సనల్ గానా?" బిగ్గరగా నవ్వాడు

". . . . ."

"డోంట్ వర్రీ.. ఇప్పటికయినా నేనంటే ఏమిటో తెల్సిందిగా.. ఎక్కడి నుండి" చెప్పింది.

"ఉద్యోగం ఇప్పిస్తాగాని, నామాటో!.. ఎప్పుడు?"

"ఇప్పుడు రా.."

"ఇప్పుడా?" అతని కనుబొమ్మలు ముడుచుకున్నాయి.

"ఇక్కడ కావలసినంత ఏకాంతం"

అతడు ఆలోచిస్తున్నాడు. 'తన మీద ప్రతీకారం తీర్చుకోడానికి నిరూప ఏదయినా పథకం వేస్తుందేమో!"

"సారీ.. మరోరోజు.. ఇవ్వాళ బిజీ..'

అతన్ని పూర్తిగా చెప్పనివ్వకుండా అంది"

'మిస్టర్ సింహాచలం!" ఆమె గొంతు మారిపోయింది. సాధారణంగా వినిపించే బేలతనం, లాలిత్యం స్థానే అధికారం, కర్కశత్వం చోటు చేసుకున్నాయి. ఒక్కో అక్షరం వత్తి పలుకుతూ చెప్ప సాగింది. "నువ్వు నేను చెప్పినట్టు చేస్తావ్.. ఎందుకంటే నువ్వు నా ఆధీనంలో ఉన్నావు... నా ఆదేశం జాగ్రత్తగా వింటావ్.. చెప్పినట్టు చేస్తావ్.. ఫోన్ పెట్టేసిన శబ్దం వినిపించగానే... నేరుగా నీ సైకిల్ మోటర్ మీద.. ఇక్కడికి వచ్చేస్తావ్.. ఇక్కడికే.. వచ్చేస్తావ్..."

ఫోన్ పెట్టేసింది..

'క్లిక్' మన్న శబ్దం వినిపించగానే సింహాచలం చేతిలో రిసీవరు జారి టేబులు మీద పడింది.

నిశ్శబ్దంగా లేచి నిలబడ్డాడు. అతని ప్రమేయం లేకుండానే అడుగులు పడసాగాయి. ఎదురవుతున్న నర్సులని, రూమ్ బాయ్స్‌ని అతని కళ్ళు పట్టించుకోవటం లేదు. ఏదో 'ట్రాన్స్'లో ఉన్నట్టు నడుస్తూ తన మోటర్ సైకిల్‌ని చేరుకుని 'స్టార్ట్' చేశాడు.

సరిగ్గా ఆ సమయంలో...

• • •

"అదిగో! అక్కడ" అన్నాడు మాజీ మునసబు వణికే గొంతుతో..

అంతా తమ దృష్టినటు వైపు సారించారు.

దూరంగా ఓ మంట స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. చెట్లను దాటుకుంటూ పొలాల మధ్య నుండి ముందుకు సాగుతోంది.

మహాపతితో కలిసి ఆ ఊరొచ్చిన బృందంలో ప్రతి ఒక్కరూ ఒక్కోపనితో 'ఎంగేజ్' అయిపోయారు.

బైనాక్యులర్స్ వీడియో కెమెరా, కంపాస్.. ఇవీ వాళ్ళు ఉపయోగించే పరికరాలు.

బెంగుళూరు నగర శివార్లలో ఉన్న ఆ పల్లెటూరుకు మహాపతి 'హేతువాద సమాజం' బృందంలో ఆ రోజు మధ్యాహ్నం చేరుకున్నాడు. అక్కడి ప్రజల్లో మూఢనమ్మకాల కంటే వాటిమీద భయం ఎక్కువ ఉందని మొదటి గంటలో గ్రహించ గలిగాను. అందరూ చెప్పింది దాదాపు ఒకటే 'ఓరాత్రిపూట ఊరవతల పొలాల్లో నుండి ఓ పెద్ద మంట బయలు దేరుతుంది. అది ఊరుచుట్టూ ఓసారి తిరుగుతుంది. వాళ్ళకి తలుపులు బిగించుకోవటం, కిటికీ సందుల్లోంచి భయం భయంగా చూడటం అలవాటయి పోయింది. ఆమంట చివరకి 'కిష్టయ్య' పొలంలోకి వెళ్ళి అంతర్ధానం అవుతుంది.

కిష్టయ్యని కలుసుకోవటానికి నిర్ణయించుకున్న తరుణంలో మాజీ మునసబు

మరేం దిగుల్లేదమ్మా! ఇంజక్షనిచ్చాగా- ఏ క్షణాన్నయినా లేస్తారు!

దగ్గర నుండి ఓ పాలేరు వచ్చి సాదరంగా ఆయన ఇంటికి తీసుకెళ్ళాడు.

అక్కడున్న ఒకే ఒక రెండంతస్తుల మేడ ఆయనది. నలభై పై బడ్డ వయసు, తెల్ల పంచె, లాల్చి, ఒక్కో చేతికి నాలుగేసి ఉంగరాలు, మెలిపెట్టిన మీసాలు, బుగ్గ చెంపలు, మామూలు ఎత్తు, లావూ, మాటల్లో దర్పం, కళ్ళల్లో అధికారం, గొంతులో జీర... ఇలా ప్రతి కదలికలో ప్రత్యేకత ఉన్న అతని ప్రక్కన కర్రలు పట్టుకు నిలబడ్డ ఇద్దరు వస్తాదులు ... ఓ మంత్రిగారూ!

అతణ్ణి కలవకుండా నేరుగా గ్రామస్తుల దగ్గరికెళ్ళడం అతనికి కోపాన్ని తెప్పించింది. ఇలా లోగడ మహాపతి చాలా మంది గ్రామ పెద్దలకి కోపాన్ని తెప్పించాడు. కాబట్టి ఇలాంటివి అతనికి కొత్తేం కాదు. అలాగే వాళ్ళని 'కన్విన్స్' చేయటం కూడా! .. సాధారణంగా మంత్రగాళ్ళు ఉపయోగించే చీప్ టెక్నిక్స్' తోనే వాళ్ళు ఇంప్రెస్ అవుతారు. అలాంటి 'టెక్నిక్స్'నే ఉపయోగించాడు మహాపతి. అతని ఇద్దరు వస్తాదులని 'హిప్నటైజ్' చేసి అది మంత్రం, తంత్రం కాదని కాస్త సాధన చేస్తే ఎవరయినా చేయవచ్చునని వివరించాడు. కుక్కల్లా విశ్వాసంతో పడుండే తన వస్తాదులని నిముషాల్లో వశీకరణ చేసుకోవటం మునసబు దృష్టిలో మామూలు విషయం కాదు. 'ఇంప్రెస్' అయ్యాడు. అలాగని ఆ దెయ్యాన్ని బంధించి ఊరిని కాపాడ్డానికి పిలిపించిన మాంత్రికుణ్ణి వెళ్ళగొట్టలేదు. అతని ప్రయత్నం అతణ్ణి చేయమని పంపించాడు. మహాపతికి భోజనం, బస తన భవనంలో ఏర్పాటు చేశాడు. రాత్రి పైకప్పు మీద అందరితో పాటు తనూ 'దెయ్యాన్ని' చూడటానికి కూర్చున్నాడు ... చూస్తున్నాడు.

ఈ మంట కిష్టయ్య పొలంకేసి వెళ్ళి అక్కడే అదృశ్యం అవుతుందట.. నిజమేనా?" బైనాక్యులర్స్ లోంచి చూస్తూ అడిగాడు మహాపతి.

"అవును.." అన్నాడు మునసబు

"ఇప్పుడు ఊరు చుట్టూ తిరిగి అక్కడి కెళ్ళటానికి ఈ మంటకెంత టైము పడుతుంది?"

"మనుషులకయితే చెప్పొచ్చుగాని, దెయ్యానికి టైమ్‌తో పనేంటి?"

"సరే, మనుషులకయితే ఎంత పడుతుంది?"

"ఆగకుండా పోతే.. గంట.. ముప్పావుగంట"

"......"

"ఏమయినా కనిపిస్తోందా?"

"ఈ చీకట్లో... లాభం లేదు.. మీరూ ఒసారి చూడండి.." అంటూ బైనాక్యులర్స్ అతని కందించాడు.

ఐదు నిముషాలు ఆసక్తిగా చూశాడు మునసబు. తర్వాత "నాకూ దెయ్యం మంట తప్ప మరేం కనిపించటం లేదు" అంటూ మహాపతి వైపు చూశాడు కాని అతనక్కడ లేడు.

'మీ పెద్దాయనెక్కడి కెళ్ళాడు?' అడిగాడు అక్కడ మిగతా వాళ్ళని.

"తెలియదు" అన్నారు. ఎవరి పనుల్లో వాళ్ళు బిజీగా ఉన్నారు.

మహాపతి కోసం ఎదురు చూస్తున్న అతనిలో ఓపిక నశించింది కిందకెళ్ళి చూశాడు. కనిపించలేదు. ఎప్పుడూ కాపలా కుక్కల్లా చావిట్లో పడుండే వస్తాదు లిద్దరూ కూడా లేరు.

• • •

మోటర్ సైకిల్ శశిధర్ భవనం గేటు ముందు ఆగింది.

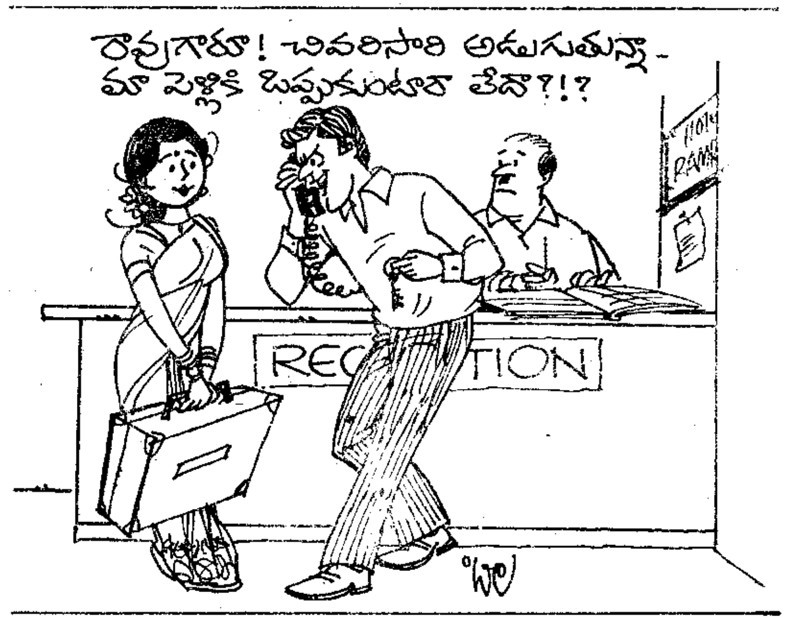
సింహాచలం లోపలికి నడిచాడు. అతని కళ్ళు, మెడ, చేతులూ కదలటం లేదు. నిద్రలో నడుస్తున్నట్టు అడుగులు పడుతున్నాయి. ఎవరో చెపుతున్నట్టు గమ్యం వైపు పోతున్నాడు.

చీకట్లో భవనం వింత భయాన్ని చాటుతోంది.

"కొత్త ఫోటో తగిలిద్దామని గోడకి మేకు కొడుతున్నాం – ఆ శబ్దాలు మీకు ఇబ్బంది కలిగించటంలేదు గదా?"

"అబ్బే నేను అందుకు రాలేదు లెండి – ఆరెండో వేపు మేమేదన్నా తగిలించుకోవచ్చా అనడగటానికొచ్చా నంతే!"

దూరంగా వినిపించే ఊరకుక్కల అరుపులు కాళరాత్రికి జోలపాడు తున్నాయి.

తోటలో చెట్లు, పొదలూ దాటుతూ వెళ్ళిన అతని పాదాలు ఒక దగ్గర ఆగిపోయాయి.

అక్కడ..

పచ్చగడ్డిమీద.

నిరూప...

దిగంబరంగా పడుకుని అతని కేసి చేతులు చాచి చూస్తోంది. ఆకళ్ళల్లో కోరిక లేదు.

రెచ్చిపోయిన తాపం లేదు.

రెచ్చగొట్టే కామం లేదు.

శాసించే అధికారం ఉంది.

దేనికో.. దేనికో.. ఆహ్వానం ఉంది.

అతడు ఆమె మీదకి వంగాడు.

పెంపుడు కుక్కపిల్లని తీసుకున్నట్టు అతణ్ని దగ్గరికి తీసుకుంది. తల నిమురుతూ షర్టు బటన్స్ విప్పుతూ అంది.

"ఇప్పుడు చూపెట్టు.. నువ్వెంత మగాడివో.. ఇప్పుడు చూపెట్టు.."

పూర్తిగా నిస్సత్తువ ఆవరించి నరికేసి అరటి చెట్టులా తనమీద పడున్న అతని చెవి దగ్గర ఆమె పెదాలు కదిలాయి "బా క్!.. నిన్ను నా ఆధీనంలో నుండి విడిచి పెడుతున్నాను. కళ్ళు తెరువ్.."

అతడు కదల్లేక పోతున్నాడు.

మెడ మీద చిన్నగా కొరికింది, చురుక్కుమంది.

అతడు తలెత్తి చూశాడు.

కింద నిరూప...నగ్నంగా..

పైన తను.. అర్థనగ్నంగా..

అక్కడికి తనెలా వచ్చాడో, అసలేం జరిగిందో అర్థం కాలేదు. కాని.. నిరూప... తను.. నమ్మశక్యం కానట్టు, ఆదో కలయినట్టు చూశాడు.

నిరూప నవ్వుతోంది.

పెదాలు వికృతంగా కదులు తున్నాయి.

గాజుకళ్ళు పచ్చగా మారిపోతున్నాయి

నిశ్చేష్టుడయ్యాడు ఓ క్షణం.

అస్పష్టంగా అంటోంది"షికోవా!.. ఇక నీవంతు.. గాయం చేశాను.. పీడ్చి పీల్చేయ్.. ఆఖరి రక్తం బొట్టుగూడా... వదలకు.. పీల్చి.. పీల్చి.. కనబడకుండా ఎక్కడయినా పారేయ్.."

కళ్ళ ముందు అతి దగ్గరలో..

గుండెల్ని పిండిచేసే వికృత రూపం

వెన్నులోంచి వణుకు పుట్టుకొచ్చింది.

"ని..ని.." మాట రావటం లేదు.

చటుక్కున లేచి నిలబడ్డాడు. ఊడిపోతున్న బట్టలని అడ్డదిడ్డంగా పట్టుకుని పరుగెత్తాడు. ఆమె నవ్వు అతణ్ణి తరిమి తరిమి వెంటాడుతోంది. కాళ్ళుతడబడుతున్నాయి.

ఎలా మెటార్ సైకిల్ స్టార్ట్ చేశాడో తెలియదు.

టాంక్ బండ్ పైకి వేగంగా చేరుకునే వరకూ అతని కాళ్లు చేతులూ వణుకుతూనే ఉన్నాయి.

ఉన్నట్టుండి నిస్సత్తువ ఆవరించింది

ఊపిరి పీల్చు కోవటం భారమయిపోయింది.

కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి.

గుండె వేగం పూర్తిగ తగ్గిపోతున్న అనుభూతి.

మోటర్ సైకిల్ బ్యాలెన్స్ తప్పి పోతోంది:..

ఏ క్షణాన్నయినా పడిపోవచ్చు.

ఓ ప్రక్కకి తీసుకుని ఆపాడు.

మెడమీద మండు తోంది.

అక్కడ నిరూప కొరికిందన్న ఆలోచనే భయంకరంగా ఉంది.

ఓ చేయిని అతి కష్టం మీద లేపి గాయమయిన దగ్గర తడిమి చూసు కున్నాడు. రక్తం! కొరికి నంత మాత్రాన అంత రక్తం కారడానికి వీళ్ళేదు... అసలక్కడికెలా వెళ్ళాడు?

యథాలాపంగా హ్యాండిల్ కున్న అద్దంలో మొహం చూసుకున్నాడు. రోడ్డు ప్రక్క లైటు వెలుతురులో ప్రతిబింబాన్ని చూసుకుని అదిరి పడ్డాడు.

తెల్లగా.. కసాయి కొట్టులో వేలాడుతూ కనిపించే గొర్రెమాంసంలా పాలిపోయిన మొహం... రక్త హీనంగా భయంకరంగా ఉంది.

కెవ్వున అరవబోయాడు. అరిచే శక్తి కూడా రాలేదు.

ఏ.. ఏమయింది? ఆలోచించే జ్ఞానం కోల్పోతున్నాడు

చటుక్కున మోటార్ సైకిల్ వేగంగా ముందు కురికింది.

అతని కళ్ళు పూర్తిగా మూతలు పడుతున్నాయి.

ఫుట్ పాత్ కు గుద్దుకున్న మోటార్ సైకిల్ ఎగిరి టాంక్ బండ్ లో పడిపోయింది.

దానితో పాటు సింహాచలం కూడా.

* * *

ఇద్దరు వస్తాదులు చేలల్లో పడి ముందుకు నడుస్తుంటే వాళ్ళ ననుసరిస్తున్నాడు మహాపతి.

ఒకసారి హిప్నటైజ్ అయిన మనిషిని మరో సారి 'ట్రాన్స్‌లోకి' తీసుకెళ్ళటం చాలా సులభం. 'సెకెన్స్'లో ఆపని చేయవచ్చు. అలాగే వాళ్ళిద్దర్ని మహాపతి 'హిప్నటైజ్' చేసి జాగ్రత్తగా వాడుకుంటున్నాడు.

కిష్టయ్య పొలాన్ని చేరడానికి అరగంట పట్టింది. అతని పొలంలో ఏ పంటా వేసి లేదు. దాన్ని ఆనుకుని ఉన్న చెరకుతోట అంచులో కూర్చుని నిరీక్షిస్తున్నారు.

మహాపతి ఓసారి చుట్టు పక్కలా అప్రమత్తంగా చూశాడు. ఎక్కడా అలికిడి లేదు.

పైరగాలి చల్లగా వీస్తోంది.

మిణుగురు పురుగలు భూమ్మీద తిరుగుతున్నాయి.

నక్షత్రాల వైపు బిక్కు బిక్కుమంటూ చూస్తున్న చెరకు గడలు.. వెనక వైపు నుండి ఎవరయినా వస్తే.. పూర్తిగా దగ్గరకి వచ్చేవరకు తెలిసే అవకాశం లేదు.

ఆ సమయంలో అతనికి డాక్టర్ కేతా గుర్తుకొచ్చింది. కాదు.. గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు.

ఏదైనా 'టెన్షన్'లో ఉన్నప్పుడు ఆహ్లాదకరమయిన సంఘటనలు గుర్తు చేసుకోవటం అతనికి అలవాటు.

రాత్రి మూడు గంటలకి ఆమె తనని నడి రోడ్డు మీద వదిలేయటం, మైలు దూరం తను నడిచి ఆ తర్వాత అటువైపు వెళ్తున్న లారీలో పదిరూపాయలిచ్చి ప్రయాణం చేయటం, తర్వాత మరో అరమైలు నడవటం... ఇదంతా కాదు అతడు గుర్తు చేసుకున్నది. కారు ఆకస్మాత్తుగా ఆపి 'దిగండి' అని సీరియస్‌గా రోడ్డు వైపు చూస్తున్నప్పటి ఆమె వదనం! ఎంతో మందిని అజమాయిషీ చేస్తూ ఓ పెద్ద నర్సింగ్ హోమ్‌ని నడిపిస్తున్న వ్యాపార వేత్తలా కనబడాలనుకుందేమో! ఆమెకు అంత వయసుంటేనేం? తనకంటే చాలా చిన్నది. తనకు ఆమెలో నచ్చిందేమిటో తెలియదు. కాని ఏదో ఇష్టం ఏర్పడింది. చిలిపిగా ఏడిపించాలనే కోరిక కలుగుతోంది. ఇంత వరకు ఎవరినీ, చివరకి తనని తను కూడా ఇష్టపడలేదు. 'తనని తాను ప్రేమించని వాడు ప్రపంచంలో ఇంకెవర్నీ ప్రేమించడు' అని ఎక్కడో చదివాడు. ఎవడా చెప్పిన వెధవ?...'

దగ్గరలో నేల మీద ఏదో పడ్డ చప్పుడుకి ఉలిక్కి పడ్డాడు. ఆ చప్పుడుతో పాటే పాము బుస పెద్దగా వినిపించింది. దృష్టి నటు తిప్పాడు.

తాచు పాము అప్పుడే ఓ కప్పని నోట కరచుకుని పోతోంది.

చల్లిగాలిలో కూడా చెమట్లు పట్టాయి.

ఇద్దరి వంక చూశాడు. శిలా ప్రతిమల్లా కూర్చున్నారు.

మరోసారి చెవులు రిక్కించాడు. ప్రత్యేకమయిన శబ్దాలేవి వినిపించటం లేదు.

కొద్ది క్షణాల తర్వాత కనిపించింది. .. దూరంగా కదిలి వస్తున్న మంట!

'అలర్ట్' అయ్యాడు, వస్తాదులిద్దరి భుజాలు తట్టి నెమ్మదిగా అన్నాడు.

"ఎటు వంటి దృశ్యం చూసినా మీరు భయపడరు. నేను చెప్పేవరకూ ఏమీ చేయరు"

హిప్నాటిక్ ట్రాన్స్'లో వాళ్ళు అతని కోసం ప్రాణాలయినా ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

క్షణక్షణానికి దగ్గరవుతున్న మంటకేసి బైనాక్యులర్స్‌లో పరీక్షగా చూశాడు. 'ఎవరో దివిటీ లాంటిది పట్టుకుని తిరుగు తున్నారేమో' అని మొదట అనుమానించాడు. కాని దివిటీ మంట అంత పెద్దగా ఉండదు. భూమి నుండి దాదాపు ఆరున్నర అడుగుల పైన కదులుతోంది అది.

కిష్టయ్య పొలంలో పంట ఎందుకు వేయలేదో అర్థం కాలేదు. నేల మీద గడ్డి చెట్లు పరుచుకున్నాయి. అల్లంత దూరంలో కదిలే మంట స్పష్టంగా కనిపిస్తూ మరింత దగ్గరయింది.

అతడు ఊపిరి బిగపట్టాడు.

గాలిలో మరింత వేగంగా కదులుతూ అతనికి ఏభై అడుగుల దూరం వరకు వచ్చింది. దాని చుట్టుపక్కల గాని, క్రింద గానీ ఎవరూ ఉన్న ఛాయలు కనిపించ లేదు. ఇదెలా సాధ్యం! మొదటిసారి అతని మనసులో భయం తాలూకు చిహ్నాలు కదిలాయి. పెదాలు తెలియకుండానే ఎండిపోతున్నాయి. అయినా మెదడు ఆలోచిస్తోంది.. 'సైన్సు ... హేతువాదం.. మెటీరియలిస్టిక్ థింకింగ్.. ఇంకా.. ఇంకా...'

మంట పూర్తిగా సమీపానికొచ్చి పదడుగుల దూరంలో ఆగిపోయింది.

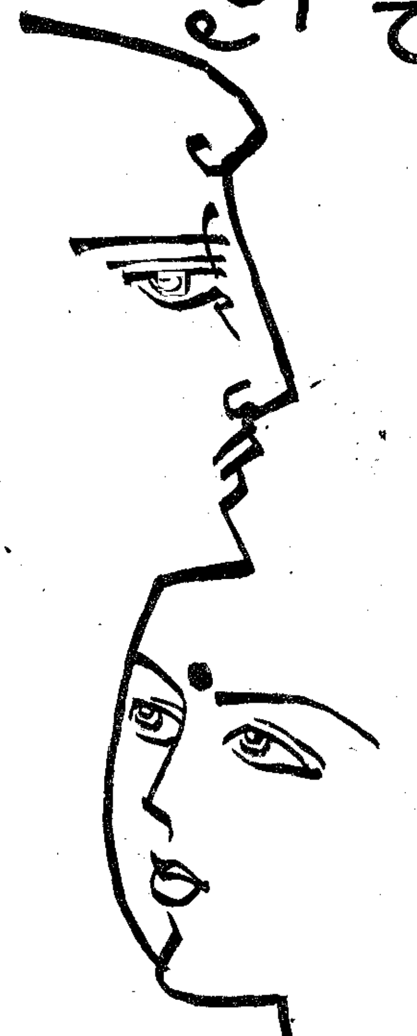
వెలుతురు వాళ్ళ మొహాల మీద పడుతుంటే నీడలు భయంగా కదులుతున్నాయి.

మహాపతి తెగించి లేచి నిలబడ్డాడు. అతని చేతిలో ఉన్న పవర్‌ఫుల్ టార్చ్ వెలిగింది.

చీకటి వెలుగుల్లో కదులుతూ కనిపించిన దృశ్యానికి అతని వళ్ళు జలదరించి నిశ్చేష్టుడయ్యాడు.

(ముగింపు వచ్చే సంచికలో)

ప్రేమ వైఫల్యం

ఎస్.డి.వి. అజీజ్

“నీకు పెళ్ళయ్యిందా?”
“కాలేదు”
“నీ వయసెంత?”
“ముప్ఫై”
“నాకంటే నాలుగేళ్లు చిన్నోడి వన్న మాట!”
“. . . . . . .”
“పెళ్లెందుకు చేసుకోలేదు?”
“. . . . . . .”
“ప్రేమ విఫలమా?”
“కాదు”
“మరి?!”
“ వైఫల్యం..”
“రెండింటి పదాల అర్థాలు ఒకటే అనుకొంటాను”
“కాదు”
“ఎలా?”
“విఫలమంటే?”
“ఫెయిల్యూరు”
“మరి వైఫల్యమంటే?”
“ఎడబాటు”
“నీ మాటలు విచిత్రంగా వున్నాయి”
“మనిషిని కూడ”
“నీ ప్రేమ ఎందుకు ఎడబాటుకు నోచుకుంది?”
“స్వార్థం ప్రేమను జయించి నందుకు”
“స్వార్థమంటే?”
“సంకుచితత్వం”
“ఎందులో?”
“మనిషిలో”
“నీ మాటలు అర్థం కావడం లేదు”
“కావు కూడ”
“తత్వవాదివా?”
“కాదు జ్ఞానవాదిని”
“అంటే?”
“అర్థం చేసుకో!”
“. . . . . .”

* * * *

“ఎందుకొచ్చావు?”
“ఇక్కడి కెందుకు వస్తారు?”
“అందుకోసమే వచ్చావా?”
“. . . . . .”
“నిలబడి వున్నావేం. . .కూర్చో!”
“ఎక్కడా?”
“ఇక్కడా... పక్కమీద”
“చోటు చాలదేమో?”
“చాలుతుంది... ఇది పుష్పక విమానం లాంటిది... ‘పుష్పకవిమానం’ అంటే గుర్తొచ్చింది.. నువ్వు.. ఆసినిమా చూశావా?”
“ఏ సినిమా?”
“పుష్పక విమానం”
“నే సినిమాలు చూడను”
“దేనికి?”
“ఇష్టం లేదు”
‘సిగరెట్టు అలవాటుందా?”
“లేదు”
‘నువ్వేం మగాడివయ్యా? సిగరెట్ అలవాటు లేని వాడు.. అసలు మగాడే కాదు నాదృష్టిలో...”
“. . . . .”
“పోనీ,... మందులవాటువుందా?”
“లేదు”
“యూ ఆర్ నాట్ మాన్”

"నీకు ఇంగ్లీషు కూడ వచ్చా?!"
"ఏం... 'కూడ' అంటున్నావు.. నీకొక్కడికేనా వచ్చేది. నీకంటే నాకు బాగావచ్చు!"
"ఎంత వరకు చదువుకొన్నావు?"
"జీవితం తుది అంచుల వరకు... ఏ యూనివర్శిటీ నేర్పని యూనివర్సల్ నగ్న సత్యాల్ని చూసి నేర్చుకొన్నాను."
"ఇక్కడి కెందుకు వచ్చావు?"
"యవ్వనం అందమైన ఓ అనుభవం అని చెప్పడానికి"
"ఎవరికి?"
"నీలాంటి వారికి"
". . . . . ."

* * * *

"మాటల్లో పొద్దు పుచ్చడం నీ అభిమతమా?"
"కాదు"
"మరి ఈ ఆలస్యం?"
". . . . . . ."
"ఎప్పుడైనా 'ఆ' అనుభవాన్ని రుచి చూశావా?"
"ఏ అనుభవాన్ని"
"ఈ అనుభవాన్ని"
"చూల్లేదు"
"అందుకే కాబోలు ఈ తాపత్రయం"
"ఇది తాపత్రయం కాదు"
"మరేమిటి?"
"ఆరాటం"
"ఆరాటమా? అంటే?!"
"మానసిక అలజడి"
"ఎవరిలో?"
"నాలో"
"నీలోనా?"
"అవును..."
"ఎందుకొచ్చింది?"
"చెప్పానుగా!"
"ఏమని?"
"బాధనీ"
"ఎడబాటన్నావు"
"రెండూ ఒకటే!"
"చలాన్ని అనుకొంటున్నావా?"
"చలమా? అతనెవరు?"
"ఓ అభ్యాగుడు"
"అభాగ్యుడా?"
"అవును అభాగ్యుడే! ఈదేశ ప్రజానీకం లోని జడత్వాన్ని పెకిలించి వెయ్యాలని రేయింబవళ్ళు శ్రమించిన ఓ అక్షర శ్రామికుడు నీలాగే పరితపించి పోయి పిచ్చి వాడై పరుగులు తీసిన ఓ మేధావి"
"అతను పిచ్చివాడా?"
"నా దృష్టిలో కాదు"
"మరెవరి దృష్టిలో?"
"ఈ జనం దృష్టిలో..."
"అతని కథ చెప్పవూ?"
"చెబితే నీ గుండె గాయ మౌతుంది"
"అమ్మో అయితే వద్దు!"
"పిరికి వాడవయ్యా వెందుకు?"
". . . . ."

* * *

"ఎక్కడా బాధ?"
"ఇక్కడా!"
'అబ్బో..! నీ ప్రేయసి చేసిన గాయం చాల పెద్దదయ్యిందే!"

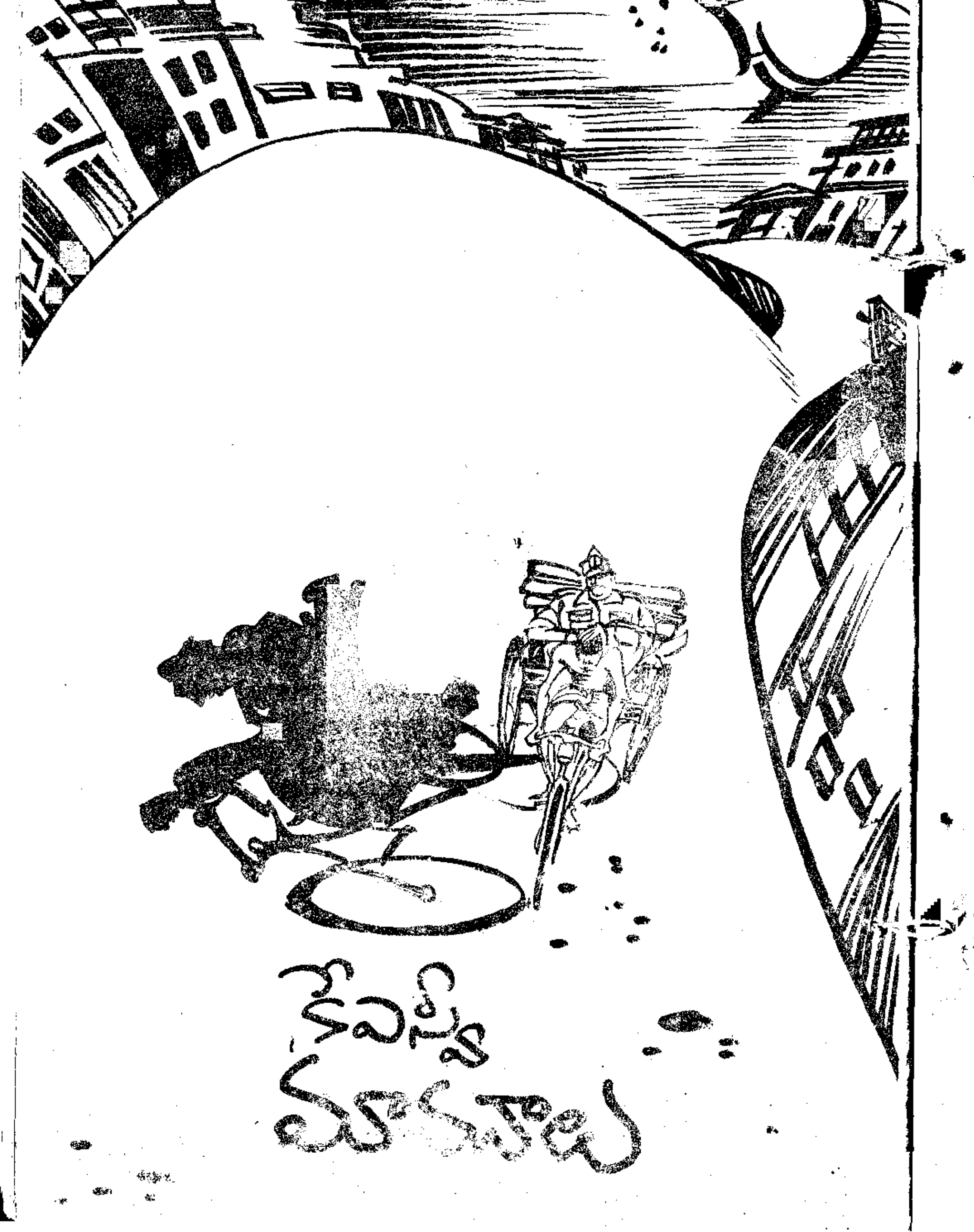
"అవును.. వగచే కొద్దీ ఎక్కువవుతూ వుంది."
"వగచడం మాని వెయ్యి"
'ప్రాణం పోతుంది"
"ఈ బాధలోనే సుఖముందా?"
"వుంది"
"అయితే నాదగ్గరికి ఎందుకొచ్చావు?"
"నా గుండె గాయానికి మందు కావాలి"
"నాదగ్గర ఎలా వుంటుంది?"
"వుంటుందని వచ్చాను"
"లేదు"
". . . . ."
"వెళ్లిపోతున్నావేం?"
" 'మందు' లేదన్నావుగా!"
"లేదనగానే వెళ్లిపోవడమేనా?"
". . . . . . ."
"వెళ్లకు ఇస్తాను"
"ఇందాక లేదన్నవుగా?!"
"అందరి లాంటి వాడివనుకొన్నాను"
"మరిప్పుడు?"
"కొందరి లాంటి వాడివని తెలుసు కొన్నాను"
"నువ్వెంత మంచిదానివి... అరె ఎందుకేడుస్తున్నావు?"
"నీ మీద ప్రేమ పుట్టి"
"ప్రేమా!!"
"అవును"
"అయితే వద్దు!"
"ఏమిటి వద్దు!"
"మందు"
"ఇందాక కావాలన్నావుగా!"
"అడిగింది మందేకాని ప్రేమ కాదు"
"ప్రేమంటే ఎందుకు నీకింత భయం?"
"భయం కాదు.. భక్తి!"
"నువ్విజన్మలో బాగు పడవు"
"ఆ ఉద్దేశ్యం తోనేగా ఇక్కడి కొచ్చింది"
"చెడి పోవాలని వుందా?"
"చెడాలని వుంది"
"నీకు పిచ్చా?"
"నాకూ అలాగే అనిపిస్తోంది"
"మరి అలాటి వాడివి పిచ్చాసుపత్రికి పోక ఇక్కడి కెందుకు వచ్చావు?"
"నా పిచ్చికి డాక్టర్ల ఇంజెక్షన్లు పనిచెయ్యవు"
"మరి నాలాంటి వాళ్లు పనికొస్తారా?"
"అవును.. అందుకే.. వచ్చింది"
"నీ పిచ్చి నేభరించలేను"
"ఈ పిచ్చినే భరించలేని దానివి.. మరి నా గుండె గాయానికి మందెలా ఇస్తావు?"
". . . . . . ."

* * *

"ఏడుస్తున్నావెందుకు?"
"విజయ గుర్తొస్తోంది"
"కాసేపు నన్ను నీ విజయే అనుకో!"
"అనుకోను"
"ఎందుకు?"
"నీవు నాఅమ్మవు"
". . . . . ."

* * *

● మానసిక రుగ్మతలకి మెడికల్ స్టోర్ - గ్రంథాలయం !

మామూలా? మామూలుగా ఎంతిస్తారో అంతిస్తారా? యెక్కండ్సార్.. మీరెంతిస్తే అంత అదే మామూలనకుంటాగాని... రిక్షా నాకొడుకంటే ప్రెతోడికీ శీపే.. మీకూ శీపన్ను గానీ.. మా కడుపు మంట సారో... మజ్జానమా పోలీసాయన్జేసిన పనికి కడుపింకా మండిపోతానే వుండ్లా.. రిక్షా నా కొడుకంటే పోలీసోళ్ళకి యింకా శీపు.. యేమంటారా?

మజ్జానం బశ్శ్టాండ్ కాడుణ్యా... నాలుగుదినాల్నుంచి సలీజెరం ఈ పొద్దు కొంచిం తగ్గింది గదా.. నాల్రూపాలు సంపాదిచ్చుకుంటే యీ పూట కడిపి నిండా తినచ్చునుకుణ్యా.... రాకరాకొచ్చిన బోణీ యేమొచ్చింది?.... పోలీసోడే రావాల్నా? వచ్చినోడు ధఢామని బండ్లో కూసునేసి – "పోనీరా నాయాలా!" అనాల్నా.. బేవార్సి బతుకుసార్ రిక్షా నాకొడుకు బతుకు... యాడికయ్యా అంటే – "పోనీరా నాకొడకా" అనె.. పోతిన్సార్.. యాడికి? యందూరం? శ్టాండు రూడ్డంతా తొక్కినా... శిన్న బజారు దిరిగినా.. మెయిన్ రూడ్డు రూడ్డంతా తొక్కినా.. యాడా నిలప్మన్లా.. "అరె– పోనీరా.. గుసపోస్తావేందా?" అనె... రిక్షా నాకొడుకు బతుకంటే గుసపోసేదే గదా.. అది గూడా తప్పా.. చెప్పుసారో..

పొయ్యా పొయ్యా....ఆరట్స్ కాలేజి టర్నింగు దిగతావుంటే – "వారే కొంచిముంద్రా" అన్నాడు. బ్రేకేసి నిలిపితే – "యీడగాదురా – పక్కన బెట్రా" అన్నాడు. సైడ్లో నిలపుకున్నా.. ఆహా.. పోలీసాయన్దిగ-లేదుబండి...

యిదేం గిరాకీరా దేవుడా!.. అనుకుంటూ నేనెనక్కి జూస్తే.. టాప్ పట్టా కింద నుంచి మిర్రి మిర్రి చూస్తావుండాడు.. అయితే అది సార్ సూపు.. పోలీసూపంటే అదిసార్.. అట్నే సూశినాడు సూశినాడు.

ఏందబ్బా సూస్తావుండాడని నేనూ ఆ పక్కి జూస్తే ఆ పోలీసూప్పడి న్దగ్గర.. అంటే రూడ్డుకావక్కన.. మేళ్ళున్నాయి.. అన్నీ మేళ్ళే.. మేళ్ళుంటే మణుసులుండరా.. వస్తావుంటారు.. పోతావుంటారు.. అంతే నాగ్గనిపించింది.. ఇంకేముండాదని సూడాల?

అట్ట నేను జూస్తావుంటే, నా శీట్‌ను బూట్ కాల్తో ధఢామని తన్నేసి "అర్రె.. పోనీరా నా కొడకా!" అన్నాడు పోలీసాయన.

బయిం బట్టుకునింది నాకు.. యీ గిరాకీ వొదిలే రకం గాదనుకున్నా...

మల్లా బజారుకు బొమ్మన్నాడు. ఆ పక్కి నుంచి రెండు సందులు దిప్పించినాడు. మల్లా నిలుపుకొమ్మన్నాడు. ఆడేముండాది? బ్రాందీ షాపుండాది. "గుడిసి కాడ పనుండాది.. ఇంక నేనొచ్చతయ్యా" అన్నా. "అర్రె..

అప్పుడేందిరా! నేనొస్తానుంద్రా.." అంటా బ్రాందిషాపులోకి బోయినాడు.

బాడిగ లేకుంటే బాయ్ యీ కాళ్ల పీకుడు దప్పుతుందని యెల్ పోదామనుకుంటే.. వుండమన్నాడు గా..

గంటా రెండు గంటగ్గాని రాడను కుంటే ఐదే ఐదునిమిషాల్లో వొచ్చేశినాడు పోలీసాయన.. మొకం యెలిగిపోతా వుంది.. జోబీ తడుముకుంటా నవ్వు కుంటా వుండాడు..

జోబీలోకి ఏఁవొచ్చిందో.. యెందుకొచ్చిందో.. నాకెట్టా దెలుస్తుంది సారో.. రిక్షా నా కొడుకుని..

అట్ట మల్లా యెక్కి కూసోని – "అ్రరే.. ఆ యింటి కాడికి పదరా–" అన్నాడు.

"యా యిల్లయ్యా?...."

"బేవార్సి నాకొడక – కళ్ళు దిరగతా వుండాయా? యిప్పుడే గదరా వొచ్చిందాణ్ణుంచి..... కాలేజీ పక్కన నిలపలా నువ్వు?... " అన్నాడు.

నా ఖర్మంతర మనుకుంటా మల్లా దొక్కినా అంతకు ముందక్కడ యెందుకు నిల్పినామో దెలదు మల్లా యెందుకు బోవాల్నో దెలీదు. తీరా ఆడికిబోయి సైడ్న నిలుపుకుంటే – " వారే – చెట్టుకింద బెట్టుకోరా " అన్నాడు.

శెట్టు కింద బండి బెట్నా, పోలీసాయన్దిగలా.. దిగేట్టేలా.. మల్లా టాపు కింద నుంచి పోలీస్నొవు సూశినాడు సూశినాడు –

నేను మాత్రం బండి దిగి సైడుకుబోయి ఒంటిగ్గూసోని మల్లా బండెనక్కొచ్చి యేందబ్బా యీ పోలీసోడు సూశేదీ.. అనుకుంటా... రోడ్డుకాపక్క మేళ్ళ పక్క జూసినా.. నేన్జూశేటప్పుడే.. పచ్చమేడ మెట్ల దగ్గిరి ఆడ మణిశి గనిపించె... ఆడ మణిశి మెట్లు దిగతావుంటే పైన తలుపులు మూసుకున్నాయి...

"అ్రరె.. రారా నా కొడకా!..." అంటా రంకేశినాడు పోలీసాయన.

కతేందో నాకప్పుడే కొంచిం కొంచిం అర్తమై తావుండాది... బండెక్కి ఫెడలేశ్నా...

టాప్ పట్టా కిందనుంచి సూస్తానే – "అరె మెల్లిగా యెడం పక్క – సైడుగా పోనీరా–" అన్నాడు.

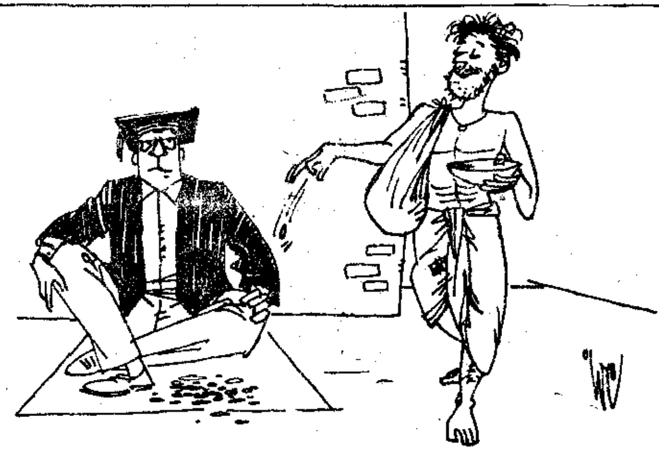
సైడుగా మెల్లిగా పోతానే... రోడ్డు అవతాలసైడు పక్క సూపేసి సూస్తొ వచ్చినా... మేడదిగిన ఆడమణిశి పచ్చశీరలో వుండాది శిలకమాదిరే వుండాది.. శకశకా నడిశిపోతా వుండాది.. ఆ మణిశిని నేనంతకు ముందెప్పుడూ యాడాసూళ్ళా...

"అ్రరె.. పిట్ట బోతావుంది సూ్రడా.. యెనకనే బోనీరా–" అన్న్యాడు పోలీసాయన.

శిలకను నేన్జూశేశినానని కనిపెట్టేశి నాడు. అందికే పిట్టబోతావుంది – అన్న్యాడు గాని యేం పిట్టో యేరే జెప్పలేదు గదా–

యేం దెలీనట్టు అమాయకంగా

అడిగితే బూటక్కాల్తో తన్నేతన్తాడని నేనింకేఁవీ మాట్టాడకండా – శిలక న్నొసుకుంటా ఫెడలేశినా –

శిలకట్నే పాయి పాయి లక్ష్మి షీట్ స్టాల్ దగ్గిర సన్న సందుకు దిరగబోతావుంటే "అ్రరె పదపదరా" అన్జెప్పి తొందరజేశేసినాడు పోలీసాయన

ఉశిగొలిపితే కుక్క దూకాల్నా వొద్దాసారో... దూకినట్టే ఫెడలేశ్నా.. రిక్షా సందుకాడికి బోతావుండాదో లేదో రిక్షా శబదమిని శిలక తిరిగి సూస్తొ వుండాదో లేదో, గెద్ద గదా దూకినట్టు పోలీసాయన అట్నొ బండి దిగేశి పొయ్యి శిలకను రెక్కబట్టి నిలిపేశినాడు.

శిలకెట్ట జూశిందంటే.... వల్లోబణ్ణ పావరం మాదిరే జూసింది.

"యెక్కణ్ణుంచొస్తొ వుండావే లంజా... " అన్నాడు పోలీసాయన.

యేడిచేస్తుందేమో శిలక – బయపడి పోయి గుండెకాయలు గుద్దుకునే స్తుందేమో ననుకున్నా.... అ ఁహాఁ – లేదు లేదు శిలక బెదిరింది బెదిర్న్యా.... అట్ట బెదిరేది మామూలైపోయినట్టే సూశీ – "మాయక్కోళ్ళింటి కాణ్ణుంచి" అనేశింది.

"ఆఁ హాఁ .... మీ యక్క " అని యెటకారంగా తీసిపారేశి... "నేనంతా సూశానే లంజా– నువు మిద్దెక్కి దిగిపోతే వూరు వూరంతా కళ్ళు మూసుక్కుంటుందనుకున్నావా? వూరు సూడకుంటే పోలీసోడు సూడ్డను కున్నావా? శెప్పు– యెంత గుంజు కొచ్చుకున్నావు?" అన్నాడు పోలీసాయన.

"లేల్లేదు – ఆ యింట్లో మాయక్క పాశిపనీ జేస్తాది .... యియాల మాయక్క బోకపోయే కాడికి" అంటా యింకా రాగం తీసేశింది శిలక.

ఆ మాటకి ఇంకా వుడుకెత్తిపోయింది పోలీసాయనకి. పట్టుకున్న శెయ్యి

యింకా బిర్ర బిగించేశినాడు. ఉరిమురిమి సూశేశి నాడు - "శ- పాశిముండ-? అనేసి ఎంగిలూసినంత పన్జేశినాడు.

"ళంజరికం జేసి పాశిపన్జేశినానంట వేందే లంజముండా - యిట్ట తప్పుడు కూతలింకా గూస్తే... బొక్కలో పెట్టేస్తాను - అయినా నాకు తెల్సే అడగతాగాని - నీకు బావలేగాని - అక్కలెక్కణ్ణుంచొచ్చారే...ముందు నువ్వు డబ్బులిస్తావా?... నన్నుగాని దీస్కోమంటావా?! అన్నాడు.

ఆ మాటతో వోడిపోయింది శిలక. అట్టా యిట్టా గాదు - పూర్తిగా వోడిపోయిందిక, తలొంచుకునేశి, బొడ్లో శెయ్యిబెట్టి శిన్న మణిపర్సు దీశి, దాంట్లో నుంచి దెండు కాయితాల్దీశింది, "యేముంది? యింతే -" అనింది.

యికిలించేశినాడు పోలీసాయన, "యిది పై సరుకులే - నాకు నేర్పిస్తావా? లోపల్సరుకు దీ- తీ..." అన్నాడు

జాకెట్టు పక్క జూస్తా.

శిలకద్దగ్గిర యిన్ని సరుకులుంటయని మనకందాకా తెలీదుగదా - నోర్దెరుసుకుని స్తూస్తావుణ్నా...

శిలకప్పుడు జాకెట్టులోకి శెయ్యిపెట్టి - అంటే పైనుంచి లోపలికి శెయ్యిపెట్టి - యింక రెండు కాయితాల్దీశింది.

పోలీసాయన మాటేనిజమైందని నాకు బలే యిదై పోయింది... గెద్ద సూపే ముంది - డేగ సూపేముంది - సూపంటే పోలీసాడిదే సూపనుకున్నా..

అయితే పోలీసాయ్యనసూపు ఆకాడితో గూడా అయిపోలా ...జాకిట్టు లోపలికే సూశినాడో శిలకమొకంలో ఇంకేమేవి సూశినాడో గాని... "అర్రె.. యింకా కిందుంది తియ్యే-" అన్నాడు. ఆ గొంతుగొంతు కాదు. బాకుమెరిశినట్టే అనిపించేశినాది సారో -

శిలకప్పుడింక బావిలోకి దిగబడి పోయినట్టయి పోయింది. ఇంకేం మాటే లేకుండా.. జాకిట్టు కింద నుంచి కెలికి.. అంచు లోపలి తట్నించే.. అక్కడేందో శీక్రేటుగా సన్న జోబీ పెట్టుకునిందేమో శిలక - అక్కణ్ణుంచి యింక రెండు కాయితాలు దీసింది.

ఆ శేతుల్నించి డబ్బు గుంజేశినాడు సారో.. శిలక మొహం పక్క శితక బొడి శేసినట్టు సూశినాడు..

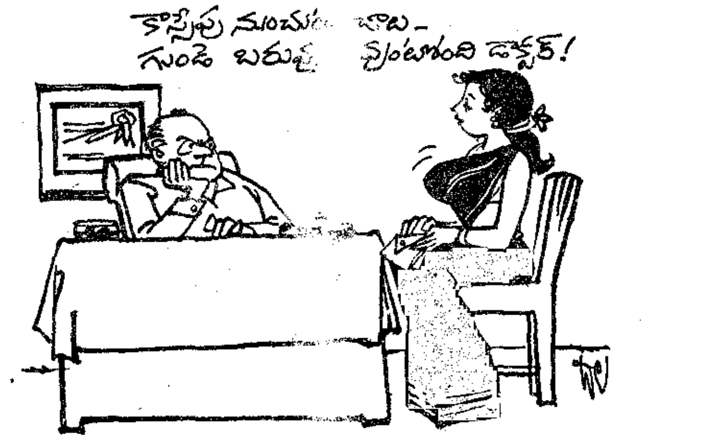
"దొంగ లంజ.. మీయక్కిచ్చిన డబ్బుగదా యిది..యెది? పాశిపన్జేశి! ఆఁ!" అని ఉరిం పారేశినాడు.

శిలక్కంట్లో నీళ్ళు దిరిగేశానయంటే, తిరగవా సారో - ఎర్రటెండలో ఆ యెర్రి శిలక కంట్లో నీళ్ళు నిప్పుల మాదిరే మెరిశినాయి.. మెరవ్వాసారో..

యింకప్పుడు పోలీసాయన యెట్టా నవ్వేశినాడంటే.. సవుద్రవు నుంచి బూవిని పైకి దీసినపుడు వరాహసామి నవ్వి వుంటాడా? సారో.. నవ్వే వుంటే - అట్ట - అట్ట నవ్వినాడు.. నవ్వి...-

"దేనికైనా దర్మముండాలే లంజా... దర్మం యేందంటే-" అంటా, వొక నోటుదీసి దాని చేతిలో బెట్నాడు. "యింకెప్పుడూ, పోలీసోడికి మాత్రం

అబద్దం శెప్పద్దు.. పోపో-" అనేశి, నోట్లు నిక్కరు జోబీలో దోపుకునేశి .. వొచ్చి ధఢామని బండెక్కేశినాడు, "సూస్తావేందిరా దొంగనాయాలా! పోనీ - పోనీ యింక -! అని నన్ను మళ్లా గాబరాపెట్టేశినాడు.

యింకప్పుడు తలదిప్పి శిలకపక్క సూడాలన్యా బయివేసింది నాకు పెడలేశినా యేశినా...బజారంతా మళ్ల యేసినా..

జరిగిందంతా తల్చుకుంటే కడుపులో దేవేశినట్టయి పోయింది.... అయితే నేనేం జేశేది? రిక్షా నా కొడుకును - దరిద్రం రిక్షా దిగిపోతే సాలనుకున్నా నంతే..

అయితే అంతలో గూడా దిగలేదు గదా- మళ్లా రొండీదులు దిప్పి యింకో బ్రాందీ షాపు ముందర నిలపమన్నాడు... నిలిపినా... జోబీలు తడుముకుంటా లోపలికి బోయినాడు.

వస్తాళ్ళే వస్తాళ్ళే అనుకుంటే అరగంటైనా రాలేదు - గంటైనా రాలా..

కాళ్ళు పీకింది పీకి, కడుపులో ఆకలి గూడా మండి పోయింది. నోరెండి పోయింది గదాని జూస్తే దెగ్గిర్లో కొళాయి గూడా కనిపించలేదు.. అట్నే యెళ్లిపోదామని గూడా అనిపించేశింది గాని.. మళ్లా కనిపిస్తే తంతాడని బయివేసి అట్నే రిక్షాలో కూలబడి పోయినా.. పేర్నానికి నిద్రగూడా వొచ్చేస్తావుంటే..

అప్పుడొచ్చేశి బండి శక్రాన్ని బూటు కాల్తో కరాకరామని కదిలించేశాడు పోలీసాయన

"లెయ్‌రా నాకొడకా.. అప్పుడే నిద్రగూడానా..నీ యవ్వ.." అంటా శెడ్డ మాటల్దిట్టేశినాడు..

నాకర్మనిట్టుకున్నాను, యింకేం జేసేది...

పోలీసాయన నోట్నించి గుప్పు గుప్పుమని కొట్టేశింది వాసన.. బండ్లో బావమాదిరి కూలబడి పోయ్యాడు.

"పోనీరా.. బండకాల్నీకి బోనీ".. అన్నాడు

బండకాల్నీ అంటే ఆ బజారు కాణ్ణించి ఒకటిన్నర మైలు..

నేణ్జచ్చేపోయినాననుకుని.. ఫడలేశ్నా యేశ్నా..

బజార్లన్నీ దాటుకోని బండకాల్నీకి మిట్టలో దొక్కుతా వుంటే, రిక్షా శక్రం నా గుండ్లె మీద బోతావుండాదనిపించింది సారో..

బండ్లో జూస్తే పోలీసాయన మజ్జి మజ్జిన తిట్నాడేగాని... మిట్టగదా.. కొంచెం దిగదామని గూడా అనుకోలా..

మిట్ట కాల్నీలో వాల్లింటి కాడ ఆయన్ని దింశేశి– స్రాలాయీ బతుకు బగవంతుడా.. అనుకున్నా...

తూల్తా పేల్తా పోలీసాయన యింట్లో కెల్తోపేతా వుంటే.."అయ్యా!..." అని మాత్రం 'అన్నా.. బాడిగ డబ్బిస్తాడని..

ఆయన కనపణ్ణేలేదు – లోపలికెల్తోపే యినాడు. యెదవ బుద్ధి.. అప్పుడే వాచ్చేశుంటే సరిపొయ్యేదిగాదా.. యేందో.. ఆశిగదా.. అణ్ణే వుణ్నా యింకా నిలబడి.. అంతలోకి పోలీసాయన పెళ్ళామనుకుంటా.. ఆయమ్మొచ్చి.. ఏం గావాలని అడిగింది.

"అమ్మా రిక్షా వోణ్ణమ్మా.. అయ్యను దీసుకొచ్చినా... బాడిగ డబ్బియ్యాల..." అన్నా..

ఆయమ్మ మల్లా లోపలికి బోయింది చానేపిటికి బైటికొచ్చింది. "యింద" అంటా రూపాయిబిళ్ళ శేతిలో బెట్టింది.

నా కింక తలగొట్టేశినంత

పనైపోయింది.

"అదేందమ్మా.. వూరంతా దిప్పినా..

బజార్లంతా దిరిగినాం.. మిట్టంతా దొక్కినా.. యిదేందమ్మా.. రూపా యేందమ్మా.. అన్నా..

ఆయమ్మ యింకేం మాట్లాళ్ళా.. మల్లా లోపలికి బోయ..

నోరుబెట్టుకుని అడిగిన్దానికి.. యెంత పోలీసాయినైనా.. మరీ అంత అన్నాయం గాదులే అనుకుంటా వుణ్యాగాని...

నేనప్పుడనుకోనే లేదు సారో...

అంతకు ముందేగదా – తూల్తా తూల్తా లోపలికి బోయిన పోలీసాయన.. అప్పుడు పావు మాదిరి కొండ శిలవ మాదిరి బైటకొచ్చేశినాడు.. వొచ్చీరాంగానే నన్ను మెడ మీద శెయ్యేశి వొంచేసి నాడు.. తన్నేశినాడు.. బూటుకాల్తోనే తన్నేశి నాడు.. శెడ్డమాట్లన్నీ దిట్టేశినాడు "బాడిగ్గావాల్నారా నా కొడకా.. బాడిగ్గ వాల్నా.. యెంత గావాల్రా నా కొడకా.. యెంతగావాల్రా.. సాల్దా నీకు.. సాల్దా.." అంటా తన్నాడు.. వొక్కో మాట జెప్పి వొక్కోతన్ను తన్నాడు – నా యేవికి లిరిగిపోయినాయి. ధఢామని తలుపు లేసుకుని లోపలికెల్ పోయినాడు..

ఎంచేపట్ల పడిపోయినానో.. పడిలేశి... కింద బడి మీదబడి.. బండ్లో బడి.. వూర్లో కొచ్చినా.. బాడిగా.. ఆ రూపాయి గూడా దక్కలేదు సారో..

వొచ్చేశిందిగదా.. యిగ దిగతారా సారో.. దిగండి దిగండి... మీరు గనిపిస్తే.. యింటా వుండారని సోదంతా జెప్పేశినాగాని.. రిక్షనాకొడుకు సోది యెవురింటారు సారో..

మూడ్రూపాలా? సాలు సారో.. మామూలుగా ఇంతే ఇస్తార్లే సారో...సాలు..

అయితే నాలాంటి రిక్షా నాకొడుక్కి.. అంతా మామూలైపోయింది సారో..

గొడుగు కధ

కథా శివ బ్రహ్మం గారు నిర్మాతలకు కథలను వివరించడంలో వర్ణించడంలో దిట్ట. ఏ చిన్న సన్నివేశాన్నైనా వివరంగా, సూక్ష్మమైన అంశాలతో చెప్పేవారు.

ఆయన ఒక రోజున ఒక సినిమా ఆఫీసులో కథ చెపుతున్నారు. కథానాయిక రోడ్డు దాటుతూ గొడుగుతో పడ్డ అవస్థను ఆయన సుమారు అరగంట పాటు చెప్పారు. నిర్మాత, దర్శకుడు, సహాయదర్శకుడు, ఉత్కంఠతో వింటున్నారు. ఆ సన్నివేశం ముగిసింది. బాగుందంటే బాగుందన్నారు. ఒక సహాయ దర్శకుడు "ఈ సన్నివేశం సినిమాలో ఎంతసేపు జరుగుతుంది?" అనడిగారు.

దర్శకుడు..... ఆలోచించి "45-50 సెకండ్లపాటు" అన్నారు.

"బ్రహ్మంగారు.... గొడుగును మరీ పొడుగు చేసి చెప్పారేమో!" అన్నాడు సహాయ దర్శకుడు. బ్రహ్మంగారు నవ్వారు. మిగతా వారు బిక్కమొగం వేశారు.

విద్య ఎక్కడుంది?

సి.వి.ఎన్.ధన్

నేటి విద్య ఉత్తమ పౌరులను తయారుచేస్తుందనుకొంటే అంతకన్న భ్రమ, మోసం ఇంకొకటి ఉండదు. సత్యాన్వేషణకు దోహదపరిచే ఆలోచనా విధానాన్నయినా నేర్పటం లేదు. శాస్త్రీయ విద్యావిధానం శాస్త్ర విజ్ఞానం అనేవి నినాదాలు. అర్ధం తెలియని మాటలు. విద్య విద్యాలయాల్లోనే ఉంటుందనేది నిజం కాదు. అందుకే ఇవాన్ ఇలిన్ లాంటి మేధావులు Deschooling Society గ్రంధంలో నేటి విద్యా విధానాన్ని విమర్శించి ప్రత్యామ్నాయం సూచించారు. ఏ పనికీ పనికిరానివాడు, కష్టపడలేనివాడు, స్వంతంగా ఆలోచించలేనివాడు చదువుకుంటున్నాడని నా నమ్మకం. అయినా ఆచరణలో ప్రతివిద్యార్ధి కొన్ని ఇబ్బందులు పడుతూనేఉన్నాడు. ఒక గుడ్డివాడు ఇంకొక గుడ్డి వాడికి దారిచూపెట్టగలడా?

నేడు విద్య అంటే మార్కులు, డిగ్రీలు, ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు, ఆఫీసర్లు. విద్యా ఒక వ్యాపారమే కాదు. ఒక పెద్ద పరిశ్రమ. విద్యార్ధులు కార్మికులు. వారికి కావలసిన పుస్తకాలు, గైడ్లు, ట్యూషన్లు, అచ్చు వేయించటం, పంపిణీ చేయటం, పరీక్షలు, ఫీజులు, లాభాలు, ఇవన్నీ ఆ పరిశ్రమలో భాగాలు. కనుక నేటి విద్యవలన ఉత్తమ మానవులను తయారు చేయటం అసంభవం.

నిర్బంధ విద్య రాజ్యాంగంలో ఉన్నా 5వ తరగతి వరకూ గూడా చదవకుండా స్కూళ్లు మానివేస్తున్న వారి సంఖ్య ఎక్కువగా ఉన్నా విద్యార్ధుల సంఖ్య పెరుగుతూనే ఉంది. ఈరద్దీని ఏ ప్రభుత్వమూ తట్టుకోలేదు. అందుకని ప్రైవేటు చదువుకొని పరీక్షలకు వెళ్ళే సౌకర్యాన్ని మొదట బెనారస్, తర్వాత మద్రాస్, ఆ తర్వాత ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాలు ప్రవేశపెట్టాయి. దాంతో ట్యుటోరియల్ కాలేజీలు ప్రారంభమయ్యాయి. నేటి కరస్పాండెన్సు కోర్సులు, ఓపెన్ యూనివర్సిటీలు దాని పర్యవసానమే. మరొక విషయమేమిటంటే పూర్వం పరీక్షల్లో తప్పిన వారికి సహాయపడేందుకు కొంతమంది ఉచితంగానే ట్యూషన్ చెబుతూ ఉండేవారు. అదిపోయి ట్యుటోరియల్ కాలేజిలు వచ్చాయి. చాలాకాలం ట్యుటోరియల్ కాలేజిలంటే పరీక్షలు తప్పిన గడుగ్గాయిలకు నిలయం. వాటికి గౌరవ స్థానం ఉండేదికాదు. 1957 నుండి ఆ అపవాదును పోగొట్టి, సరియైన శిక్షణ ఇచ్చి, క్రమశిక్షణ నేర్పి, విద్యార్థి ప్రతిభను బట్టి తక్కువ కాలంలో ఆంధ్రా మెట్రిక్ పరీక్షకు పంపి మంచి ఫలితాలను సాధించి, గౌరవ స్థానాన్ని తెచ్చాం. ఈ కృషిలో ఆంధ్ర మహిళాసభ, రామా రూరల్ కాలేజి, విజయ ట్యుటోరియల్ కాలేజి, వాణీనికేతన్,

రవి కళాశాల ప్రాధాన్యత వహించాయి. 1969లో మెడికల్ ఎంట్రన్సు పరీక్ష ప్రారంభం కావటంతో విద్యా రంగం యొక్క స్వరూప స్వభావాలలోనే మార్పు వచ్చింది. ప్రభుత్వ పరీక్షలు, ఎంట్రన్సు పరీక్షకు తక్కువ వ్యవధి ఉండటము వలన తక్కువ కాలంలో ఆబ్జెక్టివ్ టైప్‌లో శిక్షణ ఇవ్వటం చాలా కష్టమైనది. దానికి ఒక రూపకల్పన చేసి విద్యార్ధుల కెందరికో శిక్షణ ప్రారంభించాం. తక్కువ కాలంలో ఎక్కువ డబ్బు సంపాదించటం ప్రారంభమైంది. ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇచ్చి, ఎక్కువ జీతాలు చెల్లించి లాభాలను సంపాదించడం మొదలైంది. ఆ తరువాత 1980లో ఇంజనీరింగ్, అగ్రికల్చర్ మొదలైన కోర్సులకు కూడా ఎంట్రన్సువచ్చింది. విద్యార్ధులకు సరియైన శిక్షణ ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో తగిన అవకాశాలు కొరవడినాయి. అధ్యాపకుల నియామకాలలో జాప్యం, వసతులు లేకపోవటం, సమ్మెలు మొదలైన వాటి కారణంగా రెసిడెన్షియల్ కళాశాలయొక్క అవసరాన్ని గుర్తింపచేశాం. నిరుద్యోగ సమస్యకు తోడు అధిక లాభాలకు మార్గాన్ని ఈ రెసిడెన్షియల్ కాలేజీలు వేశాయి. ఇప్పుడు ఎక్కడ చూసినా, అవే, దీంతో అనుబంధ కళాశాలలు గూడా కాపీకొడుతున్నాయి. చాలామంది లెక్చరర్స్, సెలవులు పెట్టి రెసిడెన్షియల్ కాలేజిలు పెడుతున్నారు. పోటీ పెరిగింది. అందువల్లనే తప్పుడు మార్గాలు గూడా అనుసరించాల్సి వస్తోంది. ఇది ఇంకెంత దూరం పోతుందో చెప్పలేం --- కాని ట్యుటోరియల్ వ్యవస్థ ఏదో రూపంలో కొనసాగుతుంది.

"నూటికి నూరుపాళ్ల టాకీ"

సినిమాలు మాటలు నేర్చుకుంటున్న రోజులు. చార్లీ చాప్లిన్ లాంటి వాళ్ళు 'శబ్దం-మూకీ చిత్రంలో ఉండే అద్భుత వ్యక్తీకరణను ధ్వంసం చేస్తుంద'ని గాఢంగా నమ్ముతున్న రోజులు. అప్పుడు ప్రపంచంలో టాకీ చిత్రాల అడ్వర్టయిజ్‌మెంట్లన్నీ "బొమ్మలు మాట్లాడే చిత్రం" "ఇదే పూర్తి టాకీ చిత్రం" అనే ప్రకటనలతో నిండి పోయేవి.

తెలుగు సినిమా-బహుశా భారతీయ సినిమా – మరో అడుగు ముందుకు వేసి "నూటికి నూరు శాతం టాకీ చిత్రం" అని పబ్లిసిటీ ఇచ్చుకునేది.

ఈ విషయం ఆచార్య ఆత్రేయతో ముచ్చటిస్తే ఆయన కొంచెం బాధగా గొంతు పెట్టి " అలా అడ్వర్టయిజ్‌మెంటులు వచ్చేవి నిజమే. కాని అది వారి లక్ష్యము మాత్రమే. ఆ లక్ష్యాన్ని ఇటీవల చిత్రాలు మాత్రమే సాధించాయి. పాత సినిమాలలో శబ్దం, సంభాషణలు లేకుండా అర్ధమయ్యే దృశ్యాలు కూడా ఉండేవి మరి!" అన్నారు. ఇది 1979 నాటిమాట. మరి ఇప్పటి మాటో !

ఆనాటి గురుకులాలే - ఈనాటి రెసిడెన్షియల్ విద్యా సంస్థలు

ఎల్.రత్తయ్య

కుల, మత, ఆర్థిక తారతమ్యాలతో సంబంధం లేకుండా సమాజంలోని ప్రతి ఒక్కరికి 'చదువు' అనివార్యమై పోయింది. వీరందరినీ విద్యావంతులను చేయడం ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి తలకు మించిన భారమై పోయింది. 1960 నాటికి దేశంలోని 14 సంవత్సరాలలోపు వయస్సు గల పిల్లలందరినీ విద్యావంతులను చేయాలని మన ప్రభుత్వాలు ఒక లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించుకున్నాయి. ఆ లక్ష్యం గడువు దాటిపోయి మూడు దశాబ్దాలు అవుతున్నప్పటికీ, మొత్తం జానాభాలో 35 శాతానికి మించి విద్యావంతులను చేయలేకపోయాం. అందువల్లనే విద్యారంగంలో ప్రైవేటు పాఠశాలలు, కళాశాలల పాత్ర గణనీయమైన, ప్రముఖమైన స్థాయికి చేరుకొన్నది.

ప్రభుత్వ విద్యాలయాలతో పోల్చుకుంటే, వసతులలోగాని, విద్యాబోధనలో గాని, పరిపాలనా పరంగా గాని ప్రైవేటు విద్యాలయాలు అనేక రెట్లు ఎంతో మెరుగ్గా వున్నాయనడంలో సందేహం లేదు. ఫలితాల విషయానికి వస్తే అసలు పొంతనే లేదు. ప్రైవేటు విద్యాలయాల ముందు, ప్రభుత్వ విద్యాలయాలు తీసి కట్టుగా తయారయ్యాయి.

మళ్ళీ ఖర్చు విషయానికి వస్తే, విద్యారంగం మీద ప్రభుత్వం తక్కువేమీ ఖర్చు చేయడం లేదు. ఒక్క ఇంటర్మీడియట్ విద్య పైనే ప్రభుత్వం ఏడాదికి సుమారు రెండు వందల కోట్లు రూపాయలు వ్యయం చేస్తున్నది. మరి ఫలితాలో? కేవలం 35 శాతంమంది విద్యార్థులు మాత్రమే పరీక్షల వైతరిణి దాట గలుగుతున్నారు. దీనినే మరో విధంగా చెప్పుకోవాలంటే, ప్రభుత్వం చేసే వ్యయంలో మూడింట రెండువంతుల సొమ్ము వృధా అయిపోతున్నది. ఈనేపథ్యంలో ప్రైవేటు విద్యాలయాల ఉనికిని పరిశీలించ వలసి వుంది. వృత్తి పరమైన కళాశాలల్లో ప్రవేశించాలనుకొనే విద్యార్థులు పెద్ద ఎత్తున ప్రైవేటు కళాశాలల వైపు ఆకర్షితులవుతున్నారు. ప్రతిభ గల విద్యార్థులు ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో చేరడానికి ఒకడుగు వెనక్కువేస్తున్నారు.

పీకలు తెగిపోయేంతగా పోటీ పెరిగి పోయిన ఈ రోజులలో విద్యా సముపార్జన అనేది ఒక తపస్సుగా తయారైంది. ఎంతో ఏకాగ్రతతో, అసిధారా వ్రతంగా అభ్యసించవలసిన చదువు ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో లభించడం కొంచెం కష్టమే ననడం

సాహసం కాదు. కళాశాలలోని రకరకాల రాజకీయ పరిస్థితులు, సంఘర్షణలు, సమాజంలోని సవాలక్ష ప్రభావాలు విద్యార్థిపై పడడం అతి సహజం. ఈ రకరకాల ప్రభావాలకు లోనైన విద్యార్థి, చదువుపై ఏకాగ్రతతో దృష్టి సారించడం కష్ట సాధ్యం. దానికి తోడు విద్యార్థి కళాశాలలో వుండేది ఐదు, ఆరు గంటలు మాత్రమే. మరి మిగిలిన పద్దెనిమిది గంటలు?! విద్యార్థి యిష్టా యిష్టాలపై ఆధారపడి వుంటుంది - ఆ సమయాన్ని ఎలా వినియోగించుకోవాలనే విషయం. కానీ రెసిడెన్షియల్ కళాశాలల విధానమే వేరు. విద్యార్థి ఏకాగ్రతతో చదువు కోడానికి వీలైన వాతావరణం వుంటుంది. బయట ప్రపంచపు ప్రభావాలు లోపలికి రావు. ఏ విషయంలో, ఏక్షణంలో విద్యార్థికి సందేహం కలిగినా, దానిని నివృత్తి చేయడానికి అధ్యాపకులు సిద్ధంగా వుంటారు. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే, మన ప్రాచీన గురుకుల విద్యా విధానానికి ఈ రెసిడెన్షియల్ కళాశాలలు ప్రతి బింబాల వంటివి. విద్యా సముపార్జనకు రెసిడెన్షియల్ విద్యా విధానం ఎంతో చక్కని మార్గమని ప్లాటో, సోక్రటీస్, గాంధీజీ వంటి వారు ప్రశంసల వర్షం కురిపించారు కూడా. అందువల్లనే ఈనాడు పెద్ద సంఖ్యలో రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు, కళాశాలలు ఆవిర్భవిస్తున్నాయి.

ప్రైవేటు విద్యా విధానం పెద్ద ఎత్తున వ్యాప్తి చెందడం పట్ల విమర్శించే వారు కూడా లేకపోలేదు. అయితే ప్రభుత్వం మాత్రమే విద్యా రంగం వ్యాప్తికి బాధ్యత వహించడం సమర్థనీయం కాదు, ఆర్థిక భారం దృష్ట్యా వాంఛనీయం కూడా కాదనే విషయాన్ని వీరు గమనించాలి. సోషలిస్టు దేశాలను మినహాయిస్తే, ప్రపంచంలో మరే దేశంలోను ప్రభుత్వమే విద్యా వ్యాప్తికి పూర్తి బాధ్యత వహించడం లేదు కూడా. ఆర్థికంగా బలహీన వర్గాల వారి విద్యపై ప్రభుత్వం దృష్టి కేంద్రీకరిస్తే, ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసే మొత్తాలకు న్యాయం చేకూర్చినట్లు అవుతుంది. ఆర్థికంగా వెసుల బాటు గలవారు ప్రైవేటు కళాశాలలకు ఎటు తిరిగీ వెడతారు. అప్పుడు ప్రైవేటు, ప్రభుత్వ రంగాలు ఒక దానితో ఒకటి ఆరోగ్యకరమైన రీతిలో పోటీ పడడానికి వీలు కలుగుతుంది.

రెసిడెన్షియల్ కళాశాలలు భారీగా డబ్బును దండుకుంటున్నాయనే అపప్రధకూడా ఒకటి వుంది. అది ఎంత మాత్రం వాస్తవం కాదు. రెసిడెన్షియల్ కళాశాలలను, డబ్బు సంపాదన కోసమే స్థాపిస్తున్నప్పటికీ, కేవలం డబ్బు మాత్రమే ఈ కళాశాలలను నిర్వహించడం లేదు. వాటిని విద్యార్థుల సర్వతో ముఖాభివృద్ధికి అనువైన విద్యాలయాలుగా తయారు చేయడానికి, వాటి నిర్వాహకులు పెద్ద ఎత్తున పెట్టుబడి పెట్టాల్సి వస్తోందన్న విషయం గమనించాలి. విద్యార్థులలో ప్రతిభను వెలికి తీయడానికి ఈ రెసిడెన్షియల్ కళాశాలలు వెలిశాయి. అవి నిలబడే వుంటాయి. విద్యా రంగానికి తమ వంతు సేవ చేస్తూనే వుంటాయి.

యువ ప్రణయ సరస సల్లాపాల సుధామధుర హేల_

డా. కొర్రపాటి గంగాధరరావు నవల

పతి పత్ని

పతి పత్ని

సురేష్ రైల్వే స్టేషన్ చేరేటప్పటికే చాలా ఆలస్యమయింది. ఖంగారు పడ్తూ స్కూటర్ స్టాండ్ వేసి తాళం తిప్పి - గబగబా స్టేషన్ లోకి పరుగెత్తాడు. "సర్కార్ వచ్చిందా?" అంటూ నలుగుర్నీ గబగబా అడిగాడు కూడా!

"ఏ సర్కార్? - ఏరోజు సర్కార్? ఇవ్వాల్టిది వెళ్లిపోయింది. రేపటిది ఇవ్వాళ రాదు", అన్నాడొక చట్టిముక్కు వెధవ పోర్టర్.

సర్కారు వచ్చింది. మరి కమల రాలేదా? సురేష్ ఆదుర్దా ఎక్కువైంది. కలియ వెతుకుతూనే - 'లేడీస్ వెయిటింగ్' రూం కెళ్లాడు. అక్కడ మనుషులున్నారు గానీ, అందరూ జంటలు జంటలుగానే వున్నారు. మరి కమల ఎక్కడ? ఎక్కడా కనబడలేదు కమల - ఆ ప్రక్క ప్లాట్ ఫారం చివరి దాకా వెళ్లాడు. అంతలో -

రెండవ ప్రక్క ప్లాట్ ఫారం వైపుకు పరుగెత్తుతున్నారు చాలా మంది - కాదు వందల మంది జనం . . . . .

"ఏమిటది? ఎందుకు పరుగెత్తుతున్నారూ?"

"ఏమిటది? ఏమి జరిగింది?"

ఎవర్నో ఆపి అడిగాడు సురేష్.

"ఎవరో ఆడకూతురుట! ఆ చివరి ప్రక్క - అవతలలైను మీద - గూడ్సు క్రింద పడి చచ్చిపోయిందిట!"

గుండెలొక్కసారి గుభేల్ మన్నాయి సురేష్‌కి!

కమల కాదు గదా!!!

అందరితో బాటు తనూ పరుగెత్తాడు.

కొర్రపాటి గంగాధర రావు

తను ఒక నాగరికుడననీ - బాంక్ ఆఫీసర్‌ననీ మరిచిపోయి - పరుగెత్తాడు.

సూటూ బూటూ సంగతి మరచిపోయి పరుగెత్తాడు. దోవలో అడ్డంగా వున్న పాకేజీలను తప్పించుకుంటూ, తోటి వాళ్లను తోసుకుంటూ పరుగెత్తాడు.

"అది ఖర్మం జాలిక కమలగాదుగదా!" అనుకుంటూనే పరుగెత్తాడు. అప్పటికే పెద్ద గుంపు చేరి వున్నారక్కడ. అందర్నీ తోసుకుంటూ కొందర్ని తొలగించు కుంటూ, మధ్యలో శవాన్ని కళ్లారా చూసే దాకా గుండెలు తెగ కొట్టు కుంటూనే వున్నాయి.

"అమ్మయ్య ! కమల కాదు" అనుకున్నాడు శవాన్ని చూసి.

అయినా గుండె దడ ఆగలేదు.

ఆ మరణించిన మనిషి కమల కాదు. అయినా కమల వయసుదే. పద్దెనిమిదేళ్లుంటాయి. చక్కనమ్మే! చక్కనమ్మ చచ్చినా అందంగానే వుంటుందా?

మొహం మాత్రం అల్లా వుంది - ఇక తక్కిన శరీరం రూపు రేఖలు లేవు.

"రైలు క్రింద పడాలనే పడింది. అందాకా ఎదురు నడవటం నేను చూశాను" అన్నాడొక అనామకుడు.

"అంతే అయివుంటుంది." నిర్ధారణ చేశాడొక నిలుచున్నవాడు.

"అవిగో పుస్తెలు! పెళ్ళయిన పిల్లే!!"

"అయితే మొగుడు మీద అలిగిందన్నమాట".

"ఎంత అలిగితే మాత్రం - ఇంత ఘోరమైన చావు కోరుకుంటుందా ? ఏదో సున్నితంగా మెత్తని తాడుతో ఉరి పోసుకో కూడదూ ?"

"గట్టితాడు దొరికి వుండదు."

ఎవరి ఊహ వారిది. ఎవరి వేళాకోళం వారిది!

"కమల కాదుగా!" అని మరొకసారి సరిగా చూసి - సురేష్ కోలుకుంటున్న గుండెలతో వెనక్కి తిరిగి నడవసాగాడు.

"మరి కమల వచ్చిందా? రాలేదా రైల్లో - !

"వచ్చి ఊళ్లో కెళ్ల లేదు గదా?

స్టేషన్‌లోనే వుండి పొమ్మన్నానే? ఆ మాత్రం జ్ఞాపకం పెట్టుకుని ఉండదా?" . . .

"ఏమో?"

అతనికి అడుగులు పడటమే లేదా ఆలోచనల్తో!

స్టేషన్ మాష్టర్ గది గడిచింది.

టికెట్ కలెక్టర్ గదీ గడిచింది.

కాళ్లకి చేపల బస్తాలు అడ్డం వచ్చాయి.

లేడీస్ వెయిటింగ్ రూం - గడిచి నడిచాడు.

అప్పుడు వెనక నుంచి పిలుపు!

"ఏమండీ . . . ఏమండీ . . . సురేష్ " - పిలుస్తున్నది తననేనని అప్పటికి తెలిసి వచ్చింది.

వెనక్కి తిరిగి చూస్తే! . . .

ఎదురుగా కమల - నవ్వుతూ . . . .

మల్లె పువ్వులు అప్పుడే విచ్చుకున్నట్లు కళ్లతో చూస్తూ - ప్రాణాలు లేచే వచ్చాయి సురేష్‌కి . . . చిరు పరుగులే తీశాయి కాళ్లు.

కళ్లు కదల కుండానే కమల మీద నిలిచి పోయాయి.

"వచ్చావా?"

"ఆ " అని కళ్లతోనే సమాధానం! కళ్లల్లో తొణికిసలాడే ఆనందమే సమాధానం.

"సర్కారుకేనా?"

"ఇంకే బండి వుందీ మరి?"

"ఇందాకా ఈ 'రూం'కి వచ్చి చూశాను. లేవే?"

కమల నవ్వింది సిగ్గుపడుతూ . . . "బాత్ రూంలోకి వెళ్లేనేమో?"

"అదా? గాభరా పడిపోయాను. అందులో ఆ చివరనో ఏక్సిడెంటో? ఆత్మహత్యో?"

"చూసి వస్తున్నట్టున్నారుగా?"

"చూసి కాదు. ఆగిపోయిన గుండెల్ని - మళ్ళీ నడిపించుకుంటూ వస్తున్నాను."

ఇద్దరూ మనసారా ఒక్కసారి నవ్వుకున్నారు.

నడిచి ఇద్దరూ టికెట్ కలెక్టర్ గేటు దాకా వచ్చారు. చేతిలో వున్న చిన్న సంచీ క్రింద పెట్టి - కమల టికెట్ తీసి యిచ్చింది. అది అందుకుని సురేష్ తన ప్లాట్ ఫారం టికెట్‌తో కలిపి అక్కడ టికెట్ కలెక్టర్‌కు అందించాడు.

ఇద్దరూ బయట పడ్డారు. స్కూటర్ దాకా నడిచి బయటకొచ్చారిద్దరూ. ఇద్దరితో స్కూటర్ వాయు వేగాన్నందుకుంది.

సురేష్ అద్దెకు తీసుకున్న ఇంటి ముందు ఆగింది.

అదొక ప్లీడర్ గారి యిల్లు. పేరు హరిహర రావు. బి.ఎ. బి.యల్ అని బోర్డు మీద వుంది. దాదాపు ఏభై అయిదు ఏళ్లుంటాయి ఆయనకు. ఆయనా ఆయన భార్యా - యింటి ముందున్న తోటలోనే ఎదురయ్యారు. పలకరించారు.

"మీ ఆవిడను తీసుకు వచ్చారా?"

నవ్వాడు సురేష్ - తర్వాత -

"వీరే ఇల్లు గలవారు. ఊళ్లో పెద్ద పేరున్న ప్లీడరు గారు. వారి భార్యగారే వారు – పేరు జానకిగారు."

ఒక నిముషం ఆడవాళ్లిద్దరూ ఎగాదిగా చూసుకున్నారు.

'కమల – రోడ్డు ప్రక్కనే వున్న చెరువులో వున్న కమలం లాగే వుంది' అనుకుంది జానకి.

"జానకికి అంత వయసు వుండదే ! ఈయన భార్యా ఏమిటబ్బా?" అనుకుంది కమల.

నిజమే. జానకికి ముప్ఫై ఏళ్లో ఇంకా తక్కువేనో! మంచి విగ్రహం ; మంచి యవ్వనం; ఆ హరిహరం గారు యవ్వనం తడి ఆరిపోయిన మనిషి. నెత్తి మీద వెంట్రుకలు సగం నెరసిపోయినాయి. మాటలో దర్జా, మెత్తదనం కలిసి మెలిసి వున్నాయి. హరిహరం గార్కి అది ద్వితీయ వివాహం.

"ఇంట్లోకి పోదాం పద" అంటూ సురేష్ తన భాగం వైపు నడిచాడు. వెనకనే అడుగు లేసింది కమల.

ఇద్దర్నీ చూస్తూ ముచ్చట పడ్తూ – ప్లీడర్‌గారూ, భార్యా తోటలోనే నిలబడి పోయారు – అటే చూస్తున్నారు – సురేష్ తాళం తీసి – ఇద్దరూ లోపలికెళ్ళేదాకా.

"అమ్మాయి చక్కని చుక్క గదూ" అన్నాడు హరిహరం.

"అబ్బాయి అంతకంటే బాగున్నాడుగా!" అన్నది జానకి నవ్వుతూ.

ఇద్దరూ ఆ వాకిలి దాకా నడిచారు. అప్పటికే దంపతులిద్దరూ లోపల గదులను పరిచయం చేసుకుంటున్నారు. ఉన్నవి వంటిల్లు గాక రెండే గదులు. ముందు గదే పడక గది. వెనకనో గది చిన్నది – ఒక్క మంచం గూడా పట్టదు. పోతే వంట గదీ చిన్నదే.

గదులు అందంగానే వున్నాయి – తక్కన యింటికి మల్లేనే అన్ని సదుపాయాలూ వున్నాయి వంటగదిలో.

హరిహరం జానకీ ముందు వాకిలికి ముందే నిలిచి చూస్తున్నారు.

"రండి లోపలికి" అంది కమల కాస్త సంబరపడ్తూ.

"మీకేమన్నా కావాలంటే అడగండి. కొత్త సంసారం గదా" అన్నది జానకి – లోపలికి నడుస్తూ.

"ఏమీ కావల్సినవి లేవులెండి. అన్నీ పొద్దున్నే తెచ్చి పడేశాను." మాట కలిపాడు సురేష్ – టేబుల్ దగ్గర నుంచుని ఉండి. హరిహరం గుమ్మం దగ్గరే ఆగిపోయాడు. అటునుంచి తమ భాగంలోకి వెళ్లి పోయాడు.

జానకి అక్కడే కాసేపు కబుర్ల కాలక్షేపం చేసింది. "వేరే పడక గదే లేదు గాని అన్ని సౌకర్యాలు వున్నాయి. వరండాలో – కావాలంటే కుర్చీలు వేసుకుని, మీరే వాడుకోండి. ఇది పడకగది! ఆ వెనక గదిలో సామాన్లు పెట్టుకోండి. ఇక

వంటింట్లో అన్ని సౌకర్యాలు బాగానే పెట్టించారు – మా వారు."

కమల ఏమీ మాట్లాడలేదు. సంతృప్తిగా చూసిందంతే.

"ఆ పడకగది ప్రక్కనే – మా పడక గది. ఈ వంటిల్లు ప్రక్కనే మా వంటిల్లు గూడా. ఏమన్నా కావాలంటే – కేక వెయ్యండి చాలు, నేను పంపిస్తాను."

కమల ఇంకా మాట్లాడలేదు.

"ముద్ద మందారం లాగున్నారు. కాని ఇంత వరకూ ఒక్క మాట మాట్లాడలేదు. మీ పేరూ?"

"కమల"

"అమ్మయ్య! మాటలొచ్చు. ఫర్వాలేదు. చదువు ఎంత వరకు సాగిందీ?"

"బి.య్యే."

"ఇంతలో . . . ఈ . . . . "

ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు. కాసేపుండి, ఆ కబుర్లూ ఈ కబుర్లూ చెప్పి, జానకి తమ భాగంలోకి – దొడ్డి దోవ గుండానే వెళ్లి పోయింది.

కమలప్పుడు దొడ్లోకి కూడా చూసింది. బాగా విశాలంగానే వుంది దొడ్డి – బావి – చెట్లూ – పూల మొక్కలూ,కూరగాయ పాదులూ!

"నేనట్లా ఊళ్లో కెళ్లి యిప్పుడే వస్తాను కమలా ! ఓ స్నేహితుడితో వస్తానని చెప్పాను. త్వరగానే వస్తాలే. ఈ లోగా నువ్వు కాఫీ పెట్టు" – తల దువ్వు కుంటూ సురేష్ అన్నాడు.

సమాధానంగా కమల మళ్లా సిగ్గు నవ్వులు వొలక పోసింది.

కొద్ది సేపటికే స్కూటర్ మోత విన్నది కమల. ఆ తర్వాత కిరోసిన్ స్టౌ వెలిగించింది. గిన్నెతో నీళ్లు పెట్టింది. తర్వాత 'కాఫీ పొడి డబ్బా ఏదీ?" అని వెతుకుతుంటే. . . .

"కాఫీ పొడి డబ్బా అదీ! – ఆ గూట్లో!" అన్న మాటలు విన్పించాయి.

'ఎవరా?' అని వెనుదిరిగి చూస్తే . . .

వాకిలి దగ్గర ఇద్దరు పిల్లలు !! పలికిన పలుకులు ఆ పిల్లవి.

" ఆ ప్రక్కదే పంచదార డబ్బా" అన్నాడు పిల్లవాడు.

వెళ్లి చూస్తే – నిజమే – ఆ డబ్బాలు రెండు ప్రక్కప్రక్కల్నే వున్నాయి.

"ఏవేవి ఎక్కడున్నాయో మీ కెలా తెలుసూ?" నవ్వుతూ అడిగింది కమల.

"మేం రోజూ చూస్తూనే వున్నాంగా!" అన్నదా పిల్ల. పదేళ్లు ఉంటాయి. గుండ్రని కళ్లు నిమ్మపండు లాంటి మేనిచ్ఛాయ. ఆవంటి ఛాయలో ఛాయగా గౌను కలిసి పోయిందేమొ!

కళ్లకు కాటుక లేకపోతే – కళ్లు – ఫ్రేం లేని పటం లాగ వుండి పోయా ఏమో!

"సురేష్ గారు వంట చేసుకుంటుంటే - మేమే రోజూ సాయం చేస్తుంటాం." అన్నాడా పిల్లవాడు. కుర్రాడంత ఛాయ వుండడు గాని, కళ్ళల్లో చురుకుదనం తొణికిస లాడుతోంది.

నల్లలాగూ, చారల బనీను - రెండింటిలో కుర్రాడు కాటుకలో పడ్డ ముత్యం లాగున్నాడు. ఇద్దరి చిలక పలుకులూ విని - కమలకు మరింత ముచ్చటేసింది.

"మీరిద్దరూ ఆయన స్నేహితులా?"

"ఆయన కంటే -? సురేష్ బాబాయి గారికా? - స్నేహితులమే"

"ఈ వీధిలో మాతోనే ఆయన జట్టు కట్టారు.

మరెవ్వరితోనూ మాట్లాడనే మాట్లాడరు. ముగ్గురం కలసి డాబా మీద ఆడుకుంటాం సాయంత్రం పూట!"

"మీ పేర్లు?"

"నా పేరేమో 'నీల'. అమ్మ నన్ను ' 'నీలమ్మా' అంటుంది. నాన్నగారు 'నీలా' అని పిలుస్తారు. వీడి పేరేమో! . . . . "

"నువ్వేం చెప్పక్కర్లేదులే. మహా . . . నా పేరండి "రంగా" అండీ . . . అసలు పేరండీ - రంగనాయక వర ప్రసాదరావు. కాని అమ్మా నాన్నా - వీధిలో అందరూ - 'ఒరే రంగా' అంటారండీ . . . "

ఇద్దరితో మాట్లాడుతూ కమల మరిన్ని కాఫీ కోసం మరిన్ని నీళ్ల పోసిందా గిన్నెలో.

"మీ రిద్దరూ అన్నా చెల్లెళ్లా? అక్కా తమ్ముళ్లా!"

"ఛీ ; కాదండీ. వాళ్లిల్లేమో ! . . . అటు ప్రక్క. మా ఇల్లేమో ఇటు ప్రక్క" అంటూ - చిన్న పిల్ల -భరత నాట్యం చేసినట్లు - ముద్దుగా చేతులు తిప్పుతూ చూపించింది నీల.

"డాక్టరు గారూ - నాకుడికాలు మోకాలు దగ్గర భరించ లేనంత నొప్పిగా వుంటోందండీ" అన్నాడు పేషెంట్.

డాక్టరు గారు ఆ పేషెంటు కాలుని రకరకాల పద్ధతుల్లో చాలా సేపు పరీక్షించాడు. చివరికి -

"లాభం లేదండీ - ఈ నొప్పికి మందు లేదు - బహుశా యిది ముసలితనం వల్ల వచ్చింది అనుకుంటా" అన్నారు.

"మీరు పొరబడుతున్నారు డాక్టర్! ముసలి తనం వల్ల ఎలా గవుతుంది?

నా ఎడవ కాలుకి ఎంత వయసో - కుడికాలుకి కూడా అంతే వయసు గదండీ" అన్నాడు పేషెంట్.

"మీ అమ్మ నిన్నూ 'నీలమ్మ' అని పిలుస్తుంది. మరి నన్నేమని పిలవమంటావ్?"

"మా అమ్మ నన్ను 'నీలమ్మా' అంటుంది - మామూలుగా. కొద్దిగా కోపం వస్తే . . . 'నీలీ' అంటుంది. బాగా కోపం వస్తే 'మొద్దు ముండా" అంటుంది. మీరూ . . . ఎల్లా పిలుస్తే అల్లా పలుకుతానండీ."

"నన్ను మాత్రం 'రంగా' అని పిలవండి చాలు. నా పూర్తి పేరు ఎవ్వరికీ జ్ఞాపకం వుండదు."

అంతలో ఇద్దరికీ ఏదో సందేహం వచ్చింది. కళ్లల్లో కళ్లు పెట్టి మాట్లాడుకున్నారు. తర్వాత ఇద్దరూ ఒక్కసారిగానే అడిగారు.

"మరి మేం మిమ్మల్నెల్లా పిలవ్వండీ?"

"కమలా అని పిలవండి"

"ఛ! 'ఆంటీ' అంటామండీ చక్కగా! మిమ్మల్ని చూస్తుంటే మా 'ఆంటీ' జ్ఞాపకం వస్తోంది!" అన్నాడు రంగా.

"మీ 'ఆంటీ' నాలాగుంటుందా?"

"మా 'ఆంటీ' కంటే - మీరే బాగుంటారు. కానీ . . . "

"మా 'ఆంటీ' - మీలాగే వుంటుంది," అన్నది నీల.

"కాయ్, కాయ్" అన్నాడు పిల్లవాడు. "మీ ఆంటీ వీరిలాగా వుంటుందేమిటి? దొ(ర ముక్కూ - చిన్న కళ్లూ . . . "

"ఏం గాదు." ఇద్దరూ చిన్న వాగ్వాదం సాగించారు. ఇద్దర్నీ చూసి కమల నవ్వుతుంటే - అంతలో - సురేష్ స్కూటర్ మోత విన్పించింది. గబగబా కాఫీ కలిపింది - నలుగురికీ - కమల. పిల్లలు బలవంతం చేస్తేగాని కాఫీ గ్లాసుల అందుకోలేదు. తర్వాత నలుగురూ కాఫీలు తాగుతుంటే -

"వీళ్ళిద్దరూ నీ కప్పుడే స్నేహం అయ్యారే!" అన్నాడు సురేష్. కళ్లతోనే నవ్వింది కమల. తర్వాత ఖాళీ కాఫీ గ్లాసులు తీసుకుని లోపల కెళ్లింది.

కాసేపటికి లోపలికి సురేష్ కూడా వెళ్లాడు - ఏం పని లేక పోయినా . . .

తలుపులు తీసే వున్నాయి. అయినా అక్కడ ఒక గాఢ పరిష్వంగంలో కమల ఇరుక్కు పోయింది.

ఎంతసేపటికీ . . . ఇద్దరూ . . . తిరిగి బయటకు రాలేదు. కాసేపు దిక్కులు చూస్తూ కూర్చున్నారు పిల్ల లిద్దరూ. తర్వాత నీల లేచి - లోపల గదిలోకి వెళ్లబోయింది.

"వెళ్ళకు" వారించాడు రంగా - నెమ్మదిగా.

"ఏం?"

"అరవకు'. . . రా . . . అదిగో చూడు . . . "

ఎదురుగా - గోడకు తగిలించి వున్న అద్దంలోకి చూపించాడు. అందులో ముద్దులాడు కుంటున్న కమలా సురేష్ కనిపించారు.

"మొగుడూ పెళ్ళాల మధ్య మనమెందుకూ ? రా పోదాం."

"ఏం ఉంటే?"

"ఇదివరకు లాగా కాదు. మీ అమ్మా నాన్నా అనుకున్నావా?"

వాళ్ల గుసగుసలంతటితో అయిపోయాయి.

గుట్టుగా ఇద్దరూ గుమ్మం దాటి వెళ్లారు . . .

"వదలండి ! అవతల పిల్లలు" అంటూ కౌగిట్లోనే గిజగిజ లాడుతోంది కమల. మరీ ముసిరి వస్తున్న చీకట్లో - ఎంత అణిగి మణిగి పోయిందో.! . . . . అరగంట దాకా లైట్లు వెలగలేదా భాగంలో.

****

ఆ రాత్రి భోజనాలయ్యాయి అందరివీ. హరిహరం పడకగదిలోకి వచ్చేశాడు - నాలుగైదు "లా" పుస్తకాలతో సహా. ఆయనకది అలవాటు. రాత్రి ప్రొద్దుపోయే దాకా మర్నాటికున్న కేసుల తాలూకు కాగితాలన్నీ మేలుకుని చదువుతాడు - ప్రక్క మీద పడుకుని. మరో అరగంటకు జానకి కూడా తమలపాకుల బుట్ట వగైరాలతో ఆ గదిలోకే వచ్చింది. ఆకులు రాసి ఇస్తుంటే నములుతూ ప్లీడరుగారు రెండొందల డెబ్భై అయిదూ,డెభై అయిదు (275/75) కేసులో "లా" పాయింట్ల కోసం వెతుకులాడుతున్నాడు.

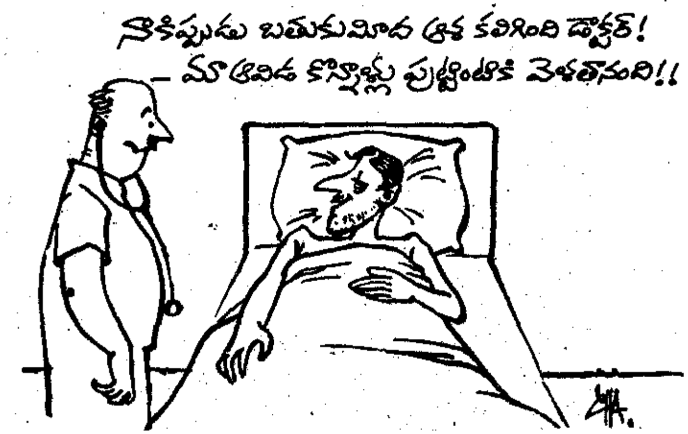
అప్పుడు మొదలయింది సన్నగా, అతి లలితంగా అవతల గదిలో కమల పాట.

పాట వరకూ అయితే బాగానే వుండును. ఏదో రేడియోలో వస్తున్నట్లు వినబడుతుంటే హరిహరంగారి స్టడీకి ఏమంత ఇబ్బంది వుండేది కాదు. రెడియోలో పాట వస్తున్నా - తన చదువులో మునిగి పోవటం ఆయనకి అలవాటే కానీ . . . ఆ పాటలో ఆ అవతల గదిలో చరణం చరణానికీ మధ్యలో నేపధ్య సంగీతంలాగా - నవ్వులు కిల కిలలూ చక్కిలి గిలిగింతల గలగలలూ !!

మొదట్లో ఆయనేం పట్టించు కోలేదు. కాస్త శృంగారం రంగరించిన పాట కావటంతో - జానకి వింటూ వుండి పోయింది. శృంగారం మరికాస్త ముదురుతున్న కొద్దీ శ్రద్ధ మరింత ఎక్కువయింది. చివరకు చరణ చరణానికి మధ్య సినిమా పాటలలో - నే పధ్యం లాగ, నవ్వుల గలగలతో కుతూహలం మరింత పెరిగింది - ఆపుకోలేనంతగా !

కొంతసేపు సంగీతం వింటూ జానకి ప్రక్క మీదే కూర్చుంది. ఆ తర్వాత . . . ఏం చేస్తున్నదో చూడాలనిపించింది. ఆ తలుపుకు ఆ మధ్య గడియ ఊడిపోయింది. కొత్త గడియ వేయించారు. కాని పాత రంధ్రం పూడిపించలేదు. ఆ రంధ్రం లోంచి చూస్తే సరిగ్గా అవతల గదిలో పడక మంచమే కనిపిస్తుంది. ఆలుమగలే కంటబడతారు. కమలా సురేష్‌లు ఒకరి మీద వొకరు వాలిపోతూ - నవ్వుల్లో నలిగిపోతూ - తల్లో పువ్వులు రాలిపోతూ.

ఆ గదిలో బల్బు మార్చి కొత్త బల్బు వేశారో - ఆ యువకుల రక్తం వోల్టేజీతో పాటు, ఊళ్ళో వోల్టేజి పెరిగిందో - కాక ఆ వెర్రి శృంగారాలకు ఉప్పొంగి పొంగి పాత బల్బే అల్లా వెలిగిపోతోందో? నిమిష నిమిషానికి తమాషాలు విశేషాలుగా మారి పోతున్నాయి. విశేషాల కోసం ఇవతల ఎదురు చూపుల్లో కౌతుకం పెరిగి పోతోంది. అవతల సతీపతుల కుతూహలం పెరిగిపోతోంది . చిత్రాతి చిత్రంగా, విచిత్రాల చిత్రాలు మారి కానవస్తున్నాయి. పాటలు ఆగితే నవ్వులు. అవి ఆగగానే ముద్దుల చక్కిలి గింతలు - కళ్లకు కట్టినట్లే కనబడుతున్నాయి. అవతల గదిలో మన్మధ సామ్రాజ్యం - ఇవతల గదినీ దురాక్రమణ చేసింది.

జానకి గబగబా డబుల్‌కాట్ మీద వాలిపోయింది. వెంటనే నాలుగు పాల్లికింతలు పెట్టింది - భర్తమీదికి. తన అర చేతుల్తో భర్త చేతిలో వున్న పుస్తకాన్ని పూర్తిగా కప్పి వేసింది. తమకంతో కళ్లలోకి చూస్తూ మనోభావాల్ని కళ్లతోనే వెళ్లబుచ్చింది.

"అబ్బా! అల్లరి చెయ్యకు . ఈ కేసు చాలా పెద్ద కేసు, వాయిదా రేపే! రాత్రంతా చదివినా ప్రిపరేషన్ చాలదు." అన్నాడు హరిహరం.

అయినా జానకి చేతుల్నా పేజీ మీద నుంచి తియ్యలేదు.

పైగా 'ఉహూ' అంది గోముగా.

హరిహరం చత్వారపు కళ్ల జోడుకు షార్ట్ సైట్‌గాని లాంగ్ సైట్ లేదు లాగుంది. జానకి చేతుల్ని అవతలకు నెట్టేసి తన పుస్తకం మీదే దృష్టి కేంద్రీకరించాడు. జానకి తన లేత చేతులు హరిహరం ఛాతీ మీద వేసి - మరింత దగ్గరగా జరిగింది. మరింత డొక్కలో దూరింది. అయినా ఆవంత మార్పు రాలేదు హరిహరంలో.

అది చూసి జానకికి కొస్త ఉక్రోషం వచ్చినా, అంతటితో ఊరు కోలేదు. లేచి వెళ్లింది. లైట్లు ఆర్పేసింది. పక్కమీద వత్తిగిల్లి హరిహరం మీదకి పొర్లింది.

"అబ్బబ్బా!" అనుకున్నాడు హరిహరం. గాడిద బరువున్న పుస్తకాల్ని చేతుల్లో కెత్తుకుని, ఆ గదిలోంచే వెళ్లిపోయి – ఆఫీసు గదిలో టేబుల్ మీదున్న పుస్తకాల్లో మునిగి పోయాడు.

అంత చీకట్లోనూ, జానకి కళ్లు రుస రుసలాడాయి. శ్వాస బుస బుసలాడింది. రోషమంతా వెళ్ల గక్కుతూ లేచి వెళ్లి అతన్ని చూసింది. తలుపులు దడాలున విసిరి కొట్టింది. వెళ్లి మంచం మీద వాలి వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది. . . . . అంతలో మళ్లీ అవతల గదిలో – గొణ గొణ ధ్వనులు. పావురాళ్లలాగా.

మళ్లా మళ్లా ఎకసక్కెలు – చిలకా గోరు వంకల్లాగా ఇంకా ఇంకా కులుకు పలకరింపులు – గుళ్లో గువ్వల్లాగా చెవుల్లో దూది ముక్కలు దోపుకుని కాళ్ల మధ్యకు బూరుగ దిండు లాక్కుని బలవంతాన నిద్రపోయిందా రాత్రి జానకి.

రాత్రి ఒంటి గంటో రెండో అయింది. హరిహరం పుస్తకం మూసి గదిలోకి వచ్చేసరికి. ఆ చీకట్లోనే వెళ్లి ఆ తలుపులోంచి చూశాడు. . . . జానకి ఎందుకు చూసిందో తెలుసు కుందామనే ఆయన కుతూహలం. కానీ తీరా చూడగా – అవతల గదిలో అంతా అంధకారమే. మరేమీ కనబడలేదు, మరేమీ వినపడనూ లేదు. అప్పటికే బాగా నిద్ర వస్తూ వుండటం వల్ల ప్రక్క మీద వాలగానే నిద్ర వచ్చేసిందాయనకి.

మర్నాడు మామూలుగానే తెల్లవారింది. మామూలుగానే అందరూ కాఫీ తాగారు. మామూలుగానే ఎవరి పనులు వారు చూసుకుంటున్నారు. పిల్లలిద్దరూ మామూలుగానే అరుగు మీద చేరారు – ఆడుకోవటం మొదలు పెట్టారు.

ఆ వేళ ఆట – 'మొగుడూ పెళ్లాల' ఆట.

కిటికీలోంచి సురేష్ పోర్షన్ లోకి తొంగి చూడటం – అదే విధంగా వాళ్లూ ఆడటం.

సురేష్‌కు కాఫీ తెచ్చి యిస్తూ – "సెనగపప్పు అయిపోయింది. బాంకుకెళ్ళి వస్తూ, సాయంత్రం పట్రండి." అంది నవ్వుతూ కమల.

"సరే ; నువ్వు వంట త్వరగా కానియ్యి. తొమ్మిది గంటలకల్లా బాంకుకు బయలు దేరాలి" అన్నాడు సురేష్ – కమల కళ్ళలోకి చూస్తూ . . .

అరుగు మీదా అదే జరిగింది.

నీల తన లక్కపిడతలతో కాఫీ తెచ్చి యిస్తూ "సెనగపప్పు అయిపోయింది బాంకు కెళ్ళి వస్తూ, సాయంత్రం పట్రా" అంది.

"ఏమన్నావ్"

"సాయంత్రం కాఫీ పొడి పట్రా అన్నాను. కమలమ్మ అంతేగా అన్నది?"

"కమలమ్మగారు 'పట్రండి' అన్నది. ' నీకు మల్లే 'పట్రా' అందేమిటి - రౌడీలాగ? మొగుణ్ణి ఎవరన్నా 'పట్రా' అంటారా 'పట్రండి' అంటారు."

"అంటారు. మా ఇంట్లో అప్పలమ్మ మొగుణ్ణి 'పట్రారా' అంటుంది గూడా!"

"నువ్వు అప్పలమ్మవా అయితే?"

"నువ్వు బాంకు ఆఫీసర్‌వా అయితే!"

కాసేపటికి నీలే మనస్సు మార్చుకుంది. "సరేలే ఆటలో 'పట్రండి' అనే అంటాలే. రా; ఆడుకుందాం" మళ్లీ ఆట సాగింది.

"తొమ్మిది గంటలకే బాంకుకు వెళ్ళాలి . త్వరగా వంట కానియ్యి" అని దబాయింపుగా వాళ్ళ నాన్నలాగా అన్నాడు రంగా.

"ఛీ; పాడు. సురేష్‌గారు అల్లా అన్నారేమిటి?"

"మరి ఎల్లాగన్నారేం"

"నెమ్మదిగా మెత్తగా కళ్లల్లోకి చూస్తూ అన్నారు".

"నేను కళ్ళల్లోకి చూస్తూనే అన్నా . . ."

"సరిగ్గా - మళ్లీ అను . లేకపోతే నేను వంట చెయ్యను"

"సరే; అల్లాగే . . . . తొమ్మిది గంటలకే బాంకుకు వెళ్ళాలి. త్వరగా వంట కానియ్యి. ఏం బాగా అన్నానా?"

"ఆ"

అరుగు మీద లక్కపిడతల్లో మరమరాలతో వంట సాగుతోంది. లోపల వంటింట్లో స్టీలు గిన్నెలోనూ వంట సాగుతోంది - గబగబా.

"ఇంకా ఎంత ఆలస్యం వుందీ?" అంటూ కేకేశాడు; పేపర్ చదువుకుంటూ - ముందు గదిలో వున్న సుందరాంగుడు.

"ఇంకా ఎంత ఆలస్యం వుందీ?" అంటూ కేకేశాడు అరుగు మీదున్న అబ్బనాకారుడు.

"అవ్వొస్తోంది" అంది వంటింట్లో వయ్యారి.

"అయిపోయింది" అంది అరుగు మీద సుకుమారి.

మరి కాసేపు వంటింట్లో సరాగాలు పొంగి పొర్లాయి. అరుగు మీద 'మరమరాలు' తరిగి పోయాయి.

ఆఫీసుకు తరలి వెళ్లటానికి వాకిలి దాకా నడిచి వచ్చాడు. వెనకనే ఏడడుగులు నడిచి వచ్చింది కమలాకాంత. అక్కడ - విడవ లేని తమకం -

---

● కళ్ళకీ కన్నీళ్ళకీ సంబంధం లేదు
గుడ్డివాడు కూడా కన్నీరు కారుస్తాడు.

తటాలున ఉబికి రాగా, తలుపు చాటు చేసుకుని, చటుక్కున ముద్దు ముచ్చటించాడు సురేష్. కమల కిలకిలా నవ్వింది. బయటకు వచ్చి సురేష్ స్కూటర్ స్టార్టర్ తొక్కుతూ 'టాటా' చెప్పాడు. తర్వాత చెంగు చెంగున గెంతి నడుస్తూ - కమల వంటింట్లోకి కనుమరుగై పోయింది.

అరుగు మీద తదుపరి కార్యక్రమం ఆరంభమయింది.

'రంగా ' ఠీవిగా అరుగు మెట్ల దాకా నడిచి వచ్చాడు.

వెనకనే నీలా నడిచి వచ్చింది.

మెట్ల దగ్గర ఇద్దరూ ఆగి నిలిచారు.

"ఆఫీసు నుంచి తొందరగా వచ్చెయ్యండి", అంది నీల బుంగమూతి తిప్పుకుంటూ.

"అల్లాగే! వచ్చేస్తాను. సరేనా!" అన్నాడు రంగా నోరారా.

అంతలో తటాలున బుజాలు పట్టుకుని, చటుక్కున ముద్దు రుద్దేశాడు రంగా.

"ఛీ ; ఎంగిలి" అంటూ చీదరించుకుందా పెద్ద ముద్దరాలు.

అంతలోనే హరిహరం భోజనానంతరం - తాంబూలం నములుతూ నలుగురైదుగురు పార్టీలు వెంట వస్తుండగా - ఇద్దరు గుమాస్తాలు ఫైల్సు తీసుకు వెంటరాగా సపరివార సమేతంగా కోర్టుకు కదలి వెళ్లాడు.

కమల సింగిల్ కాట్ ఫోం బెడ్ మీద వాలి వార పత్రిక చదువుతోంది. జానకి, వారి భాగంలో నిద్దరకు సిద్ధమయింది.

ఇక తల్లో, తండ్రో వచ్చి - నాలుగు అంటించి - రెక్క పుచ్చుకు లాక్కెళ్ళే వరకూ, ఆ ఆవరణ పిల్లలదే. పిల్లలు ఆటలకు పడితే ఆకలి దప్పులే వుండవు. పురుగు పుట్రా భయం కూడా వుండదు

-3-

ఇంతకు ముందు - కమల రాక ముందు - సురేష్ సాయంకాలాల్లో సామాన్యంగా ఇంటికి వచ్చేవాడు కాదు. ఇవ్వాళ సరాసరి ఇంటికే వచ్చాడు - ఆఫీసు టైం అయిపోగానే. కమల ఏదో కొద్దిగానే 'కారబ్బూంది' చేసింది. పిల్లలిద్దరికీ పెట్టింది. సురేష్ కోసం అంత వరకూ కూర్చుంది. అప్పుడిద్దరూ తిని కాఫీ తాగారు.

తర్వాత ఇద్దరూ పక్కాగా ముస్తాబయ్యారు - ఇక ఇకల్తో - పకపకల్తో .

పక్కగదిలో వున్న జానకి వింటూనే వుంది. మనసు పరిపరి విధాల పరుగెత్తుతుంటే . . . అదిమి పట్టుకుంటూనే వుంది. ఇక నా సరస సల్లాపాలు వినటం మాత్రం ఎందుకని ఇంటి చుట్టూ వున్న తోటలో షికారు సాగించింది.

అరుగు మీద పిల్లలిద్దరూ మళ్లా ఏదో ఆడుకుంటున్నారు: హరిహరంగారు ఆఫీసు గదిలో కూర్చుని - పార్టీలతో ఆస్తి దావా కేసు విషయాలేవో చర్చిస్తున్నారు.

ఆ సమయంలో కమలా సురేష్‌లు బయలు దేరారు. స్కూటర్ దగ్గర కెళ్లారు. అదెందువల్లనో తొందరగా 'స్టార్ట్' కాలేదు. చాలా మొరాయించింది. తోటలో జానకి చూస్తూ నుంచుంది. పిల్లలు వరండాలో నుంచున్నారు. ఆఫీసు గదిలో వున్న హరిహరంగారికిదొక తలనొప్పి అయింది. ఆయనా బయట కొచ్చి విసుగ్గా చూశాడు. సురేష్ ఎల్లాగయితే ఏం - స్కూటర్ స్టార్ట్ చేశాడు. కమల ఎక్కి కూర్చుంధి. అందంగా ఒక 'చక్కర్' కొట్టి - స్కూటర్ వెళ్లి పోయింది.. పిల్లలిద్దరూ చప్పట్లు కొట్టారు - ఆనందంతో.

"అమ్మయ్య" అనుకుని హరిహరం లోపల కెళ్లాడు.

జానకికి తోటలోనే కళ్ళు తిరిగినట్లయి - ఇంట్లోకి వచ్చేసింది. ఇక నా స్కూటర్ మీద ఊరంతా ఊరేగుతున్నట్లే తోచిందా పూటంతా జానకికి.

"ఈ పాటికి స్కూటరు పార్కు రోడ్డంబట్టి పరుగెత్తుతుంటుంది. వంకరలు తిరుగుతుంటుంది. వయ్యారాలొలుకుతుంటుంది. రింగులు తిరిగిన సురేష్ జుట్టంతా గాలిలో తేలుతుంటుంది. కమల ముంగురులన్నీ గాలికి చెల్లా చెదురై, గాలికి ఎగురుతూ వుంటాయి. స్కూటర్ గిర్రున వంకరలు తిరిగినప్పుడల్లా 'కెవ్వున' కేక లేస్తూ నవ్వులు రువ్వుతూ వుంటుంది కమల - ఆనంద

పారవశ్యంతో - ఆ రోడ్డంతా - పన్నీరు చల్లినట్లు - చల్లగాలికి మల్లెపువ్వుల పరిమళం సహజంగానే పుట్టు కొచ్చినట్లు - వల్లి మాలిన ఉత్సాహమేదో మార్గం మీద పరుగెత్తు తున్నట్లు . . . ." అంతా కళ్ల ముందే ఆడుతున్నది జానకికి. సురేష్ మొగంలో మొగలి రేకుల మందహాసం. కమల కనురేకుల్లో ఆనందపు మకరందం! కళ్లకు కన్పిస్తోంది స్పష్టంగా.

అవతల గదిలో అంరా కోర్టు దావాల కంపు - ఇవతల గదిలో అంతా తియ్య తియ్యని ఊహలు- కమ్మ కమ్మని కలలు ! కొమ్మ కొమ్మకు పువ్వులు- నెమ్మదిలో నెమ్మదిగా పల్లవిస్తున్నాయి. పరిఢ విల్లు తున్నాయి.

తర్వాత కూడా చాలాసేపు జానకి ఊహలు గగన వీధుల్లో విహరించాయి. హరిహరం కొనదలుచుకుంటే - 'కారు' కూడా కొనెయ్యగలవాడే! స్కూటర్ మీదే కాదు - కారులో ఇద్దరూ పెద్దగా విహరించగల వారే! కాని - ఏమిటో - ఆ మనిషికి ఆ సరదా లేదు గానీ - ఉంటే?

కారులో విహారం స్కూటరంత అందంగా వుంటుందా? మోటారు సైకిలంత హుషారుగా - థ్రిల్లింగ్ కారు డ్రైవింగ్ వుంటుందా?

ఉండదు.

మోటారు సైకిల్ కారు కంటే అందంగా వుంటుంది.

వెంటనే - హరిహరం వెనకే తను కూర్చుని వుండగా హరిహరం స్కూటర్ నడుపుతున్నట్లు ఊహలు తరుముకు వచ్చాయి. 'ఘాట్ ' రోడ్డు మీద - కొండ అంచుల వెంట - లఘు మేఘాల్లోకి ఇద్దరూ ఎగ్రబాకు తున్నట్లు - తల్లో పువ్వులు ఎగిరిపోతూ ఆకాశపు నక్షత్రాల్లో కలిసిపోయి మినుకు మినుకు లాడుతున్నట్లు . . . ఊహలు తెగ తీగలు సాగాయి.

ఆ ఊహల్లో హరిహరమే అపశృతిగా అగుపించాడు. జీవితంలో వున్న వెలితి! - ఆకాశంలో బదులు - ఆ స్కూటర్ మీద . . .

సురేష్ వుంటే . . . . !!!

అప్పుడు --

ఆకాశానికే అందమొచ్చింది.

మబ్బులకే వెండి అంచులొచ్చి వెలిగిపోతున్నాయి.

స్కూటర్‌కే రెక్కలొచ్చి ఎగిరిపోతోంది.

కొండల్లో ఇరువురి నవ్వులూ -కోటి కంఠాలుగా ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి.

స్కూటర్ వేగంగా సాగిపోతుంటే - సురేష్ ముఖబింబానికి ఒకసారి అటూ, ఒకసారి ఇటూ కనిపిస్తూ ఇద్దరి అందాలు ఇనుమడిస్తున్నాయి.

ఆకాశంలో ఒకరికి ముగ్గురు చందమామలు పొద్దు పొడిచినట్లు పొడసూప సాగింది.

ఊహల ఉయ్యాల మీద, జానకి తన వొంటినే మరచి పోయింది. ఆ పూట

వంట సంగతే మరచి పోయింది.

హరిహరం లోపల కొచ్చాడు – అంతలో – ఎందుకో?

"నిద్రా?"

"కాదు"

"ఒంట్లో బాగాలేదా?"

"లేదు"

"మరి వంట చెయ్యలేదా ఏం?"

"లేదు. కేరియర్ తెప్పించరాదూ?"

"అల్లాగేలే?"

"ఒకటి కాదు; రెండూ!"

"ఎందుకూ."

"అవతల భాగంలో కమలా వాళ్ల కూడా ఇంకా రాలేదు. పాపం ఆలస్యంగా వచ్చి ఎప్పుడు వండు కుంటారు? ఎప్పుడు తింటారు?"

"ఏమంత ఆలస్యం కాలేదు – ఫర్వాలేదులే!"

"ఉహూ! తెప్పించండి."

"సరే – అయితే."

హరిహరం వెళ్లిపోయాడు.

ఊహల పరిహరింపూ జరిగింది.

తర్వాత – ! తనకా ఊహలు వచ్చినందుకే నొచ్చుకుంది జానకి.

కేరియర్లు వచ్చాయి. ఎనిమిదయింది.

జానకీ హరిహరంల భోజనాలయ్యాయి. తొమ్మిదయింది.

అప్పుడే బయట స్కూటర్ మోత ఆగింది. గబగబా – రెండో కేరియర్ చేత్తో బుచ్చుకుని, వాకిట్లోకి వెళ్ళి జానకి కమలను కేకేసి పిలిచింది.

"ఇప్పుడా రావటం?"

"ఇప్పుడే?" నవ్వింది కమల – సిగ్గు మొగ్గలు బుగ్గల మీద నిగ్గరిస్తుంటే.

"ఇంకెప్పుడు వంట చేస్తావు? ఇంకెప్పుడు తింటారు."

"ఇప్పుడే!"

"ఏం వద్దులే ! కేరియర్ తెప్పించాను – మీక్కూడా. ఇది తీసుకెళ్లి భోజనాలు కానివ్వండి."

"ఎందుకండీ ! ఏదో వండేదిగా" అన్నాడు సురేష్ వాకిలి దగ్గర నిలబడి వుండి.

● తాంబూల చర్వణం మన సాంప్రదాయం.

దానికి 'జర్దా' మేళవింపు – హిందూ ముస్లిం సమ్మేళనం !

"రోజా ఇంత ఆలస్యం చేస్తుంటే అల్లాగే లెండి."

కమల కేరియర్‌తో లోపలికి నడిచింది.

నిమిషంలో తాముగా వండని బువ్వతో కడుపు నింపు కున్నారు.

నిజానికి – జానకి చూపిన ఔదార్యానికే ఇద్దరికీ కడుపు నిండి పోయింది.

తర్వాత కార్యక్రమమంతా యధా ప్రకారమే!

హరిహరం 'లా' పుస్తకాలతో తయారు. తమల పాకులు నములూ – వకాల్తాలున్న కేసుల ఫైళ్ళు నెమరేస్తున్నారు. జానకి సాయంత్రపు మాయ ఊహల్ని నెమరేస్తున్నది. అవతల భాగంలో . . . . వెన్నెల దీపపు వెలుగు నీడల్లో – నూతన దంపతుల 'విచ్చల విడి' – అవిచ్ఛిన్నంగా అధునాతన రీతుల్లో సాగిపోతున్నది.

కలకూజితాలు ! గళంలోనూ,

కలస్వనాలూ, నెల కూనలూ ! – గది నిండా ; బుగ్గల మీదా.

పండిన కోరికలు – ఒంటి నిండా.

మధురాధరాలు – మధురాధరాల్లోనూ.

ఇవతల గదిలో జానకి మెదడులోనూ, అవ్వన్నీ మడతలు ముడతలు విప్పు కుంటున్నాయి. తలపు తలపుకూ ఒడలు పులకించి పోతున్నది.

పులకింతలతో, నిలకడ లేకుండా జానకా ప్రక్క మీద పొరలి పొరలి పోతున్నది.

"అబ్బా! కదలకుండా నిద్దరపోరాదూ?" అన్నాడు హరిహరం – చేతిలో పుస్తకం కదిలిపోతుంటే – విసుగు చెంది.

అతని వంక జాలిగా చూసింది జానకి. మనసు మరిగి పోతుంటే – మంచి నీళ్లు తాగి చల్లార్చుకుంది.

ఒక అరగంటకి కాబోలు చెదురు నిద్ర పట్టింది.

తర్వాతంతా – అవతల భాగంలో – అనురాగాలకు కొలమానం లేకుండా పోయింది.

" ఈ తడవ నువ్వూ", బ్రతిమాలే ధోరణిలో మొర ఘొర లాడాడు సురేష్.

"ఉహూ" – అంది – కమల – కన్నులరమోడ్చి.

"ఊ" అంటూ గారాబం చేశాడు సురేష్ బుంగమూతి పెట్టి.

ఆ బుంగమూతిని చూస్తే ముద్దు వచ్చింది కమలకు.

అధర సుధారసాలను వంతులు బోతూ పంతగించి పంచుకున్నారిద్దరూ. వెచ్చని ఊపిరుల కిద్దరూ వెన్నలాగ కరిగిపోయారు. అచ్చమైన నాగుపాముల్లాగ ఇద్దరి కౌగిలింతల్లో ఇద్దరి వెన్నుబాములూ మెలికలు పడిపోయాయి. ముచ్చెమటలు కమ్మిన మొగాల మీద – ముత్యాలు స్వపర భేదాలు విస్మరించి కలిసి మెరిసి పోయాయి.

ఒకరి చేష్టలొకరికి తన్మయత్వం శిఖరాగ్రాల నందుకుంది. మెఱ మెచ్చులు కరిగిపోయాయి. కర కమలాల మెడల కుచ్చులు బిగిసి బిగిసి పోయాయి. అపార పారవశ్యాన్నందుకోలేక కమల కన్దామరలరమోడ్చి వివశయై ఏడ్చివేసింది.

అది విన్నాడు హరిహరం ! ఆశ్చర్యంలో మునిగి పోయాడు.

నవ్వుల నవ్వడింతలో మారిపోయిందేమని రివ్వున లేచాడు.

వెళ్లి తలుపుకున్న రంధ్రంలోంచి అవతల గదిలోకి చూశాడు. తర్వాత తనలో తనే నవ్వుకున్నాడు.

మరొకసారి అటు చూశాడు. తర్వాత తన గదిలోకి చూశాడు జానకి వంక .

జానకి నిద్దర పోతోంది.

మై మరచి గాఢ నిద్దర పోతోంది.

గాఢమైన నిద్రలో - చీర తొడ వరకు తొలగి పోయింది కూడా . మొగం, మీద సగం దాకా టేబుల్ లైట్ కాంతి ద్విగుణంగా మెరిసిపోతోంది. ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలతో ఉరోజాలు ఉబికి ఉబికి పడ్తున్నాయి - ఆహ్వానాన్నందిస్తున్నాయి.

నీలి నీలి వెలుగు నీడల చిత్రాలెన్నో హరిహరం మనోమందిరంలో కదలి మెదల సాగాయి. మెదిలి మెరవ సాగాయి. తొలి యవ్వనం మొలకెత్తింది. చెంత జేరి 'జానకీ' అంటూ పలకరించాడు. జానకి పలకలేదు. 'జానకీ' అంటూ ఒంటి మీద చెయ్యి వేశాడు. జానకి ఉలకలేదు.

తమకం పెరిగిన కంఠస్వరంతో నెమ్మదిగా 'జానకీ' అంటూ కుదిపి వేశాడు. జానకి కదల లేదు.

మీదకు వాలి ఆ ముద్దరాలి ముద్దు మొగాన్ని తన చేతుల్తో అద్ది వేశాడు.

చివ్వాలున లేచింది జానకి - పగగొన్న తాచు పాములాగ 'ఛీ' అంటూ చీదరించుకుని - గిరున పొర్లుకింత పెట్టి - మళ్లా నిద్దరపోయింది.

ఖిన్నుడై హరిహరం ప్రక్క మీదకి వేలాడిపోయాడు.

చప్పగానే ఆ రాత్రి గడచి పోయింది. చప్పగా తెల్లారి పోయింది.

* * *

ఓ అందమైన సేల్స్ గర్ల్ ఓ ఇంటి తలుపు తట్టింది.

ఇంటాయన తలుపులు తెరిచాడు "ఎవరూ?" అంటూ.

ఆయన్ను చూసి చిరునవ్వుతో "ఇంట్లో మీ ఆవిడ ఉన్నారా?" అనడిగింది సేల్స్‌గర్ల్.

"మా ఆవిడ ఇంట్లో లేదండీ. కానీ మీరావిడ కోసం ఇలా లోపలికి వచ్చి వెయిట్ చెయ్యొచ్చు. ప్రసవానికి పుట్టింటికి వెళ్లింది" అని అన్నాడాయన.

4

రోజులు గడుస్తున్నాయి.

రోజులెన్ని గడిచినా దినచర్యలో మార్పేమీ లేదు. 'తమకాల'లో పెరుగుదలే కాని, తరుగుదలా లేదు. ఒడుదుడుకు లేమీ లేకుండానే నిండుబండి తారు రోడ్డు మీద తాపీగా నడిచినట్లు జీవితం సాగిపోతోంది - ఇంట్లో కొత్త సంసారంలాగే అరుగు మీద పిల్లల సంసారం గూడా.

పిల్లలతో కొత్తదంపతుల చనువే రోజు రోజుకు పెరిగిపోతోంది. కమల కాఫీ కాస్తుంటే - పిల్లలిద్దరూ చెరొక ప్రక్క చేర్తారు. నీల కాఫీ పొడి అందిస్తుంది. రంగడు గ్లాసులు తీసుకు వస్తాడు. కాఫీ తయారయిన తర్వాత సురేష్‌కు కాఫీ గ్లాసు అందించటానికి పిల్లలిద్దరూ పోటీ పడతారు. ఇంతలో కమలే కాఫీ తీసుకెళ్లి సురేష్‌కిస్తుంది. నలుగురూ నవ్వుకుంటూ కాఫీ తాగుతారు.

తర్వాత కమల వంట ఆరంభిస్తుంటే ఇక స్టౌ దగ్గర్నించి కదలనక్కర్లేదు. పిల్లలిద్దరూ అన్నీ అడక్కుండానే అందించేస్తారు. ఒక్కోసారి ఇద్దరి మధ్యా ఏవో పేచీలు వస్తాయి. పోటీలు పడి పరుగెత్తి - పట్టుదల పట్టి ఒకరి చేతిలో దొకరు లాక్కునీ - తెచ్చే డబ్బా కింద వదిలేస్తారు. తర్వాత కమల కోప్పడుతుందేమోనని మిర్రి మిర్రి చూస్తారు.

కమల కోప్పడదు . పైగా నవ్వుతుంది. వెంటనే ముగ్గురూ కలిసి క్రింద వలికిపోయిన దాన్నంతా మళ్లీ డబ్బా కెత్తుకుంటారు.

మధ్యాహ్నం పూట కమలకు పిల్లలిద్దరూ మరింత సన్నిహితులవుతారు. కమలతో ఆ ప్రక్క మీదే చేర్తారు. చెరొక వైపూ ముద్దు ముద్దుగా ఆ కబురూ ఈ కబురు చెప్తారు. నవ్వుకుంటూ కమల 'ఊ' కొడుతుంది. తర్వాతెప్పుడో కబుర్లు వింటూనే నిద్ర పోతుంది. అప్పుడు పిల్లలిద్దరూ లేచి వెళ్లి - అరుగు మీద చేర్తారు.

అక్కడ వాళ్ళ చిన్న సంసారం అవిచ్ఛిన్నంగా సాగిపోతుంది. అప్పుడప్పుడూ హరిహరం గారి క్లయింటులెవరో అరుగును ఆక్రమిస్తుంటారు. అలాంటి రోజున పిల్లలిద్దరూ తోటలో చెట్టు క్రింద సంసారం సాగిస్తారు.

అన్నాలకు తమ తమ ఇళ్లకు ఎప్పుడెళ్లి వస్తారోగాని - తిన్న తర్వాతంతా ఈ ఆవరణలోనే కాలక్షేపం . . . .

వేసంగి సెలవులు కూడానేమో! తల్లి తండ్రులు వీరి సంగతి పట్టించు కోవటమే మానేశారు. ఎక్కడో అక్కడ ఆడుకుంటే చాలు - ఇంట్లో అల్లరి చెయ్యకుండా. . . .

* *

ఓ రోజున సురేష్ స్కూటర్ మీద బ్యాంకుకు వెళ్లి పోయాడు. మరో అరగంటకు కూరల సంచీ చేత్తో బట్టుకుని - ఇంటికి తాళం వేసి బజారుకు

బయల్దేరింది కమల . పిల్లలిద్దరూ అరుగు మీద ఆడుకుంటూ కమలకు 'టాటా' చెప్పారు. అదీ మామూలే . . . కొన్ని మామూలు తప్పించి, ఆ వేళ మరో 'ఆగంతకుడొ'చ్చాడు. లావుగా చిన్నగేటుకు సరిపోను వున్నాడు. సరాసరి వరండాలోకి వచ్చేశాడు. నీల వంట చేసుకుంటూ - ఆయన వంక ఆశ్చర్యంగా చూసింది.

రంగడు పేపరు చూస్తున్నవాడు ఆపి, ఆయన వంక తిరిగాడు.

"సురేష్ వున్నదీ ఇంట్లోనేనా?" అన్నాడాయన ఉరుముతున్నట్లు.

"ఇదే - ఇదే " అన్నారు పిల్లలు.

"అయితే తాళం వేసి వుంది . ఇంట్లో లేరా?"

"లేరు. బజారు కెళ్లారు."

"ఎప్పటికొస్తారో "నంటూ విసుక్కున్నాడాయన.

తర్వాత వరండాకో ప్రక్కగా వున్న 'నాపరాతి' అరుగు . మీద కూర్చున్నాడు. తర్వాత నడుం వాల్చి నిద్రపోయాడు. కొద్దిగా గుర్రు ఆరంభమయింది గూడా . . . ఆ గుర్రు వింటూ దగ్గర చేరి పిల్లలిద్దరూ నవ్వుకుంటున్నారు.

అంతలో గేటు మళ్లీ చప్పుడయింది. మరో సన్నపాటాయన ప్రవేశించాడు. సురేష్ వయసే వుంటుంది. అచ్చం కోతిలాగే వున్నాడు. కోతిలాగే పరుగు పరుగున వొచ్చాడు -అరుగు మీదికి.

"సురేష్ గారి ఇల్లు ఇదేనా?" పిల్లలింకా జవాబు చెప్పలేదా వింత మృగానికి . . , అంతలో అరుగు మీదు పడుకుని వున్న పెద్ద మనిషిని గుర్తు పట్టాడతను.

"మీరా ! దామోదరంగారూ!"అంటూ దగ్గర కెళ్లాడు.

ఆ దామోదరం గురకతోనే సమాధానం చెప్పాడు కాని కదలనన్నా లేదు.

"దామోదరం గారూ " పెద్దగా అరిచాడా కుర్రాయన.

"ఊ" అని విసుక్కుంటూ దామోదరం నాపరాయి మీదే పొర్లి - నిద్ర సాగించాడు. కుర్రాయన వదల లేదు.

"దామోదరం గారూ!" మీద చెయ్యి వేసి కుదిపి కుదిపీ నిద్ర లేపాడు. దామోదరం నిద్ర లేచాడు. లేచి కూర్చో లేదు.

"నువ్వు హనుమంత రావువి కదూ?" అని మాత్రం అన్నాడు నిద్రలోనే.

"అవును హనుమంతునే . . . . బహుకాల దర్శనం. ఎన్నాళ్లకు మళ్లీ ఎన్నాళ్లకు చూశాను మిమ్మల్ని . ఎప్పుడో సురేష్ చెల్లెలి పెళ్లికి కలుసుకున్నాం. అప్పుడు కొట్లాడుకున్నాం గూడా. మళ్లా ఇన్నాళ్లకి. కాస్త జరగండి . నేనూ కూర్చుంటాను."

"వద్దులే . అల్లా నుంచో ! నేను నడిచి నడిచీ - ఇల్లు వెతుక్కుంటూ వచ్చి వచ్చీ - అలిసి పోయాను పెద్దవాణ్ణి ! నీకేం రోగం. నువ్వు కుర్రవాడివి ! నుంచో ", మరీ సర్దుకుని అరుగు మీద చోటు లేకుండా ఆక్రమించుకున్నాడాయన . . .

"అబ్బ లెద్దురూ ! కాస్త నేను రైలు దిగి బ్యాంకు దాకా నడిచాను. అక్కడ ఎడ్రస్సు కనుక్కొని మళ్లా ఇక్కడ దాకా నడిచాను. ఇంకా భోజనం చెయ్యలేదు. కాస్త కాళ్ళు ముడుచుకోండి - నాకు కాస్త చోటు చాలు."

"మరేం ఫర్వాలేదు. అల్లా గోడకు ఆనుకుని కూర్చో నాకు నిద్ర వస్తోంది. పడుకుంటా ! నిద్ర లేపకు " అంటూ ఆయన కాళ్లు నిగడదన్ని - కళ్లు మూసేశాడు.

'లేస్తారా? లేవరా?"

"లేవను"

"లేవక పోతే ఏం చేస్తానో తెలుసా?"

"ఏం చేస్తావేం?"

"అరుగు మీద నుంచి తోసేస్తాను."

"నీ తరం కాదు. నీ అబ్బ తరం కాదు."

"తోసేస్తాను . చూస్తారా?"

"చూస్తాను"

హనుమంతు శక్తినంతా కూడ గట్టుకుని - తోసెయ్యటానికి ప్రయత్నించాడు. అయినా ఆ దృఢకాయాన్ని కాస్తన్నా కదిలించలేకపోయాడు.

పిల్లలిద్దరూ నోళ్ళు తెరుచుకుని ఈ వింత అంతా చూస్తూ నుంచున్నారు - ఎవరు నెగ్గుతారో - ఏమో!!

దామోదరమే నెగ్గాడు. హనుమంతే ఓడిపోయి మరింత కేకలెయ్య సాగాడు.

ఇక కేకలెయ్యలేక మరో ఉపాయం ఏదన్నా వుందేమోనని ఆలోచించాడు. తర్వాత అదృష్టాన్ని వెతుక్కుంటూ ఇంటి వెనక్కి వెళ్లాడు. అక్కడ దొడ్డి వాకిలికి అడ్డగడియ వదులుగానే వుంది. చుట్టు ప్రక్కల వెతికితే ఒక వెదురుబద్ద దొరికింది. దాంతో గడియ పైకెత్తేసాడు

అప్పుడే కమల వాకిట్లోకి వచ్చింది. అరుగు నిండా వున్న దామోదరాన్ని చూసింది "ఎవరన్న"ట్లు పిల్లలకు సౌంజ్ఞ చేసింది.

'ఏమో !! ఎవరో నన్నట్లు చేతులు తిప్పారు పిల్లలు.'

"ఎవరండీ మీరూ?" అంటూ దగ్గర కెళ్లింది కమల.

దామోదరం గూడా నిద్ర నటిస్తున్నాడంతే ! ఏమో! హనుమంతు వచ్చి ఎక్కడ కిందికి తోసేస్తాడోనన్న భయమే లోపల.

"వచ్చావా తల్లీ . . . త్వరగా తాళం తియ్యి. ఎక్కడికో వెళ్లావనుకున్నా ! ఇంత సేపు కూరగాయలకేనా? కాసేపుంటే నేనే వచ్చే వాడిని నేనే తెచ్చే వాణ్ణిగా!"

"మీరూ? . . . మీరూ?"

మాటలు తడుము కుంటోంది కమల.అంతలోనే – "నేను సురేష్ వైపు బంధువుని లేమ్మా. నువ్వు సరిగ్గా నన్నెరగవ్! అవటానికి బంధుత్వం దూరమే గాని – నాకూ సురేష్ తండ్రికీ కుడి ఎడమలు లేవు. సరే – వాళ్ళ నాన్న నన్ను 'అరేయ్', 'ఒరేయ్' అనేవాడు. వాళ్లమ్మన్నేను 'ఒసేవ్', 'గిసేవ్' అనేవాణ్ణి . చిన్నప్పుడు – సురేష్ పుట్టక ముందు, వాళ్ల నాన్నా నేనూ ఒక కంచంలోనే భోంచేసేవాళ్ళం."

"అల్లాగేనేమొ " అనుకుంది లోపల కమల. తర్వాత "లోపలికి రండి." అంటూ తాళం తీసింది . . . .

దామోదరం తల క్రింద సంచీ తీసుకుని – వెనకే లోనికి ప్రవేశించాడు. మొదట ఇద్దరూ చూసింది ప్రక్క మీద హనుమంతునే.

ఒక మొకాలి మీద రెండో కాలేసుకుని ఆడిస్తూ – బీడీ కాలుస్తూ – కనిపించాడు హనుమంతు. 'ఎవరదీ?' అని తెల్లబోయింది కమల.

"లోపల కెల్లా వచ్చావ్!" అంటూ గాండ్రించాడు దామోదరం.

"దొడ్డిదోవనే – రాజమార్గాన వచ్చాను" అన్నాడు హనుమంతు దర్జాగా ! తర్వాత తనే తక్కిన విషయాలు ముచ్చటించాడు.

"నువ్వేమీ తెల్లబోకు చెల్లాయ్. నేను స్వయానా సురేష్ అన్నగారికి బావమరిదిని. సురేష్‌ను ఆఫీసులో కల్సుకునే వచ్చాను. వాడే ఈ ఎడ్రస్ రాసిచ్చాడు."

"పాపం ! ఎక్కడెక్కడో తిరిగి వస్తున్నావు. నా కోసం నువ్వేమీ శ్రమ

పడకు. నా భోజనం అయింది. నాక్కాస్త కాఫీ యిచ్చెయ్యి చాలు " అంటూ దామోదరం వంక చూశాడు హనుమంతు. ఆ మాటలు దామోదరాన్ని పెద్ద ఇబ్బందిలోనే పెట్టాయి. ఆకలితో ఆ మహాకాయం నక నక లాడుతోంది. కొర కొరా హనుమంతు వంక చూశాడాయన.

"నాక్కాస్త ఏదో ఉడకేసి పెట్టమ్మా . కూరేదన్నా చెయ్యక పోయినా ఫర్వాలేదు. ఏదో కాస్త పచ్చడి మెతుకులు చాలు. మజ్జిగ ఎల్లాగూ వుంటాయిగా!"

కమలకిక తప్పలేదు. "వండి పెడ్తాను లెండి" అంటూ లోపలికి నడిచింది.

ఇద్దరు బంధువులూ పడకగదిలో మిగిలారు.

"మట్టూ మర్యాదల్లేవు మనుషులకి. పెద్దలంటే గౌరవం లేదు. లే – జరుగు. వెధవ కొంపలో మరో కుర్చీ కూడా లేదు. జరుగు. నేనూ పడుకుంటాను."

"జరగను"

"జరగవ్?"

"జ . . .ర . . . గ . . .ను."

"జరగమంటుంటే!"

"జరగనూ"

"జరగక పోతే – ఎరగవ్!"

"ఎరగను"

అమాంతం ఒక్క తోపు తోసి, దామోదరం ప్రక్క మీది కొరిగి పోయాడు. హనువంతు మీద పర్వతమే పడ్డట్లు అనిపించింది. హనుమంతు అంత తొందరగానూ జరిగాడు. కానీ – ఒక చెయ్యి దామోదరం క్రింద వుండి పోయింది.

"అమ్మో! అమ్మో! చెయ్యి! నొప్పి !" అంటూ విలవిల లాడి పోయాడు హనుమంతు – కొంత నిజమే! కొంత నటన " చెయ్యి తీసుకోనియ్యి."

"నివ్వను"

"నొప్పి ! నొప్పి!"

"పుట్టనియ్యి"

"నలిగిపోతోంది చెయ్యి!"

ఒక యాభై ఏళ్లావిడ తన స్నేహితురాలితో " నాకు నా యవ్వనపు రోజులు గుర్తుకు వచ్చినప్పుడల్లా సిగ్గుతో చచ్చిపోతున్నాను" అని అంది.

"అంత కాని పని ఏం చేశావప్పుడు" అడిగింది స్నేహితురాలు.

"ఏమీ చేయలేదనే నా బాధ" అంది యాభై ఏళ్లావిడ.

"పోనియ్యి"
"విరిగిపోతోంది ఎముక."
"కానియ్యి."
"అయితే లేవవూ?"
"ఛస్తే!"
"మీద పడి కరుస్తా!"
"జాగ్రత్త – పళ్లు విరిగి పోతాయి"
"అంత పనీ చేశాడు హనుమంతు – మరుక్షణంలో.
ఏదో నెమ్మదిగా కాదు – గట్టిగా – కసిదీరా . . .
"ఒరి నీ అమ్మ కడుపు కాలా ! కొరకేస్తున్నావురా!"
". . . .   ."
"నమిలేస్తావేరా?"
". . . . ."
"ఆకలేస్తే అన్నం తినరా! నన్ను తింటావేం? ఆగులేస్తా"
"లే" అన్నాడు హనుమంతు – ఇక అనక తప్పక.

అమాంతం లేచి దామోదరం మళ్లీ మీద వెంటనే పడిపోయాడు. పర్వతం క్రింద హనుమంతు నలిగి పోతున్నాడు. మళ్లీ కొరకటానికి ప్రయత్నించాడు గానీ, దామోదరం నోటి కందనంత దూరంలో వున్నాడు.

మధ్యలో కమల ఓసారి తొంగి చూసి – నవ్వు కుంటూ ప్రక్క కెళ్లి పోయింది. కిటికీలోంచి చూస్తూ పిల్లలిద్దరూ పగలబడి నవ్వసాగారు.

అవతల భాగంలో జానకికి మంచి నిద్రా భంగమే అయింది. విసుగ్గా లేచి – వెనక నుంచి వంటింట్లోకే వచ్చింది.

"ఎవరండీ ! వాళ్లు!"
– తొంగి చూసింది జానకి కూడా!
ఆగి – వంగి చూశాడు హనుమంతు !

"బంధువుల్లా లేరు. రాబందులులాగున్నారు. ఆయన రాగానే కనుక్కొని – ముందు వాళ్లను వెళ్ల గొట్టండి " జానకి వెళ్లి పోయింది. కమల వంటలో మునిగి పోయింది . . . . .

వంటయ్యేదాకా పక్క మీద 'రాబందులు' కుస్తీ పడ్తూనే వున్నారు.

'వంటయింది లేవం'డనగానే – దామోదరం లేచాడు. పీట మీద కెళ్లి కూర్చున్నాడు కూడా.

"నాకూ వడ్డించు ; చెల్లాయ్. నాకూ ఆకలేస్తోంద"ంటూ హనమంతూ వెళ్లి పీట వాల్చుకున్నాడు.

వేడి వేడి అన్నం అంతా, దాసీ దానికి మిగిలిందీ కలిపి ఇద్దరికీ మస్తుగానే

వడ్డించింది కమల.

అందులో హనుమంతు కాస్త తొందరగానే లేచాడు. లేచిన వెంటనే ప్రక్కను ఆక్రమించాడు కూడా.

దామోదరమే ఏమీ తొందరపడలేదు. అడిగి మరీ వడ్డించుకుని తాపీగానే లేచాడు.

తర్వాత సరాసరి వరండాలోకి సంచీతో సహా కాలు సాగించాడు. అక్కడ సంచీ లోంచి ఒక పేక పెట్టె తీశాడు. ముక్కలు కలపటం మొదలు పెట్టాడు. తర్వాత పేషన్స్ ఆట సాగించాడు తనొక్కడే.

పేక ముక్కలు కలుపుతున్న శబ్దం హనుమంతును ఇట్టే ఆకర్షించింది.

"పేక వుందా మీదగ్గర? చెప్పరేం?" అంటూ దగ్గర కెళ్లాడు.

"ఆడదామా " అంటూ అరుగు మీద చతికిల బడ్డాడు.

"డబ్బులున్నాయా?" అన్నాడు దామోదరం.

"తెస్తా" అంటూ లోపలికెళ్లాడు హనుమంతు - సరాసరి వంటింట్లోకి

"చెల్లాయ్ ; చెల్లాయ్; రెండు రూపాయలుంటే ఇవ్వు . మన పరువు పోయే సమయం ! అందుకనీ " అన్నాడు. కమల వెళ్లి - అలమార లోంచి - రెండు రూపాయలు తీసి యిచ్చింది.

పిల్లలు అప్పటికే వరండాలో ఏదో ఆడుకుంటున్నారు.

"ఏమిటీ పిల్లలూ ! వెధవ ఆటలూ మీరూనూ! పొండి ; చదువు కోండి." అంటూ వాళ్లను తరిమేశాడు హనుమంతు . వాళ్లు తోటలోకి పరుగెత్తారు.

అక్కడే - పిల్లల సంసారం ఆట చోటనే బంధువులిద్దరూ పేకాట వేశారు. ఆట ఆటకీ పెద్ద పెట్టున మాటలు? పేచీలు! పెడ బొబ్బలు! చిన్న పిల్లలు ఎంత ఆడుకున్నాఅంత గోల లేదు. గదిలో కమలకు నిద్ర పట్టలేదు. అవతల గదిలో వున్న జానకికీ విసుగు పుట్టింది. అయినా?

"ఏం బంధువులో ఏమో!" - కమల ఊరుకుంది. జానకీ మిన్నకుంది. ఆ వేళ హరిహరం ఎందుకనో ముందరే కోర్టు నుంచి వచ్చాడు. అయినా అరుగు మీద గోల - గోలగానే సాగిపోతోంది. సాయంత్రం సురేష్ ఇంటికి వచ్చే దాకా సాగింది.

5

సురేష్ ఇంటికి వచ్చాడు.

దామోదరం - హనుమంతూ పేకాటా - ఆ పేచీలు కట్టిపెట్టి - సురేష్ చుట్టూ జోరీగల్లాగా మూగారు.

ముందు వాళ్లను చూడగానే సురేష్ నిర్ఘాంత పోయాడు.

"ఎప్పుడొచ్చారు?"

"ఎల్లా వచ్చారు?"

"ఎందుకు వచ్చారు?"

ప్రశ్న మీద ప్రశ్న వేశాడు సురేష్.

సవివరంగా అంతా వాళ్లు వినిపించారు. "నువ్వీ ఊళ్లో వుద్యోగం చేస్తున్నావని తెలుసుగా! వచ్చి బ్యాంక్ లో వాచ్ మన్ ని కనుక్కున్నాను." అన్నాడు దామోదరం.

"నేను ఎటెండర్ ని కనుక్కున్నాను" అన్నాడు హనుమంతు.

"ఫలానా ప్లీడరు గారింట్లో వుంటున్నారూ అన్నాడతను."

"హరిహరం గారింట్లో అన్నాడు నాతో"

"ఇక ఫలానా ప్లీడరు గారి ఇల్లెక్కడా? అంటూ ప్లీడర్లనందర్నీ అడుగుతూ వచ్చాను. అమ్మమ్మో ! చాలా శ్రమ అయిపోయిందిలే"

"నాకేం శ్రమ లేదు. నేరుగా వచ్చాను."

ఒకరిని మించి ఒకరు - ఒకరి మాట మీద ఒకరు - ఒకరి మాట ఒకరు వినకుండా - తమ తమ ప్రతాపాలు వర్ణించారు.

తర్వాత ఇద్దరూ కమల గుణగణాల గురించీ - అతిథి మర్యాదల గురించీ పొగడ్తలు సాగించారు. హనుమంతు వారి ఆదర్శ వివాహం గురించి మరింత పొగిడాడు - దామోదరంతో పోటీ పడి.

ఎనిమిది గంటల దాకా సురేష్ కదల లేదు - వదల్లేదు. వంటయింది.

భోజనాలయ్యాయి అందరివీ.

అప్పుడు పడక లెట్లాగా అన్న సమస్య వచ్చింది.

"ఒరే సురేష్ పెద్దవాణ్ణి. నేనీ మంచం మీద నడుం వాలుస్తారా! కింద పడుకోలేనూ!" అంటూ -పర్మిషన్ రాకుండానే నడుం వాల్చేశాడు దామోదరం.

"సరే ఏం చేస్తాం . నాకూ క్రింద పడుకునే అలవాటు లేదు. కాని సర్దుకు పోవాలి బంధుత్వం అల్లాంటిది.

"నాకీ చాపా దిండూ చాలు" అంటూ హనుమంతు వాటిని అందుకున్నాడు. కింద వేసుకున్నాడు. చోటూ ఆక్రమించేశాడు పూర్తిగా ! వంటిల్లే మిగిలింది దంపతులకు.

ఈ మాటలన్నీ వినబడ్డాయో! ఆమెకే తట్టిందో పనివాడి చేత మంచం ఒకటి పంపించింది జానకి. అది వంటింట్లో వేసుకుని, ఆలుమగలు తలుపులేసుకున్నారు.

'పడక' చాలా బాగా కుదిరిందేమో ! - పడుకోగానే నిద్ర పట్టేసింది దామోదరానికి . గాఢ నిద్రే పట్టింది. అందులో గుర్రు కూడా.

గుర్రు ! గుర్రంటే గుర్రు కాదు - ఒకసారి మోటారు స్టార్టు కానట్లు ! మరో నిమిషంలో గండు పిల్లులు కయ్యమాడుతున్నట్లు ! ఇంకోసారి కారుమేఘాలు ఘూర్ణిల్లుతున్నట్లు . . .

గుర్ గుర్ – ఫట్ మంటూ ఒకసారి . . . .

గుర్ గుర్– ఛుస్ అంటూ ఒకసారి . . . .

గుర్ గుర్ – హుశ్ అంటూ ఒకసారి రకరకాల భీషణ నినాదాంతో డాబా గది ప్రతిధ్వనించింది.

హనుమంతు లేచి – తల పట్టుక్కూర్చున్నాడు. కొంతసేపటికి చాపా దిండుతో బయటకెళ్లి వరండాలో పక్కేసుకున్నాడు.

వంటింట్లో జంటమగలు నిద్ర పట్టక గోడకు జేర్లపడి కూర్చున్నారు.

గోడ మీద వంకెకు తగిలించిన విసన కర్ర అదిరి, అదిరి పడి – చివరకు ఎగిరి క్రింద పడింది.

అవతల గదిలో హరిహరానికి 'లా' పుస్తకంలో ఒక అక్షరం తల కెక్క లేదు.

"ఎవడా రాక్షసుడు?" అని గద్దించాడు కొంతసేపటికి.

"వాళ్ల చుట్టమట!"

"రేప్పొద్దున వాళ్లను ఖాళీ చెయ్యమను."

గదికీ – గదికీ మధ్య వున్న వాకిలి తలుపులు గుర్రు గుర్రుకూ ఉర్రూతలూగుతున్నాయి.

గుర్ గుర్ గుర్ గుర్ – బుస్

గుర్ గుర్ గుర్ గుర్ – బుస్

అంతలో పొరుగింటి వాళ్ళూ ఇరుగింటి వాళ్లూ లేచి వచ్చి తలుపులు కొట్టారు. సురేష్ వెళ్లి తలుపు తీశాడు.

"మీరు మెలుకువగానే ఉన్నారా? మీ వంటింట్లో ఏవో పిల్లులు జేరి. ."

అంతలో కుంభ కర్ణుడే వాళ్ల కంట బడ్డాడు.

"ఎవర్నాయనా!"

"మా బంధువులెండి."

"అయినా సరే . వెంటనే రేపు వెళ్ల గొట్టండి. ఇల్లాగయితే ఈ వీధిలో ఎవ్వరికీ నిద్దర లుండవు."

"మాకు మాత్రం ఉన్నాయా?" అన్నాడు హనుమంతు నవ్వుతూ. ఇంత గొడవ జరిగినా కుంభ కర్ణుడు గుర్రు పెడ్తూనే ఉన్నాడు.

ప్రతి అయిదు నిమిషాలకొకసారి గుర్రు శైలి మారుతున్నది.

గుర్ర్ – గుర్ర్ – గుర్ర్ – టప్ టప్ టప్ టప్ . . .

గుర్ర్ – గుర్ర్ – గుర్ర్ – టప్ టప్ టప్ టప్ . . .

హనుమంతు పైకే శివ స్తోత్రం చెయ్య సాగాడు.

సురేష్ ఉస్సూరుమంటూ వంటింట్లో చతికిలబడ్డాడు.

అవతల భాగంలో హరిహరం కారాలూ మిరియాలూ నూరుతున్నాడు.,

అందరిలోకీ నవ్వుతున్నది జానకే.

ఆ నవ్వు అవతలగదిలో గుర్రుకు కాదు. . . హరిహరాన్ని ఏడిపించటానికే.

"కోర్టులో సాక్ష్యాల్ని నోరు మూయించ గలరు. సరే . ఈ 'హోరు' మూయించండి చూద్దాం . తెలివి . . . ."

మళ్లా నవ్వు .

నిలబడి నవ్వు . కుర్చీలో కూలబడి నవ్వు. పక్క మీద తిరగబడుతూ నవ్వు . . . ఆ గుర్రు తనూ అనుకరిస్తూ నవ్వు . కోపం , ఉక్రోషం పట్టలేక – హరిహరం మధ్య తలుపు దాకా వెళ్లాడు.

"ఏమండీ సురేష్ గారూ . . . ఇక మేం నిద్ర పోనక్కర్లేదా."

"అదే నేనూ చూస్తున్నానండీ . . . ఏం చెయ్యటానికీ తోచటం లేదు."

"చూస్తున్నారు గదా ! నేను మీరూ ఆనందిస్తున్నారనుకున్నాను. చూడండి ; చూడండి ఏదో ఒక ఉపాయం లేదా నేను పోలిసుల్ని పిలిపించాల్సి వస్తుంది."

అంతలో హనుమంతు కేదో ఉపాయం తట్టింది.

"ఆగండి ; ఆగండి నాకో ఉపాయం తట్టింది . . . . ఈ వేలు ముక్కు దగ్గర పెడితే గుర్రు తగ్గుతుందంటారు."

ఆ ఉపాయాన్ని అమలు జరిపి చూశాడు.

గుర్రు మాత్రం తగ్గలేదు.

దొడ్లోంచి పచ్చడి బండ ముక్కు పక్కనే పెట్టి చూశాడు.

గుర్రు గుర్రుకీ పచ్చడి బండ ముక్కు దగ్గరికీ దూరానికీ దొర్ల సాగింది.

అది చూసి అందరూ నవ్వసాగారు.

హరిహరం జంకెలు.

పొట్ట పగల నవ్వులు.

కళ్లు నులుముకుని . . . . . ఒక్కసారి దామోదరం కళ్లు తెరిచి చూశాడు – ఎల్లాగో.

"ఏమిట్రా ఈ గోలా ! ఎందుకూ నవ్వుతున్నారు. ఆ అర్ధరాత్రి నవ్వు లేమిటి?"

"ఏం లేదు. మీ గుర్రులో మాకింత వరకూ నిద్ర లేదు లెండి అందుకనీ . . ."

"నేనా! గుర్రా!! బాగుంది. నేను గుర్రు పెడతానని నా జన్మలో ఇంత వరకూ ఎవ్వరూ 'రిమార్క్' చెయ్యలేదు."

"ఏమో ! మా పిన్నిగారు . . . అదే – 'మీ పెళ్లాంగారు' మిమ్మల్ని ఎందుకువదిలేసిందో నా కివ్వాళ తెలిసింది" అన్నాడు హనుమంతు.

"ఎందుకనీ?" రెట్టించాడు దామోదరం.

" ఈ గుర్రు భరించలేకే?"

"ఏడిశావ్ ! అట్టే పేలావంటే – ఈ పచ్చడి బండతో నిన్ను నూరి పారెయ్యగలను."

"ఏదీ ? నూరి పారెయ్యండి చూద్దాం."

భీముడిలాగా కోపంతో – పచ్చడి బండ తీసుకుని , దామోదరం వెంట పడ్డాడు.

గదిలోనే నాలుగు స్తంబాలు ఆట ప్రారంభించాడు హనుమంతు.

"మీరందరూ వెళ్లి సుబ్బరంగా పడుకోండర్రా నేనీయన్ని తెల్లవార్లూ ఇల్లాగే ఆట ఆడిస్తాను" అంటూ గెంతుతూ – తప్పించు కుంటున్నాడు –

అంత కంటే గత్యంతరం లేక అదే మంచిదనుకున్నారు.

దామోదరం తరుముతుంటే – హనుమంతు పరుపు మీద పరుగు లెత్తాడు. అలమారు మీద కెగిరి కూర్చున్నాడు.

గోడల మీద కెగ్రబాకి కూర్చున్నాడు. అమిత చాకచక్యంగా తప్పించుకున్నాడు గనక గానీ – లేకపోతే – దామోదరం పచ్చడి బండతో తలబ్రద్దలు కొట్టేసేవాడే.

ఆ రాత్రి కల్లాగే తెల్లారింది.

తెల్లారిన తర్వాత చూస్తే – గోడల కున్న పటాలన్నీ, బద్దలై నేల మీదున్నాయి. గదిలో హనుమంతుకేం దెబ్బ తగల లేదు.

ఉదయానికి రాజీ అయింది. దామోదరం హనుమంతూ వరండాలో అరుగు మీద కూర్చుని – కాఫీకి ఎదురు చూస్తూ కబుర్లు చెప్పు కుంటుంటే – జానకీ హరిహరం వచ్చి ఇద్దర్నీ చూసి వెళ్లారు. తర్వాత వీధిలో వారందరూ వచ్చి 'సర్కస్' లో వింత మృగాన్ని చూసినట్లు చూసి వెళ్లారు.

కమల కాఫీ కాస్తోంది. సురేష్ ఇద్దర్నీ వెళ్లి పొమ్మని చెప్పటం ఎల్లాగా అని ఆలోచిస్తూ పచార్లు చేస్తున్నాడు. జానకి తొంగి చూసి వెళ్ళింది. ఆ వెనకనే హరిహరం వచ్చాడు.

"సురేష్ గారూ? ఎవరండీ రాత్రొచ్చిన బంధువులు."

"దూరపు బంధువులే లెండి . వెళ్లి పొమ్మని చెప్తాను . కాని 'ఎల్లాచెప్పాలా!" అని ఆలోచిస్తున్నాను. . ."

"సరే ; చెప్పండి. లేదా హోటల్ రూం కెళ్లి వుండమని చెప్పండి కాని రాత్రికి వుంటే మాత్రం . . . "

"అల్లాగే!"

హరిహరం వెళ్లి పోయాడు.

కాఫీ కప్పుల్తో కమల అరుగుమీది కెళ్లింది. వెనకనే సురేష్ వెళ్లాడు. పిల్లలిద్దరూ అప్పటికే అక్కడున్నారు.

"బాబాయ్' ' అన్నాడు సురేష్ – దామోదరం కాఫీ కప్పు అందుకుంటుంటే.

"ఏంసురేమా!"

"ఈ భాగం చాలా ఇరుకు. ఇద్దరికయితే ఫర్వాలేదు గానీ – అంతకంటే . . ."

"అవునురా ; అందుకే పెద్దలు ముందు చూపు వుండాలన్నారు. నువ్వు సరే నంటే సాయంకాలం లోపల నేను వేరే ఇల్లు చూసి పెడతాను."

"కాని పెద్దయిల్లయితే అద్దె భరించాలిగా!"

"ఏమిట్రా పదిహేను వందల జీతగాడివి! అయిదు వందలు అద్దె భరించలేవా ? ఇల్లన్నాక చుట్టాలొస్తారు. పక్కాలొస్తారు. ఇల్లు చూసే ముందు మనం అన్నీ వీళ్లూ చూసుకోవాలిరా."

"అదే పొరబాటయి పోయింది. నువ్వు ఈ వూళ్లో ఎన్ని రోజులు వుందామనుకుంటున్నావ్?"

"ఓ నెల రోజులు వుందామనే వచ్చా. కాని ఇల్లు ఇరకాటం చూసి ఓ వారం కంటె ఎక్కువ వుండలేం అన్పిస్తోంది."

"ఈ వారం రోజులూ ఏదన్నా సత్రంలో వుండు"

"సత్రమా? మన వాడివి నువ్వుండగా – నేను సత్రంలో వుండనా?"

"పోనీ హోటల్ లో వుండు. ఆ అద్దె నేనే యిస్తాను."

"అది మాత్రం మర్యాదా అని . . . ?"

- కన్నులున్న వలే చేపలు పడుతుంది.

"తప్పదు బాబాయ్."

వాళ్లిద్దరూ అల్లా మాట్లాడుతూనే వున్నారు. హనుమంతు పిల్లల్ని మచ్చిక చేసుకుని, తన వెంట తీసుకు పోయాడు – రోడ్డు మీదికి. దారిలో సురేష్ ఖాతా కొట్టు ఎక్కడ అని అడిగాడు.

వాళ్లు ఒక కిల్లీ బంకు చూపించారు.

అక్కడకి సరాసరి నడిచాడు. రెండు సిగరెట్టు పెట్టెలూ అగ్గి పెట్టె తీసుకున్నాడు. "అన్నీ మా తమ్ముడి ఖాతాలో రాసుకో . ఎరుగుదువుగా . సురేష్ గారు. బాంక్ లో ఆఫీసర్ గారు."

పిల్లలు వెంట రావటంచూసి నమ్మి వాడు 'సరే లెండి' అన్నాడు.

తర్వాత సరాసరి హనుమంతు పెరట్లోకి నడిచాడు. అక్కడ నూతి దగ్గర స్నానం చెయ్యటం మొదలు పెట్టాడు – దాదాపు అరగంట ! ఆ అరగంటసేపూ , చూపంతా జానకి వంటింటి వేపే . ఏదో పని మీద జానకి పెరట్లోకి వచ్చింది గూడా! రెండు సార్లు హనుమంతు వైపు చూసింది కూడా. మూడోసారి–

"వదినగారూ ; పేరు ఏమిటండీ మీదీ ? " అన్నాడు.

"నా పేరు పేరమ్మ!" అన్నది జానకి నవ్వుతూ . . . .

"ఈ నుయ్యి చాలా లోతండీ ! ఓ పంపు సెట్ పెట్టించక పోయారూ? సౌఖ్యంగా వుండేది!" అన్నాడు.

"ఈ తడవ మీరొచ్చే సరికి పెట్టిస్తాను . ఈ తడవకి మీరు నీళ్లన్నీ తోడి పోసెయ్యండి " అంది జానకి నవ్వుతూ. నవ్వుతూనే లోపలకెళ్లి పోయింది.

అరుగు మీద సంభాషణ జరుగుతూనే వుంది.

"అల్లాగంటే ఎల్లాగురా అబ్బాయ్ ! హోటల్ అంటే మాటలా? రోజుకు అద్దె ఇరవై వుంటుంది. పోతే అన్నానికి . . . . . . ఇక్కడకే వచ్చి తినవచ్చు కాని, పై ఖర్చులూ – రానూ పోనూ రిక్షాకు మరొక పదిహేను అవుతుంది " . . . . .

"అయితే అయింది. రెండు రోజులేగా నువ్వుండేదీ?"

"ఏమో . రెండు రోజులే పడ్తుందో – వారం రోజులే పడ్తుందో. ఆ ప్లీడరు గార్ని తొందర పెడితే బాగుంటుందా?"

"సరే; ఇదంతా ఎందకు ? ఓ రెండొందలు పారెయ్యి నేను ఎల్లాగో అల్లా సర్దుకుంటాను."

" ఓ వంద యిస్తాను. వెళ్లిపో – బాబూ"

"సరే ; అంతగా నీ దగ్గర యిబ్బందయితే – ఓ నూటేభై పారెయ్యి."

"ఉహూ ; వందే !"

"సరే ; మరో పాతికపారెయ్యి! ఏం చేస్తాం!'

"ఉహూ ; వందే."

అంతా పిల్లలు - ఆట్టే వింటూ, స్తంభాల కానుకుని నుంచున్నారు. దొడ్లో హనుమంతు స్నానం అయింది.

"కమలతో మాట్లాడితే ఏమౌస్తుందీ ! - కోటలోనే పాగా వేద్దాం " అనుకున్నాడు హనుమంతు . జానకీ వాళ్ల భాగం లోకెళ్లాడు.

"మీ పోర్షన్ చూసి పోదామని వచ్చాలెండి . చాలా విశాలంగా వుందే మీ పోర్షన్!"

"ఆ - విశాలమే!"

"వంట మనిషి లేదా ? - మీరే వంట చేస్తున్నారూ !"

"లేదు"

"అదేమిటండీ హరిహరంగారి లాంటి పెద్ద ప్లీడరు - వంట మనిషిని పెట్టుకోకుండా, మిమ్మల్ని ఇబ్బంది పెడ్తున్నారా?"

"కష్టమేముందీ. అందరు ఆడవాళ్లకి వంట తప్పుతుందా?"

"మీరు అందరి ఆడవాళ్ల వంటి వారా ? లలిత లవంగ లతల్లాంటి చేతులు ! ఎల్లా కరుకు దేరి పోయాయో!"

"మీరు 'లవంగలత'ల్నెప్పుడన్నా మీ జన్మలో చూశారా!"

"లేదనుకోండి. ఇవ్వాళ మీ చేతుల్ని చూశాగా ! మీ చేతులలాగే 'లవంగలత'లుంటాయి. తప్పదు. బాగానే వుండక పోతే - ఆ మహాకవి ఎవరో అల్లా ఎందుకు రాస్తాడూ? పోతే మీ అంద చందాలని వర్ణించటానికి మాత్రం ఈ చిన్న 'కవి' చాలడు. మహాకవి పుట్టాల్సిందే."

"మీరు . . . . . కవులా?"

"ఆ కొద్దిగా ! అంటే ఇన్స్పిరేషన్ వచ్చినప్పుడు ! అదే మీలాంటి సుందరాంగులు కనబడ్డప్పుడు ! మీ వంటిల్లే ఇంత అందంగా తీర్చి దిద్ది నట్లుంది. ఈ వంటింట్లో మీరే ఇంత బాగా వున్నారు. ఇక మీ పడక గది ఎంత దివ్యంగా వుంటుందో ! అందులో మీరెంత దివ్య ప్రభలతో వెలిగి పోతారో?"

"చూస్తారా?"

"చూపిస్తానంటే - అంత కంటే అదృష్టం వుంటుందా?"

"ఆగండి . వస్తా . . ." లోపల గదిలోకి వెళ్లింది - జానకి.

వంట పండినట్లే కలలు గంటున్నాడు హనుమంతు వంటింట్లో.

అంతలో ఇక్కడ - ఇవతల భాగంలో చాలా గమ్మత్తు జరిగింది. సురేష్ దగ్గర దామోదరం ఎల్లాగయితేం వంద రూపాయలు సంపాదించాడు. ఇక హనుమంతు గాణ్నెల్లా వదిలించటమా అని ఆలోచిస్తూ వంటింట్లో కెళ్లాడు సురేష్. అక్కడ హనుమంతు జానకితో మాటలు కలపటం చూసి - కాస్త కళవళ పడ్డాడు.

పడక గదిలో పరుపు మీద - ఉన్న కా... ...గమ్మే

అనుభవిద్దామనుకున్నాడేమో - ! దామోదరం పేపర్ చదవటంలో మునిగి పోయాడు - అదీ బిగ్గరగా . . . . "రాజధానిలో కుళ్లు కంపు . . . . "

"పోలీసు మహిళల దౌర్జన్యం . . . . "

ఆయన దీర్ఘాలు తీస్తూ చదువుతుంటే - పిల్లలిద్దరికీ నవ్వు వచ్చింది. నవ్వుతూ నుంచున్నారు.

"సర్కస్ లోంచి పెద్దపులి తప్పించుకున్న వైనం . . ."

అమ్మో ! ! దామోదరం పేపర్లో ఆ 'కాలం' లో వున్న వ్యాఖ్యంతా అమిత శ్రద్ధగా చదవ సాగాడు.

"నిన్న రాత్రి నేషనల్ హిందూ సర్కస్ కంపెనీ వారి సర్కస్ ప్రదర్శన జరుగుతుండగా - అమాంతం ఒక పెద్దపులి - అమాంతం కటకటాల మీద నుంచి దూకి - అమాంతం తప్పించుకు పారిపోయింది. ప్రేక్షకులు భయ భ్రాంతులై పారి పోయారు. పులి ఎటు పోయిందో ఆ చూకీ దొరక లేదు. ఇంతవరకూ పోలీసులు గాలిస్తున్నారు. పులి ఆచూకీ తెలిపిన వారికి అయిదొందలు బహుమతి. ఆచూకీ తెలిసిన వారు బ్రతికి వుంటేగా - పోలీసులకి తెలపటానికీ - !! అనుకున్నాడు దామోదరం.

అంతలో ఆయనకి ప్రక్క ప్రక్కనే వున్న కిటికీ లోంచి కనిపించింది. అటుతల తిప్పాడు. నిశితంగా చూశాడు. . . పులి తల !!" చెవుల దాకా కిటికీ లోంచి కనిపించింది.

'పులా!' అనుకున్నాడు లోపల.

పులి తల కాస్త పైకి లేచి, మరి కాస్త స్పష్టంగా కళ్లబడింది!.

"అమ్మో ! పులి" అని చిన్న కేక పెట్టాడు దామోదరం.

సురేష్ అదిరిపడి - సావిట్లోకి వచ్చాడు.

అంతలో - ! అంతలో - !

అంతలో హనుమంతు గెంతుతూ - దొడ్లోంచి సరాసరి ఆ పడక గదిలోకే పరుగెత్తుకొచ్చాడు.

"పులి ! పులి ! చిరుతపులి!"

"ఏదీ ! ఏదీ!!"

"దొడ్లో దొడో ! . . . . . చిరుతపులి తరుముకు వస్తోంది నన్ను . "

"కాదు. పెద్దపులి కిటికీలో -!"

"కాదు. చిరుతపులి దొడ్లో ! సర్కస్ లోంచి పారిపోయింది."

"పెద్దపులి"

"దొడ్లో వున్నది - చిరుతపులి"

"కాదు"

"అవును".

"వచ్చింది . . . . వచ్చేసింది . . . . అదిగో"

"పరుగెత్తు . . . . పరుగెత్తు" . . . . ఇద్దరూ వెనక్కి చూడకుండా బయటకు పరుగెత్తారు.

దొడ్లోంచి చీపురు కట్టతో తరుముకు వచ్చింది జానకి.

అప్పటికే హనుమంతు గేటు దాటి పోయాడు.

"వెధవ వెధవ్వేషాలు వేస్తున్నాడు," అంటూ, రౌద్రాకారాన్ని ఉపసంహరించుకుంటూ, జానకి వెనక్కి తిరిగింది.

"ఏం చేశాడో!" అంది కమల – జానకి వెళ్లిన తరువాత.

అంతలో ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటూ పిల్లలు కనిపించారు. రంగడి చేతిలో – గోడ మీద తగిలించే పులి తల ఒకటి కనిపించింది. సంగతి అంతా చెప్ప కుండానే సురేష్‌కు అర్థమయింది.

"ఓరీ! మీ పనాయిదీ?"

పగలబడి నవ్వసాగాడు సురేష్.

తర్వాత . . . . . . అందరూ!

* * *

ఆ రాత్రికి – అంతా అంగరంగ వైభోగమే!

మొదటి ఆట సినిమా కెళ్లి ఆలుమగలు – రెండవ ఆట సినిమాకు వచ్చారు. భోజనాలేదో హోటల్ లోనే చేశారు. సినిమా హాలులో గువ్వలాగా మూడు గంటలు కూర్చున్న తమకం తీరటానికి – మూడు గంటలన్నా పట్టదా?

సినిమా కథంతా మంచం మీదే సాగింది – మళ్ళీ ఒకసారి. మంచం మీదే విరహతాపాలూ – ఉపశమనాలూ. స్వభావోక్తులు అయి పోయాయి. అన్నీ అతిశయోక్తులే జరిగాయి.

కళ్లకు కనబడక పోయినా జానకి విన్న మాటల్ని బట్టే – వాళ్లు 'కన్న సినిమా' నంతా కళ్లతో చూసెయ్యగలదు. మంచం మీద కళ్లు మూసుకుని పడుకుంది జానకి తన పడక గదిలో.

ఇప్పుడు సురేష్ కమల మీదకు ఒరిగి ఒంగి వుంటాడు. వన్నె కాటుక కళ్ల చాటు నుండి – సురేష్ వంక చూస్తూ వుండి వుంటుంది కమల. చిన్న చేతుల్తో – చిన్ని చిన్ని కొన గోరుల్తో, సురేష్ క్రాపింగును చిన్నగా దువ్వుతూ వుంటుంది. సురేష్ కళ్లలోంచి ప్రేమ మధు బిందువులు కమల కనుబొమ్మల్లోకి జారిపడి పోతూ వుంటాయి. నులి వెచ్చని ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలు కలిసి వెలువడి, ఒరిసి ప్రవహిస్తూ, కమల నిండు గుండెల మీద రాసులు పోసుకు ఎగసి పోతుంటాయి. వలపు చిత్రాలు రెండూ, తలపులతో మత్తిల్లి తనువుల ఒరపుల్లో – మైమరపుల్లో ఒల్లమాలిన తమకంతో తలమునకలై పోతుంటాయి. ఆ గది అంతా 'మది'గా మారి – ఈ 'మది' అంతా వన్నె వన్నెల 'పొది'గా మారి – ఆ 'పొది' అంతా దట్టమైన వెదుళ్ల పొదగా మారి, వేణువుల రొదగా, ప్రణయ శిఖరాగ్ర సంపదగా విధిని వెక్కిరిస్తూ వుండి వుంటుంది.

జానకి ఊహకు – దంపతుల నిర్వహణలకూ తేడా అట్టే లేదు. ఉంటే ఆసక్తిలో అత్యుక్తులు కొన్ని తప్ప. ఇద్దరిలో ఎవరి పలుకులూ బంగారం కాలేదు. ఆ కులుకు సింగారాలే బంగారాన్ని మించి పోయాయి.

కన్నులలో చిగురించి – చిలికి తనం ఒలికి పోతుంటే, కలికి తనం కురులతో పాటు విరులు నలిగి పోతుంటే – తిరిగి పోలేక – పడగలు విప్పి – పాట పాడసాగింది. తమకాలు చెరిగిపోతూ నడయాడ సాగాయి. వద్దు వద్దంటూ గారాలు వేడ సాగాయి. కాదు కాదంటూ వదలలేని మదన కదనం సాగి పోయింది.

ఉదయాన్నే తోటంతా వత్తు వత్తు గుత్తులుగా పువ్వులు విచ్చుకున్నాయి. వంటపని చక చకా పరుగులెత్తి జరిగి పోయింది. గుండెల్లోని కూని రాగం, గొంతులో మార్మోగుతుంటే, ఇల్లంతా తిరుగుతోంది – గృహలక్ష్మి లాగా తోటంతా చుట్ట బెట్టింది కమల. ఆ ఆనందంతో కమల మాటలన్నింటా 'సయ్యాట'లే తోచాయి జానకికి.

● అప్రతిష్ఠ వల్ల యేర్పడ్డ గ్గాయాన్ని మాత్రం కాలం మాన్పలేదు!

ఎంతయినా ఇంత ఆనందమా?

ఇంత విరిసి పోవటమా?

ఇంత మిడిసి పాటా?

కమల కళ్లకి కనిపించిన కొద్దీ - జానకి కళ్లల్లో - అదేదో ఈర్ష్య చోటు చేసుకున్నది.

జానకి మనసులో ఏదో వెలితి తోచింది. ఆ వెలితి వొళ్లంతా అలుముకున్నది. తనువంతా అతనే ఆక్రమించుకున్నాడు.

వంట సంగతే విస్మరించింది - పడకటింటిలో పాన్పు మీదే పడి వుండి, కళ్ల నీళ్ల తోనే వొళ్లు చల్లార్చుకుంది జానకి.

అవతల గదిలో అనురాగా సల్లాపాల సంగీతాలు, ఇవతల గదిలో విల విల లాడే విరహ దీపాల వేదనాలాపాలు.

7

అంతసేపూ . . . .

హరిహరం తన ఆఫీసు గదిలో ఎవరో ఆస్తి కోసం - వేసిన దావాలో తల మునకలుగా తన్నుకుంటున్నాడు. అవతలున్న జానకీ పట్టించు కోలేదు.

ఇవతల వరండాలో - సాగి పోతున్న చిన్ని సంసారం సంగతే పట్టించుకునే తీరిక లేదు.

వరండాలో - ప్రక్క అరుగు దగ్గరగా - నీల రంగాల అన్యోన్యపు మాయ సంసారం సాగి పోతోంది.

నీల రంగడికి కాఫీ తెచ్చి యిచ్చింది. కాఫీ కప్పు అందుకుని మీద చెయ్యి వేశాడు రంగడు.

"ఛీ ; ఇల్లా చెయ్యి మీద వేస్తావేమిటి?" సిగ్గు బుగ్గంతో దూరంగా జరిగింది నీల.

"మరి - సురేష్‌గారు కమలగారి మీద అల్లా చెయ్యి వెయ్యలేదేమిటి?" సాగదీసి మాట్లాడాడు రంగడు.

"సరే - అయితే - "

"వంట తొందరగా కానియ్యి. ఇవ్వాళ ఆఫీసుకు తొందరగా వెళ్లాలి"

"రోజూ తొందరే నీకు ! ఇవ్వాళ సెలవు పెట్టెయ్యి."

"అమ్మో ! ఇవ్వాళ ఇన్‌స్పెక్షన్ ! సాయంత్రం తొందరగా వస్తాలే - సరేనా?"

"సరే . . . వచ్చేటప్పుడు సెనగ పప్పూ మరమరాలూ పట్రా . . ."

"అల్లాగే"

"ఈ గిన్నె చిల్లడి పోయింది. మాటేయించాలి."

"వేయించు - మాట్ల వాడొస్తాడుగా!"

"ఏమో! వాడెప్పుడొస్తాడో - దిక్కుమాలిన చచ్చినాడు - మరచిపోయా ! పచ్చిమిరప కాయలు కూడా పట్రా!"

"నువ్వు చెప్పేవన్నీ ఒక్కసారే చెప్పుండు. తడవ కొకటి కాకుండా . . . ." మొగుడి దర్పం వెళ్ల బుచ్చాడు రంగడు.

దాంతో నీలకు పుట్టెడు కోపం వచ్చింది.

"ఏమిటే నీ బోడి దర్జా ! - బోడి అధికారం ! ఆ సురేష్‌గారు ఇల్లా అంటారేం ఎప్పుడన్నా?'

"సురేష్ గారు కాదు. మా నాన్న అల్లాగే అంటాడు. మీ నాన్న అనడా?"

"అనడు - పైన మాట్లేయించుకు రమ్మంటే - "సరే. అల్లాగే నంటాడు. గిన్నె చంకన బెట్టుకు వెళ్తాడు అల్లా వుండాలి మొగుడంటే."

"సరే ; అల్లాగే ఆ గిన్నె ఇల్లా పారెయ్యి."

నీల వెంటనే ఒక్క లక్క పిడత ఇవతల పడేసింది.

ఆ లక్క పిడత తీసుకుని - రంగడు చాలా సీరియస్‌గా గేటు దాటి వెళ్లి - కాసేపటికి తిరిగి వచ్చాడు.

"ఇదుగో మాటేయించుకు వచ్చా."

"ఏదీ! ఆ గడ్డం సాయిబు దగ్గరేనా?"

"కాదు. ఆ పళ్లెత్తు నాయుడు దగ్గర!"

"సరే ! వాడు మాటేస్తే , మర్నాడే పాడయి పోతుంది. ఎన్నాళ్లకీ ఇల్లాగయితే ఎల్లా?" అంటూ గిన్నె విసిరి కొట్టింది నీల.

"మీ అమ్మ ఇల్లాగే గిన్నె విసిరి కొడుతుందా?"

"ఆ . మా అమ్మయితే మొహానే విసిరి కొడుతుంది."

"నువ్వు నా మొహాన కొట్టలేదేం?"

"అదే ప్రేమంటే ! దెబ్బ తగిలే వస్తువుల్తో కిందే కొట్టాలి. పుస్తకం లాంటి వస్తువుల్తో అయితే - మొహం మీదే కొట్టాలి."

"సరే. సరే అన్నం పెట్టు! సురేష్ గారి భోజనం అయిపోతుంది."

"అవతల హరిహరంగారి భోజనం కాందే."

నిజమే, సురేష్ భోజనం చేస్తున్నాడు. అవతల జానకి వంటకు లేవ లేదు.

"ఒంట్లో బాగా లేదా?" హరిహరం ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

"బాగానే వుంది. వంట చేస్తానింక."

"ఇప్పుడా ! కోర్టుకు టైం అయింది. లంచ్ అవర్ లో భోజనానికి వస్తాలే."

హరిహరం త్వర త్వరగా తన పరివారంతో కోర్టుకెళ్లి పోయాడు.

స్కూటర్ మీద సురేష్ వెళ్లి పోయాడు.

ఒట్టొట్టి స్కూటర్ మీద డుర్ర్.. . . . డుర్ర్ మంటూ రంగడూ వెళ్లి దొడ్డంతా తిరిగి వచ్చాడు.

జానకి లేచి వంట పూర్తి చేసేసింది.

అంతలో పదిహేను మంది - ఆ వీధిలో వాళ్ళే - ఎక్కువ ఆ చుట్టు ప్రక్కల వాళ్లే - బిల బిలా వచ్చి పడ్డారు.

అందులో రంగడి అమ్మా, నీల అమ్మా గూడా వున్నారు.

అంతా ముందు హరిహరంగారి భాగం లోకెళ్లారు. అక్కడ జానకితో . .

"వీధిలో అందరం కలిసి వచ్చే ఆదివారం నాడు వనభోజనం ఏర్పాటు చేస్తున్నామండీ . మీ దంపతులు కూడా రావాలి."

"వారి నడిగి చెప్తాను." అంటోంది జానకి. అంతలో హరిహరం వచ్చాడు రిక్షాలో.

ఆయన గూడా అంతా విని 'సరే' నన్నాడు. చందా అందరి కంటే ఒక యాభై ఎక్కువ వేశాడు.

"మరి మీ ఇంట్లో అద్దెకున్న వారి సంగతి?"

జానకి కూడా అందరితో బాటు వెళ్లి - కమలను కదిలించింది. కమల గూడా వారిని అడిగి చెప్తానన్నది.

"మీరు సరేనండి. వారు కాదంటారా ఏం? - "

"ముందు మీరు సరేననండి. వారు కాదంటారా ఏమిటి? అందరం సరదాగా కాలక్షేపం చెయ్యొచ్చు. ఆదివారమేగా ! అందరికీ వీలే ! " జానకి మరికాస్త ఆసరా యిచ్చింది.

"సరే," అంది కమల - చివరికి.

వెళ్తూ - వెళ్తూ ఏం చేస్తున్నార్రా మీ రిక్కడ ?" అనడిగింది. రంగడి తల్లి - రంగడ్ని.

"ఆడుకుంటున్నాం ?"

"ఇక్కడేం ఆట !"

"మొగుడు పెళ్లాలాట!" నీల జవాబు చెప్పింది - తొందరపడి.

"ఏడిశారు వెధవ ఆటల్లూ మీరూనూ - అన్నాలన్నా తినకుండా . రా; నాతో."

నీలను లాకెళ్లింది - నీల తల్లి.

బిక్క మొహంతో రంగడూ నడిచాడు తల్లి వెనక.

సురేష్ ఇంటికి రాంగానే కాఫీ యిస్తూ, వన భోజనం సంగతి చెప్పింది.

"వెళ్దామా?"

"వద్దా"

"సరే, ఆదివారమేగా ! పోదాం సరదాగా. ఇంతకూ వనభోజనం ఏ వనంలోనో."

"ఏమో ! నే కనుక్కోలేదు."

పిల్లలే వివరాలు చెప్పారు.

"కొండ మీద కోటేశ్వరాలయంలో . . . అమ్మ చెప్పింది."

"అక్కడో కోనేరు వుందిట.!"

"అంతా అడివేట.!"

"గుడి బాగుంటుంది. దాని చుట్టూ తోటలున్నాయిట!"

"ఈ వీధిలో వాళ్లంతా వస్తున్నారట!"

"వంటల్ను కూడా అక్కడేట."

"కొండే చాలా ఎత్తుట!"

"కాని, కారులో కూడా వెళ్లచ్చుట ! స్కూటర్లూ పోతాయట!"

వాళ్ళ మాటల కిద్దరూ నవ్వు కున్నారు.

సాయంకాలం అయింది.

ఆ పూట దంపతులిద్దరూ షికారు బయల్దేరలేదు. ఊళ్లో చూడాల్సిన ప్రదేశాలు - తిరగ గలిగిన రోడ్డులయిపోయాయేమో. స్కూటర్ మోజు నశించిందేమొ! ఎండవేడి తగ్గిన తర్వాత కమలా సురేష్ లిద్దరూ నెమ్మదిగా డాబా మీద చేరారు. డాబా మీద 'ఊరు మిరపకాయలు' ఆరబోసి వున్నాయి తప్ప - మరేం లేవు. ఇద్దరూ షికారు ప్రారంభించారు మేడ మీద. క్రింద తోటలో అప్పటికే నీలా రంగడితో బాటు మరి కొందరు పిల్లలు చేరారు. అందరూ ఒక ప్రక్క చేరి చెడుగుడు ఆట ఆరంభించారు.

హరిహరం ఎందుకనో కోర్టునుంచి ఇంటికే రాలేదు. ఆయన కోసం ఎదురు

చూస్తోంది జానకి.

డాబా మీద ఆలుమగల సరదాలారంభమయినాయి. కాని కాలక్షేపం కరువుగానే తోచింది.

"చిన్నప్పుడు నేనూ చెడుగుడు ఆడేవాణ్ణి" అన్నాడు సురేష్ పిల్లల ఆట డాబా నుంచి చూస్తూ.

"అవును . నేను చూస్తూ నుంమనే దాన్ని ." అంది కమల!

"వాళ్ల ఆట చూస్తుంటే నాకా రోజులు జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి."

"వెళ్లి వాళ్లతో కలిసి ఆడుకోండి."

"నువ్వేంచేస్తావ్."

"చూస్తూనుంచుంటాను."

"చిన్న పిల్లలు ! వాళ్లతో ఆట ఏం బాగుంటుంది ? మనమే ఆడుకుందాం ; రారాదూ?"

"మనమా!"

"ఏం?"

దొడ్లో జానకి పూలు కోస్తూ డాబాపైకి చూస్తూనే వుంది. అంతసేపూ షికార్లు చేస్తూ - పిట్ట గోడ మీద నుంచి ఇద్దరూ కనిపిస్తూనే వున్నారు. మళ్లీ అంతలో దంపతులిద్దరూ మాయమవుతూనే వున్నారు. తర్వాత తర్వాత అదీ లేదు. ఇంతసేపూ పైన ఏం చేస్తున్నట్లు !.!

పైన వత్తి షికార్లేనా?

"బాగా చీకటి పడిపోతున్నానా?

జానకిలో కుతూహలం పుట్టి పెరిగింది. ఇంక ఆగలేక డాబా మెట్ల మీదికి నడిచింది.

'గుడు గుడు గుడు గుడు శబ్ద' మేదో మెట్ల మధ్య వుండగానే వినిపించింది.

చెడుగుడు ఆట ఆడుతున్నారా ఇద్దరూ?

తీరాపైకి వెళ్లి చూస్తే . . . కమల కూత పెడుతుంది. కమలను వాటేసుకుని సురేష్ వదలకుండ . . . . . .

కళ్లారా చూసింది జానకి.

కళ్లు తిరిగాయి. వొళ్లూ తిరిగింది. గిర్రున తిరిగి మెట్ల ముందు డాబా మీద పడిపోయింది. ఒక కాలూ చెయ్యి కొట్టుకోసాగాయి. "జానకి గారు ! జానకి గారూ . . . " కమల ఖంగారుగా పలకరిస్తూ కొట్టు కుంటున్నచేతులు నొక్కి పట్టింది. పోయి పిల్లల్ని కేకేశాడు సురేష్.

- శృంగారం దాసించెక్క. దాన్ని నములుతున్నంత సేపూ మరింకేదీ రుచించదు.

పిల్లలూ మరికొందరూ పైకి పరుగెత్తుకు వచ్చారు.

ఎవరో డాక్టరు కోసం పరుగెత్తారు. అంతరూ అల్లా పట్టి క్రిందికి [illegible] జానకిని. డాక్టరు వచ్చాడు. వెనకనే హరిహరమూ వచ్చాడు.

[illegible] లెండి . ఫర్వాలేదు. ఇంతకు ముందు ఎప్పుడన్నా వచ్చిందా?

"లేదండి." హరిహరం జవాబు.

"ఇంజెక్షన్ యిస్తున్నాను. రేపటిదాక నిద్రే ! రేపటి కంతా బాగానే వుంటుంది లెండి." అన్నాడు డాక్టర్.

-8-

వనభోజనం అనుకున్న ఆదివారం - అంతలోనే వచ్చేసింది. ఉదయాన్నే వనభోజన నిర్వహకులందరూ వెళ్లారు. అంతకంటే ముందు - మూడు ఆటోల సామాన్లు వెళ్లాయి.

స్నానాదులు కానిచ్చి - వీధిలో కూడా అందరూ బయలు దేరారు. చాలా మంది ఆటోల మీదే ! హరిహరం దంపతులు కారులో కమలా సురేష్‌లు ఒక కెమేరాతో స్కూటర్ మీదా - పిల్లలు వాళ్ల తల్లి తండ్రుల్తో బయలు దేరారు.

ఎనిమిది గంటల కల్లా ఆ ప్రదేశమంతా ఏభై అరవై మందితో బిల బిల లాడుతోంది. తొమ్మిది గంటలకల్లా రావల్సిన వారంతా వచ్చారు. జరగవల్సిన ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

కొందరు రావటంతోనే పేకాట కూర్చున్నారు. కొందరు పరిసరాల పరిశీలనకు బయలు దేరారు - జట్లు జట్లుగా ! - జంటలు జంటలుగా . .

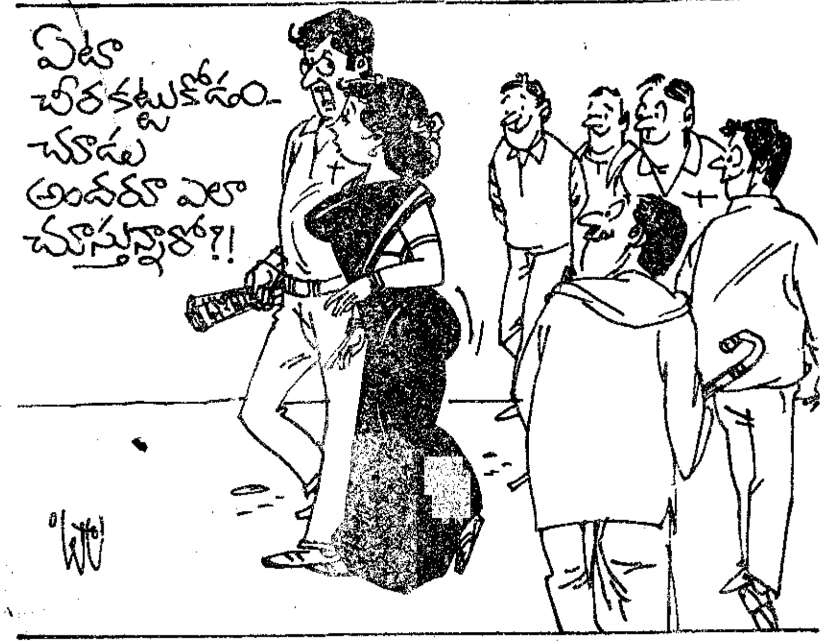
అతిథులంతా ఎవరి ఇష్టానికి వాళ్లు తిరుగుతుంటే - వంట వాళ్లంతా వంట ప్రయత్నం చేస్తుంటే - హనుమంతు దామోదరం వాళ్ల మీద పెత్తనం చేస్తున్నారు. వాళ్లిద్దరినీ ఎవరు పిలిచారో ఎవరికీ తెలియదు. కాని పెత్తందార్ల మీదే - వీళ్లు పెత్తనం చేస్తున్నారు. అందరి తలలో నాలికలూ వాళ్ళే అయిపోయారు.

"పులిహోరలో నిమ్మకాయలు యాభై పిండి వెయ్యండి లేకపోతే చాలవ్ " అంటున్నాడు దామోదరం.

"ఇటువైపు పైకి నడిచి వెళ్తే - జలపాతం . దిగితే వెంకన్న గుడి. వెళ్లి చూస్తారా ? నన్నూ రమ్మంటారా " అంటూ వాలంటీరు చేస్తున్నాడు - కొందరు ఆడవాళ్ల గుంపులో - హనుమంతు. దామోదరం కూర్చునే హంగు చేస్తుంటే - హనుమంతు తిరుగుతూనే పనులు చేస్తున్నాడు - ముఖ్యంగా మహిళల ముందు.

కొండగాలికి అందరికీ ఉల్లాసంగానే వుంది. చిన్న పిల్లలందరూ - ఏ వయసు వాళ్లు ఆ వయసు వాళ్లతో - చెట్టు క్రింద చేరి తోచిన ఆటలు ఆడుకుంటున్నారు.

మగ పిల్లలు చెడుగుడు! ఆడ పిల్లలు తొక్కుడు బిళ్లా ! - నాలుగు స్తంబాలాటో !

ముదురాకు పచ్చలు నిండిన విశాల పకృతి అందమంతా . . .

ముదురాకు పచ్చలో లేతాకు పచ్చలు - లేతాకు పచ్చలో చిగురాకు మొలకలు నిండినదా ప్రదేశమంతా . ఏవో ఎరగని పువ్వులు ! . . . ఎప్పుడూ చూడని ఆకులు ! ఎక్కడా కనిపించని ఆకుల అంచుల డిజైన్లు ! పలకరిస్తూ ప్రకృతి చూస్తున్న మనుషుల్ని చూసి, మనిషి వికృతాన్ని చూసి నవ్వుకుంటోంది - మరీ మరీ.

అందరితో బాటుగా - అందరికీ కాస్త ఎడంగా - కమలా సురేష్‌లూ పరిసరాల్లోనే విహరిస్తున్నారు. పరిహాసాల్తో నవ్వు కుంటున్నారు. పరవశిస్తున్నారు.

ఆకాశపుటంచుల్లో నిలిచి కనిపిస్తున్న ఒక అందమైన కొండ ఒకటి - మెడ చాపి - వెనక నున్న కొండ రాజును ముద్దుగొంటోంది. మబ్బులు కొండ శిఖరాల చుట్టూ తిరగటం చూస్తుంటే అందమైన భార్య చీర చెంగులాగు కుని భర్త తన మొగానికి కప్పుకుంటున్నట్లు అనిపిస్తోంది. పెరుగూ తరుగూ లేని కొండల మీద చెట్లు - పంతాలు పడి, శిఖరాల కంటే పెరగాలని ప్రయత్నిస్తున్నట్లనిపిస్తోంది. పర్వతాలెంత ఎత్తో - లోయలంత లోతు - కళ్ళు తిరిగే అగాధాలు.

"ఆ చెట్టు చూడూ ! ఎంత ఎత్తుందో !" అన్నాడు సురేష్ దూరానికి చూపిస్తూ "ఏదీ?" అంటూ అటు చూస్తోంది. అంతలో ముద్దొకటి దొంగిలించాడు.

"అమ్మ దొంగా " అంటూ కొట్టబోయింది కమల . కమలకు అందకుండా పారిపోయాడు సురేష్. వాళ్లిద్దరూ ఒక పొద చాటున వున్నా – ఆ ఇద్దరు దొంగల్నీ కనిపెట్టేశారు – హరిహరం దంపతులు.

'కుర్రతనం' అనుకున్నాడు హరిహరం.

అంతగా నవ్వు రాలేదు జానకికి.

చూసీ చూడనట్లే ఆ దంపతులిద్దరూ దూరంగా నడిచారు.

అడుగు వేసీ వెయ్యనట్లే ఈ దంపతులు ఒక పొద చాటున మాయమవుతున్నారు మాట మాట్లాడితే. కాని . . . జరగాల్సిన గందరగోళం అంతా నిజానికి జరిగిపోతోంది. జలపాతం దగ్గర. సన్నని జలపాతం అది. దాని ముందున్నదే ఒక చిన్న కోనేరు!

చాలామంది స్త్రీలంతా చేరి అక్కడే స్నానాలు సాగిస్తున్నారు. హనుమంతు పెత్తనమే అక్కడా సాగుతోంది. హనుమంతు అక్కడ దారికి కాపలా కాస్తున్నాడు. అటువచ్చిన మగవాళ్లందర్నీ అటకాయిస్తున్నాడు.

"అక్కడ అందరూ స్త్రీలు స్నానాలు చేస్తున్నారు" స్త్రీలు అయిన తర్వాతే మగవాళ్ల ' స్నానం. అంత వరకు మగ పురుగు పోవటానికి వీల్లేదు తెలుసా ? వాళ్లందరూ గౌరవమైన కుటుంబ స్త్రీలు. . . . . . . "

నిజమేననుకుని పురుషులు – స్త్రీలనే పంపించి తాము వెనక్కి పోతున్నారు. అక్కడ ఎవ్వరూ లేకుండా చూసి – తను మాత్రం – పొదల మాటున దాగి ఉండి – స్నానాలు చేస్తున్న, స్త్రీలందర్నీ తనివిదీరా చూస్తున్నాడు హనుమంతు. దీనిని మొదట కనిపెట్టిందొక ఘన జఘన సుందరి. పేరు మాణిక్యం. పెళ్లి కాలేదు. స్నానానికి దిగబోతూ – చీర మార్చుకోటానికొక పొద చాటుకు వచ్చింది, అక్కణ్ణించి హనుమంతు కనిపించాడు.

పొదల చాటుగా చుట్టి చుట్టి హనుమంతు వెనకకు వచ్చింది. దోవలో ఒక 'దురదగొండాకు మొక్క' జాగ్రత్తగా పీక్కు వచ్చింది.

"ఏమిటి చేస్తున్నావ్ ?" మొగ గొంతుతో అడిగింది.

"చూస్తున్నాను."

"ఏం చూస్తున్నావ్?"

"ఆ తొడల్ని!"

"ఇంకా?"

"ఆ పిరుదుల్ని " – పరవశత్వంతో మాటలు వదిలేస్తున్నాడు.

హనుమంతు . . . . అంతలో దురద గొండాకు మొక్క వీపు మీద ఛెళ్లు మన్నది.

"ఆ ! నువ్వా?" . . . . .

"ఆనేనే!"

"క్షమించాలి. బుద్ది గడ్డి తిన్నది."

"అందుకే దురద గొండాకు దెబ్బతిన్నది."

"క్షమించాలి తప్పదు. తప్పదంటే తప్పదు " అంటూ బ్రతిమాలుతూ హనుమంతు ఆమె చేతులు పట్టుకోటానికి ప్రయత్నించి – " ఇవి చేతులు కావు. కాళ్లు అన్నాడు.

"ఇవి చేతులు కావు . ఆకులు. దురదగొండాకులు " అన్నది మాణిక్యం.

"అమ్మో ! " – అప్పటికి గాని హనుమంతు వీపు మీద దురద ప్రారంభం కాలేదు. దురద! ఒకటే దురద! వీపంతా దురద. కేవలం కోతి గంతులే ఆరంభించాడు హనుమంతు పగలబడి నవ్వుకుంది మాణిక్యం.

హనుమంతు గంతులేస్తూనే వున్నాడు. బ్రతిమాల్తూనే వున్నాడు.

"ఆ ఆకులు పారేసి దగ్గరకు రండి. చేతులు పట్టుకు బ్రతిమాలు కుంటాను,"

"అబ్బే ! కాళ్లు పట్టు కోవాల్సిందే – బుద్ధి రావటానికి."

"ఓ, యస్. ఒక్క కాళ్ళేమిటి ! అంతకంటే పైవే పట్టుకుంటాను – మీరు క్షమిస్తానంటే . . . ప్రాణ విత్త మాన భంగాల్లో ఇదొకటి. దగ్గరగా రండి . . . "

మాణిక్యం దగ్గరగా వచ్చింది. హనుమంతు కాళ్లు పట్టుకున్నాడు. మరి వదల్లేదు. మాణిక్యం నఖశిఖ పర్యంతం జలదరించింది.

"నేనూ వాళ్ల లాగే స్నానం చేస్తుంటాను. మీరు నా ఒకత్తె వంకే చూస్తారా!"

"ఓ ; అల్లాగే. మీరు మధ్యాహ్నం రండి ఒంటరిగా – హాయిగా సినిమా హీరో

శోభనం గదిలోంచి పెళ్లికూతురు ధడాలున తలుపులు తెరిచి రివ్వున పురుగెత్తుకొచ్చి తల్లిని కౌగలించుకుని బావురు మంది –

తల్లి ముందు భయపడింది – తర్వాత నెమ్మదిగా ఓదారుస్తూ

"ఏం జరిగిందమ్మా – నిజం చెప్పు – అల్లుడు గారు నిన్నేమయినా అన్నారా!" అని అంది తల్లి.

"నేనాయన్తో కాపురం చేయలేనమ్మా–" అని మళ్లీ బావురుమన్నది పెళ్లికూతురు.

"చెప్పమ్మా! ఏం జరిగిందో కాస్త వివరంగా చెప్పు తల్లీ" అంది తల్లి

బలవంతంగా ఏడుపుని ఆపుకుని "పక్కన కూచున్నప్పుడు సరదాగా చాలా సేపు కబుర్లు చెప్పాడమ్మా!

చివరకు సిగ్గు విడిచి నేనే వెళ్ళి ఆయన ఒళ్లో కూచున్నానమ్మా – వెంటనే ఆయన కబుర్లు మాని ఆఫీసు ఉత్తరాలు డిక్టేట్ చేయటం మొదలు పెట్టారమ్మా"– అని అంది పెళ్లి కూతురు –

హీరోయిన్ల లాగా - డ్యూయెట్లు పాడుకుందాం. క్రిందపడి దొర్లుదాం . . మీద పడి గుంజా కుందాం. ఇంకా. . . ఇంకా . . ."

"ఎల్లా ? ఇక్కడంతా ముళ్ళు ! ఎత్తు పల్లాలు !"

"అవును. అదీ నిజమే. పెగా మీరు దొర్లటం మొదలు పెడితే ఆపలేం. సరాసరి లోయల్లోకే పోతాం పోనీ - పోనీ ఆ కోనేరు వుందిగా జలకా లాడదాం . . . సరేనా !"

"సరే!"

"ఓ గంటాగి రండి. అప్పటికెవ్వరూ వుండరు."

"అవును"

రాజీ అయింది.

ఆడబోయిన తీర్థం ఎదురయింది హనుమంతుకి. తీర్థంలోనే ఆడబోతున్నాడు.

వనభోజనం దగ్గరా . . . . చిన్న పిల్లలంతా చేరి కాస్త దూరంగా 'చెడుగుడు' ఆడుతున్నారు.

వంటలయి పోతున్నాయి - ఒక ప్రక్క.

పేకాట సాగిపోతోంది ఒక ప్రక్క.

మధ్యలో పులుసులోకి ముక్కలు తరుగుతున్నాడు దామోదరం. మనసంతా పేకాట మీదున్నా చేతి వేళ్లు కత్తిపీట మీదున్నాయి.

"పులుసులోకి ముక్కలు ఇక్కడికే ఎక్కువయ్యాయి. దామోదరంగారూ ఇక తరక్కండి" అన్నాడు వంటాయన.

"పోయవయ్యా ; ముక్కలు తింటారు - ఇంతలో నీ సొమ్మేం పోయింది."

"నా సొమ్మేం పోదుగానీయండీ - పప్పు పులుసు - 'పప్పు కూర' అవుతుందండి. అంతే!"

ఇవతల రావి చెట్టు క్రింద 'రమ్మీ' జోరుగా సాగుతోంది. తన లాంటి వాడు కూర్చుంటే వందో రెండొందలో సంపాదించవచ్చు.! పెట్టుబడి లోపం చేశాడా భగవంతుడు. కావల్సిన వేళకి కావల్సిన వాళ్లకి ఏమీ ఇవ్వడు, అక్కర లేనప్పుడన్నీ ఇస్తాడు ఈ భగవంతుడు. ఒక్కసారి కనిపిస్తే నాలుగూ అడిగి కడిగేద్దామనుకున్నాడు దామోదరం.

కూరల తర్వాత అరిటాకులు సైజుకు తరుగుతూ కూర్చున్నాడు షికార్లు తిరగటానికి పరిసరాలకు వెళ్లిన జంటలేవీ, తిరిగి వచ్చే వేళ కాలేదింకా. చూడాల్సిన వేడుకలయి పోనూ లేదు. గుడి చుట్టూ తిరుగు తున్నారు. హరిహరం దంపతులు. గుళ్లో ఏవేవో రక రకాల శిల్పాలున్నాయి. హరిహరానికి శిల్ప కళంటే కాస్త అభిరుచి వుంది. శిల్పాలను జానకికి చూపిస్తూ ఒక శిల్పాన్ని గురించి చెప్తూ ఈ పద్ధతిని "అమరావతి పద్ధతి" అంటారు అన్నాడు. మరో

మనవి

చిన్న బడ్జెట్‌లో - తక్కువ వేషధారులతో, కొద్ది సెట్లతో - చిత్రం తియ్యటానికి వనికి రాగల శృంగార రస ప్రధానమైన కథయిది. నవలిక కాబట్టి వర్ణనలు వగైరా వదిలివేసి, సన్నివేశ ప్రధానంగా రచన చేయడం జరిగింది.
రసగ్రహణ పారీణుడైన ఏ దర్శకుడైనా ఈ మాత్రం కథతో మంచి చిత్రమే తీయవచ్చు. ఆసక్తి లేకపోవటమే మనకున్న లోపం. సినిమాలు తియ్యటంలో సాంకేతిక జ్ఞానం, నేర్పు ఎంత అవసరమో, దర్శకుడికి ప్రతిభావ్యుత్పత్తులు కూడా అంతకంటే అవసరం. దర్శకుడు నేర్పరి అయితే పూచిక పుల్ల చాలు. పాటలకున్న అవకాశాలు చెప్పకనే తెలుస్తుంటాయి. కనుక ప్రత్యేకంగా సూచించ లేదు.

—డా॥కొర్రపాటి గంగాధరరావు.

శిల్పాన్ని చూపిస్తూ ఇది "అజంతా" అన్నాడు. అంతలో మరో బూతు బొమ్మ ఇద్దరి కళ్లా బడింది ? ప్రియుడి పై నుండి - ప్రియురాలు పురుషాయితం చేస్తున్నది ! ! ఈ పద్ధతి ? " అనడిగింది జానకి - కొంటెగా !

"ఇదా ! ఖజరహో అనుకుంటాను" అన్నాడు హరిహరం నిర్వికారంగా తర్వాత దేవాలయం మలుపు తిరిగి, మరో ప్రక్క చూడటానికి వెళ్లి పోయారిద్దరూ.

కాస్త వెనగ్గా చూస్తూ వుంటున్నారు కమలా సురేష్‌లు.

వస్తూ వస్తూ హఠాత్తుగా ఆ ఖజరహో శిల్పం దగ్గర ఆగి పోయారు. సిగ్గు పడుతూనే తనివి దీరా శిల్పాన్ని చూస్తోంది కమల . సురేష్ తన కెమేరాతో దానికే ఫొటో తీశాడు. తర్వాత . . . అటూ ఇటూ దిక్కులు చూశాడు సురేష్. ఎటూ కను చూపు మేరలో ఎవ్వరూ కాన రాలేదు. చటుక్కున పట్టుకుని - చక్కగా వాటేసుకుని - మరి ఒక పట్టాన వదల లేదు సురేష్ కమలను.

ఇంకా సురేష్ దంపతులు రాలేదేమాని, జానకి గుడి మూల - చివరకు వచ్చి తొంగి చూసింది. ఈ దృశ్యం కళ్ల బడింది. వెను వెంటనే తొలగి పోయింది. అంతలో ఆలుమగలను పారవశ్యమే వదిలి వెళ్లింది. కదిలి ముందుకు సాగారు. ఏనాటి అదృష్టమో అనుకుంటూ - దృష్టి కమలా సురేష్‌ల మీద వుంచి - జానకి భర్తను అనుసరించింది. దట్టమైన చెట్టు క్రింద కూర్చుని -గుడ్డి వాడొకడు కొత్త పాట ఒకదాన్ని పాడనారంభించాడు.

ఏనాటి అదృష్టమో . . . . శిల
లీనాడు పులకించెలే . . .. కను
పసందుగా - సుందరీ - సుందరులు - రమణించ ॥ ఏనాటి ॥

ఆ పాట ఆసాంతం విన్నది జానకి - కళ్ల నీళ్లు సుళ్లు తిరుగు తుంటే గుడ్డివాడి గంభీరమైన కంఠస్వరం అందర్నీ ఆకర్షించింది. అంతరార్థం కొందర్నే ఆకర్షించింది. కమలా సురేష్‌లకు పాటలే పట్టలేదు. అర్థాలు అవసరమూ లేదు. తర్వాత హరిహరం జేబులోంచి రెండు రూ ॥ లు తీసి, అతని ముందు వడేసింది జానకి.

గుడ్డి వాడికి తన పాటేమో ! తనేమో ! . . . పాడు కుంటూనే వున్నాడు.

తొలి వలపులే జల్లు మీదెల్ల పడసాగ
చలిగాలిలో మనసు కలలోనె కొనసాగ
చెలి మనసుగల కోర్కె కనులతో తెలిసికొని
సొలసి కౌగిలిలోన ప్రియుడు తాను మిగుల
॥ ఏనాటి ॥

కన్దామరల యందు సుందరాంగుండగ
మన్మందిరము ఆ - నందాల నిండంగ
విను వీథిలో నందు మబ్బు లూగు లూగంగ
ఆ వనములో - యవ్వనములో - మరునిసా మ్రాజ్యమ్ము సాగంగ
॥ ఏనాటి ॥

అతన్ని పట్టించు కోకుండానే కమలా సురేష్ లు కొత్త కొత్త శిల్పాల కోసం వెతుకులాడుతున్నారు. కాస్త దూరానే వున్నా, జానకి చూపంతా కమలా సురేష్‌ల మీదే వుంది. కళ్లల్లో ఏదో ఆశ నిరాశలతో కళవళిస్తూనే వున్నాయి. హరిహరం ఒకటి రెండు సార్లు అది గమనించాడు కూడా.

కోనేరు ప్రక్కనే జలపాతం ధార సన్నగా పడుతూనే వుంది. స్నానాలు చేసి వెళ్ళే వారు వెళుతూనే వున్నారు. అందరూ వెళ్లేదాకా అందాకా క్కూచు కూర్చున్నారు హనుమంతూ - మాణిక్యం.

తర్వాత ఇద్దరూ 'డ్యూయెట్లు' సాగించేరు.

అంతా సరిగా సినిమాల్లో చూసినట్టే -

కాలిబాటల వెంట నడిచి వెళ్లారు - చెట్లల్లో - చెట్ల కొమ్మల మీద ఊగులాడారు: - పాడు కుంటూ - కోనేటి నీళ్లల్లో కాళ్లు పెట్టారు - నీళ్లు చిమ్ముకుంటూ ప్రక్కనున్న వంతెన మీద పరుగులెత్తారు - పరవశిస్తూ చిన్నపాటి పొదల మాటున మాయ మయ్యారు.

ఫలితం మాత్రం అంత అందంగాసూ లేదు.

కాలి బాటల వెంట పరుగులెత్తు తుంటే , నేపథ్య సంగీతం ఏదీ లేదు, గనక పేలవంగా అనిపించింది. పైగా . . . కా జారి ఓ కొండ బండ మీద కూలబడ్డది మాణిక్యం . . . . లేవదీయటానికి హను తు చేత కాలేదు.

'పాడుకుంటూ చెట్ల కొమ్మల మీద ఊగులాడుతుంటే మాణిక్యం బరువుకు పాడు కొమ్మ విరిగి పడ్డది.

కోనేటి నీళ్లల్లో కాళ్లు పెట్టి - నీళ్లు చెదర గొడుతుంటే, మాణిక్యం పట్టు చీర బురద బురద అయింది.

ప్రక్క నున్న వంతెన మీద పరుగెత్తుతుంటే, చేతులు కొట్టుకుని - గాజులు పగిలి - గాయాలయ్యాయి. చిన్నపాటి పొదల మాటున మాయమయినప్పుడు, ఇద్దరికీ వొళ్లంతా పల్లేరు ముళ్లు గుచ్చుకున్నాయి. ఇద్దరూ ఒకరి మీద వున్న పల్లేరు కాయలు ఒకరు ఏరుకుంటుంటే, భోజనాల వేళయింది.

వేళ అవటమే గాదు.' గంట లాగ - స్థాళం మోత విన్పించింది.

హడావిడిగా యిద్దరూ, చెరో త్రోవనా బయలు దేరారు. అల్లా బయలు దేరినప్పుడు కూడా, మాణిక్యం తన ఒంటి మీదున్న సన్న గొలుసు సంగతి మర్చే పోయింది.

అప్పి అట్ల పోసాలతో భోజనాలారంభమయ్యాయి. దామోదరమే అన్ని ఏర్పాట్లు చేశాడు. విస్తళ్లు వేయించాడు. మంచి నీళ్లు పెట్టించాడు. వడ్డనంతా తనే బంతులు గుండా తిరుగుతూ జాగ్రత్తగా చేయించాడు. తీరా 'హెచ్చరిక' జరిగే సమయానికి, తనూ ఒక చోట విస్తరేయించుకు కూర్చున్నాడు. హనుమంతు వడ్డన చేయటం మొదలెట్టాడు - వంట బ్రాహ్మలూ మరికొందరు ఆడవాళ్లతో చేరి -

"ఆ వైపు కూర కలవ లేదు" . . .

"ఈ మూల లడ్డూలు పడలేదు." అంటూ, బంతులంబటి పరుగెత్తుతూ, హనుమంతు - ఒక్క కమలా జానకీ వున్న లైను తప్ప అన్ని లైన్లూ తిరిగాడు. మొహమాటం లేకుండా చెప్పాలంటే అతను ఎక్కువ భాగం మాణిక్యం వున్న వైపే శ్రద్ధ కేంద్రీకరించాడు. మాణిక్యానికి ఎక్కువ లడ్డూలు వడ్డించాడు - వద్దంటున్న కొద్దీ. చాలామంది పేర్పాకులకే ఈ హడావాడి చేస్తే ఆశ్చర్య మేసింది.

"ఎవరండీయన ?" అని అడిగాడు ఒకాయన - ప్రక్కనున్న ఆయనని.

"తెలియదు"

ఈ ప్రశ్న బంతి వెంట చాలా మందిని అడుగుతూ చాలా దూరం పోయింది. అందర్నీ మాకు తెలియదంటే మాకు తెలియదును కున్నారు -

"ఎవరో తిని పోవటానికి వచ్చిన వాళ్లు లే" మ్మను కున్నారు - చాలా మంది.

"పోనీలే చాకిరీ చేస్తున్నారుగా !" అనుకున్నారందరూ.

అందరి భోజనాలయ్యాయి.

● ధనంతో ప్రమేయం లేకుండా సాధించేదే - సాధనం !

9

భోజనాంతరం.

పేకాట వారు - మళ్లీ పేక ఆటలో పడ్డారు.

చాలామంది జంపకానాల మీద ఒళ్లు వాల్చేశారు - నిద్ర కాగలేక. అందరితో పాటు హరిహరం కూడా. నిద్ర పోలేదు గానీ తనువు వాల్చేశాడు.

కొందరు మాత్రం మళ్లా పరిసరాలకు బయలు దేరారు. ఆ ఊరికి కొత్త వారవటం వల్ల - కమలా సురేష్‌లు గూడా మరి కొన్ని ప్రదేశాలు చూద్దామనుకుని బయల్దేరారు. కాసేపుండి జానకి "మీతో బాటు నేనూ వస్తాన"న్నది. నిర్మొహమాటంగా. . .

హరిహరం "నేను రాలేను బాబూ " అన్నాడు. అయినా జానకి బయలు దేరింది. కొంచెం చిన్న బుచ్చు కున్నాడు - హరిహరం. అప్పుడు చేరాడు దామోదరం - హరిహరం ప్రక్కకు - అందరూ తలా ఒక దారినా వెళ్లిన తర్వాత, ఒంటరిగా హరిహరం పడుకుని వుంటే . . .

"నమస్కారమండీ ప్లీడరు గారూ !" అంటూ ప్రక్కనే నడుం వాల్చాడు.

"నమస్కారం"

"గుర్తుందా?"

"ఉంది . ఆ వేళ మీ గుర్రు . . . "

"ఆ వేళ ఏదో మంచి నిద్రలో వుండి . . . గానీ . . . మామూలుగా అంత వుండదు లెండి."

"అల్లాగా!"

"వెధవ ! ఆ సురేషు - మంచి వాడే గానీ . . . దూరమైనా బంధువే గానీ - పొద్దు నుంచీ పలకరించనన్నా లేదు, చూడండి. ఎంత చెడ్డా - పెద్ద వాణ్ణి గదా

" . . . . . . "

'అదృష్టం కొద్దీ మంచి ఉద్యోగం వచ్చింది. వచ్చింది సరే ... లందరం తన బాగు కోరే వాళ్లమే, గానీ పరాయి వాళ్లం కాదు గదా? ఇంత మాత్రానికే అంత మిడిసి పాటా?"

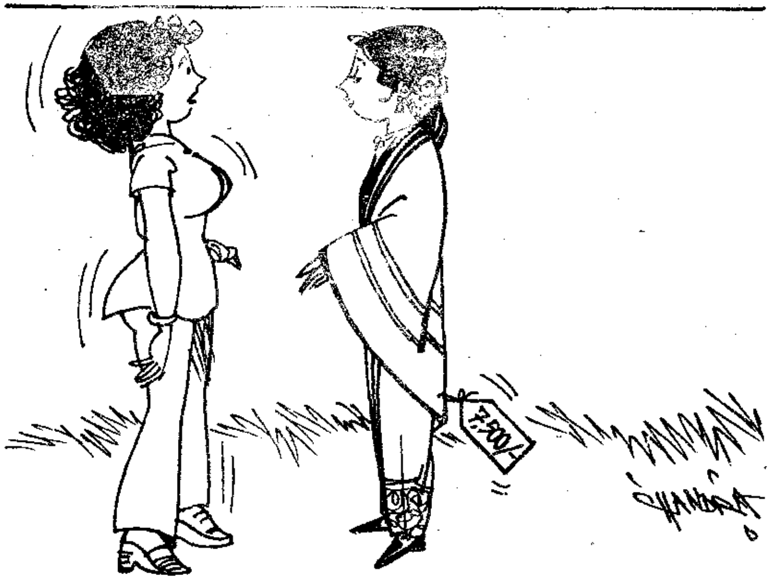
" . . . . . . "

"ఆ ! మా అందరి సంగతీ ఏముంది లెండి. తల్లి తండ్రుల మాటే లెక్కలేదు వాడికి !"

"అల్లాగా!"

"అబ్బే ! కష్టపడి చదివించాడు తండ్రి . ఇంకా ముగ్గురు పిల్లలున్నారు చదువుకుంటూ ! తనకీ పదిహేను వందల దాకా జీతం . ఏదీ ? దమ్మిడీ ఇంటికి పంపడు."

"ఉహూ"'

"వాడికి 'తండ్ర'ంటే అసలు లెక్క లేదు లెండి. ఉంటే ఇల్లా ఎందుకు చేస్తాడూ ! తండ్రి వద్దంటున్నా ఈ అమ్మాయిని ఎందుకు తెచ్చి పెట్టుకుంటాడూ?"

"తండ్రికి ఈ అమ్మాయి ఇష్టం లేదా?"

"సరే ! అసలు మీకేం తెలియదు లాగుంది ! అసలు పెళ్లెక్కడ అయిందండీ ?'

"పెళ్లే కాలేదా?"

"లేదు. వాళ్లది లవ్ మారేజ్ ?"

"అల్లాగా?"

"పోనీ ఏదో ఒక మారేజీ . . . . జరిగివితే బాగుండును . కానీ – ఏదీ ఆ పిల్లకి వీడికీ ఏవో గుసగుసలు జరిగాయి. 'సరే ' నంటే 'సరే' అనుకున్నారు. ఉత్తరాలు కూడా రాసుకున్నార్ట ! లేచి రమ్మన్నాడు. వచ్చేసింది. మీ ఇంట్లో పెళ్లయినట్లే కాపురం పెట్టేశాడు. అంతా అయిన తర్వాత తండ్రి ఏమంటాడూ ! రెండ్రోజులు "లబో – దిబో ' మన్నాడు. తర్వాత ఊరుకున్నాడు ."

"ఊహూ!"

"ఊరు కోక ఏం చేస్తాడూ కన్న కొడుకును కాదంటాడా? వదులు కుంటాడా?"

"అవును , మరి "

"ఆ ! ఇప్పుడు వదులు కోక ఏమయింది లెండి . పాపం ఆ అమ్మాయి తల్లి

తండ్రులే మరీ ఇదయి పోతున్నారు."

"ఏం?"

"ఏమిటండీ! ఒక్కగానొక్క ఆడపిల్ల ! చేతులారా పెళ్లి చెయ్యాలనీ కన్నె ధార పొయ్యాలనీ ఎవరి కుండదూ?"

"ఉంటుంది."

"ఉండి ఏం చేస్తారు లెండి. ఈ మాత్రం సంబంధం తీసుకురాగలరా. పెట్టగలరా ! సరే – కొడుకుల్ని చదివించలేక సతమతమవుతున్నారు."

"ఏం?"

తరువాత లేచి నడవటం ఆరంభించాడు – జానకీ వాళ్ళు బయలు దేరి వెళ్లిన వైపుకే కాళ్లు సాగాయి.

మాణిక్యానికి బంగారపు నగలు దిగబోసినన్ని వున్నాయి. అన్నీ పెట్టుకునే వచ్చింది. అందులో సన్న గొలుసు పోయింది. కాని చాలాసేపటి వరకూ చూసుకోలేదు. భోజనాలయినాక చూసుకుని – " అయ్యో నా గొలుసు ! " అంటూ ఏడుపు మొదలు పెట్టింది.

విన్నవాళ్లంతా చుట్టూ చేరారు.

నానారకాల ప్రశ్నలూ వేశారు.

"ఎక్కడెక్కడ తిరిగావ్ !"

"ఎప్పుడు చూసుకున్నావ్!"

"ఆఖరు సారి ఎప్పుడు ఎక్కడ కళ్ల చూసుకున్నావ్!"

ఏదీ జ్ఞాపకం లేదు – మాణిక్యానికి . . . .

ఏడుపే ఏడుపు.

" మా అమ్మ ఏమంటుందో ఇంటి కెళ్తే !"

"నాన్న ఏమంటాడో ఇది తెలిస్తే ! . . . . . ."

మాణిక్యం గొలుసు మాయమ యిందన్న వార్త పాక్కి పోయింది ప్రాంతమంత– పది నిమిషాల్లో !

అందరూ ఆ ప్రదేశమంతా గాలించేశారు. వెళ్లి కోనేటి ప్రాంతమంతా వెతికి వేశారు.

ఎక్కడా దొరకలేదా గొలుసు.

అందరి సంచీలు దులిపి చూపించారు. జంపకానాలన్నీ దులిపి చూశారు.

అంతలో ఈ గందరగోళానికి దామోదరం మేలుకున్నాడు.

వార్త వినగానే "హనుమంతు ఏడీ" ? అని అడిగాడు.

హనుమంతు "ఏడీ " . . . " ఏడీ" . . .? అందరూ అదే ప్రశ్న.

• అహంకారియైన మేధావంతుడు విరిగిన పాలతో సమానం.

అక్కడెక్కడా లేదు హనుమంతు.

"ఏయేమిటండీ - వచ్చేదీ రెండొందలు రూపాయలు. ఎన్నింటికని తట్టుకుంటాడూ ?"

"పాపం!"

"పాపం ఏముంది లెండి ! పదెకరాల ఆస్తి వుంది. కాని - "

"ఇంకేం?"

"ఇంకా ఏముంది లెండి. దానికి తగ్గ అప్పూ వుంది."

"అల్లాగా"

" ఉంటే ఏం లెండి. ఈ పిల్ల పెళ్ళి ఖర్చు తగలకుండా తప్పిందిగా ! ఫర్వాలేదు. తట్టుకుంటాడు."

"ఇంకేం ?"

హరిహరం ఏదో వింటూ ప్రశ్నలు వేస్తున్నాడే కాని, మనసు అక్కడెక్కడా లేదు. చాలా దూరానికెళ్లి - అక్కడెక్కడో జానకి - సురేష్‌యున్న చోట విహరిస్తున్నది. జానకిని అనుమానించటానికేం ఆయన మనస్సు అంగీకరించటం లేదు. అయినా వయసులో - వయసులో - వున్న వాళ్లు ! ! ! ఏమో ! మనసందరిదీ చంచలమైనదే కదా !

దామోదరం చెప్పుకు పోతున్న చరిత్ర మీద, ఆయన కంత శ్రద్ధ లేదు. కమలా సురేష్ లంత బుద్ధిమంతులు. జానకి కంటే కమల అంత అందగత్తె . . . కాని మనసులో ఏదో ఒక ముల్లు గుచ్చు కుంటే - ఆ గాయం ఇక మాసదు.

హరిహరం మాట్లాడ కుండా వుంటే - మరేదో ఇంకా చెప్పాలన్న కుతూహలం - దామోదరానికి తరిగి పోయింది. సుష్టుగా భోజనం చేశాడేమొ ! 'ఈ హరిహరానికి పురి ఎక్కించటం కంటే - నిద్ర పోవటమే ప్రయోజన కరం' - అనుకున్నాడు. నిమిషంలోనే నిద్ర వచ్చింది. హరిహరానికి నిద్ర రానూ లేదు. ఆ అలవాటూ లేదు. పైగా దామోదరం గుర్రు ఆరంభమయింది. చివాలున లేచాడు.

ఒకరెవరో - భోజనాల తర్వాత ఆయన్ని చూడనే లేదన్నారు.

ఆ మాటే అందరూ ఖాయం చేశారు.

"ఇంకేం ! అతని పనే ఇది" అన్నాడు దామోదరం.

మాణిక్యం మళ్లీ ఏడుపు మొదలెట్టింది . . . .

"కొంప ముంచాడ్రోయ్ ; దేవుడోయ్ ! . " . . .

కమలా సురేష్‌లు గానీ, జానకి గానీ ఎక్కడా కనిపించలేదు - ఎంత వెతికినా - హరిహరానికి. వనభోజనం సభ్యులెవ్వరూ కనిపించలేదు - ఎవర్నన్నా అడగటానికయినా. వెతికి వెతికి విసుగు వచ్చింది.

తర్వాత నీలా - రంగా - వాళ్ల తల్లి తండ్రులు కలిసే కనిపించారు. వాళ్ల

నడిగితే ఇందాక ఆ రోడ్డున వెళ్తూ కనిపించారన్నారు. మాక్కూడా ఫోటోలు తీశారన్నాడు - రంగా.

"నాకూను " అన్నది నీల.

హరిహరం త్వర త్వరగా ఆ రోడ్డు వెంట నడిచాడు -ఆ ఎండలో నిజమే !

ఆ పిల్లలు చెప్పింది నిజమే !

దేవాలయానికున్న తోటలో అందరూ వున్నారు - అల్లంత దూరాన . . . జానకి . . . . కమల . . . . సురేష్ ఇంకెవరెవరో . . . .

సురేష్ ఫోటోలు తీస్తున్నాడు - కమలకీ -జానకికేనా ? ఒక్క జానకికేనా ?-

మరికాస్త దగ్గరగా నడిచాడు - పొదలేవో అడ్డుగా వున్నాయి.

"జానకి గారూ ! మీరు కాస్త నవ్వాలి " అంటున్నాడు సురేష్.

"ఈ పొదల చాటునుండి కాసేపు ఆగి చూస్తే - ?" అనుకున్నాడు.

హరిహరం ఒక పొద చాటున ఆగిపోయాడు.

కమలా జానకీల నవ్వులు స్పష్టంగా వినిపిస్తున్నాయి.

"జానకి ఇంత హుషారుగా ఎప్పుడన్నా వుందా?"

ఆలోచించ సాగాడు హరిహరం.

"సురేష్ ఇంత చనువుగా జానకితో ఇదివరకెప్పుడన్నా మాట్లాడాడా?"

"ఛీ - జానకి తననే ఇంత మోసం చేస్తోందా ?"

"ఇందుకే తను దగ్గర కెళ్తే కాదంటోందా?"

"ఇంతకంటె అవమానం వుందా ! ఇంత బ్రయుకు బ్రతికీ ! !!"

ప్రక్కనే అగాధమైన లోయ!

"ఇందులో దూకేస్తే - !"

"లేక వెళ్లి - సురేష్‌ను ఎడాపెడా వాయిస్తే - !"

"సురేష్‌తో తను కలియబడి నెగ్గ గలడా!"

ఆ ఒక్క నిమిషంలో ఎన్నెన్నో ఊహలు చెలరేగుతున్నాయో - హరిహరానికి!

ఆలోచనలోనే పొదల మాటు నుండి, బయట పడి కనిపించాడు హరిహరం - అందరికి.

"రండి ; హరిహరం గారూ, మీకూ , జానకి గార్కి కలిపి ఒక 'స్నాప్' తీస్తాను." ఆహ్వానించాడు సురేష్. అప్పుడే కమలకీ, జానకికీ ఒక ఫొటో తీశాడు.

"మా కెందుకు లెండి వద్దు " అన్నది - జానకి. తర్వాత ఎంత బ్రతిమాలినా "వద్దంటే - వద్దూ " అన్నది. అవిడ వద్దన్న కొద్దీ హరిహరానికి కోపం ఎక్కువయింది.

"అవును ఈ ముసలాడితో ఫొటోకి ఎందుకు వప్పు కుంటుంది" తను పసుచు పిల్లాయె.

ఈ లోగా మాణిక్యం వూరు కోలేదు. గొలుసు ఎవడో కొట్టేశాడనీ, -

వంట వాడి చేత ఇంటికి కబురు చేసింది. ఆ తండ్రి తన 'పత్తాసు దార్లయిన' పదిమంది రౌడీలను వెంటనే కారు మీద పంపించాడు. వాళ్లు వచ్చి మాణిక్యాన్ని కలుసుకున్నారు. వాళ్లకి హనుమంతుని వెదికి పట్టుకోనమని – నలుదిక్కులకి పంపించింది మాణిక్యం. తలా దిక్కుకూ వెళ్లారు. వెతుకుతూ వెళ్లి, దోవలో హరిహరాన్ని కలుసుకున్నారు.

అక్కడాయన్ని వాళ్లు "హనుమంతు అనే ఆయన ఎక్కడ ?" అని అడిగాడు.

"ఎందుకూ?"

"దొంగతనం చేశాడుట – వనభోజనం లో " అన్నాడొకడు.

"దొరికితే చావగొట్టటానికి " అన్నాడు మరొకడు.

హరిహరం ఆలోచించాడు.

"అడుగో !" అని – సురేష్‌ను చూపించాడు.

వాళ్లు అంత హంగామాగానూ – కమలా,సురేష్, జానకీలు వున్న వైపు వెళ్లారు.

"హనుమంతు అంటే మీరేనా?"

"కాదు"

"కాదూ? మమ్మల్ని తప్పించుకుందామనే!"

వెనక నుంచి ఒక గుద్దు గుద్దేడు ఒక రౌడీ.

తక్కిన ముగ్గురూ చేతులెత్తారు.

"తియ్యి బయటికి ! మాణిక్యం గారి గొలుసు బయటికి తియ్యి" తెల్లబోయి చూశాడు సురేష్.

చాలాసేపు ఎవ్వరికీ ఏమీ అర్థం కాలేదు.

రౌడీలు కొట్లాటకు దిగారు.

సురేష్ ఎదురు తిరగక తప్పలేదు. ఆత్మరక్షణ కోసం – వాళ్ల ముష్టి యుద్ధం బహా బహీ గానే జరగ నారంభించింది.

జానకీ తక్కిన వారూ నిస్సహాయంగా నిలిచిపోయారు.

సురేష్ మరింత విజృంభించాడు.

దెబ్బకు దెబ్బ . . . దెబ్బ మీద దెబ్బ.

ఒక రౌడీ దవడ పగిలింది.

మరో రౌడీ తల రాయి మీద పడి – మరి లేవలేదు.

ఇంకొకడు పారిపోయాడు – వచ్చిన దోవన.

సురేష్‌కి వంటి నిండా గాయాలే.

"దుర్మార్గులు ! ఎవరో వీళ్లు ?" కసిగా అన్నది జానకి.

"ఏమండీ! ఎల్లా వుంది !" ఖంగారు పడ్తూ దగ్గర చేరింది కమల.

ఎవరిదో వాటర్ బాటిల్ తీసుకుని స్రవిస్తున్న రక్తాన్ని కడిగారు ఇద్దరూ.

కాసేపు అక్కడే విశ్రాంతా తీసుకున్నాడు సురేష్.

చాలాసేపటికి గానీ, వాళ్లందరూ అక్కణ్ణించి బయలు దేరలేదు.

అంతసేపూ . . . . . . !

హరిహరం ఆదుర్దాగానే వనభోజనం జరిగిన చోట కాచుకునే వుండి కాలక్షేపం చేశాడు.

ముందు రౌడీలు వచ్చి, ఆయనతో ఏం మాట్లాడ కుండానే వెళ్లారు – మాణిక్యాన్ని తీసుకుని.

తర్వాత ఈ వార్త అక్కడున్న వాళ్లందరికీ తెలిసిపోయింది. అంతా తెలిసిన తర్వాత దామోదరం – "ఇంకెక్కడుంటాడూ హనుమంతూ ? ఈ పాటికి రైలు ఎక్కేసి వుంటాడు. లేదా – ఆ గొలును అమ్మేసి వుంటాడు" అన్నాడు.

సురేష్ అందరితో బాటువనభోజన స్థలానికి వచ్చిన తర్వాత మరింత ఖంగారు పడ్డారంతా . అంతా పరామర్శించే వాళ్లే! అంతా పరితపించే వాళ్లే.

అంతరితో బాటు హరిహరం గకూడా . . . .

"ఏమండీ తొందరగా మనం బయలుదేరుదాం, వీరిని తీసుకుని వారు స్కూటర్ మీద రాలేరు " అన్నది జానకి.

హరిహరానికి సరే అనక తప్పలేదు.

నలుగురూ కారులో బయలు దేరుతుంటే పిల్లలు గూడా కారులో ఎక్కుతామని గోల చేశారు. జానకీ 'సరే' అన్నది. హరిహరం ఊరుకోక తప్పలేదు. రంగడి తండ్రి స్కూటర్ మీద వస్తానన్నాడు.

వనభోజనం అల్లా వెళ్ల మారింది.

* * *

10

కారు ఘాట్ రోడ్డులో వెళ్తున్నంత సేపూ ఏవేవో దుర్మార్గపు ఆలోచనలు పొడసూపుతూనే వున్నాయి హరిహరానికి.

దానికి – జానకి తన ప్రక్కన కూర్చోకుండా, వెనక సీటులో కమల ప్రక్కన కూర్చోటం కొంత కారణం . లోపలున్న తీరని పగ కొంత కారణం.

"ఈ కారు మొత్తాన్ని ఘాటు రోడు తప్పించి, లోయలోకి పట్టిస్తే . . .

ఆ వచ్చే చెట్టుకు గుద్దేస్తే . . . .

ఈ కాలవ లోకి దింపేస్తే . . . !"

దేనికీ ధైర్యం చాల లేదు హరిహరానికి. ఒక్కడి మీద కోపంతో – ఇంత మంది మీద కశా – అందులో ఈ పరాయి పసి పిల్లల మీదా కసి ? ఆ ఆలోచని అంతటితోనే ఆగిపోయింది హరిహరానికి.

ఘాట్ రోడ్డు దాటి – కారు ఊరి వీధుల్లోకి వచ్చేసింది.

తర్వాత హరిహరానికి అటువంటి ఆలోచనేదీ రాలేదు.

ఆలోచనలు వేరే వేరే పరుగెత్తాయి.

చంపటానికిదొక్కటేనా పద్ధతి ? చాలా వున్నాయి ! తనకే ధైర్యం వుండాలి గానీ !

అంతలో లోపలున్న లాయర్ బుద్ధి బయటకు వచ్చింది.

"నీ కోపం జానకి మీదా ? సురేష్ మీదా?"

"సురేష్‌మీదే!"

"సురేష్ చేసిన తప్పేమిటి?"

"తను అందంగా వుండటమా ? యవ్వనంలో వుండటమా?"

ఎంత వెతికినా అతని తప్పేమీ కనిపించలేదు.

"అయితే జానకి తప్పా?"

"అదే మరి ! వయసులో వున్నాను గదా అని – కట్టుకున్న భర్తను మోసం చేస్తుందా ?"

"ఏం మోసం చేసిందీ ? ఇప్పటికేం చెయ్యలేదే ! తనే బాధ పడి – ఊరుకొంటోందిగా!"

"వాళ్లతో చనువుగా మాట్లాడుతోంది. ఫోటోలు తీయించుకుంటోంది. తనను చూస్తే ఉల్లాసంగా కనబడటం లేదు."

"పదేళ్ల కాపురం తర్వాత ఇంకా ఏం ఉల్లాసం?"

అదీ ఆలోచించ తగ్గదే ! ఇన్నేళ్లు బట్టి జానకిని ఏమన్నా అనగలిగాడా ? – వీళ్ళు ఇంట్లోకి వచ్చి చేరేదాకా?

నిజానికి మార్పంతా కమల ఇంట్లోకి వచ్చి చేరిన తర్వాతే ! – అంతకు ముందు?

మాటన్నా మాట్లాడేది కాదు జానకి – సురేష్‌తో – నెల రోజుల్నించీ – తమ ఇంట్లోనే వున్నా? . . . .

" ఆ దామోదరం ఏదో చెప్పాడు. ఆ గోల సంగతేమిటి?

అదంతా నిజమేనా?

వీళ్ళిద్దరూ లేచి వచ్చిన వాళ్ళేనా ?"

కులాంతర వివాహమా – వీళ్లది?

"కాకపోతే లేచి రావట మెందుకూ?"

అబ్బాయి కులాంతరమా ? అమ్మాయి కులాంతరమా?

"కాని అల్లా కనిపించదే!"

హరిహరంగారి 'వాద పటిమ' కు ఏదీ అందటం లేదు. కారు ఇంటి ముందు కొచ్చేసింది. ఇంటి ముందు ఆగింది. అందరూ బిల బిలా దిగారు. సంతోష స్వాంతాలతో ఎవరి భాగాలలోకి వాళ్లు వెళ్లారు.

• విలిచివున్న విమానాన్ని కేవలం కాలినడకతో అధిగమించ వచ్చు!

జానకి – కమలా వాళ్ల భాగంలోకి వెళ్లి – సురేష్ విశ్రాంతిగా పడుకున్న తర్వాత – తనే నెమ్మది పడి, తమ భాగం లోకెళ్లింది.

లోపల కొచ్చినా కూడా, హరిహరం ముఖారవిందం ముకుళించుకునే వుంది.

"ఏం . అల్లా వున్నారు?"

"ఏం లేదు."

"కాఫీ పెట్టనా? నివ్వరం తాగలేదుగా!"

"పెట్టు"

జానకి అందరికీ కాఫీ పెట్టింది. భర్త కిచ్చిన తర్వాత రెండు కప్పులు తీసుకెళ్లి కమల కిచ్చింది.

"ఎందుకండీ . నేను పెట్టేదాన్నిగా?"

"ఇప్పుడేం పెడతావ్ ! కాస్త ఆయన దగ్గరుండి ఏం కావాలో చూడాఉ. పాపం నలుగురు రౌడీలతో పోట్లాడారు. వాళ్ల దుంప తెగ – ఎవళ్లో వాళ్లు ?"

". . . . ."

ఆ మాటలన్నీ హరిహరం వంటింట్లోంచి విన్నాడు. ప్రాణం చివుక్కుమన్నది.

అంతలో జానకి తిరిగి వచ్చేసింది. తన కాఫీ గ్లాసు తీసుకుని పడక గదిలోకే వెళ్లింది. మధ్య తలుపు వద్దే నుంచుంది. రంధ్రం ద్వారా అవతల గదిలోకి చూస్తోంది.

వెనకనే హరిహరం వెళ్లాడు. జానకిని చూశాడు.

"ఏమిటి చూస్తున్నావ్"

"ఆయన కెల్లా వుందోనని."

"బాగానే వుందిలే. అల్లా రంధ్రాల్లోంచి చూడటం మర్యాద కాదు."

"మర్యాద కాదు నిజమే ! కాని పట్ట పగలేగా ! అందులో ఆయన వొళ్లంతా గాయాలు!"

"మరేం పర్వాలేదు. కుర్రాడు. ఏ 'ఫుట్ బాల్' ఆడుతుంటే తగలవ్ – ఆ మాత్రం దెబ్బలు?"

"ఇది ఫుట్‌బాల్ లాంటి ఆటా ? నలుగురు రౌడీలు – దున్న పోతుల్లాంటి వాళ్లు – అల్లా మీద పడి కుమ్మేస్తే . . . . ఆ మాత్రం సానుభూతి లేదేమిటండీ – తోటి మనిషి మీద ?"

"ఆ ! నీకున్నది చాల్లే!"

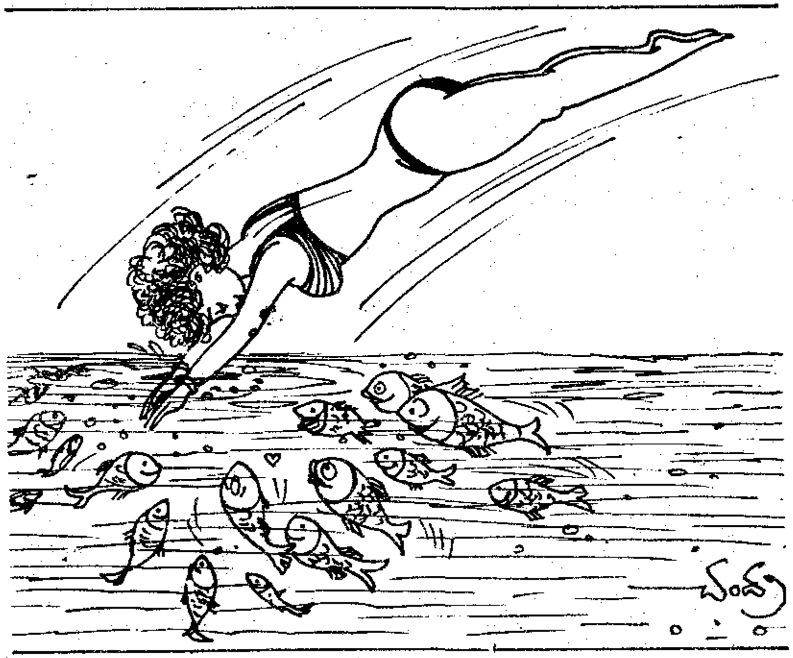
"ఏమో బాబూ ! నాకు మాత్రం కడుపు చెరువై పోయింది."

"అల్లాగేం ! పాపం ! వెళ్లి నువ్వు కాస్త కాపడం పెట్టక పోయావ్ ?

"నిజంగా పెట్టమంటారా?"

"నోర్ముయ్యి!"

" నా నోరు ముయ్యటానికి తొందరేముంది గానీ, మీరు వెళ్లి కాస్త పరామర్శించి

రండి. బాగుండదు. తోటి వాళ్లం. తోడుగా తోట కెళ్లాం . . రండి . పదండి . . . రండి "

హరిహరానికి వెళ్లకా తప్పాలేదు. పరామర్శించకా తప్పలేదు. సురేష్ బాగానే మాట్లాడుతూ వున్నాడు. నవ్వుతూనే పలకరించాడు. అంతలో పిల్లలూ వచ్చారు. వాళ్ల తల్లి దండ్రులూ వచ్చారు.

ఇక్కడ పరామర్శలు జరుగుతుంటే, అటు ఊళ్లో కొంపలంటుకు పోతున్నాయి.

దామోదరం సరాసరి తనూ మాణిక్యం ఇంటికి వెళ్లాడు. ఈ పని హనుమంతుదేనని - మాణిక్యం తల్లి తండ్రులు నమ్మ బలికాడు. దానికి మాణిక్యం వత్తాసు కూడా దొరికింది. తర్వాత దామోదరం వాళ్లను పోలిసు రిపోర్టు ఇవ్వమన్నాడు. రిపోర్టిచ్చారు వాళ్లు. మాణిక్యమే హనుమంతు గుర్తులన్నీ చెప్పింది. తర్వాత " ఆ హనుమంతుకు ఈ వూళ్లో చుట్టా లెవ్వరూ లేరు. ఉంటే ఈ వూళ్లో ప్లీడరు హరిహరం గారింట్లో అద్దెకున్న సురేష్ గారేన"ని చెప్పాడు. వాళ్ల ఇంటి గుర్తులూ చెప్పాడు. "ఉంటే హనుమంతు అక్కడ వుండాలి . లేదా ఈ సరికా గొలుసు అమ్మేసి వుండాలి" అన్నాడు చివరి మాటగా దామోదరం. పోలీసులు వెంటనే - నిమిషాల మీదు - సురేష్ ఇంటి ముందున

వాలారు. ఇల్లు సోదా చెయ్యక తప్పదన్నారు - హరిహరంగారితో గూడా.

హనుమంతు పోయినా అల్లరి తప్పలేదు. సోదా అయితే జరిగింది. ఇల్లంతా ఆగమాగమయింది. సొమ్ము దొరకలేదు. పోలీసులు వచ్చారూ, వెళ్లారు.

చూసిన వారందరికీ - "ఇదేం గొడవ" అని అసహ్యమేసింది.

హరిహరం మాత్రం లోలోన సంతోషించాడు.

ఇక నా సాయంత్రం . . . .

రంగడు మరింక నలుగురు పిల్లల్ని ఆ దొడ్లోనే చేర్చాడు. వాళ్లందరూ రౌడీలట ! - తను సురేష్‌ల ! నీలను వాళ్లందరి నుండీ రక్షిస్తున్నాడట! - దొడ్లో పడి ! - అంతా సురేష్ లాగే "డిష్యుం" . . . . "డిష్యుం" . . . .

బాగా పొద్దు కూకింది. చీకటి పడింది. రంగడి కోసం నీల కోసం వాళ్ల తల్లి తండ్రులు వచ్చి - ఎవరి పిల్లల్ని వాళ్లు వరుసగా బాది, లాక్కెళ్ళేదాకా - రంగడు నీలను రక్షిస్తూనే వున్నాడు.

11

పగలంతా అలసి సొలసి ఉన్న మీదట జానకి కన్ను మూయగానే కునుకు దీసింది. హరిహరానికే నిద్ర పట్టలేదు. మరునాటికి పడివున్న పదికేసుల సంగతీ కూడా పట్ట లేదు. ఏమీ పాలుపోక చాలా సార్లు పచార్లు చేశాడు. తర్వాత మధ్య వాకిలికి వున్న రంధ్రం జ్ఞాపకం వచ్చింది. దాంట్లోంచి సురేష్‌ను చూద్దామనుకున్న కుతూహలం పెరిగింది . చూడసాగాడు.

అవతల గదిలో సురేష్ బాగానే వున్నాడు. కులాసాగా కబుర్లు చెబుతున్నాడు. కావాలనిపించినప్పుడల్లా, సురేష్ కమలను దగ్గరకు లాక్కుంటున్నాడు. సురేష్ కాదన్నా, నొప్పి అనిపించినప్పుడల్లా మీదికి వొంగి కమలే మెత్తగా ముద్దులు అద్దుతోంది. ముద్దు ముద్దుకూ నొప్పులు తగ్గి పోతున్నాయో ! ముద్దుల ముద్దుల్లోకే నొప్పులు పుట్టు కొస్తున్నాయో ! హరిహరానికి తేలటం లేదు. - ఎంతసేపటికీ. "ఛీ !ఇల్లా కాద"ని హరిహరం వెనక్కి తిరిగి వచ్చి పడుకున్నాడు. టేబుల్ లైట్ వెలిగించాడు. తన ఫైళ్ల కట్ట విప్పాడు.

709/79 మనోవర్తి దావా . . . . . కట్ట విప్పగానే ఆ కేసు విషయమంతా జ్ఞాపకం వచ్చింది.

"ఆ కేసు రెండేళ్ల బట్టి నడుస్తోంది - మనోవర్తి కేసు - రావణాసురుడి కాష్టం లాగా. ఎన్ని సార్లు చెప్పినా వినదా అభిమాన వంతురాలు - కోర్టుకు వున్న వస్తువులన్నీ పెట్టుకు వస్తుంది. " ఇది కోర్టు అమ్మా నువ్వు మనోవర్తి కోసం వచ్చావ్ ! దిక్కూ మొక్కూ లేక నువ్వు అల్లాడి పోతున్నానంటూ వచ్చావ్ - నువ్వు ఆకలితో అలమటించి పోతున్నావ్ - అని మేం గొంతు పగిలేటట్లు వాదించాలి. ఆ నగలేవో నువ్వు ఆ గేటు దగ్గరే వదిలి పెట్టిరా . అప్పుడు గాని నీ కేసుకు బలం రాదు. మెళ్లో ఇన్ని నగలుంటే - నిన్ను చూసి ఏ జడ్జీ జాలి

పడదూ " అని ఎన్నిసార్లు మొత్తుకున్నా వినదా మనిషి. పైగా వంటినిండా నగలు! కాలికి పాదరక్షలు. వేళ్లకుంగరాలూ - " హరిహరం తన క్లయింటు సంగతే ఆలోచిస్తున్నాడు.

అదే సమయంలో అవతల గదిలో . . . .

"వద్దు . వద్దు ; మీకు వొంట్లో బాగుండలేద"ంటోంది కమల.

"నీకు బాగానే వుందిగా !" మీదికి లాక్కుంటున్నాడు సురేష్.

"వద్దంటుంటే . . . . ."

"రమ్మంటుంటే . . . ."

'ఛీ' ఈ కేసు కాదని మరో ఫైల్ తీసుకున్నాడు హరిహరం.

అదో రెడ్డిగారి ఆస్తి-దావా కేసు. మరీ బోరు. ఒకే ఆస్తి కోసం పధ్నాలుగురు ఆశపడ్తున్నారు. అంతా అన్న దమ్ములే - ఆ రెడ్డి గారి కిద్దరు భార్యలు. ప్రతి ఏటా ప్రతి భార్యకీ ఒకరు చొప్పున అక్కడా ఇక్కడా అని పక్షపాతం లేకుండా, పిల్లల్ని కన్నాడాయన. వెరసి - పధ్నాలుగు. ఒక భార్యకు పుట్టిన బిడ్డకు ఏ పేరు పెట్టాడో - ఆ ఏడు ఆ పేరు రెండో భార్యకు పుట్టిన బిడ్డకు పెట్టాడు.

అక్కడ రంగారావు అయితే ఇక్కడ రంగారావు. అక్కడ పద్మావతి అయితే ఇక్కడ పద్మావతి. ఆ ఏడాదేదో 'వరి వంగడం ' ఒకటి కొత్తగా బహుళ ప్రచారంలోకి వచ్చింది. దాని పూర్తి పేరు నోరు తిరక్క - రైతులు దాన్ని "డాష్" అని పిలవ సాగారు. ఆ ఏడాదే ఈయనకి ఆఖరి పిల్లాళ్లు అక్కడా ఇక్కడా పుట్టడం వల్ల - ఆ పిల్లలిద్దరికీ - వేరే పేర్లు దొరక్క "డాషూరావు" - "డామా రావు" అనే పేర్లు పెట్టేశాడు. తర్వాతెప్పుడో కాలం చేశాడు. ఇప్పుడు కోర్టులో ఇరు పక్షాల ప్లీడర్లకీ ఇదో సమస్య.

ఎవర్ని పిలవాలన్నా ఎవర్ని సూచించాలన్నా - తల్లుల పేర్లు ముందు పెట్టి పిలవాల్సిందే లేక పోతే డాషూరావూ - అంటే ఇద్దరూ వస్తారు. ఇద్దరూ పలుకుతారు. లేదా ఒక్కడూ పలకడు.

కేసులో ఆర్గ్యు మెంట్లు మాత్రం మిగిలి వున్నాయి. ఆ సమయంలో అవతలి ప్లీడరు - ఇవతల భార్యతో జరిగిన వివాహం చట్ట బద్ధం కాదని పిటీషన్ పెట్టాడు. అసలు కేసు వదిలి పెట్టి ఈ కేసు సాక్ష్యాలు సేకరిస్తున్నారు - పార్టీలు . . .

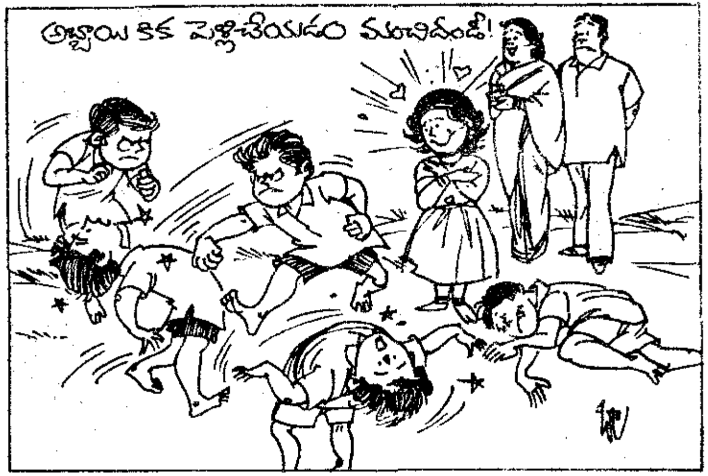
ఇందాకా హరిహరం మనసు తన ఫైల్ మీదే వుంది. తర్వాత చట్ట విరుద్ధంగా ప్రక్క భాగంలో కాపురం చేస్తున్న కమలా సురేష్‌ల మీదికి పోయింది.

చట్ట విరుద్ధంగా ఇంత పబ్లిక్‌గా కాపురం చేస్తుంటే ఇదేమిటని అడిగే నాధుడు లేడా ?

● విద్యాహీనుడు తీగలు లేని వాయిద్యము !

నిలదీసి అడిగే అధికారం ఎవరికీ లేదా?

ఇన్నాళ్లూ కమల తల్లీ తండ్రీ ఊరుకున్నారేం ? కట్నాలివ్వలేక పోనీ గుండెల్లో కుంపటి దిగి పోయిందే చాలని ఊరు కున్నారా?

ఏమో!

చట్టాలున్నాయి. అన్నీ కట్టు దిట్టంగానే వున్నాయి. కోర్టులున్నాయి. అంత పట్టుదలగానూ పని చేస్తున్నాయి. న్యాయమేదో అన్యాయమేదో అంతా రాసి పెట్టే వుంది – 'లా' పుస్తకాల నిండా . కాని F.I.R. లేందే ; ఖూనీ కేసు కూడా లేదు. . . . ఆ రాత్రి మన్మధ విక్రీడితం ఆ గదిలోనూ . . .'లా' అనే అమృత మధనం ఈ గదిలోనూ జరుగుతూనే వుంది.

ఒక వారం రోజులయి పోయాయి. సురేష్‌కి నయంగానే వుంది. మామూలుగా రోజూ బ్యాంకుకు వెళ్లి వస్తున్నాడు. కాఫీ గిన్నెలు మరుగుతున్నా యొక రోజు ఉదయాన్నే.

వంటింట్లో కెళ్లి హరిహరం నెమ్మదిగా అన్నాడు జానకితో

"ఇంతకూ ఇది విన్నావా? వాళ్లిద్దరికీ పెళ్లి కాలేదుట!"

"ఎవరికీ!"

"ఆ కమలా సురేష్‌లకీ . . . . ఇతను ఉత్తరం రాస్తే తల్లి తండ్రులకు చెప్పకుండా లేచి వచ్చిందిట!"

"నిజంగా!"

"ఇది వట్టి రూమరు కాదు. ఆ దామోదరం చెప్పాడు. నేనూ ఇతరత్రా అడిగి కనుక్కున్నాను. నాకాలంటే నువ్వే వెళ్ళి అడిగి చూడు."

జానకింక అక్కడ ఆగలేదు.

భీషణాకారయై అవతలి భాగం వంటింట్లో కెళ్లింది. అక్కడ జానకిని చూడగానే – ఆ ఆకారానికే – కమల నిస్తేజు రాలయింది.

"మీ . . . . మీ ఇద్దరికీ పెళ్లి అయిందా?"

"లేదు" . . . . ఎంతో ఖంగారు పడిపోతూ కమల ఎల్లాగో అనగలిగింది.

"లేకుండానే కాపురం చేస్తున్నారా?"

జానకి మరిక అక్కడ ఆగ లేదు. గబగబా వెళ్లి పోయింది.

త్వర త్వరగా రిక్షా ఎక్కింది.

ఎక్కడి కెళ్లిందోనని కమల గాభరా పడి సురేష్‌తో చెప్పింది. ఇద్దరూ ఇదేం గోల అవుతుందో అని ఆందోళన పడ్తున్నంతలోనే – జానకి తిరిగి వచ్చి – రిక్షా దిగింది.

సరాసరి లోపలికే వచ్చింది.

చేతిలో మంగళ సూత్రాలు తీసి – ఇదిగో పూల దండలు. గోడ మీద దేముడూ రెడీగానే వున్నాడు. మంగళ సూత్రాలు కట్టించుకో . . . .

కమలా సురేష్‌లు ముందు నిర్ఘాంత పోయారు.

నెమ్మదిగా తెప్పరిల్లారు.

"ఇప్పుడు మీరెళ్లి బజారు నుంచి తెచ్చారా?"

"అదంతా తర్వాత. ముందు మంగళ సూత్ర ధారణ కానివ్వండి."

దైవ సన్నిధిలో మంగళ సూత్ర ధారణ అయింది. తోటలో దైవికంగా పిల్లల పెళ్లి ఊరేగింపు ఆట సాగుతోంది. రక రకాల వాయిద్యాలు మ్రోగాయి. పిల్లలు పల్లకితో సహా – పెళ్లి ఊరేగింపు నిర్వహిస్తూ రోడ్డంతా తిరుగుతున్నారు. దొడ్డంతా కాసేపు రణగొణ ధ్వనితో నిండి పోయింది.

కాసేపు అందరి హృదయాలు బాజా భజంత్రీలతో మోగి పోయాయి.

జానకి అంతటితో ఆగలేదు.

అంత హడావుడిగాను తమ భాగంలోకెళ్లింది. చెయ్యి పుచ్చుకుని హరిహరాన్ని ఇటు లాక్కు వచ్చింది.

"నూతన దంపతులు నమస్కారం చేస్తారు. ఆశీర్వదించండి"

"ఏమని ! ఏమని ఆశీర్వదించ మంటావ్ ?"

" ఆ మాత్రం తెలియదా ? దీర్ఘ సుమంగళీభవ ! అని "

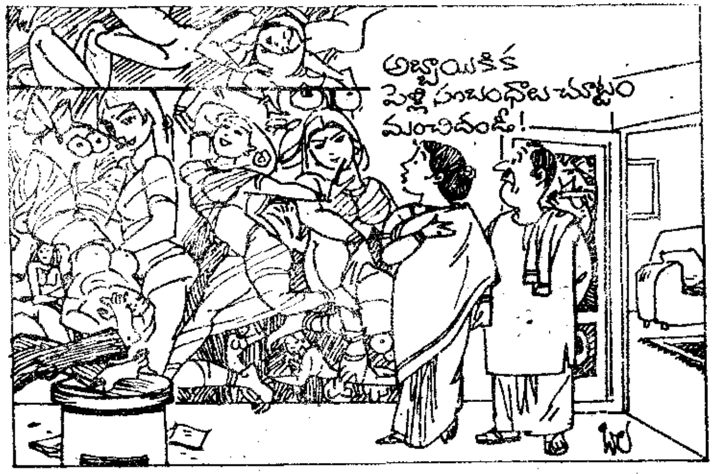
"ధీర్ఘసుమంగళీభవ"

"పుత్ర పౌత్రాభి వృద్ధి రస్తు"

"ఇక పదండి అన్నం పెడతాను."

ఆ దంపతులిద్దరూ వారి భాగంలో కెళ్లి పోయారు.

"అమ్మా ! జానకమ్మగారు ఎంత ఉత్తమురాలూ ! . . . . ఏమోననుకున్నా . . . . ఈ పని ఎల్లాగా అనుకున్నా ఇన్నాళ్లూ !"

అన్న వారందరికీ – 'అది పచ్చి అబద్ధమ'ని పనిగట్టుకు చెప్పండి. తోటి వాళ్లం. ఇరుగు పొరుగున వున్న వాళ్లం. ఒకరి నొకరు ఆదు కోవల్సిన వాళ్లం మనం ; మనం . అపవాదుల్ని అణి చెయ్యవలిసిన వాళ్లమూ మనమే."

జానకి చెప్పినట్లే అందరూ మనస్ఫూర్తిగానే కమలను ఆశీర్వదించారు.

"చిలకలాగున్నావు. నీ కడుపు చల్లగా వెయ్యేళ్ళు కాపురం చెయ్యితల్లీ !" అంటూ, ఒక పెద్దామె – గబగబా పసు నీళ్లు దిష్టి తీసి – అవతల పారబోసింది.

మరొకామె – "నీకేం కావల్సినా నన్నడుగమ్మా ! అందరం నీ తోడ బుట్టిన వాళ్లం కాకాపోతే నీ పినతల్లి లాంటి వాళ్లం అనుకో !" అన్నది.

ఆ మాటా – ఈ మాటా అయిన తర్వాత వచ్చిన వాళ్లందరూ వెళ్లి పోయారు – కాఫీ వేళకి. . . .

అందాకా ఒంటరిగా సురేష్‌కు పిల్లలతో కాలక్షేపం అయిపోయింది. నీలా, రంగా సురేష్ పక్క మీద చెరో ప్రక్క చేరారు. ఏవేవో కబుర్లు –

"స్కూటర్ నేర్చుకోటానికెన్నేళ్లు పడ్తుందండీ ?"

"బాంకులో ఉద్యోగం దొరికేదాకా పడ్తుంది " – సమాధానం నీల చెప్పింది.

"పెద్ద వాడివయితే మూడు రోజులు చాలు"

"అంతేనా?"

"మరి పెద్దవాడిని కావటానికో ? "

"మరో ఇరవై ఏళ్ళు ."

"మరో ఇరవైయ్యేళ్లు తర్వాత మాత్రం – స్కూటర్ కొంటాడేమిటి ఈయన గారూ ! మహా మహా మానాన్నే కొనలేదు " అంటూ నీల ఎత్తి పొడిచింది.

ఆ సాయంత్రం మళ్లీ భార్యా భర్తలు స్కూటర్ మీద షికారు వెళ్లారు.

పిల్లలిద్దరూ మూడు చక్రాల సైకిల్ మీద మూడు వీధులూ తిరిగి వచ్చారు.

హరిహరం ఇంటికి వచ్చాడు గానీ – వెంటబడి క్లయింటులెవ్వరూ రాలేదు. రోజూ ఆ మాత్రం తీరిక వుండదాయనకు. కాఫీ వగైరా కానిచ్చి తోటలో పడక కుర్చీ వేసుకుని కూర్చున్నాడు – ఏవో 'లా' రిపోర్టులు చూస్తూ

మొత్తానికి చీకటి పడింది.

పిల్లలు తమ సైకిల్ మీద వీధులు తిరిగి వచ్చారు – మరిద్దరు పిల్లలతో కూడా . అందరూ చెట్టు క్రింద చేరి దాగుడు మూతలు ఆడుతున్నారు – ఆట చాలా వరకు హరిహరానికి దూరంగానే సాగింది. ఆయన కేమీ 'శ్రద్ధా భంగం' జరగలేదు. కాని అంతలో పిల్లలందరు పెద్ద పెద్ద కేకలు పెట్టారు. ఒకచోట ! 'ఏమిటా ?' అన్నట్లుగా జానకి అటు వైపుకు వరండాలోకి నడిచింది. హరిహరం తల ఎత్తి చూశాడు.

"పాము ! పాము! పాము!"

పిల్లా డెవడో దాన్ని రాయి పుచ్చుకు కొట్టాడు లాగుంది. ఆ పాము బుస్సుమంటూ రోషంతో వెంట బడింది. భయ భ్రాంతులై పిల్లలందరూ పడక కుర్చీ వెనక కొచ్చి దాక్కున్నారు.

పాము కూడా పెద్ద పామే!

హరిహరం పడక కుర్చీ దాకా తరుముకు వచ్చింది. బెదిరి బెదిరి చూస్తూ ఎదురుగానే పడగ ఎత్తింది. నోట మాట పెగలక – ఏం చెయ్యనూ తోచక అల్లాగే కుర్చీలో బిగుసుకు పోయడు హరిహరం . వరండాలో కాలాగక – వరండా నుంచి కాలు దిగక వరండాలోనే తెగ చెమటలు కక్కింది జానకి.

పిల్లలు వణికి పోతున్నారు.

హరిహరం ఏదో గొణుగు తున్నాడు. ప్రాణాల మీద ఆశ చాలా వరకు ఆడుగట్టింది. అప్పుడే స్కూటర్ లోపలికి దొర్లి వచ్చింది. కళ్లెత్తి చూస్తే – పరిస్థితి అంతా అర్థమయింది – వెంటనే – సురేష్"లోపలి కెళ్లి ఒక దుప్పటి పట్రా " గుస గుస లాడేడు సురేష్ కమలతో . . .

కమల గబగబా వెళ్లి దుప్పటితో వెను దిరిగి వచ్చింది.

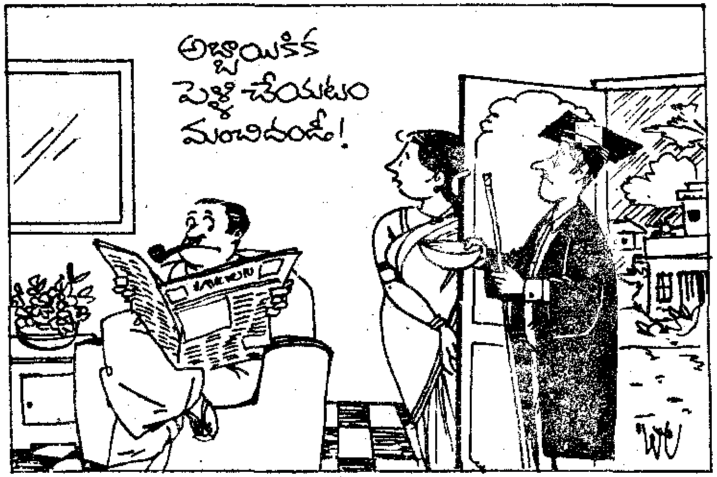
ఆ దుప్పటి చేత్తో పట్టుకుని, వెనగ్గా వెళ్లాడు సురేష్.

నేర్పుగా పాము పడగ మీదకు విసిరి వేశాడు. పాము గిల గిలా కొట్టు కుంటుంటే – నాలుగు చెరుగులూ అంది పుచ్చుకుని – విసిరి – నేలకు కొట్టాడు సురేష్.

దుప్పటి అంతా నెత్తురుతో తడిసి ముద్దయింది.

అప్పటికేవీధిలో వాళ్లంతా పరుగెత్తు కొచ్చారు.

హరిహరం ప్రాణాలు కుదుట పడ్డాయి. పిల్లల కేరింతాలు – పెద్దల ప్రశంసలు. జానకి కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా అభినందనలు – అరగంట వరకూ ఆగ లేదు.

హరిహరం ఏకంగా సురేష్‌ను కౌగలించుకుని చాలాసేపు వదిలి పెట్టలేదు.

"ఎన్నడూ లేదు ! ఎక్కణ్ణించి వచ్చిందో ఈ పాము" వాళ్ల దొడ్లో మూల పుట్ట వుందిగానీ – ఎవ్వరం పాములున్నాయనుకోలేదు.

ఇవాళ ప్లీడరు గారు పాము గండం తప్పించుకున్నారు."

"ఆ ; సమయానికి సురేష్ గారు రాబట్టి !"

"ఆ . ఆ ! ఎంత ధైర్యం ! ఎంత ఒడుపు!"

చుట్టూ వున్న వారందరూ ఎవరి వాక్చాతుర్యాన్ని వారు ప్రదర్శిస్తూ పొగిడారు అందరిలో మాట్లాడని దొక్క జానక్కే.

జానకి తన సంతోషాన్నంతా తన కళ్లతోనే విప్పి జెప్పింది.

ఆ రాత్రి పడక గదిలో –

"ఆయన సమయానికి వచ్చారు గానీ – లేకపోతే – !" అనుకుంది.

"లేకపోతే – !" రెట్టించాడు హరిహరం.

"లేకపోతే అల్లాగే చూసి చూసి విసిగి – తన దోవన తను పాకి వెళ్లి పోయేది! అంతేగా!"

"కాకపోతే – ?"

"కాకపోతే నన్ను కాటేసేది ! చచ్చేవాణ్ణి ! అంతేగా !"

"ఊరుకోండి , పాడు మాటలు . . . . ."

హరిహరం నవ్వాడు. తర్వాత జానకిని దగ్గరకు లాక్కున్నాడు. గట్టిగా కౌగిలించుకున్నాడు. అయిదు నిమిషాల వరకూ వదల లేదు.

మల్లె పువ్వులాగ చల్లగా వుండే జానకి వళ్ళు, హరిహరం కౌగిట్లో వేడిగా కాగి పోయింది.

అవతల గదిలో – అదే సమయంలో . . . "రా " అన్నాడు సురేష్ మెత్తగా, కమల కన్ను లెత్తగానే.

"రాను" గుమ్మం దగ్గర్నుంచి కదల లేదు కమల.

"మా అమ్మవు కదూ!"

"అబ్బ! రా"

"అమ్మో ! రాను"

"వస్తే అరిగి పోవులే ! రా"

"ఉహు ! నలిగి పోతాను."

"రమ్మంటుంటే!"

"రానంటుంటే!"

"సరే నేను పడుకుంటాను. నీ యిష్టం"

"నిద్ర కూడా పోండి – త్వరగా !"

"అప్పుడొస్తావా?"

"ఉహూ ! ఇక్కడే చాపేసుకుంటాను!"

"ఏం ! నా మీద కోపమా?"

"కాదు"

"అయితే . . . తాపమా?"

"ఆ, అదే!"

"ఎప్పుడూ ?"

"ఇప్పుడే !"

"ఇహ విరహ తాపమేనా?"

"అంతే !"

"పోనీ విరహ గీతాలు పాడుకుందాం . ఏం?"

"అల్లాగే!"

సన్నగా – సంగీతం సాగింది.

కన్నులే సరసాలు సాగించాయి.

మనసులే మురిపాలతో నిండి పోయాయి.

పాటలోని భావాలకు మాటలకు, అవతల గదిలో మురిపాల మూటల్లో ముళ్లు విప్పుకున్నాయి. మనసుల్లో ఉయ్యాల లూగి ఊగీ, కను రెప్పలు బరువు లెక్కి వాలి పోయాయి.

జానకికే ఇంకా నిద్ర రాలేదు . . . అప్పుడే కమలా సురేష్‌ల యుగళం గీతంముక్తాయింపులో ముగిసింది. హఠాత్తుగా రెండు గదుల్లోను నిశ్శబ్దం ఆవులించింది.

"ఇదేం చోద్యమో !" అనుకుంటూ జానకి తలుపు దగ్గర కెళ్లి ఒంటి కంటితో గురి చూసింది.

"ఇదేం చోద్యమో " అనుకుంటూ అదే సమయంలో కన్ను అదే రంధ్రానికానించాడు – సురేష్ – అవతల గదిలో . . . కన్ను కన్నుకూ గుచ్చుకుంది.

వెన్ను వెన్నూ జలదరించింది.

బంగారు పడి కాళ్ల కదం తొక్కాయి.

రెండు గదుల్లో లైట్లు ఆరేళ ఒక్కసారే ఆరిపోయాయి.

13

మరునాడు పిల్లలిద్దరూ ఆడు కోటానికి పరుగెత్తుకు వచ్చేసరికి, కమల ముందు గదిలోనే కూర్చుని వుంది - వంటింటి గుమ్మం దగ్గరగా . వంటగదిలో సురేష్ తంటాలు పడ్తున్నాడు.

"బియ్యం రెండు గిద్దలు పొయ్యండి . చాలు."

"ఆ " గిన్నెలో బియ్యం కొలిచి పోశాడు – సురేష్

"ఆ . . . . . తర్వాత?"

"ఆ తర్వాత ఆ చిన్న గిన్నెలో పోసి . . . . ."

"పోసి?"

"నిండా మునిగేట్లు నీళ్లపొయ్యండి."

"చాలా."

"ఆ. చాలు. తర్వాత 'స్టౌ' మీద పెట్టండి."

"పెట్టా."

"ఆ వత్తులు కాస్త తగ్గించండి."

". . . . ."

"ఇక ఎదురుగుండా వెళ్లిన చేతులు పెట్టు కుకూర్చోండి "

"కూర్చున్నా!"

కమల నవ్వింది. నవ్వి "అల్లా కూర్చుంటే ఎల్లా ! ఆ కూరలూ, కత్తిపీటా ఇల్లా పడెయ్యండి. తరిగి యిస్తాను. "

"ఇయ్యి."

పిల్ల లిద్దరూ తెల్లబోయారు గానీ, తొందరగానే అర్థం చేసుకుని తెప్పరిల్లారు. తమ ఆటలకు తాము పరుగెత్తారు.

సరాసరి వెళ్లి నీల – అరుగు కానుకుని మూల కూర్చుంది. రంగా దగ్గరకు రాంగానే "అనుంటా" – "అనుంటా" అంది.

"ఎప్పుడూ"

"ఇప్పుడే తగలడ్డా!"

"సరే, ఏం చేస్తాం! వంట నేనే తగలెడతాలే!"

" ఆ పెద్ద లక్క పిడతలో సెనగపప్పు వుంది చూడు '. ఆ చిన్న బుట్టలో కుంపటీ అవీ వున్నాయి."

"అల్లాగే . . . . . ."

జానకీ చూస్తూ ఊరుకోలేదు. తను చేసిన కూరలు, రెండు ఊరగాయలూ తెచ్చి యిచ్చింది.

"ఎందుకండీ మీకు శ్రమా?"

"నెలకోసారేగా!"

తెచ్చినవో మూల పెట్టి, నవ్వుకుంటూ వెళ్లి పోయింది. హరిహరమే తన ఆఫీసు గదిలో మాట్లాడుతూ ఆశ్చర్యం మీద ఆశ్చర్యంలో మునిగి పోతున్నాడు. దామోదరం అన్ని రహస్యాలు చెప్తున్నాడు - ప్రక్కనే మీసాల ఆసామి కూర్చున్నాడు - పెదవి కదపకుండా.

"అదండీ సంగతీ! నన్ను ఇంక కేసు పెట్టమనే, నన్నూ ఈయన్నీ పంపించారు.- కమల తండ్రి గారు. అసలు సురేషుకూ కమలకూ చదువుకునే రోజుల్నుంచి రహస్యంగా వ్యవహారం జరుగుతున్నదే అను కోండి . కాని ఇంతదాకా వస్తుంది వ్యవహారాం అనుకోలేదు."

"కమల తండ్రి గారి పేరు ఏమన్నారూ ?"

"రామనాథం గారు."

"ఏం చేస్తున్నారూ?"

"డిప్యూటీ తాసిల్దారు."

"కమల ఏం చదివిందీ?"

"B.A."

"అంటే పద్దెనిమిదేళ్లు నిండాయి."

"కానీ అయన తాసిల్దారేగా! 'బర్త్ సర్టిఫికెట్' - పదిహేడున్నరే అని తీసుకున్నాం."

"ఆహా!"

"మీకే కాగితం కావాలన్నా తీసుకువస్తాం. కమలను లేవ దీసుకొచ్చినట్లు మనం కేసు పెట్టాలీ. గెలిచి తీరాలి - అంతే గదయ్యా.

"అంతే"! అన్నాడా మీసాల చీంబోతు.

"ఉద్యోగ రీత్యా రామన్థాంగారు రావటానికి వీలు లేక పోయింది. అందుకని నాకీయన్ని తోడిచ్చి - ఇద్దరికీ డబ్బిచ్చి పంపించారు ఆయన ? అంతే కదండీ!"

"మరే మరే" - తల గంగిరెద్దులాగ ఊపేశాడు చీంబోతు.

"కేసు మీ చేతిలో పెట్టాం ఫీజా మీ యిష్టం వచ్చినంత తీసుకోండి. సరే, తక్కిన శ్రమంతా నేనే పడతాను గనక నా కమీషన్ నా మొహాన పడెయ్యండి. అదీ సంగతి! ఇవళే మీరు కాగితాలు రాసేస్తే టైప్ చేయించి కోర్టులో దాఖలు చేసేద్దాం. . . "

"కానీ . . . . కానీ . . . . " నీళ్ల నములుతూనే వున్నాడు హరిహరం, చాలాసేపు.

"చెప్పండి. ఇంత కంటే పెద్ద పాయింట్ ఏం కావాలో చెప్పండి."

"కావాలి. ఇంత కంటే పెద్ద పాయింటే కావాలి!"

"ఇది చాలా? " అంటూ దామోదరం ఒక ఫొటో తీసి యిచ్చాడు. దాంట్లో సురేష్ ప్రక్కన ఇంకో అమ్మాయి వుంది. అదొక పెళ్లి ఫొటో! మెళ్లో దండలు. చేతిలో చెయ్యి . . . . . .

"ఇదేమిటీ! సురేష్‌కు మరొక పెళ్ళి కూడా అయిందా!"

"అయింది - శాస్త్రోక్తంగా. ఆ పురోహితుడి సాక్ష్యం కూడా చెప్పిందాం - కావాలంటే. ఆ ఫోటో చూశారుగా! దాని బాపతు 'నెగిటివ్' కూడా సంపాయించాం. ఇదిగో ఆ నెగటివ్!"

"ఈ విషయం బయట పడితే అతని ఉద్యోగానికి కూడా ముప్పే మరి - !"

హరిహరం ఆలోచించాడు. కేసు బలంగానే వుంది. అంతకంటే బలంగా సురేష్ మీద ఈర్ష్య పెరిగి పోయింది. సురేష్ అంద చందాల మీదా - యవ్వనం మీదా ఈర్ష్య! వాళ్ల దాంపత్యం మీద ఈర్ష్య! వాళ్లిద్దరి కంటే జానకి మక్కువ మీద ఈర్ష్య! ఏదో - ఇదీ అని చెప్పరాని ఈర్ష్య!

గుమాస్తాను పిలిచి పిటీషన్ చెప్పనారంభించాడు అరగంటలో కాగితాలు తయారయ్యాయి. అవి టైప్ చేయించుకు రమ్మనీ - వకాల్తా మీద తండ్రి చేత సంతకం చేయించుకు రమ్మనీ ఆ కాగితాలు దామోదరానికిచ్చాడు హరిహరం.. వెంటనే ఆ పెళ్లి ఫొటోలో వున్న ఆ పెళ్లి కూతుర్ని తీసుకురమ్మని మాత్రం, పదే పదే చెప్పాడు - హరిహరం - తన దగ్గరే పెళ్లి ఫొటో పెట్టు కున్నాడు. దామోదరం మీసాల పోతుతో వెళ్లి పోయిన తర్వాత ఆ పెళ్లి ఫొటో వంకే చూస్తూ కూర్చుండి పోయాడు. ఫొటో అంతా - పెళ్లి ఫొటో లాగే వుంది.

హరిహరం ఆలోచిస్తూనే వున్నాడు. సురేష్ భోజనం అయిపోయింది. కమల భోజనం చేస్తుంటే సురేష్ ఆఫీసుకు బయల్దేరి వెళ్లి పోయాడు - రివ్వున హరిహరం ఆలోచనలు రివ్వునే పరుగెత్తాయి.

ఈ ఫొటో వాళ్ల కిటికీలోంచి జార విడిస్తే - !

సంసారంలో కలతలు లేపటానికి ఈ ఫొటో చాలదూ ? తనకి కావాలంటే 'నెగటివ్' వుంది. కావల్సినన్ని కాపీలు! హరిహరం వరండా అంతా నడిచి సురేష్ పోర్షన్ దగ్గర ఆగాడు. కిటికీ లోంచి చూస్తే మధ్య గదిలో కమల గోడ

చాటుగా కూర్చుని భోజనం కానిస్తున్నది. అదే సమయం . . . . .

హరిహరం ఆ ఫొటోను కిటికీలోంచి లోపలికి జారవిడిచాడు. తను వెనక్కి నడిచాడు. ఆయనటు నడిచారో లేదో ! ఇటు గేటు వైపు నుంచి పిల్లలు పరుగెత్తుకు వచ్చారు. సరాసరి కమలా వాళ్ల భాగం లోకే వెళ్లారు. హరిహరం పడేసిన పెళ్లి ఫొటో చూశారు.

"ఇదేమిటి ? సురేష్ గారి ప్రక్కన . . . . . !"

"కమల గారు కాదే !"

"ఇదెవరిదో ? సురేష్ గారు కాదేమో !"

"మరి . . . మరి . . . సరిగ్గా అల్లాగే వున్నారే !

"సరిగ్గా . . .. అల్లాగే . . . . ఉన్నారు "

"ఆ ! హరిహరంగారు పడేశారుగా ! దీన్ని తీసుకువెళ్లి ఆయన గారికే యిచ్చేద్దాం."

"అమ్మో ! అంత పెద్దాయనకి మనం ఇవ్వటమా ? ఆయన్ని చూస్తేనే నాకు భయం . . . . . . !!"

"నాకూను . . . . . . సరే ! జానకి గారికిస్తే . . . . !"

"అదే . . . . . పద జో"

"ఏమిట్రా ఆ గుసగుసలు ?" అన్నది లోపల గదిలోంచి కమల.

"ఏం లేదు " అంటూ పరుగెత్తారూ పిల్లలిద్దరూ పెరట్లోకి

జానకి అప్పుడే భోజనం ముగించింది.

"ఏం కావాలీ ! – పరుగెత్తు కొచ్చారూ ?" . . . . . . పిల్లల్ని అడిగింది.

"ఏం అక్కర్లేదు."

"సెనగ పప్పా ? మరమరాలా?"

"ఊహూ!"

"ఆ చేతిలో ఏమిటి !" జానకి నీల చేతిలో ఫొటో గమనించి అడిగింది!

"ఏమో! ఏదో ఫొటో ! "

"హరిహరంగారు . . . . ఆయనే ! . . . . . ఆయనే ఇది వరండాలో పడేశారు."

"ఏదీ ? ఫొటో – " తీసుకుని చూసింది – జానకి – తడి చేత్తోనే.

చూడగానే నాలుక తడారి పోయింది – జానకికి.

"ఇదేం ఫొటో ! ! సురేష్‌కు యిది వరకే పెళ్లి అయిందా ? అయితే కమలది అక్రమ సంబంధమా ? అయితే మాత్రం హరిహరానికి దీనికి ఏమిటి సంబంధం? . . . . . ఉదయాన తలలు పట్టుకున్న కేసు ఇదేనా?"

జానకి గబగబా ఆఫీసు గదిలోకెళ్లింది . అప్పుడే హరిహరం కోర్టుకెళ్లటానికి 'రెడీ' అవుతున్నాడు.

"ఈ ఫొటో ఏమిటండీ "

"ఆ , అదా ? అదీ . . . . సురేష్‌ది . సురేష్ పెళ్లి ఫొటో ! అతనికింకో పెళ్ళి అయినట్లుంది."

"నిజంగా!"

"ఆ నిజంగానే – ఈ ఫొటోలో వున్న 'పిల్ల తండ్రి' – కేసు పెట్టమని నాకు 'వకల్తా ' పంపాడు.జ ఇవ్వాళే కేసు పడేస్తున్నాను."

"ఆ దామోదరం ఇందుకేనా వచ్చిందీ?"

"ఆ ఇందుకే ! ఈ పెళ్ళి బయట పడితే – పాపం , వీళ్ల సంసారానికే కాదు – అతని ఉద్యోగానికే మోసం . వస్తా కోర్టుకి టైం అయింది."

హరిహరం కోర్టు కెళ్లి పోయాడు – ఆట్టే మాటలు పెంచ కుండా !

చేతిలో ఫొటోతో జానకి నిగిలి పోయింది. ఏం చెయ్యాలి ఇప్పుడు? ఈ ఫొటో బయట పెడితే కమల మనస్సు వికల మవుతుంది. ఆలోచనలోనే ఫొటో జాకెట్టు లో పెట్టుకుంది. అప్రయత్నంగానే వాకిలి తలుపు వేసి కమల దగ్గరికి నడిచింది. వరండాలో పిల్లలిద్దరూ ఆవిణ్ణే చూస్తూ కూరున్నారు. కాసేపు పలకరింపులయ్యాయి.

ఇతర కబుర్లూ అయ్యాయి. తర్వాత అడిగింది జానకి . . . . "సురేష్ గారి కిదివరకే మున్నా పెళ్లి అయిందా.? "

"పెళ్లా !" కళవళ పడింది కమల!

"ఈ ఫొటో ఏమిటో చూడు . . . . . ." జానకి తన దగ్గరున్న ఫొటో అందించింది.

అది చూడగానే పగలబడి నవ్వింది కమల . . . ."ఇదా"

అంటూ విరగబడి నవ్విదంది. "ఇదీ " అంటూ ఆగి తిరుగు ఎక్కులొచ్చేట్లు నవ్వింది కమల.

ఆ నవ్వుకే జానకి గుండెలు తేలిక పడ్డాయి. "ఏమిటో చెప్పి నవ్వు"

"ఇది నాటకంలో ఫొటో అండీ . . . . ఆయన చదువుకునే టప్పుడు, మా అన్నయ్యతో కలిసి నాటకం వేసారు – అందులో వున్నాది . . . . మా . . . మా. . . అన్నయ్యే ! సరిగ్గా చూడండి. మీకే తెలుస్తుంది."

జానకి వెంటనే నిశితంగా ఫొటో వంక తేరిపార చూసింది. నిజమే. కమల పోలికలున్నాయే గాని మగవాడి వేషమని బాగానే తెలుస్తోంది. ఆవిడ కడుపార నవ్వుకోక తప్పలేదు. ఇద్దరూ నవ్వుతుంటే . . .. . అర్థం కాక, కొంతసేపున్న తర్వాత – చిన్న పిల్లల మొగాల్లోనూ చిరు నవ్వులు మొలకెత్తక తప్పలేదు.

14

దామోదరం హరిహరంగారి దగ్గర కాగితాలు తీసుకుని సరాసరి టైపు కొట్టించటానికి వెళ్ల లేదు. అర్జంటుగా సురేష్ వుండే బాంకుకు వెళ్లాడు. అక్కడ సురేష్ తీరిక చేసుకుని ఇవతలకు వచ్చే దాకా నిరీక్షించాడు. తర్వాత

ఎదుట కూర్చుని గొల్లున ఏడవసాగాడు. "కొంప మీదికే వచ్చింది నాయనా ? కమలను లేవ దీసుకు వచ్చావని, కమలా వాళ్ల నాన్న కేసు పెట్టిస్తున్నాడు. ప్లీడరు గారితో మాట్లాడమని అదిగో - ఆయన్ని పంపించాడు - డబ్బిచ్చి. ఆయన హరిహరంగారినే కలుసుకుని 'దావా' రాయించాడు. ఇవిగో కాగితాలూ, అఫిడవిట్లూ" అంటూ హరిహరం గారిచ్చిన కాగితాలన్నీ సురేష్ ముందు పడేశాడు.

సురేష్ అంతా టూకీగా చూశాడు.

"హరిహరం గారే ఈ కేసు పట్టుకున్నారా" అని ఆశ్చర్య పోయాడు.

"ఆయన కమల తండ్రికి స్వయానా వేలు విడిచిన అన్నగారు. నేనెరుగున్న మొహం కనుక పల్కరించా ! అంతే ; ఆయన మండి పడుతూ , ఈ కేసు సంగతి చెప్పాడు. కాళ్లా వేళ్లా పడి శాంత పర్చి, నీ దగ్గరికి లాక్కొచ్చా ! ఇక నీ యిష్టం. ఆయిన వాడివి కనక అడ్డదలం పడ్డా. తర్వాత నువ్వు కోర్టుకె ఎక్కుతావో? గెలుస్తావో ? ఓడతావో ? ఓడితే ఈ ఉద్యోగానికే ఎసరేమో ? అంతా ఆలోచించుకో!"

సురేష్ నిర్లిప్తంగా అయోమయంగా ఆగి పోయాడు.

"కమల నీతో లేచి వచ్చిందన్న మాట విన్నప్పుడే అనుకున్నా . . . . ఇదేదో కొంప మునిగే వ్యవహారమని . కమల తండ్రి వర్తి కోర్టు పక్షి అని నాకు బాగా తెలుసు. ఇన్నాళ్లూ వేరే పనుండి ఊరుకున్నాట్ట ! పైగా కమలకి పద్దెనిమిదేళ్లన్నా లేవని 'సర్టిఫికెట్' పుట్టించాడు. ప్లీడరుగారి దగ్గరుందది . . . . .ఎల్లా చేస్తావో ఏమో! అంతా నీ యిష్టమింక ! . . . మరి ఇదంతా మీ నాన్నకు తెలిస్తే ఏమవుతుందో ! ఏమంటాడో! ఏమో! ఆయనసలే అగ్గిరాముడు ! ఆయన కావేశం వస్తుందిరా బాబూ ! ఎల్లా బయట పడి వస్తావో - ఏమో!"

"ఏం చేద్దామో చెప్పు బాబాయ్, నాకు ఏమీ తోచటం లేదూ !" అన్నాడు సురేష్ - చివరికి.

"ఏదైనా ముందు ఈ కేసు ఫైల్ కాకుండా చూడాలి. కేసు పడగానే ఊరంతా అల్లరి. నలుగురి నోళ్లల్లో పడక తప్పదు . . . . కనక ఒక పని చేస్తే . . . . . .
"

"ఏమిటది?"

"ఉండు . చెప్తా" నంటూ దామోదరం గబగబా దొర్లి వెళ్లాడు. దూరాన నుంచున్న ఆయన్ని మరింత దూరంగా తీసుకెళ్లాడు. తీరుబడిగా యిద్దరూ చుట్టలంటించుకున్నారు. పదిహేను నిమిషాలు అయిన తర్వాత దామోదరం గబగబా - మళ్లా దొర్లుకుంటూ తిరిగి వచ్చాడు. అంత వరకూ సురేష్ ఆదుర్దాగా తన సీట్లో కూర్చున్నాడు. దామోదరాన్ని దూరాన చూడగానే తిరిగి , లేచి వచ్చాడు.

"ఏం చేస్తున్నావ్?"

"ఆ తల ప్రాణం తోకకి వచ్చింది. కేసు ప్రస్తుతానికి పడకుండా వుండేందుకు ఆయన - వర్తి ఆశపోతులే ! - మూడు వేలు అడుగుతున్నాడు."

"మూడు వేలా?"

"ఆ ! అంతకు తగ్గేట్లు లేదు. ఇవ్వాల్సిందే! తప్పదు. నీ దగ్గర లేకపోతే ఎవ్వరి దగ్గరున్నా తీసుకు ఇవ్వాలి మరి ! తప్పో ఒప్పో ఇరుక్కున్నాం ! ఏం చేస్తాం.?'

సురేష్ ఆలోచనలో పడ్డాడు. కమల తండ్రి పరమేశ్వర రావుగారి సంగతి ఆలోచించాడు. వారి కుటుంబ పరిస్థితులు ఆ లోచించాడు. దామోదరం సంగతీ ఆలోచించాడు. కమల తండ్రి ఈ కబురెట్టాడని నమ్మలేక పోయాడు చిట్ట చివరికి . . . . . ."ఒక పాతిక రూపాయలిస్తా బాబాయ్ . ఇక నువ్వెళ్లు" అంటూ పాతికా యిచ్చాడు.

"కాని ఆయన ఒప్పుకోడు . కేసు పడేస్తాడు"

"పడెయ్యనియ్యి . నువ్వు వద్దనకు!"

సురేష్ గబగబా వెళ్లి తన సీటులో కూర్చున్నాడు. కాసేపట్లా ఆగి - నిలబడి - దామోదరం నెమ్మదిగా బయటకి కాళ్లీడ్చుకుంటూ నడిచాడు.

ఆ సాయంకాలం హరిహరం గారు దామోదరం కోసం పొద్దు పోయే దాకా ఎదురు చూస్తూనే వున్నాడు. కాని దామోదరమే అయిపు లేడు. 'తన పడేసిన ఫాటో కారణంగా కమలలో మార్పేమన్నా వచ్చిందా?' అని పరిశీలనగా చూశాడు. కమలా సురేషులూ ఆ పగలూ రాత్రీ కూడా మరింత విచ్చల విడి వున్నట్లు కనిపించింది. "దామోదరం ఎందుకు రాలేదు?

కమలా సురేష్‌లు ఎందుకు మొహాలన్నా ముడుచుకుని లేరూ?"

అంతా ఆశ్చర్యంగానే వుండి పోయింది - హరిహరం గారికి.

15

వారం రోజులు ఒడుదుడుకు లేమీ లేకుండానే గడిచింది. దంపతులిద్దరికీ కుతూహలంగానే నడిచింది. ఆ తర్వాత - ఒక రోజు మధ్యాహ్నం - సురేష్ బాంకుకు వెళ్లి పోయిన చాలాసేపటికి , అకస్మాత్తుగా - హరిహరంగారి గేటు ముందు సురేష్ తండ్రి రాఘవేంద్రరావుగారు రిక్షా దిగారు. ఆయన వెనకనే 'హనుమంతు' దిగాడు గానీ - ఆయన వెనకగా గేటు తెరుచుకుని ఇంట్లోకి రాలేదు. కమల చూస్తూనే వుంది. హనుమంతు మొహం తిప్పించి అటోటో వెళ్లిపోయాడు. రాఘవేంద్రరావు గారు మాత్రం సరాసరి కమలా వాళ్ల గుమ్మంలోకే వచ్చాడు. ఆయన దగ్గర కొస్తున్న కొద్దీ కమల గుండెలు తల్లడిల్లి పోయాయి. మనసు అయోమయం అయిపోయింది.

'ఎందుకొస్తున్నారో? వచ్చి ఏమంటారో . . . . . ?"

కమలను చూసి ఆయన సరాసరి తలుపులు తీసుకుని లోపలికే వచ్చారు.

ఆయన అడగనే అడిగారు.

"సురేష్ వుండేది ఇక్కడేనా అమ్మా?"

"అవునండి"

మనసులో వెయ్యి శూలాలు గుచ్చినట్లయింది – కమలకి . అయినా తప్పదు. ఇంకెన్ని శూలాలు పుచ్చుకు వచ్చాడో ఆయన. ఆ హనుమంతు గాడు ఎంత పుర్రెక్కించి తీసుకు వచ్చాడో ఇంత దూరం.

"వాడు ఇంటికెన్ని గంటల కొస్తాడు బాంకు నుంచి?"

"సాయంకాలం నాలుగున్నర అవుతుంది కూర్చోండి."

"ఉహూ " ఆయన కాస్సేపేమీ మాట్లాడలేదు. ఎలా ఆరంభించాలా అని ఆలోచిస్తున్నాడేమో!

కమలే అడిగింది.

"మంచి నీళ్లు యిమ్మంటారా?" అంటూ లోపలకెళ్లబోయింది కమల.

"ఆగు .. .. ఒక్క మాట ! .....నా కోడలిగా యిస్తావా? వీధిలో మా ఇరుగు పొరున వున్న పరమేశ్వర రావు గారి కూతురుగా యిస్తావా?"

నిలువెల్లా కన్నీరై పోయి, విల విల లాడింది కమల ఆ క్షణంలో .

"మంచి నీళ్లు యిస్తాను. ముందు తాగండి – ఎండలో వచ్చారు. కోడలిగానో – ఎరిగి వున్న పరాయి ఆడపిల్లగానో మీ యిష్టం! ఏమనుకున్నా సరే. ఏదైనా మంచి నీళ్లు యిస్తే తాగ కూడని దాన్ని కాదుగా!"

"కుల గోత్రాలు సరి పోయినంత మాత్రాన మీ యిష్టం వచ్చినట్లు ప్రవర్తించటమే ననుకున్నారా?"

"లేదు"

"లేకపోతే ఎందుకింత మొండి ధైర్యం చేశారు?"

కమలింక మాట్లాడలేదు. శక్తి అంతా – ఉబికి వస్తున్న దుఃఖాన్ని ఆపుకోటానికే సరిపోతుందేమో!

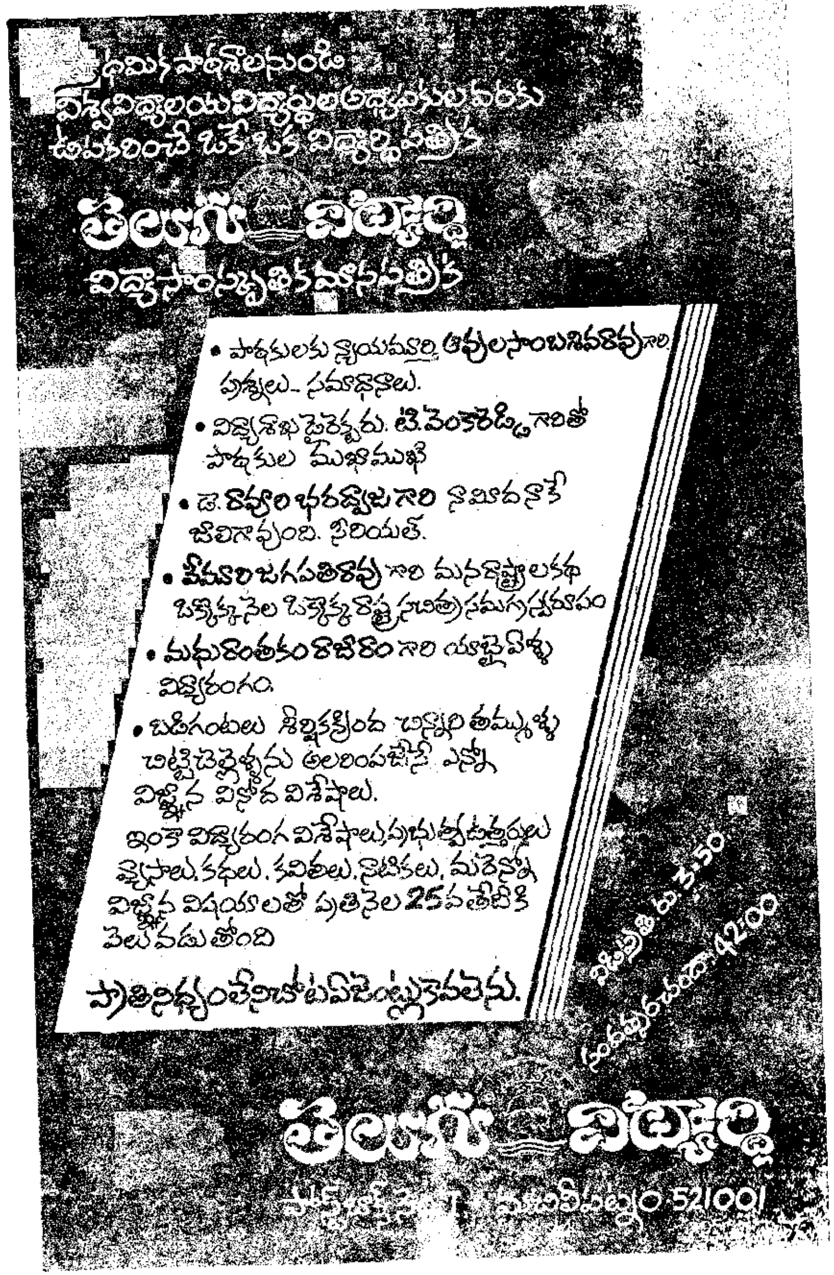
"మేమంతా బ్రతికే వున్నామమ్మా ! ఇంకా బ్రతికే వున్నాం. బ్రతికినన్నాళ్లా ఊళ్లో తిరగక తప్పదు. ఊళ్లో తల ఎత్తుకు తిరిగమంటారా, భూమిలో పాతి పెట్టుకు తిరగ మంటారా? – అది చెప్పు ముందు మీ నాన్నకి. తర్వాత నాకూ – –" కమలేదో చెప్పాలను కుంది. కాని ధైర్యం చాలటం లేదు. వున్నదేదో ఆయన వంక చూస్తుంటేనే అణగారి పోయింది.

"నాకు వాడు చెప్పలేదు సరే ! పోనీ నువ్వు మీ నాన్నగారితో అమ్మగారితో నన్నా చెప్పావా?"

"లేదు"

"అవతల నీకు యిద్దరు చెల్లెళ్లున్నారు. తమ్ముళ్లున్నారు. అందరికీ పెళ్లిళ్లు కావల్సి వున్నది. ప్రేమించుకున్నారు. గనక లేచిపోతే సరిపోయిందనుకున్నావా? లేచి వచ్చి కాపురం పెట్టుకోగలరు గానీ ,కుటుంబ

సంబంధాలు తెంపుకోగలరా? తెంపుకుని ఇల్లా ఒంటరిగా బ్రతకగలరా? మీరు తెంపుకున్నంత తేలిగ్గా - మేం కని పెంచిన వాళ్లం తెంపు కోగలమనే అనుకున్నారా?"

ఆయనకీ - కళ్ల నీళ్లు తిరిగాయి. కంఠం గద్గదికమయింది. పైమాట - గొంతులోనే అణిగి పోయింది.

దుఃఖంతో వివశుడై అయన దుఃఖాన్ని దాచుకోలేదు.

"నేను నిన్ను మందలించటానికి రాలేదమ్మా . . . . బ్రతిమాలుకోడానికే వచ్చాను. ఆస్తి పాస్తులిచ్చి సంతోష పెట్టగల వాళ్లమే గానీ, మీ ఇష్టా యిష్టాల్ని శాసించే హక్కు మాకు లేదు. మీరు సుఖపడ్తుంటే చూసి సంతోషించటమే మాకు మిగిలిన పని . . . . మీరు చేసిన పని మాకెవ్వరికీ ఇష్టం లేదు. పోనీ - మీ కన్నా సౌఖ్య ప్రధమా అంటే - దాని మీదా నమ్మకం కుదరటం లేదు. సరేః విధి వ్రాత యిదే ననుకుని తలవంచుకుందాం. కాని అనాలోచితంగా మీరు చేసిన పని - ఇది మీకెల్లా వున్నా - మమ్మల్ని మాత్రం జన్మాంతం వేధిస్తూనే వుంటుంది. తర్వాత మీ యిష్టం. మా ఖర్మం. . . . ."

"అయితే నన్నేం చేయమంటారింతకూ?"

"నాకు పుత్రభిక్ష పెట్టమని అడగటానికి వచ్చాను. అడిగాను. ఇక . . . . ఇక వెళ్తున్నాను. . . ."

"మంచి నీళ్ళన్నా తాక్కుండా వెళ్తారా ?"

"ఇందాకే చెప్పానుగా . . . . . . వస్తాను. . . . . ."

ఆయన గేటు వైపు నడిచారు. ప్రాణాల్నే వెంట తీసుకెళ్తున్నట్లు ఉసూరుమనిపించింది - కమలకు . ఆయన వెనక్కి అన్నా తిరిగి చూడకుండా వెళ్తున్నారు - సరే ; తను కోడలు. మరి కొడుకును గూడా ఇల్లాగే వదిలి వెళ్తారా? మంచినీళ్ళన్నా తాగకుండా వెళ్లి పోతాకాః

పచ్చి గుండెలు ఇంతలో కటిక రాళ్ళయి పోతాయా?

ఆయన గారి కొడుకును నేనేం దొంగిలించానా? ఇవ్వాళ పుత్రభిక్ష పెట్టటానికి?

జానకి గారు నిద్ర పోతోంది కాబోలు. నయమే ! ఇదంతా వినలేదు. ఎండని కాబోలు పిల్లలెవ్వరి సందడీ లేదు.

సాయంకాలం దాకా పలకరించే వాళ్ళెవ్వరూ లేరు. ఒంటరిగా కడుపులో దుఃఖమంతా కడిగేసుకోవచ్చు . . . . . . సాయంకాలం సురేష్ యింటికి వస్తాడు . . . . . . అతనితో - ఈ విషయం చెప్పటమా? మంచినీళ్ళు కూడా తాగకుండా తండ్రి వెళ్లి పోయాడంటే - ఏ కొడుకు బాధ పడకుండా వుంటాడు. తన తండ్రీ ఇల్లా వెళ్లిపోతే - ! ఏమయ్యేది ఈ తల!

సురేష్ తో ఈ సంగతి పొరబాటునన్నా చెప్పకూడదు. తనే ఈ సమస్యని పరిష్కరించాలి . . . .

నిజమే . అంతిమ పరిష్కారం - తనదే . . . . ఎంత జటిల సమస్య . . . ఎంత తేలికగా తెమిలి పోయింది !!!

16

ఆ రోజు ఇంటికి రాక ముందే, నాలుగైదు పిండి వంటలతో సహా వంట చేసింది కమల. ఒక ప్రక్క వంట చేస్తూనే, మరో ప్రక్క ఇల్లంతా సర్దేసింది. గదంతా చక్కగా తీర్చిదిద్దింది. పక్కంతా దులిపి చక్కని దుప్పటి పరిచింది. మల్లెపువ్వులన్నీ ప్రక్క మీద చల్లటానికి వుంచింది. అరగంట ముందు నుంచే సురేష్ కోసం ఎదురు తెన్నులు చూస్తూ, ద్వార బంధంలోనే నిలుచుండి పోయింది.

అరక్షణం ఆలస్యం చేయకుండా ఆ వేళ సురేష్ సరాసరి బ్యాంకు నుంచి వచ్చేశాడు.

చాటంత మొహం చేసుకుని "వచ్చారా!" అంటూనే తలుపేసి మీదపడి - ముద్దుల్తో ముంచేసింది. . . . .

"పదండి. టిఫిన్ కానివ్వండి. మనం ఇవ్వాళ ఊరంతా 'స్కూటర్' మీద తిరిగి రావాలి" అంది.

"అల్లాగే. నీ చిత్తం " అన్నాడు సురేష్.

ఇద్దరూ గబగబా మొహాలు కడిగి ముస్తాబయ్యారు. నిమిషం నిర్లక్ష్యం చేయకుండా స్కూటర్ మీద బయలు దేరారు.

పట్నంలో పది వీధులూ తిరగటం అయిపోయింది. జన సంచారాన్ని లక్ష్య పెట్టకుండా - బిడియ పడకుండా సురేష్ నడుం చుట్టూ చేతులేసి పట్టుకుని - మరింతగా హత్తుకుంటూ కూర్చుంది కమల.

"పోనివ్వండి. ఇంకా స్పీడుగా పోదాం పదండి. . . . ."

"ఎక్కడికి?"

"అదిగో ; ఆ ఆకాశపు అంచుల మీదికి"

"పెట్రోలు అయిపోతే . . . !"

"నా రక్తం పోసి నడిపిద్దాం."

"ఇవ్వాళ నీకు పిచ్చెక్కినట్టుంది."

"అప్పుడే ఏం చూశారు."

ఇద్దరూ జనసంచారమే కాదు - నర సంచారం ఆగిన రోడ్డు మీద పయనం సాగించారు. మైళ్ళ కొలదీ దూరం.

"ఇక్కడ ఆగుదామా?" అన్నాడు సురేష్.

"అప్పుడేనా " అంది కమల భుజం మీద ముద్దు అద్దుతూ.

"నీకు యివ్వాళ పూనకం వచ్చింది. . . . . . ."

"మీరు దాన్ని వదల కొట్టాలి."

"ఇంటికి పద ; చెప్తా!"

నవ్వులు చెలరేగి పోయాయి. అనంద సందోహాలు ప్రతి ధ్వనించాయి.

"ఇక వెనక్కి వెళ్దాం . తొమ్మిదయింది."

"అయితే పదండి సినిమాకి."

"ఇప్పుడా?"

"ఇకనెప్పుడూఅడగనుగా?"

"సరే పద. ఏ సినిమా?"

"ఏదైనా సరే ! మంచి శృంగారమున్నదైతే!"

"ఇవ్వాళ నువ్వూ. . . . !!"

"ఇవ్వాళ నేను . . .. మిమ్మల్ని నిద్రపోనివ్వను!"

సినిమాకు వ్యవధి ఉండాగానే ఇద్దరూ ఊళ్ళోకి వచ్చేశారు. ఏదో ఇంగ్లీషు సినిమాకెళ్ళి హాల్లో కూర్చున్నారు. హాలు పల్చ పల్చ గానే వుంది- ఇద్దరికీ అను కూలంగా . ఒకళ్ళ ఒళ్ళో ఒకరు కూర్చున్నారు. . . . .

"ఇల్లాగే ఈ కౌగిట్లో ప్రాణాలు పోతేనా?" అంది కమల . . . . సినిమా సగం అయిన మీదట ! సురేష్ పెదవి మీద మాట బయటికి రాకుండానే పెదవుల్తో నొక్కేశాడు – కమలకు ఊపిరాడనివ్వకుండా!

సినిమాలో ఆఖరి ముద్దు కూడా అయిపోయింది. ఇద్దరూ తిరిగి ఇంట్లో పడ్డారు. . . . . . .

భోజనం ఏదో అయిందనిపించారు.

పక్క మీద వాలిపోయిన మీద – బాహు బంధాలు బిగిసి పోయాయి. మొలకు నవ్వులు చెలరేగిపోయాయి. అనంగరంగ సంగరం సాగి పోయింది.

"ఊరుకో ! నెమ్మది ! జానకి గారు వింటారేమో!" అన్నాడు సురేష్.

"ఎవరు వింటే నాకేం లెక్క " వేలు విదిలించేసుకుంది కమల. పక్క మీద దంపతులూ – గడియారంలో ముళ్ళూ దొర్లి – దొర్లీ – భళ్ళున తెల్లారింది – ఎవ్వరూ కళ్ళు ముయ్యకుండానే . . . . రోజూ వున్న టైం టేబుల్ మళ్లా ఆరంభమయింది. కాఫీలు- తర్వాత స్నానాలూ. తర్వాత వంట ప్రయత్నాలూ . . . . భోజనాలూ ఆఫీసుకు పరుగెత్తటాలూ.

తర్వాత మళ్ళా ఒంటరిగా . . . . మంచం మీద మేను వాల్చి – ఆలోచనలూ !!

"అడ్డం తప్పుకోవాలి. ఎల్లా? బ్రతకటం ఒక సమస్యల పుట్ట మనిషికి చావటం గూడా పెద్ద సమస్యేనా – తీరా అందాకా వచ్చిన తర్వాత . . . . ఏమన్నా విషం మాత్రలు దొరికితే హాయిగా తేలిగ్గా ప్రాణాలు వదలవచ్చు. వాటి కోసం మెడికల్ షాపు కెళ్ళాలి. వెళ్లి వస్తే . . . ."

కమల లేచింది. గబగబా కొత్త చీర ఒకటి పెట్టె లోంచి తీసి కట్టింది.

చావబోయే మనిషికి ఈ చీర సింగారాలెందుకో – ఎందుకో ?" అనుకుంటూ నవ్వుకుంది.

వరండాలో కొచ్చి వీధి తలుపులు తాళం వేసింది. ఎదురుగా రంగడు నీలతో ఆడుకుంటూ కనిపించాడు.

"రంగడూ నాతో వస్తావా ? మెడికల్ షాపుకు వెళ్ళి వద్దాం!"

"ఓ" అన్నాడు రంగడు.

ఇద్దరూ కలిసి దగ్గరున్న మందుల షాపుకు చిరు పరుగులే తీశారు. దోవలో అంతా విని వున్న మందుల పేర్లే జ్ఞాపకం చేసుకుంది.

గార్డినాల్ , కాంపోజ్ అల్లాంటివి పదో పదిహేనో మింగేస్తే చచ్చి పోయిన వాళ్ళను గురించి చాలా విన్నది.

మెడికల్ షాపులో కెళ్ళి అడిగింది. 'గార్డినాల్' మాత్రలున్నాయా?

"ఉన్నాయ్ ! డాక్టరు గారి చీటీ తెచ్చారా?"

"లేదు. కాని అర్జంటుగా కావాలి.

"అయినా ఇవ్వం! చీటీ తెచ్చుకోవాల్సిందే. ఈ మధ్యచాలా మంది ఆ మాత్రలు తీసుకెళ్ళి ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు." అన్నాడా షాపు కుర్రవాడు.

కమల నిరాశతో వెనక్కి నడిచింది.

"ఆత్మహత్య చేసుకోటానికి కూడా, ఇక నుంచి డాక్టరు గారి రికమండేషన్ కావాలన్న మాట!" అనుకుని నవ్వుకుంది – పేలవంగా!

దోవలో ఎరువుల షాపు ఒక దానిని చూసింది."ఇచ్చట డి.డి..టి – ఎండ్రిన్ – క్రిమి సంహారపు మందులు అమ్మబడును." మందుల షాపుల్లో అయితే డాక్టరు ప్రిస్క్రిప్షన్ కావాలి ! ఈ క్రిమి సంహారాలకయితే ఏ డాక్టరు గారి ప్రిస్క్రిప్షన్ అక్కర్లేదు. గబగబా ఆ కొట్లో కెళ్ళి ఎండ్రిన్ డబ్బా ఒకదాన్ని అడిగింది.

"ఎందుకండి"

"వంగ చెట్లకి."

వాడు డబ్బు తీసుకుని డబ్బాయిస్తూ "జాగ్రత్తండీ అమ్మా! పిల్లల కందుబాట్లో పెట్టకండి" అన్నాడు. అది తీసుకుని విజయ గర్వంతో యింటికి వచ్చింది కమల ! ఈ సాయంకాలానికి ఈ లోకానికి – తనకీ సంబంధం వుండదు. ఈ లోకానికి గుడ్ బై . [illegible] పాడు ప్రపంచమూ?

వెంట వస్తున్న రంగడి కిదం [illegible] మన్పించింది.

"హరిహరంగారి తోటలో వంట చెట్లకని!

"కమలంత పెద్దావిడ అబద్ధం [illegible]దుకు చెప్పింది". రంగడికన్నీ అసందర్భాలుగా తోచాయి. " ఏం చేస్తుందో కనిపెట్టి చూడాలి. మధ్యాహ్నం"

అనుకున్నాడు. నాలుగు సార్లు . . . . ఆ మధ్యాహ్నం ఇద్దరూ తోటలో చెట్టు కిందే చేరారు. చెట్టు కిందే ఆటలు సాగించారు. అక్కడుంటే - కమల తిరిగే మూడుగదుల్లో - ఎక్కడ తిరుగుతున్నా కనిపిస్తుంది.

కమల దేముడికి చాలాసేపు దణ్ణం పెట్టుకుంది. తర్వాత దొడ్లోచెట్టు కింద - చాపా దిండూ వేసుకుంది. తర్వాత మధ్యగదిలో బల్ల మీద మంచి నీళ్ళ గ్లాసు ఒకటి పెట్టింది. తర్వాత కొని తెచ్చిన ఎండ్రిన్ డబ్బా మూత తీసి పెట్టింది. మళ్ళా దేవుడి పఠం దగ్గరికెళ్ళి దణ్ణం పెట్టుకుంటోంది. "అమ్మో" అనుకున్నాడు. రంగడు అది చూసి . . . . "ఇందుకా" అనుకున్నాడు పైకే చాలాసార్లు "రా; నీలా" అంటూ మధ్య కిటికీ దగ్గరికి పరుగు తీశాడు. "ఎందుకూ" అంటూ నీల వెంట పరుగెత్తింది. "అరవకు" అని సౌంజ్ఞ చేశాడు రంగడు. ఎండ్రిన్ డబ్బా గ్లాసు చూస్తుంటే - మహా భయంకరంగా కనిపిస్తున్నాయ్!

కిటికీ లోంచి చెయ్యి చాచి, వాటిని అందుకోబోయాడు. అందలేదు.

దగ్గరలో ఎక్కడా చిన్న కర్ర ఏదీ కనిపించనన్నా లేదు. మరో ఉపాయం తోచ లేదు. "ఎలా" "ఎలా" అనుకున్నాడు- పదే పదే.

"ఏమిటి "? అన్నట్లు ఆత్రుత నిండిన కళ్ళు తెగ తిప్పేస్తోంది నీల.

చెయ్యి ఎంత చాచినా గ్లాసు అందలేదు. డబ్బా ఇందలేదు. కాని టేబుల్ క్లాత్ అందింది.

గట్టిగా దాన్ని పట్టుకుని సర్రున లాగేశాడు రంగడు. దబాలున డబ్బా ! దాని మీద నీళ్ళ గ్లాసూ పడ్డాయి. శబ్దానికి అదిరిపడి కమల పరుగెత్తుకు వచ్చింది.

"ఏమిటిది! ఏం జరిగింది!"

"ఇదిగో ! ఈ నీలే - టేబుల్ క్లాత్ లాగేసింది బాగుందని."

"నేనా?"

"నువ్వేగా?"

"అబద్ధాలాడకు. ఆడపిల్లలు పుడతారు."

"మీ అమ్మే అబద్ధాలాడింది. అందుకే నువ్వు పుట్టావ్."

"ఆ". గభాలున గట్టిగా నీల రంగడి జుట్టు పట్టేసింది. ఇద్దరూ క్రిందా మీదా పడ్డారు. "నీలా నీలా" అంటూ కమల బయటికి పరుగెత్తింది.! నీలను విడదీసి నిలబెట్టేసరికి - కమల తల ప్రాణం తోకకొచ్చింది. "ఛీ: నేను నీతో మాట్లాడను. ఆడుకోను. ఇక నీతో "కచ్చి - కచ్చి" అంటూ నీల వెళ్ళి ముందు వరండాలో ఆరుగుమూల-కూర్చుంది, బుంగ మూతి పెట్టి.

"రండి ; అంటే - నేను నీళ్లు తెచ్చి పెడతాను . . . . ఆ గదంతా కడుగుదాం ? రండి !!" అంటూ కమల చెయ్యి పట్టి లోపలికి లాక్కెళ్లాను రంగా!

అన్న ప్రకారం నాలుగు బొక్కెన్ల నీళ్ళు తెచ్చి పోశాడు. కమలతో బాటు తనూ చీపురుతో గదంతా చిమ్మాడు. మందు కలిపిన నీళ్లకు ! గదిలో వున్న చీమలన్నీ చచ్చాయి. తెట్టెలు తెట్టెలుగా కొట్టుకుపోతున్నాయి.!

"బలే ! బలే ! మంచి మందండీ మీరు తెచ్చింది. చూడండీ! ఎల్లా చీమలన్నీ చచ్చిపోయాయో !" కమల ఒక్కసారి దేముడి పఠం వంక చూసి, వెలితిగా నవ్వింది."

రంగడి కేకలు విని - సంతోషాన్ని గమనించి - నీల వుండబట్టలేక లోపలికి వచ్చింది.

"ఏమిటీ చీమలన్నీ చచ్చాయా?"

"ఆ . చచ్చాయి. ఇదిగో చూడు!"

"ఛీ: నాతో మాట్లాడకు . నేను నీతో మాట్లాడ లేదు."

"నేను నీతో చెప్పలేదు."

"నాతోనే చెప్పావు. కాదనకు."

"కాదు."

"అవును."

"కాదు"

"అవును."

ఇద్దర్నీ దగ్గరకు తీసుకుంది కమల!

"ఆ రోజుల్లో . . . . . చిన్నతనంలో . . . . సురేష్‌తో. . . తనూ ఇల్లాగే ; అన్నీ తల్చుకుని దీర్ఘంగా శ్వాస వదిలింది కమల. శివుడు తనకు ఆజ్ఞ ఇవ్వలేదు. ఆ - చీమల కాజ్ఞ ఇచ్చాడు. చీమలే చచ్చాయి- గాని తను చావ లేదు. మరో రోజు వృధాగా బ్రతకమని రాశాడు భగవంతుడు, నొసట !" అనుకున్నది కమల.

17

ఆ సాయంత్రం . . . .

సురేష్ వచ్చే వేళకి - కమల వాకిట్లోనే నుంచుంది - వరండాలో స్తంభానికి ఆనుకుని . సురేష్ మరింత అందంగా ఆనందంగా కనిపించాడు - వస్తూ !

ఎంత మధురంగా గడిచిపోయినాయో రోజులూ ! ఈ నాలుగునాళ్ళ ముచ్చట రేపటితో ఆఖరుగా.

రేపు మాత్రం ఎల్లా ! తెచ్చుకున్న ఎండ్రిన్ నేల పాలయింది. మరి తనెల్లా చావాలి.

నేలపాలు కాకపోయినా, నీళ్ళపాలు కావచ్చు. ఊళ్ళో పెద్ద కాలవలే వున్నాయి - దూకటానికి . దూకటానికి - వీలుగా వాటి మీద నుంచి వంతెనలూ కట్టారు. అర్ధరాత్రి పూట ఒంటి గంట తర్వాత అయితే

సరసంచారమే వుండదు . . . . అప్పుడెత్తే, తెల్లారేసరికి – ఏ 'లాకు' దగ్గరో తేలవచ్చు.

కమల నీళ్ళల్లో మునగాలన్న ఆలోచనలో మునిగిపోయింది. మందు – స్కూటర్ దిగి – లోపలికి నడిచాడు సురేష్ బూట్లు విప్పాడు. అయినా కమల లోపలికి రాలేదు. చేతికి కాఫీ రాలేదు.

"కమలా!!"

"అయ్యయ్యో! "ఆలోచనల్లో ఆ అరనిమిషం ఆలస్య మయినందుకు – అల్లాడి పోయింది కమల.

"వస్తున్నా ; కాఫీ తెస్తున్నా " – గబగబా లోపలికెళ్ళి కాఫీ తెచ్చి యిచ్చింది కమల . కళ్ళలో కళ్ళు గుచ్చి కాఫీ తాగేశాడు సురేష్ తర్వాత తనే పల్కరించాడు.

"ఏం ? ఇవ్వాళ అల్లా వున్నావ్?"

"ఎల్లా వున్నానూ?"

"హుషారుగా లేవు."

"ఇక వుంటా!"

". . . . . మీ అమ్మా నాన్నా జ్ఞానకం వచ్చారా?"

"లేదు"

"నిజంగా!"

"నిజంగానే . మీకు జ్ఞాపకం వస్తున్నారా?"

"లేదు."

"పోనీ ; ఒక్కసారి చూసి రండి – మీకు చూడాలని వుంటే. నాకోసం ఆగవద్దు."

"ఇద్దరం వెళ్దాం. ఒక నెల పోయిన తర్వాత?"

"ఎక్కడికి?"

"ఇద్దరి పుట్టిళ్ళకీ."

"వద్దు."

"ఏం. తెంచుకునే బంధాలాయివ్వి?"

"కాదేమో – కానీ – ప్రాణ బంధాల కంటే ఎక్కువా?"చటుక్కున నాలిక కరుచుకుంది – కమల – గట్టిగానే . . "అబ్బ " అనుకుంది గట్టిగానే!

"ఏం?"

"నాలిక . . . . నవ్వింది "కమల.

"ఇల్లారా మందేస్తాను" దగ్గరికి లాక్కుని నోటిలో నోరు కలిపి చప్పరించేశాడు.

"తగ్గిందా?"

"తగ్గింది" నవ్వింది కమల.

"ఇటువంటి మాధుర్యాన్ని వదిలి – కాలవలో కలిసి పోవటమా?"
ఉసూరుమని పోయింది కమల ప్రాణం . . . . .
"ఇవ్వాళ ఆఫీసులో . . . . ! . . . " ఏదో చెప్పబోయాడు సురేష్.
"వద్దు. ఇది మన యిల్లు. మన గది. ఇక్కడ ఆఫీసు ఫైళ్ళు 'ఓపెన్' చెయ్యకండి."
"సరే. చెయ్యను. తలుపేసి రానా?"
"ఎందుకూ?"
"మన ఫైల్ ఓపెన్ చెయ్యటానికి."
నవ్వుల్లో నవ్వులు. తల్లో పువ్వులన్నీ ప్రక్క మీద రాలాయి.
"నిన్న రాత్రంతా నిద్దర లేదు. అలిసి పోయారు. ఇవ్వాళ భోజనం చేసి బాగా రెస్ట్ తీసుకోండి."
"అంటే – ఆఫ్ (off) డ్యూటియా ? Half Duty యా?
"Half Duty. పదకొండు గంటల వరకూ మనం ఈ గదిలో ఆ తర్వాత నేను మధ్య గదిలో. . . . "
"ఏం.?"
" ఆ తర్వాత నాకు వేరు 'డ్యూటి' వుంది."
"వడియాల పిండి రుబ్బుతావా? అప్పడాలు వత్తుతావా?"
నవ్వుతూ " అప్పడాలే!" అన్నది కమల.
"అబ్బ ! అప్పడాల పిండినై పుట్టాను కాదు నేను " అనుకున్నాడు సురేష్.
వంతులు పడుతూ బలవంతాలు చేసుకుంటూ భోజనాలు కానిచ్చారు. కొంత సేపు కంతుడి సంరంభం కొనసాగింది. గాఢ పరిష్వంగంలో నిద్దర పోయాడు సురేష్. కమలకే – ఏ నిద్దరా రాలేదు. కౌగిట్లో కదులుతూనే వుంది. కదిలిన కొద్దీ – కౌగిలిస్తూనే వుంది. గెండెల మీద చెవులుంటే ఎన్నెన్ని రహస్యాలు వినబడతాయో!
"లబ్ . . డబ్ . . లబ్ డబ్ ; లబ్ డబ్ . . . నువ్వు నన్ను విడచి వెళ్లి పోదామనుకుంటున్నావా ? కమలా – నా కమలా!" శ్వాసతోనే బదులు పలికింది కమల.!
"ఊ . . . . హ్ !! ఊ . . . . హా . . . ఉహూ. . . . !!"
"గడబిడలేని బ్రతుకు కుండ బోదీ గడ్డ మీద . . . . . పాడు బడ్డ బ్రతుకునైనా – బాగు చేసుకోవాలి మనం. ఈ పాటి కడగండ్లకే ఓడిపోవాలా ? ఓడిపోవాలా? లబ్ డబ్ . . . . లబ్ డబ్ . . . "
"ఊహూ . . . . ఊ . . . హా . . . ఊహూ" కమల మలి వెచ్చని కంటి నీళ్ళు సురేష్ గుండెల మీదకు ప్రవహించి జారి పోయాయి!
నెమ్మది నెమ్మదిగా ఆ చేతుల సంకెళ్ళ లోంచి విడివడి వెడంగా జరిగింది

కమల॰! తర్వాత " ఏమిటా ఈ అనుబంధం?" అని అచ్చెరు వందింది.
'ఇది జన్మాంతర అనుబంధమా ? తల్లినీ, తండ్రినీ తేలిగ్గా విడిచి వచ్చిందే ! మూణ్ణెల్లిన్నా కాని – ఈ ప్రియుడి మీద పెరిగిన మమకారం – ఇంతలో ఇంత పెనవేసుకు పోయిందేం? దంపతుల ప్రేమ ఇంత బెల్లం, జీలకర్రా ? క్షణాల మీదనే ఇంత అల్లి బిల్లిగా అల్లుకుపోతుందా?'
పక్క మీద నుంచి లేచి గోడ ప్రక్కకు చేరింది – కమల. దీప కాంతిలో సురేష్ మరింత సుందరంగా కనిపించాడు. ఒక్కసారి – ఆఖరుసారి – చెంత చేరి సెలవు పుచ్చుకుంటే. . . . . మళ్ళా వద్దను కుంది కమల – గెండెలవిసి పోతున్నాయి గాని -తలుపు గడియ కదల లేదు – ఎంత తీయాలని ప్రయత్నించినా . . . . . .
'తెల్లారితే – తను కనుపించక పోతే, ఈయన ఏమై పోతాడో ! ఏమో!'
గడియారం రెండు ముళ్ళూ 'రెండు' మీద ఏకమై నాయి. ఇక అవ్వి విడిపోక తప్పదు – మళ్ళీ . . . . . జీవితమూ అంతే . కలిసి వుండే కాలమే తక్కువ. వేచి వుండే కాలమే ఎక్కువ . . . . గడియ పైకి లేచింది. . . . . .
వరండాలో తడబడే అడుగులే నడిచి వెళ్లాయి. మెట్లు దిగాయి. చీకట్లను మీద కప్పుకుంటూ, సందడిస్తున్న గుండెల్ని అణిచి పెట్టుకుంటూ – నడిచి . . . . నడిచి వెళ్లింది కమల – కాలవ వంతెన వైపు. . . . .
బ్రిడ్జి మీద నిల్చింది కమల! కాలవ నీళ్ళు వడివడిగా ప్రవహిస్తున్నాయి ! ఒక్క అడుగు – ధైర్యంగా వేస్తే చాలు. శాశ్వతంగా కాల ప్రవాహంలో కలిసిపోవచ్చు . . . . అంతలో ! ఎక్కణ్ణించో కమలా అని ఒక్క ఆక్రోశం !
అరిచిందెవరు ! తన గుండెలా ! సురేషా ? సురేష్ ! స్కూటర్ మీద ! తటాలున దూకేసింది కమల!
స్కూటర్ మీద నుంచే ఉరికేశాడు సురేష్ ! కాలవలోకి . . .

18

తెల్లవారింది. కమల కళ్లు తెరిచింది ! ఎదురుగా కూర్చున్న సురేష్ దిగులుతో పాగిలిపోతూ కూర్చుని కనిపించాడు . . . . కమలకు తెలివి వచ్చేసరికి – కాస్త కళ్ళల్లో వెలుగు రేఖలు కనిపించాయి.
"నా కోసం మీరూ . . . . మీరూ కాలవలో దూకారా?" అంటూ , మీదకు వంగిని అతని బుజాల మీద చేతులు రెండూ వేసి అడిగింది.
"ఊ" అన్నట్లు జాలిగా చూస్తూ వుండిపోయాడు సురేష్.
"అమ్మో ! ఏమన్నా అయితే ! ఇంకేమన్నా వుందా " గాభరా పడింది కమల.
"నువ్వెందుకు చేశావీ పని?" రుద్ధ కంఠంతో అడిగాడు. కమల ఏమీ జవాబు చెప్పలేదు. తటాలున అతని చేతులు తీసుకుని మొహానికి కప్పుకుని ఏడ్చింది.
"మీ రింత పని చేస్తారను కోలేదు . . . . లేదు."

కమల అక్కడే నుంచుని తలుపు గడియ వేసుకుంది. కిటికీ తలుపు ఒక్కటే తెరచి వుంచి, ప్రక్క మీదే ఉత్తరం రాస్తూ కూర్చుంది.

జానకికి కమలను కూర్చో బెట్టి మాట్లాడాలనీ విషయం తెలుసు కోవాలనీ మహా తహతహగా వుంది. సురేష్ వెళ్ళి పోయాడు. ఇదే సమయం అనుకుంది. నెమ్మదిగా అడుగులేసి వస్తే – వీధి తలుపు గడియ వేసి వుంది. అటు వెళ్ళి చూస్తే –పెరటి తలుపూ వేసి వుంది. ఏం చేస్తోందో కమల ! జానకి తన పడక గదిలోకి వచ్చి – తలుపు రంధ్రం గుండా గమనించింది.

కమల పక్క మీద కూర్చుని ఏదో రాస్తోంది ""ఏమిటో అది. . . .!"

అంతలో తలుపు కొట్టిన శబ్దం ! కమల లేచి వెళ్ళి తలుపు తీసింది . . . .

హనుమంతే ప్రవేశించాడు.

"ఏం లేదు చెల్లాయ్ ! మీ మీ మామగారు అదే , సురేష్ తండ్రి గారు మీరు ఎల్లా వున్నారో చూసి రమ్మంటేనూ, సరేనని వచ్చాను. ఎల్లా వున్నారూ ? అంతా బాగున్నారా?

"ఆ"

"సురేష్ ఆఫీసు కెళ్ళాడా?"

"ఊఁ"

"మీ మామగారితో . . . . అదే సురేష్ తండ్రి గారితో, మేమంతా వేంతో చెప్పి చూశాం ! ఉహు ! ఏం లాభం ఆయన మొండితనం ఆయన్ది ! ఆయన కిష్టం లేదు. ఇకనంతా అంతే 'నువ్వు మెదలకుండా, నీ పుట్టింటి కళ్ళి పోవాలి. ఏమీ జరగనట్లు – ఎవరిదోవ వారు చూసుకోవాలి . ఇల్లా స్వతంత్రించటానికి పెద్దవాళ్ళు ఉన్నారనా ! చచ్చారనా!' అంటాడు. ఎంతసేపు అదేమాట ! నిజానికి ఆ మాటా నిజమే ! ఇదిల్లా జరక్కపోతే సురేష్‌కి ఏభైవేల కట్నంతో పెళ్లి అవుతుంది. కట్నమే ముఖ్యం కాదనుకున్నా, ఆస్తి అంతస్తులు అంటూ వున్నాయిగా!

కమలేమీ మాట్లాడలేదు.

"ఇంతకీ ముహూర్తం ఎప్పుడు పెట్టావ్ ? నీ యిష్టమేమిటో – చెప్పొచ్చు – నాతో . . . . . ఎంత కాదన్నా – మీ యిద్దరి పక్షం వాణ్ణే నేను .– "

"ముహూర్తం తెలుసుకోటానికేగా మీరొచ్చింది?"

"కాదు . . . . అది తెలుసుకురమ్మని ఆయన నన్ను పంపించారు. ఈ ఊళ్ళో నా కోసం చాలా మంది కాపలా తిరుగుతున్నారు. అయినా హనుమంతుడంతటి వాణ్ణి గనక – ధైర్యం చేసివచ్చాను."

"అయితే ముహూర్తం ఇవ్వాళే."

"ఇవ్వాళా!?"

"ఇవ్వాళే."

"అహహ ! మరేం తొందర లేదు. నెమ్మదిగానే వెళ్ళవచ్చు. ఏ అల్లరీ చెయ్యకుండా వెళ్తే - నాలుగు నెలల్లో అంతా సమసి పోతుంది. అప్పుడు వేరే పెళ్ళి చేసుకుని ; హాయిగా కాపరాలు చేసుకోవచ్చు . . . ."

"అల్లాగే ! మీరిక వెళ్లండి."

"ఆ ! వెళ్తా ! ఏదీ ! కాఫీ వేళ యింకా కాలేదా?"

"లేదు."

"సరే ! వస్తా ! - ఏ అర్ధ రాత్రో రైలు ఎక్కావంటే , తెల్లారేసరికి యింటికి చేర్తావు. నాలుగు రోజులింట్లోనే వుంటే - 'ఇల్లా రానట్టే ! ఏమీ జరగనట్టే !' - అంతేగా!"

"అంతే."

"అయితే వస్తా."

ఉ58

"రాకండి ; నేనుండను."

"సరే, సరే!"

హనుమంతు వెళ్లాడు. మళ్ళీ కమల తలుపేసి, ఉత్తరం రాస్తూ కూర్చుంది.

"మై డియర్" అని ప్రారంభించింది. సంభోధన నచ్చ లేదు. కొట్టేసింది. మై డియర్ ఫ్రెండ్ . . . . సురేష్ తనకి వట్టి స్నేహితుడా ! అదీ నచ్చలేదు కొట్టేసింది.

"మై డియర్ సురేష్ !" ఉహూ ! కొట్టేసింది.

"సురేష్ గారికి . . . ."

అది ఫర్వా లేదు. బాగానే వుంది. ఉత్తరం ముందుకు సాగింది.

అంతా - జానకి జాగ్రత్తగా - రంధ్రం గుండా - చూస్తూనే వుందింత సేపూ ! . . . . వింటూనే వుంది. మాటలన్నీ . . . కొంత సందర్భం అర్ధమయిందీ - కొంత కాలేదు. ఏం రాస్తోందో కమల !

కమల రాస్తూనే వుంది ఏదో. వాక్య వాక్యానికీ ఆలోచన - అక్షరమక్షరానికీ ఆలోచన.

సురేష్ గారికి -

మిమ్మల్ని విడిచి, ఇవ్వాళ నేను వెళ్లిపోతున్నాను. ఈ కొద్ది కాలంలో జరిగిన ముద్దు మురిపాలన్నింటి వల్లా నాజన్మ ధన్యమయింది. మరి నేను కృతజ్ఞురాలనో ! కృతఘ్నురాలనో ! నూరేళ్ళ పంటా, కొద్ది నెలల్లోనే అనుభవించిన ఆశపోతునో ! ఏమో!

ఇక నన్ను ఎప్పటికీ మరచి పోవటమే మంచిది నాకూ, మీకూ.

మనల్ని విడదీస్తున్నది కులం కాదు ; మతం కాదు. కుల మతాల విద్వేషాల కూ్కడా మూలకారణం ఆర్థికమైన అంతస్థులే ! దీనికి నేనెవ్వరినీ

నిందించలేను. అనవసరం. ప్రస్తుతం మన దేశంలో - రూపాయి చేతిలో వున్న వాడూ - లేని వాడూ - రెండే కులాలు. చేతిలో రూపాయి వుంటే చాలు. ఈ కుల బేధానికి.

ఈ కొద్ది కాలంలో స్వర్గాన్నే అనుభవిచాం - ఒకరి ఒళ్లో ఒకళ్లం. ఒకరి సాన్నిధ్యంలో ఒకళ్ళం. ఈ మధుర స్మృతులే చిరకాలం నిలిచిపోవాలి. నిలుపుకుందాం ! చివరికి మిగిలేది అదొక్కటే . . .

ఉత్తరం పూర్తి చేసినట్లుంది - కమల - - నిమిష నిమిషానికి కళ్లు వత్తుకుంటూ - - - ఉత్తరం మీద కన్నీళ్లు పలక కుండా ! ఉత్తరం తడవకుండా !

తర్వాత ఆ ఉత్తరం మడిచింది.

తర్వాత వంటిల్లంతా వెతికి, ఒక ప్లాస్టిక్ తాడు పట్టుకొచ్చింది. ఎల్లా దాన్ని పైకెక్కి కట్టటమా అని ఉపాయం కోసం వెతుకుతోంది.

ఇదంతా ఏమిటో జానకికి చాలాసేపు అర్థం కాలేదు. ఇప్పుడు ? ఏమో! ఏమైనా తను . . . . ఏదో - చెయ్యాలి. చెయ్యక తప్పదు.

"కమలా ! కమలా ! కమలమ్మా . . . " మధ్య తలుపులు గబగబా బాదేసింది. తనవైపు గడియ తీసింది. తలుపు అటూ వైపు కూడా వేసి వుంది. అది తియ్యాలి "తలుపు తియ్యి - ఒక్కసారి!"

కమల చేతిలో తాడు అవతల పడేసి - గొళ్లెం తీసింది.

జానకికి కమల చేతిలో చూసిన తాడు కనిపించలేదు. కుర్చీపీట మాత్రం గది మధ్యలో - ఫాన్ కిందికి లాగి వుంది. కమల మొహంలో రక రకాల భావాలు - ఖంగారు ; ఆయాసం , భంగపాటు.

"ఏం చేస్తున్నావ్ ! ఒంటరిగా - తలుపులేసుకుని . . .?"

కమల మాట్లాడలేదు - సరిగ్గా.

"ఉత్తరాలు రాస్తున్నావా ? మీ నాన్నగార్కి . . . " లెటర్ పాడ్ పెన్ను కూడా ఇంకా పక్క మీదే వున్నాయి.

"ఆ ! ఏదో రాద్దామని . . ." కమల అర్ధోక్తిగా ఆగిపోయింది.

"అయితే రాసుకో పాపం . కాని మీ యింట్లో తాడేమన్నా వుందా ? ప్లాస్టిక్ది వుంటే కావాలమ్మా - కొంచెం . . . . ."

"భగవాన్" అన్నట్లు నిట్టూర్చిందొక్కసారి కమల . . . .

తర్వాత తలవంచి - లోపలికి వెళ్ళి, తాడు తెచ్చి యిచ్చింది - మెదలకుండా కళ్ళల్లో సుడిగుండాలతో -

"ఇవ్వాళా, రేపూ దీన్ని మాయింట్లో వుంచుకుంటాను. పని అవగానే తిరిగి ఇస్తాను. ఏం ?"

"అల్లాగే!"

"ఊ ! ఇంకా ఏమిటి కబుర్లూ ! ఈ పిల్లలు ఇవ్వాళ రాలేదా ?" అన్య మనస్కంగానే కమల ఏదో జవాబివ్వక తప్పలేదు.

ఏవో కబుర్లల్లో దిగకా తప్పలేదు.

19

ఎంతసేపయినా జానకి కమలను వదిలిపెట్టి వెళ్లలేదు. కబుర్లతోనే కాలక్షేపం చేసింది. ఏవేవో కబుర్లు. అనవసరమైన కబుర్లు !

"మీరీ ఊరొచ్చిన తర్వాత మీ అమ్మగారు గానీ – మీ నాన్న గారు గానీ ఈ వూరు రాలేదూ ; చూసి పోలేదేం?"

"వాళ్ళు రారు."

"అందుకే మీరేదో బెంగగా వున్నారు. పోనీ వెళ్ళి ఒక్కసారి చూసి రారాదూ. – ఏ సాయంకాలం బండికో . రేపు ఆదివారం గూడానూ."

"ఆ . . . . అవును . . . . కానీ . . . ."

"ఏం ఫర్వాలేదు. సురేష్‌గారితో కావాలంటే నేనే చెప్తాను. ఓసారి పుట్టింటికి పంపమని. . . . "

"కాని . . . ?"

"పంపరా ?"

"పంపిస్తారు . కానీ . . . వాళ్లు నన్ను రానిస్తారో ! రానివ్వరో . . . ."

"ఏం రానివ్వక ?"

" మీకు తెలియదు . . . . కాని . . . . మేం పెళ్లి చేసుకున్న భార్యాభర్తలం కాదు."

"ప్రేమపెళ్ళిగా."

"మరే ; మా నాన్నగారు చాలా బీదవారు. పెళ్ళి చేసే స్తోమతు కూడా లేదు కాని . . . అభిమానంతో ఈయనతో పెళ్లి అంగీకరిస్తారో ! అంగీకరించరో! పైగా చెప్పకుండా వచ్చేశాను గదా ! " కమల కళ్ళ నీళ్లు పెట్టుకుంది.

"మరేం ఫర్వాలేదు. పెళ్ళి చేసే స్తోమత లేకపోయినా, మన వాళ్ళల్లో ఈ దురభిమానాలెక్కువే ! కాని ఇల్లా పెళ్లి చేసుకున్నామని వెళ్లి చెపితే– మొదట ఏవేవో మాటలు దురభిమానంతో అన్నా – తర్వాత సర్దుకుంటారు. ఫర్వాలేదు. ఒక్కసారి ఇద్దరూ వెళ్ళి రండి . ఫర్వాలేదు. సాయంకాలమే బండి వుంది ! సాయంకాలమే . . " ఇది రెండోసారి జానకామాట అనటం . . .!! ఎందుకో ! ఏదో అసందర్భంగానే . . . .

తను ఈ వూరు వచ్చిన రోజు జ్ఞాపకం వచ్చింది.

ఆవేళ ప్లాట్ ఫారం మీద దిగగానే . . . . విన్న మాట ! రైలుక్రింద పడిన – స్త్రీ ! సురేష్ పడిన ఖంగారు!

అన్నీ ఒక్కసారి కళ్ల ముందు తిరిగాయి "అదే మంచిది. రైలు కిందకి వాలిపోతే . . . . గుక్కెడు ప్రాణానికి, ఒక్క 'సెకను' చాలు"

అదే ఆలోచిస్తూ కమల మొహం వాడి పోయింది.

"అదే మంచిది !" అన్నది.

"మరి – వెళ్తారా ! – సాయంత్రం?"

"వెళ్తాను. రైలుకి . . . ."

"నన్ను సురేష్ గారితో చెప్పమంటారా? అయిదు గంటలకి వస్తారుగా"

' ఇప్పుడు మూడు గంటలేగా అయిందీ ?"

"అవును సర్దుకోటానికి చాలా టైం వుంది."

"సర్దుకోటానికి ఏమీ లేవు . . . . బయలు దేరటమే!"

"డబ్బేమన్నా కావాలంటే . . . నేనిస్తాను."

"డబ్బెందుకూ . . . . అక్కర్లేదు."

"మరి, మీ అత్తగారినీ, మామగారినీ కూడా చూసి రారా?"

"అక్కడికే నేను వెళ్తున్నది !"

"అహ ! ఇద్దరిదీ ఒకే వూరు కాబోలు !"

"ఆ అవును . . . . ఇద్దరిదీ . . . ఒక వూరే!"

కమల జవాబు లేవో – ఏదోగా వున్నాయి గానీ – సంతృప్తిగా లేవు. మనసులో ఏదో సముద్రం – ఏదో తుఫాను పెట్టుకుని మాట్లాడుతున్నట్లుంది గానీ . . . ఎంత కదిలించి – కుదిపి చూసినా బెదిరిపోయిన మనస్సు కుదుట పడేటట్లు లేదు. తను వెళ్తే . . కాసేపు ప్రశాంతంగా వుండి – స్వస్థత చిక్కుతుందేమో ! చూద్దాం " అనుకుంది జానకి. తాడు చేత్తో పుచ్చుకుని వెళ్లి పోతూ – "ఈ తాడు నేను తీసుకెళ్తున్నాను. మళ్ళీ దీని కోసం వెతుక్కోకు " అన్నది.

జానకి వెళ్లి పోయింది – మధ్య తలుపేసుకుని.

కమలకి రైలు ఆలోచన తప్ప మరో ఆలోచన లేదు.

ఈ ఇంటికి సరాసరి వెళ్తే – పక్కకు తిరిగితే – ఇంక పట్టాలే ఎదురు .సరిగ్గా సురేష్ ఇంటికి వచ్చే వేళకి – సరిగ్గా ఒక రైలు వస్తుంటుంది ! దేముడంతా లెక్కలు సరిపుచ్చుకునే రాసి పెట్టినట్లున్నాడు.

సరిగ్గా అయిదింటికి బయలు దేరితే . . . . అయిదుంబావుకి తనెక్కడో . . . ఈ సురేష్ ఎక్కడో . . . ఈ ప్రపంచం ఎక్కడో . . . . అమాంతంగా "కూ " అని శబ్దం "చిక్కు చిక్కు" మంటూ రోడ్డు మీద నుంచి పిల్లలు రైలాటగా లోపలికి పరుగెత్తుకు వచ్చారు. అదిరి పడి లేచి కూర్చుంది కమల. పది మంది పిల్లల రైలు – కిటికీ ప్రక్కగా పెట్టె పెట్టె కదిలిపోయింది!

తన రైలు కాదది ! పిల్లలరైలు ! తనకి పనికి రాదు. ప్లాట్ ఫారం మీద

ప్రయాణికుడి లాగా, నిరాశ పడి, మళ్ళీ కమల మేను వాల్చింది పక్క మీద!

గడియారం అంకెల మీద - సిగ్నల్ యివ్వని చోట వత్తి గూడ్సు బండి లాగ - తలకు మించిన బరువు మోస్తున్న పల్లెటూరి నిద్రమత్తు రైల్వే పోర్టర్ లాగ . . . ముళ్లు బద్దకంగా ఒళ్లు విరుచుకుంటూ నడుస్తున్నాయి. ప్రపంచంలో ఎవ్వరికీ లేదేమో - కమలకి తప్ప అతి కష్టం మీద నాలుగయింది.

మరింత కష్టం మీద ఆ నాలుగున్నర అయింది. కమల లేచి - యధాలాపంగా తల దువ్వి బొట్టు పెట్టుకోబోయింది.

"ఎవరి కోసం ఇంకా ఈ అలంకారాలు !" అనిపించింది. చావబోతున్న దానికింక ఈ అలంకారాలు తక్కువా ? ఉత్తరం పక్క మీద వుంచింది. కాసేపు సురేష్ ఫొటో ముందు కూర్చుంది. ఆఖరుసారి ముద్దు పెట్టుకుంది. నెమ్మదిగా బయటకి నడిచింది - తలుపు తాళం వేసి . . . తాళం చెవ్వి కిటికీలో పెట్టింది . . . . గేటు దాటబోతుంటే హఠాత్తుగా అతి వేగంగా పిల్లల రైలు ఎదురు వెళ్ళింది - తటాలున తప్పుకుంది కమల.

తప్పుకున్నందుకు తనే ఒక్కసారి నవ్వుకుంది. ప్రాణాలంటే ప్రాణాలకి ఎంత తీపి !!!!

గబగబా రోడ్డు వెంట - రైలు పట్టాల వంక నడుస్తుంటే . . . కమలకు ఒక్కటే తొందర . . . . అడుగుల తడబాటు ' ఈ కాసేపు సురేష్ యింటికి రాకూడదు. తనను చూడ కూడదు. రైలు ఇవ్వాళన్నా తొందరగా రావాలి - ఏ లేటూ లేకుండా !' రైలు వచ్చేదాకా ఆగి సిగ్నల్ కేబిన్ ప్రక్కగా చేరింది కమల. నిండా ముసుగు కప్పుకుని కేబిన్ ప్రక్క నక్కి నుంచుంది - రాబోయే రైలు కోసం ఎదురు చూస్తూ.

సిగ్నల్ యిచ్చారు. కాసేపటికి దూరాన 'కూత' కూడా స్పష్టంగా వినిపించింది. ఇక ఫర్వాలేదు అనుకుంది. కమల - పట్టాల ప్రక్కగా నడుస్తూ - ఎదురు వెళ్ళి పక్కకి ఒరిగి పోవటమే !

మలుపు తిరిగి వస్తున్న రైలు యింజను ప్రత్యక్షమౌతున్న దేముడిలాగ కనిపించింది . . . . ఎదురు నడక మొదలయింది. ఎదురు చూసిన ఘడియ దగ్గర పడ్తోంది.

అంతలో . . . . 'కమలా !' అన్న సురేష్ కేక ! స్కూటర్ మోత ! పిల్లల అరుపులు . . . . .

వీళ్ల కెల్లా తెలిసిందప్పుడే ! సురేష్ ఇంటికి వచ్చాడే అప్పుడే !సురేష్ ముందొచ్చాడా ? రైలు లేటుగా వచ్చిందా ? ఆలోచిస్తూనే పరుగు మొదలు పెట్టింది కమల .

"కాదు ? ఈ రోజునే కథంతా అంతం కావాలి . దుర్భరమైన ఉదంతం మంతా ఇవ్వాళే . . . . ."

కమల పరుగెత్తింది. రైలు ఎదురు వచ్చేస్తోంది. సురేష్ స్కూటర్ వస్తోంది - స్కూటర్ వెనక రంగడు - వెనక పిల్లలందరూ . . . . .

"కమలా . . . . కమలా . . . కమలా !" రైలింజను ముప్ఫై గజాల ముందు వుంది కమల . కమల వెనక సురేష్ పది గజాలలో వున్నాడు. కమల మీద ఆశ వదులుకున్నా - దుఃఖంతో అరుస్తున్నాడు. అరుస్తూ దుఃఖిస్తున్నాడు.

మృత్యు దేవతకీ - కమలకీ మధ్య దూరం తరిగి తరిగి పోతోంది.

వొరిగి వొరిగి పోతోంది - పట్టాల మీద కమల!

స్కూటర్ మీద నుంచి, రంగడు దూకేసాడు. దూకిందే తడవుగా - ఒక రాయి చేత బుచ్చుకుని, కమల మీదకు విసిరేశాడు. కమల కాళ్ళకి కొట్టుకుని కాళ్లు తడబడ్డాయి.

కమల పట్టాల మీద పడిపోయింది.

ఇక దేముడే రక్షించాలి కమలను . . . .

దేముడే రక్షించాడు కమలను.

కమల ముందు - రెండు మూడు గజాల దూరంలో పట్టాలు చీలి, రైలు మరో లైను మీదికి తిరిగి పోయింది. వేగంగా పోయింది!

నడుస్తున్న స్కూటర్ మీంచి దూకేశాడు సురేష్ - కమల ప్రక్క పడిపోయాడు. రైలు యిద్దరి కళ్ల ముందు ముందుకెళ్లి పోయింది.

పట్టా మీద పడిన కమలను ఒళ్లోకి తీసుకుంటూ . . . . . సురేష్ అన్నాడు "కమలా . . . . కమలా ఎందుకింత పని చేశావ్ కమలా ?"

"మీరెందుకు వెంట వచ్చారు?"

రైలు పట్టాలు తప్పి ప్రాణాలు రక్షించింది. ఘోరమైన ప్రమాదం చిన్న చిన్న దెబ్బలతో తప్పి పోయింది.

ఆ రాత్రి, కమలా సురేష్‌లను గదిలోనే బంధించి, తాళం వేసేసింది జానకి . మరునాటి ఉదయం వరకూ తాళాలు తియ్యలేదు. రాత్రికి రాత్రే అందరికీ టెలిగ్రామ్‌లు వెళ్లాయి. తెల్లారగానే ఇరువైపుల్నించీ తల్లి తండ్రులు దిగారు. చుట్టు ప్రక్కల వారూ హరిహరం ఇంట్లో మూగారు.

అందర్నీ కూర్చో బెట్టి కాఫీ యిచ్చి - జానకి రాఘవేంద్రం గారినీ, కమల తండ్రినీ తల వాచేట్లు చివాట్లు పెట్టింది.

"ఇందాకా వస్తుందనుకోలేదన్నాడు " రాఘవేంద్రరావు.

"మరెందాకా వస్తుందనుకున్నారు ? ఇద్దరూ కూడబలుక్కుని ప్రాణాలు వదిలే దాకా తరుముదామనుకున్నారా? ఉన్నతమైన అంతస్తు కాదండీ మనిషి కోరుకునేది? ఉన్నతమైన మనస్సు. . ఆ లెక్క వేస్తే కమలకున్న మంచి మనస్సు మీకెవ్వరికీ లేదు."

"సరే ,. అంతా అయిపోయిందిగా ! ఇక తలుపుల తాళాలు తియ్యండి.

ఇక ఎక్కడికి పారిపోరు వాళ్లు. అందరూ పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నారుగా !" అన్నాడు హనుమంతు.

"తాళాలు వేసింది వాళ్లు పారిపోకుండా కాదు ! మీరెవ్వరూ లోపలికి వెళ్ల కుండా ! వాళ్ళ పెళ్లి యిదివరకే అయిపోయింది. మీరెవ్వరూ చేయాల్సిన పని లేదు. ఇష్టమైతే ఆశీర్వదించి వెళ్లండి. లేదా - మెదలకుండా బయటకి నడవండి."

"ఎవరూ ? నేనా?"

"మీరు కాక తక్కిన వాళ్ళందరూ - వియ్యంకుల్తో సహా . . . . . మీరాగండి."

"నేను మాత్రం ఎందుకూ ?"

"మీ కోసం పోలీసులు వస్తున్నారు!"

"అమ్మో " అన్నాడు హనుమంతు. . . . . . . ఒక్కసారిగా అల్లాగే బిగిసి పోయాడు - గేటు దగ్గర పోలీసుల్ని చూసి - వాళ్ళతో బాటు సంకెళ్ళల్లో వున్న దామోదరాన్ని చూసి . . . .

గమనిక :- మే 4వ తేదీ నుంచి మే 28వ తేదీ వరకు వాస్తు కర్తరి. కాన నూతన గృహారంభములు చేయరాదు.

మేషం :- ఈనెల 23వ తేదీ వరకు అన్ని విధాల ప్రోత్సాహకరంగా నడుస్తుంది. 17వ తేదీ వరకు ఆరోగ్య విషయంలో శ్రద్ధ అవసరం. ఈ నెల మొత్తం మీచేతికి అందాల్సిన డబ్బు అనుకొన్న సమయానికి అంది రాదు. 15వ తేదీ తరువాత నుంచి ప్రభుత్వం నుంచి రావాల్సిన డబ్బు అందుతుంది. 17వ తేదీ వరకు బుధ వక్రం కారణంగా కంట్రాక్టర్లకు, రచయితలకు మంచి కాలం కాదు. ఇరుగుపొరుగుతో అభిప్రాయ భేదాలు వస్తాయి. వాక్కర్లతోనూ, మీ క్రింద పనిచేసే ఉద్యోగస్థులతోనూ జాగ్రత్తగా మెలగండి. మీనంలో శుక్రసంచారం మూలంగా చాలా సుఖంగా గడపగల్గుతారు. శుభకార్యాల్లో, విందుల్లో, వినోదాల్లో పాల్గొంటారు. ఈనెలంతా బాగా ఖర్చు పెట్టాల్సి వస్తుంది. 6వ తేదీ నుంచి వృత్తి, ఉద్యోగ, వ్యాపారాదుల్లో శ్రమ ఎక్కువగా ఉంటుంది. లాభాలు కనిపించవు. ఉద్యోగస్థులకు ఉద్యోగరీత్యా బాగా పని ఎక్కువవుతుంది. శ్రమకు తగిన విధంగా రాబడి పెరుగదు. స్థిరాస్తి వ్యవహారాల మూలంగా చికాకులు ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుంది. గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాలు చురుకుగా సాగవు. ఈనెల నూతన వ్యాపారాలు మొదలు పెట్టకుండా ఉండటం మంచిది. జీవిత లేదా వ్యాపార భాగస్వామి ఆరోగ్య విషయంలో ఆరవ తేదీ నుంచి శ్రద్ధ అవసరం. వ్యాపార భాగస్వామిని కనిపెట్టి ఉండటం కూడా అవసరమే. రహస్య కార్యకలాపాల్లోకి దిగి మీకు ఇబ్బంది కలుగ చేసే యోగం బాగా కనిపిస్తోంది. జాగ్రత్త.

వృషభం :- ఈనెల మొత్తం ఎంతో ప్రోత్సాహకరంగానూ లాభవరంగానూ సాగుతుంది. అయితే కొన్ని కొన్ని తలపెట్టిన కార్యక్రమాల్లో ఆటంకాలు ఎదురవుతాయి. అయినా అన్నీ సవ్యంగా, విజయవంతంగా ముగించగల్గుతారు. ధనాదాయం చాలా బాగుంటుంది. అయితే ఖర్చు అధికంగా పెట్టాల్సి వస్తుంది. వృత్తిరీత్యా శ్రమ, తిప్పట, ఊర్లు తిరగటం బాగా ఎక్కువవుతుంది. మే6 నుంచి శని వక్రగతి మూలంగా ఉద్యోగ రీత్యా అధికమైన శ్రమకు హెచ్చుగా పారితోషికాలు లభించవు. శ్రమమాత్రమే దక్కుతుంది. తండ్రిగారి ఆరోగ్యవిషయంలో శ్రద్ధ వహించాల్సిన అవసరం ఉంది. దూర ప్రయాణాలు వాయిదా వద్దాయి. 17వ తేదీ వరకు పిల్లల ఆరోగ్య విషయంలో శ్రద్ధ చూపించండి. ఆ తేదీ వరకు ధన పంచమాధిపతి వక్రంలో ఉండటం మూలంగా వ్యాపారాదుల్లో కొంత వేగం తగ్గుతుంది. స్పెక్యులేషన్ జోలికి వెళ్ళకండి. 23 నుంచి పెట్టుబడుల మూలంగా లాభాలు సంపాదిస్తారు. 25 నుంచి పెట్టుబడుల్ని పెంచటానికే మంచి కాలం. జీవిత లేదా వ్యాపార భాగస్వామి ఆరోగ్యం గురించి శ్రద్ధ వహించండి.

మిథునం :- లగ్నంలో గురు సంచారం వల్ల లాభంలో సంచరిస్తున్న గ్రహబలం వల్ల ఈనెల అన్ని విధాలా మేలుగా ఉంటుంది. అయితే లగ్నాధిపతికి 17వరకు వక్రగతి కారణంగా ఆరోగ్యవిషయంలో శ్రద్ధ అవసరం. మీతల్లి గారి ఆరోగ్యం కూడా కొంత దెబ్బ తింటుంది. గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాలు, సవ్యంగా సాగవు. 17మే నుంచి అవన్నీ సవ్యంగా నడవటం ప్రారంభిస్తాయి. ఉద్యోగ రీత్యా కొన్ని ఇబ్బందులు తప్పవు. దూరప్రయాణాల్లో ఆపదలు ఎదుర్కొంటారు. కుటుంబంలో కొన్ని చికాకులు మిమ్మల్ని అశాంతి పాలు చేస్తాయి. అయితే అన్ని సమస్యల్ని పరిష్కరించుకో గల్గుతారు. మే ఆరవతేదీ నుంచి శనికి వక్రగతి కారణంగా ఉన్నత విద్యా రంగంలో కృషి బాగా సాగదు. తండ్రిగారి ఆరోగ్య విషయంలో గట్టి శ్రద్ధ అవసరం. సంఘంలో పేరు ప్రతిష్టలు పెరుగుతాయి. కొందరు ఉద్యోగస్థులు తమపాత ఉద్యోగులకు స్వస్తి చెప్పాల్సి వస్తుంది. 23వ తేదీ నుంచి ఉద్యోగరీత్యా ఎదుగుదల కనిపిస్తుంది. విద్యార్థులకు విజయవంతంగా ఉంటుంది. 17 వరకు కదలని కార్యక్రమాలు 23వ తేదీ నుంచి వేగం పుంజుకొని లాభకరంగానూ, ప్రోత్సాహకరంగానూ ముగుస్తాయి. 25వ తేదీ నుంచి విలాసాలకు ఖర్చు చేస్తారు.

కర్కాటకం :- లగ్నంలో కేతు గ్రహసంచార కారణంగా మానసికంగా తీవ్రతకు ఒత్తిడికి గురి అవుతారు. వ్యాపారాదుల్లో ప్రభుత్వ సంస్థల నుంచి అప్పులు తీసుకొని పెట్టుబడులు పెంచ టానికి ఇప్పుడు చాలా అనుకూలంగా ఉంటుంది. మీ పెట్టుబడులు బాగా పెరుగుతాయి. అయితే లగ్నాన్ని శని చూడటం కారణంగా ఏవేవో తెలియని ఇబ్బందులు చుట్టు ముడ్తాయి. మే ఆరవ తేదీ నుంచి జీవిత భాగస్వామితో వ్యవహారాల్లో జాగ్రత్త అవసరం. మీ పై అధికారితో చికాకులు తప్పవు. వ్యాపారాదుల్లో ఉద్యోగాల్లో అనుకోని ఇబ్బందులు తలెత్తుతాయి. 23వ తేదీనుంచి మళ్ళీ సర్దుకొంటాయి. బుధ వక్రం పోయేదాకా అంటే 17 వరకు ప్రయాణాలు వాయిదా వద్దుంటాయి. రచయితలకు ఆ తేదీ వరకు విజయవంతంగా సాగదు. మీకు చేరాల్సిన ముఖ్య వార్తలు సకాలానికి చేరవు. మీ ఇరుగు పొరుగు వారితో భేదా భిప్రాయాలు తలయెత్తుతాయి. మరికొంత కాలం వరకు గృహ నిర్మాణ కార్య క్రమాలు పెట్టుకోకండి. విద్యార్థులకు ఈనెల విజయ వంతంగా ఉండదు. వృత్తిరీత్యా 17వ తేదీ వరకు శ్రమ పడాల్సి వస్తుంది. ఉద్యోగరీత్యా అలసట, ఊర్లు తిరగటం తప్పదు.

సింహం :- కుటుంబకలతలతో ప్రారంభం అవుతున్న ఈనెలలో 17వ తేదీ నుంచి కలతలు తగ్గటం ప్రారంభిస్తాయి. మీ చేతికి అంద వలసిన డబ్బు అందిరాదు. లాభాలు అన్నీ అంకెల్లో కనిపిస్తున్నా చెలామణిలో అవి డబ్బురూపంలో చేతికి రావు. ఈ నెలలో మీరు మీ కోసానికి రేకులు వేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. బి.పి. ఉన్న వాళ్ళు జాగ్రత్త. మే 6 నుంచి మీకు రావాల్సిన అప్పులు కూడా రావు. మీపై అధికారితోనూ, మీ జీవిత, వ్యాపార భాగస్వామితో జాగ్రత్తగా వ్యవహరించండి. 15వ తేదీ నుంచి సంఘంలో మీ పరపతి పెరుగుతుంది. పెట్టుబడులు యిప్పట్లో పెంచ లేరు. వ్యాపారాభివృద్ధి చేసుకోటానికి ఇది మంచి సమయం. లాభంలో గురు సంచారం మూలంగా మీరు చేసే కొత్త సంబంధాలు ఏర్పడ్తాయి. ప్రస్తుతం మీకు ఏ ఇబ్బంది కలిగినా అది చివరకు మీకు మేలుగా పరిణమిస్తుంది. పెళ్ళి కాని ఆడ పిల్లలకు వివాహ విషయం వచ్చినట్లే. అన్ని విధాల మంచి సమయం ఇది. ఈ వేళాకోళ్లలో విందులు, వినోదాల్లో పాల్గొంటారు. కుటుంబంలో శుభకార్యాలు నిర్వహించ గల్గుతారు. చికాకులతో ప్రారంభం అయిన నెల శుభంగా ముగింపికి వస్తుంది.

కన్య :- ఈనెలలో సగంవరకు మీ ఆరోగ్య విషయంలోనూ, ఉద్యోగ విషయంలోనూ వెనకడుగా ఉంటుంది. ఆరవ తేదీ నుంచి మీకు మీ పిల్లలకు ఉన్న భేదాభిప్రాయాలు బాగా పెరుగుతాయి. ఉద్యోగ రీత్యా 17వ తేదీనుంచి బాగుంటుంది. మాసాంతంలో ప్రమోషన్ కారణంగా కొందరు కొత్త ఊళ్ళకు మారుతారు. విద్యార్థులకు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. మాసాంతములో అనుకోని ఇబ్బందులు చుట్టు ముట్టడం తప్పదు. వ్యాపారాదుల్లో మీనెల ఎవరో పెట్టుబడులు పెంచటం మంచిది. 23వ తేదీ నుంచి మీ ప్రత్యర్థులతోనూ, మీ పై అధికారితోనూ సంబంధించిన విషయాల్లో జాగ్రత్త అవసరం. ఉన్నత విద్యాభ్యాసాలకు ఈ నెల నుంచి ప్రోత్సాహకరంగా సాగదు. దూర ప్రయాణాలు వాయిదా పడ్తాయి. మీ తండ్రిగారితో భేదాభిప్రాయాలు పెరుగుతాయి. కొంత కాలం పాటు మీ మిత్రుల కారణంగా అనేక చికాకులు ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుంది. కొందరు ఉద్యోగస్థులు తమ ఉద్యోగాలకు

రాజీనామాలు చేసే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. కొందరు తమ భాగస్వాముల కారణంగా కోర్టుకు ఎక్కాల్సిన పరి
కల్పించ బడుతుంది. కీవెంతో ధనాదాయం ఎంతో బాగుంటుంది.
తులం :- ఎంతో లాభదాయకంగా సాగుతూ ప్రారంభమైంది మేనెల. మీ ప్రత్యర్థులపై గెలుపు సాధించటానికి 1
తేదీ వరకు ఆగటం మీకు మేలు చేస్తుంది. గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాలు, స్థిరాస్తి వ్యవహారాలు సవ్యంగా సాగవు. రా
కంటే ఖర్చులు బాగా పెట్టాల్సి వస్తుంది. చివరి నిమిషం వరకూ తలపెట్టిన పనులు సాగక మీకు విసుగు పుట్టిస్తా
అయితే అంతిమ విజయం మిమ్మల్ని వరిస్తుంది. ఉద్యోగరీత్యా మరికొన్ని రోజుల చికాకులు తప్పవు. మిధు
నుజాగ్రత్తలోకి వచ్చే వరకు మీ దూర ప్రయాణాలు సాగవు. 17 వ తేదీ వరకు వ్యాపార రంగంలోని వా
పెట్టుబడుల్ని పెంచలేకపోతారు. 23వ తేదీ నుంచి మీ పనులు అన్నీ వేగంగా నడవటం ప్రారంభిస్తాయి. ఆరవ తేదీను
మీ పిల్లల ఆరోగ్య విషయంలో జాగ్రత్త అవసరం. స్పెక్యులేషన్ జోలికి వెళ్ళకండి. వెలాఖరు వారంలో వివాహా
శుభ కార్యాలకు ఖర్చు పెట్టాల్సి వస్తుంది. 17వ తేదీ తరువాత నుంచి ఉన్నత విద్యాభ్యాసకులకు త
ప్రోత్సాహకరంగా సాగుతుంది. తీర్థ యాత్రలు అనుకోకుండా చేయగల్గుతారు. విద్యార్థులకు కొంత నిరుత్సాహ
ఉంటుంది.
వృశ్చికం :- లగ్నాధిపతి చాలుగో భాగ... సంచరిస్తుండటం... యూలంగా స్థిరాస్తి వ్యవహారాలు, గృహ నిర్
కార్య... మీరు తలపెట్టిన పెద్ద పెద్ద నిర్మాణ కార్యక్రమాలు నిర్విఘ్నంగా సాగుతాయి. విద్యా రంగ
వాళ్ళకు చాలా మేలు జరుగుతుంది. మీకు రావాల్సిన డబ్బు మెల్లమెల్లగా వస్తుంది. పిల్లలు అభివృద్ధి
పడుస్తారు. వారి కోసం, వారి వివాహాల కోసం బాగా ఖర్చు చేయాల్సి వస్తుంది. ఉన్నత విద్యాభ్యాసకులకు
ఉంటుంది. పితృ కారణంగా మనుస్తాపం కలుగుతుంది. నిరుద్యోగులకు ప్రోత్సాహ కరంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగస్
కొందరు తమ పాత ఉద్యోగాలకు రాజీనామా చేస్తారు. ప్రభుత్వ సర్వీసులో ఉన్న చాలామందికి ఉద్యోగ రీత్యా
పదవులు లభిస్తాయి. సంఘంలో పేరు బాగా సంపాదిస్తారు. మే నెలాఖరుకు ఖర్చు... కోసం సమయానికి డ
అందరికీ అప్పులు చేస్తారు. జీవిత లేదా వ్యాపార భాగస్వామి ద్వారా రావాల్సిన ధన... ఉంటుంది. మీకు అంద
వార్తలు ఆరవ తేదీ నుంచి సవ్యంగా అందవు. ఇరుగు పొరుగు వ్యవహారాల్లో తగాదాలు ఎదురవుతాయి.
ధనుస్సు :- ఎలక్ట్రానిక్ రంగంలోని వ్యక్తులకు ఎంతో విజయవంతంగా సాగుతుంది. చేపట్టిన కార్యక్రమ
సాధించగల్గుతారు. అయితే సమయానికి డబ్బు చేతికి రావటానికి మరికొంత కాలం పడుతుంది. మీకు అంద
వార్తలు సకాలానికి చేరవు. మీ ప్రయాణాలు వాయిదా పడతాయి. ఉద్యోగస్తులకు 17వ తేదీ వరకు వృత్తిరీత్యా
అధికంగా ఉంటుంది. జీవిత లేదా వ్యాపార భాగస్వామి ఆరోగ్యం బాగుండదు. 18వ తేదీ నుంచి మీ ప్రత్యర్థు
గం వ్యవహారాల్లో మీరు విజయం సాధిస్తారు. మే నెలాఖరు నుంచి వ్యాపారస్థులకు ఎంతో లాభకరంగా ఉంటుంది.
వ్యవహారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. కోర్టులో కొన్ని వాయిదా పడ్డా సాగని కేసులు మిమ్మల్ని చి
పెడ్తుంటాయి. మే 15 నుంచి ప్రభుత్వం ద్వారా మీకు కావాల్సిన పనులు సాగుతాయి. గృహ నిర్మాణం వాం
వస్తుంది. విద్యార్థులకు నిరుత్సాహంగా ఉంటుంది. మీకు అందే రావాల్సిన లాభాలు సకాలానికి పూర్తి మొత్తా
అంది రావు.
మకరం :- మే ఆరవ తేదీ నుంచి లగ్న, ధనాధిపతి శనికి వక్రగతి పట్టన్న కారణంగా ఏ పనీ సాగదు. డబ్బు
సంబంధించిన వ్యవహారాలు నత్త నడక నడుస్తుంటాయి. మీకంటే అనుభవం తక్కువ ఉన్న వాళ్ళకు మీ
ఉద్యోగస్తులకు పే స్కేలు లభిస్తుంటాయి. 23వ తేదీ దాకా బాగా ఖర్చులు పెట్టాల్సి వస్తుంది. వచ్చిన డ
అంతా హారతి కర్పూరంలా అయిపోతుంది. అప్పు చేసి పెద్ద పెద్ద మొత్తాల్లో పెట్టుబడులు పెంచటానికి ఇది స
తరుణం. స్థిరాస్తికి సంబంధించిన తగాదాలు ఏర్పడతాయి. వాహనాల కారణంగా చిన్న చిన్న ప్రమా
ఎదుర్కొంటారు. ఉద్యోగ రీత్యా ప్రయాణాలు అధికంగా చేయాల్సి వస్తుంది. తండ్రిగారి ఆరోగ్య విషయంలో
మధ్య వరకు జాగ్రత్త అవసరం. మీ విదేశీ యానాలు, దూర ప్రయాణాలు సవ్యంగా సాగవు. మీ ప్రత్య
మూలంగానూ, మీ పై అధికారి మూలంగానూ ఏదో ఒక రకంగా చికాకులు తప్పవు. వ్యాపార రంగంలోని వారికి, సి
రంగంలోని వారికి ఈ నెల చాలా విజయవంతంగా ఉంటుంది.
కుంభం :- లగ్న, వ్యయాధిపతికి వక్ర కారణంగా ఈ నెల రెండో వారం నుంచి ఆరోగ్య విషయంలో జా
వైద్య సహాయం అవసరం ఉంది. మీ పెట్టుబడులు పెంచటానికి యిది తగిన సమయం కాదు. కుటుంబంలో
కార్యాలు జరుగుతాయి. తండ్రి మూలంగా రావాల్సిన ధనం అందటంలో కొంత జాప్యం జరిగినా అందుత
రహస్య ధన సేకరణ, నిల్వలు అనుకొన్న విధంగా సాగించ లేక పోతారు. రహస్య శత్రువులు ఉన్నారు. జాగ్రత్త.
పిద గురుదృష్టి కారణంగా మీరు చేపట్టిన కార్యక్రమాలు విజయవంతంగా సాగుతాయి. వ్యాపారస్థులకు 17
నుంచి ప్రగతి కనిపిస్తుంది. పిల్లలు అభివృద్ధి పథంలో నడుస్తారు. మీకు రావాల్సిన డబ్బు సమయానికి అం
అయినా మీరు తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు ఆగవు. చివరి నిమిషంలో డబ్బు అందటం మీ అదృష్టం.
విద్యాభ్యాసకులకు ఎంతో ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. తండ్రిగారు విదేశీయానాను చేస్తారు.
మీనం :- చతుర్థ సప్తమాధిపతి బుధునకు వక్రగతి కారణంగా గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాలు సవ్యంగా సాగవు.
లేదా వ్యాపార భాగస్వామి ఆరోగ్యం సరిగ్గా ఉండదు. సంఘంలో మీ పేరు పెరుగుతుంది. ఏ పని తలపెట్టినా
అడ్డంకులు ఎదురవుతుంటాయి. ఖర్చులు అనుకోని విధంగా ముట్టుముడతాయి. లాభాధిపతి వ్యయాధిపతి శనికి
తేదీ నుంచి వక్ర కారణంగా పెట్టుబడులు పెంచటానికి యిది మంచి సమయంకాదు. మిత్రులతో వ్యవహా
సక్రమంగా సాగవు. పిల్లల మూలంగా అనుకోని చికాకులు ఎదురవుతాయి. 23 నుంచి ధన విషయంలో
ఉంటుంది. అంత వరకు అప్పులు చేయాల్సి వస్తుంది. నెల చివర్లో వివాహాలు, శుభ కార్యాలకు ఖర్చు పె
కుటుంబంలోని వ్యక్తుల మూలంగా కొన్ని ఇబ్బందులు కల్గుతాయి. వ్యాపారస్థులకు ఏదో కొంత చికాగ్గా ఉం
ఆధ్యాత్మికంగా ప్రగతి సాధించటానికి యిది చాలా మంచి తరుణం. ఉద్యోగస్థులకు ఈ నెల చాలా ప్రోత్సాహ
ఉంటుంది.

— పాదిల శ్రీరామమ

Edited, Printed and Published by B.VENKATA RAYUDU
from 1-8-519/11, Chikkadpally, P.B.No.1824, Hyderabad. Phone : 64104.
Printed at Mahesh Process, Phone : 86#327.